

AARSBERETNING

VEDKOMMENDE

NORGES FISKERIER

FOR

1916

1STE HEFTE

UTGIT AV FISKERIDIREKTØREN

1916

- I. Beretning avgitt av Fiskeridirektøren om Statens administration og arbeider til fiskeriernes fremme i budgetterminen 1 juli 1915 til 30 juni 1916.
- II. Aarsberetninger fra fiskeriselskaper og fiskeriforeninger for terminen 1915—1916 (i utdrag).
- III. Fiskeriraadets forhandlinger i møte 9 til 13 oktober 1916 og de for Raadet fremlagte saker.
- IV. Beretning om forsøksarbeiderne ved Statens hummerstation ved Korshavn sommeren 1916 (av bestyrer Alf Dannevig).

BERGEN

A/S JOHN GRIEGS BOKTRYKKERI

1916

AARSBERETNING

VEDKOMMENDE

NORGES FISKERIER

FOR

1916

UTGIT AV FISKERIDIREKTØREN

1STE HEFTE

1916

-
- I. **Beretning** avgit av Fiskeridirektøren om Statens administration og arbeider til fiskeriernes fremme i budgetterminen 1 juli 1915 til 30 juni 1916.
 - II, **Aarsberetninger** fra fiskeriselskaper og fiskeriforeninger for terminen 1915—1916 (i utdrag).
 - III. **Fiskeriraadets forhandlinger** i møte 9 til 13 oktober 1916 og de for Raadet fremlagte saker.
 - IV. **Beretning** om forsøksarbeiderne ved Statens hummerstation ved Korshavn sommeren 1916 (av bestyrer Alf Dannevig).

BERGEN

A/S JOHN GRIEGS BOKTRYKKERI

1916

Indhold.

	Side
I. Beretning avgit av Fiskeridirektøren om Statens administration og arbeider til fiskeriernes fremme i budgетterminen 1 juli 1915 til 30 juni 1916	5
A. Fiskeridirektørens kontor	5
1. Den administrative virksomhet.....	5
Fiskeriraadet	6
Fiskeriinspektørerne	6
Fiskeriagenterne	6
Fiskeriselskaper og foreninger.....	7
Wrakervæsenet.....	7
Navigationsundervisningen	8
Havfiskefondenes forvaltning i tiden fra 1 juli 1915 til 30 juni 1916	8
Efterretningsvæsenet	21
Aarsberetning vedkommende Norges fiskerier.....	21
Fiskeristatistikken	22
2. Særlige arbeider og deres hovedresultater.....	23
Om fiskerierne i 1915—1916.....	23
B. Fiskeriundersøkelser.....	35
Indsamling av materiale til biologisk statistikk vedrørende silden i terminen 1915—16 [av Einar Lea].....	35
Torskefiskene [ved assistent Oscar Sund].....	42
C. Fiskeriforsøksstationens virksomhet	48
Undersøkelser for private	48
Tareaske.....	49
Raajod og resublimert jod.....	49
Raamaterialer for fodermelfabrikationen	50
Sildemel.....	51
Tran og andre fete oljer	52
Undersøkelse over fetsildens fettindhold i 1915.....	54
Undersøkelse over vaarsild og storsild.....	56
II. Aarsberetninger fra fiskeriselskaper og fiskeriforeninger for terminen 1915—16 (i utdrag)	61
Vardø fiskeriforening.....	61
Nordlands fiskeriselskap	64
Namdalens fiskeriselskap	75

	Side
Fosens fiskeriselskap.....	84
Trondhjems fiskeriselskap.....	85
Kristiansunds fiskeriselskap.....	114
Smø lens fiskeriselskap.....	121
Aalesunds fiskerforening.....	123
Søndmør og Romsdals fiskeriselskap.....	127
Fjørtoft fiskerforening.....	131
Selskapet for de norske fiskeriers fremme.....	133
Søndre Bergenhus amts fiskeriforening.....	154
Arendals fiskeriselskap.....	155
Østlandske fiskeriselskap.....	156
Foreningen til fremme av fiskeriet i Kristianiafjorden indenfor Drøbak.....	171
III. Fiskeriraadets forhandlinger i møte 9 til 13 oktober 1916 og de for Raadet fremlagte saker.....	181
Fiskeriraadet 1916.....	181
Dagsorden for Fiskeriraadets forhandlinger i 1916.....	181
Utskrift av den under Fiskeriraadet i 1916 førte protokoll.....	182
Spørsmålet om hvad der kan gjøres for at sikre fiskerne, at de faar gode motorer.....	190
Angaaende utfærdigelse av lov om salg av saltet sild efter vegt eller med vegtgaranti.....	197
Om ensartede eksportkasser for fersk iset sild og fisk.....	200
Valg av 3 medlemmer av Overstyret for Norges Oplysnings- kontor for Næringsveiene for aarene 1917—1920.....	208
Fiskeridirektørens budgetforslag for terminen 1 juli 1917—30 juni 1918.....	209
Spørsmålet om hvad der kan gjøres for at sikre fiskerne, at de faar gode motorer.....	212
Angaaende opsyn ved fiskerierne i Finmarken og anskaffelse av opsynsfartøi.....	215
Gjenpart av skrivelse fra Fiskeridirektøren til Handelsdeparte- mentet av 20 oktober 1916.....	220
IV. Beretning om forsøksarbeiderne ved Statens hummerstation ved Korshavn sommeren 1916 (av bestyrer Alf Dannevig).....	221

I. Beretning avgit av Fiskeridirektøren om Statens administration og arbeider til fiskeriernes fremme i budgetterminen 1 juli 1915 til 30 juni 1916.

A. Fiskeridirektørens kontor.

I. Den administrative virksomhet.

Av større saker — utenfor det sedvanlige administrative arbeide — som har været under bearbeidelse ved kontoret, kan nævnes spørsmålet om hvad der kan gjøres for at sikre fiskerne, at de faar gode motorer. Der har angaaende dette spørsmaal, været indhentet uttalelser fra fiskeriinspektørerne og et forslag til en ordning vil bli forelagt Fiskeriraadet iaar.

Spørsmålet om utfærdigelse av bestemmelser om merkning av hermetiske fiskevarer har været under fortsat behandling. Der har i den anledning paa Fiskeridirektørens kontor været avholdt et møte av representanter for hermetikfabrikanterne, hvor et forslag til lov og reglement behandledes.

Lovforslaget er nu av sidste Storting vedtat og endelig forslag til reglement er netop indsendt til departementet; loven og reglementet trær i kraft fra 1 januar 1917.

Under 15 april 1916 er der utfærdiget en lov om smaasalg av saltet sild efter vegt. Under denne lovs behandling i Odelstinget blev fra flere kanter fremholdt ønskeligheten av at loven blev utvidet til at gjælde alt salg av saltet sild, saaledes altsaa at alt salg av saltet sild skal foregaa efter vegt eller med vegtgaranti. Efter departementets anmodning er denne sak optat til nærmere behandling. Den er forelagt til uttalelse for de interesserte handelsforeninger og fiskeriselskaper og vil bli forelagt Fiskeriraadet iaar.

Spørsmålet om fastsættelse av ensartede størrelser for transportkasser for fersk fisk og sild har ogsaa været under behandling og vil likeledes bli Fiskeriraadet forelagt.

Det forberedende arbeide i anledning av opførelse av bygning for fiskeridirectionen har været fortsat. Der er nu av departe-

mentet opnævnt en jury for præmiekonkurransen om denne bygning og i nær fremtid vil der bli utsendt indbydelse til arkitektkonkurransen.

Fiskeriraadet.

Fiskeriraadet sammentraadte til sit aarlige møte paa Fiskeridirektørens kontor i Bergen onsdag den 13 oktober 1915. Møtet varte til og med den 18 oktober.

Den tidligere benyttede forretningsorden benyttedes ogsaa under dette møte. Til opmand valgtes Joh. Fr. Nielsen.

Til grund for forhandlingerne lagdes følgende av Fiskeridirektøren fremlagte dagsorden:

1. Indstilling fra den av Socialdepartementet nedsatte komite til behandling av spørsmålet om beskatning av utlændinger, som driver indkjøb og tilvirkning av fisk og fiskevarer her i riket.
2. Spørsmålet om vrakning av klipfisk.
3. Forslag om tillæg til og forandringer i lov om vaarsildfiskeriet av 24 september 1851.
4. Spørsmålet om havfiskefondets stilling til inden- og utenlandske motorer.
5. Spørsmålet om utfærdigelse av lov om tvungen avstaaelse av grund i fiskevær.
6. Fiskeridirektørens budgetforslag for terminen 1 juli 1916 til 30 juni 1917.

Fiskeriinspektørerne.

I budgetterminen er den nyoprettede stilling som fiskeriinspektør for Skagerakkysten besat med tidligere sekretær i Østlandske Fiskeriselskap, løytnant Sigurd Johannessen.

Fiskeriinspektør i Finmarken, Fleischer, er avgaat ved døden; som inspektør i Finmarken efter Fleischer er ansat hr. M. Dahl.

Fiskeriinspektør Buvik har i likhet med tidligere aar fungert som opsynschef ved vaarsildfisket i søndre vaarsilddistrikt.

Fiskeriinspektør Johannessen har fungert som opsynschef ved vaartorske- og vaarsildfisket i Nordre Bergenhus amt.

Forøvrig har arbeidet med havfiskefondene som sedvanlig optat den største del av fiskeriinspektørernes virksomhet.

Fiskeriagenterne.

Som fiskeriagent i Hamburg er nu hr. Asserson fast ansat; forøvrig er ingen forandring foregaat med agentstillingerne.

Markedsberetninger fra fiskeriagenterne er, efterhvert som de er avgitt, indtat i „Fiskets Gang“.

Fiskeriselskaper og foreninger.

For budgetterminen 1 juli 1915—30 juni 1916 bevilgedes et statsbidrag av kr. 19 750, hvorav kr. 250 uten betingelse om distriktsbidrag og kr. 19 500 paa betingelse av distriktsbidrag, svarende til $\frac{1}{4}$ av statsbidraget.

Aarsberetninger og regnskap fra de forskjellige fiskeriselskaper og foreninger findes indtat længer ut i nærværende hefte av aarsberetningen.

Vrakervæsenet.

I nedenstaaende tabeller vil findes en spesifikasjon over det i kalenderaaret 1915 i de forskjellige vrakerdistrikter vrakede antal tønder sild i fiskepakning og eksportpakning.

Antal tønder vraket i fiskepakket stand i de forskjellige vrakerdistrikter i 1915.

Vrakerdistrikt	Fetsild	Vaarsild	Slosild	Islandssild	Nordsjø-sild	Fiskepakket ialt
Tromsø	200	—	—	—	—	200
Trondhjem	98	—	200	—	—	298
Bergen.....	—	—	352	610	—	962
Kopervik	—	1000	—	4 150	—	5 150
Haugesund	—	—	—	12 884	—	12 884
Stavanger	—	—	—	2 181	—	2 181
Ialt	298	1000	552	19 825	—	21 675

Antal tønder vraket i eksportpakket stand i de forskjellige vrakerdistrikter i 1915.

Vrakerdistrikt	Vaarsild				Islandssild		Slosild	Fetsild	Eksportpakket ialt
	Tdr. i 110 kg. pagn.	Tdr. i 115 kg. pagn.	Tdr. i 120 kg. pagn.	Ialt	Tdr. i 100 kg. pagn.	Tdr. i 105 kg. pagn.	Tdr. i 110 kg. pagn.	Tdr. i 100 kg. pagn.	
Tromsø	—	—	—	—	—	—	—	300	300
Svolvær.....	—	—	—	—	—	—	—	201	201
Trondhjem	—	—	—	—	2000	—	1200	—	3200
Bergen	—	—	—	—	1444	—	1000	—	2444
Kopervik.....	—	3675	3520	7195	—	—	—	—	7195
Haugesund	2302 $\frac{2}{2}$	30097 $\frac{5000}{2}$	40175 $\frac{1}{2}$	72574 $\frac{5003}{2}$	12553	2004	—	—	87131 $\frac{5003}{2}$
Stavanger	—	1700	941	2641	—	—	—	—	2641
Ialt	2302 $\frac{2}{2}$	35472 $\frac{5000}{2}$	44636 $\frac{1}{2}$	82410 $\frac{5003}{2}$	15997	2004	2200	501	103112 $\frac{5003}{2}$

Navigationsundervisningen.

Kurserne i navigationsundervisning for fiskere er nu gjenoptat, idet der er paabegyndt kurser i Aalesund, Søndmør og Romsdalen. Disse kurser avsluttes imidlertid først efter budgetterminens utløp.

Havfiskefondenes forvaltning i tiden fra 1 juli 1915 til 30 juni 1916.

A. Det Ældre Havfiskefond.

Siden det Ældre Havfiskefonds forøkelse med kr. 500 000 ved Stortingets beslutning av 20 juli f. a. har søkningen om laan av dette fond været større end i noget tidligere aar. Indvilgelsen av laan har ikke kunnet foregaa i forhold til denne søkning, da ovennævnte forøkelse viste sig at være utilstrækkelig og ikke paa langt nær kunde dække de indkomne andragender.

Antallet av andragender som paa grund av mangel paa disponible midler endnu ikke er tilstaat er 102, til et samlet foreslaat beløp av kr. 406 800. Samtlige disse andragender er indkomne efter 1 mars d. a.

Forslag blev da av departementet fremsat for Stortinget om en ny bevilgning paa kr. 750 000, hvilket forslag ved Stortingsbeslutning av 21 juli 1916 blev vedtat.

Fondets utlaansvirksomhet vil nu bli gjenoptat og de endnu ubehandlede laaneandragender bli behandlet i den rækkefølge, hvori de er indkomne.

I terminen 1915—1916 er indvilget ialt 224 laan til et samlet beløp av kr. 742 850. De indvilgede andragender fordeler sig paa de forskjellige amter saaledes:

Tromsø amt.....	52	laan til beløp kr.	199 100
Nordlands amt	115	— „ —	„ 390 250
Nordre Trondhjems amt.....	5	— „ —	„ 12 100
Søndre Trondhjems amt.....	3	— „ —	„ 6 700
Romsdals amt.....	8	— „ —	„ 38 500
Nordre Bergenhus amt	3	— „ —	„ 16 000
Søndre Bergenhus amt	5	— „ —	„ 24 000
Stavanger amt.....	3	— „ —	„ 5 100
Lister & Mandals amt.....	14	— „ —	„ 39 900
Bratsberg amt.....	5	— „ —	„ 2 000
Jarlsberg & Larviks amt.....	2	— „ —	„ 2 000
Akershus amt	1	— „ —	„ 1 000
Smaalenenes amt	8	— „ —	„ 6 200

224 laan til beløp kr. 742 850

Samtlige laan er gif til anskaffelse av motorfartøier, hvoriblandt nogen motorotringer, samt endel til anskaffelse av motorer i tidligere indkjøpte fartøier.

Hovedmængden av de tilstaatte laan falder iaar paa Nordlands amt, som alene er bevilget 115 laan til beløp kr. 390 250, altsaa over halvparten av det ialt tilstaatte laanebeløp.

Anviste laan i budgetterminen 1 juli 1915—30 juni 1916:

Amt	Antal laan	Anvendt til		Sikkerhet			Laane- summens samlede beløp kr.
		Dæks- baater og seil- fartøier	Motor- far- tøier	Pant i fartøi	Kom- mune- ga- ranti	Selv- skyldner- kaution	
Tromsø	61	—	61	—	61	—	213 200
Nordland.....	87	—	87	—	87	—	276 600
Nordre Trondhjem ..	3	—	3	—	3	—	6 500
Søndre Trondhjem ..	3	—	3	—	3	—	6 700
Romsdals	4	—	4	—	4	—	15 500
Nordre Bergenhus....	1	—	1	—	1	—	4 000
Søndre Bergenhus....	4	—	4	—	4	—	19 000
Stavanger	3	—	3	—	3	—	5 100
Lister og Mandal	8	—	8	—	8	—	16 700
Bratsberg	2	—	2	—	2	—	650
Jarlsberg & Larvik ..	1	—	1	—	1	—	1 500
Akershus	1	—	1	—	1	—	1 200
Smaalenene	6	—	6	—	6	—	4 500
Tilsammen	184	—	184	—	184	—	571 150

Nedenfor anføres en fortegnelse over tidligere tilstaatte laan men ikke anvist til utbetaling inden 30 juni 1916:

Amt	Antal laan	Anvendt til		Sikkerhet			Laane- summens samlede beløp kr.
		Dæks- baater og seil- fartøier	Motor- far- tøier	Pant i fartøi	Kom- mune- ga- ranti	Selv- skyldner- kaution	
Tromsø	40	—	40	—	40	—	152 700
Nordland.....	49	—	49	—	49	—	185 950
Nordre Trondhjem ..	2	—	2	—	2	—	5 600
Romsdals	5	—	5	—	5	—	27 000
Nordre Bergenhus....	2	—	2	—	2	—	12 000
Søndre Bergenhus....	1	—	1	—	1	—	5 000
Stavanger	1	—	1	—	1	—	10 000
Lister & Mandal	8	—	8	—	8	—	25 900
Bratsberg	2	—	2	—	2	—	850
Smaalenene	2	—	2	—	2	—	1 700
Tilsammen	112	—	112	—	112	—	426 700

Av fondet er til 30 juni 1916 ialt anvist til utbetaling 1339 laan til et samlet beløp av kr. 3 893 588.33.

B. Det Nye Havfiskefond.

Av dette fonds midler er der i budgetterminen 1 juli 1915—30 juni 1916 ikke tilstaat noget nyt laan, da ingen ansøkninger har foreligget. Alle før tilsagte laan av dette fond er utbetalt.

C. Finmarksfondet.

Som nævnt i forrige aarsberetning blev utlaansvirksomheten gjenoptat ved nærværende termins begyndelse og vedvarte en tid utover, saalænge de ved forfaldne avdrag av ældre laan indkomne midler varte, hvorefter utlaansvirksomheten igjen maatte stanse. Ved Stortingets beslutning av 21de juli 1916 blev fondet imidlertid forøket med kr. 250 000, hvorefter ny utdeling av laan er gjenoptat.

Av Finmarksfondets midler er i terminen 1 juli 1915—30 juni 1916 tilstaat 16 laan til et samlet laanebeløp av kr. 58 700, som fordeler sig paa følgende herreder saaledes:

Sydvaranger	2 laan til ialt kr.	6 300
Nordvaranger.....	1 —,— ”	2 800
Vadsø by	1 —,— ”	3 800
Vardø by	3 —,— ”	11 800
Vardø herred.....	3 —,— ”	10 800
Berlevaag	2 —,— ”	7 800
Gamvik.....	1 —,— ”	3 800
Kjelvik	1 —,— ”	3 800
Maasøy	1 —,— ”	3 800
Hammerfest herred.....	1 —,— ”	4 000
<u>Ialt 16 laan til ialt kr.</u>		<u>58 700</u>

Av disse 16 laanetilsagn er i terminen de 7 anviste til utbetaling, samt 2 ældre tilsagn, — altsaa ialt 9 laan med tilsammen kr. 29 200.

Disse fordeler sig paa følgende herreder:

Nordvaranger.....	1 laan til ialt kr.	2 800
Vardø herred.....	2 —,— ”	4 000
Berlevaag	2 —,— ”	7 800
Gamvik.....	1 —,— ”	3 800
Kjelvik	2 —,— ”	6 800
Hammerfest herred.....	1 —,— ”	4 000
<u>Tilsammen 9 laan til ialt kr.</u>		<u>29 200</u>

Den 30 juni 1916 var der av de tilsagte laan endda ikke anvist 9 laan paa ialt kr. 33 500. Disse fordeler sig paa følgende herreder saaledes:

Sydvaranger.....	2	laan til ialt kr.	6 300
Vardø by.....	3	—, — „	11 800
Vardø herred.....	2	—, — „	7 800
Vadsø.....	1	—, — „	3 800
Maasø.....	1	—, — „	3 800
Tilsammen 9 laan til ialt kr.			<u>33 500</u>

Av Finmarksfondet er indtil 30 juni 1916 utbetalt 132 laan til samlet beløp kr. 323 455.

Det er ikke mulig at tilveiebringe nøiagtige opgaver over havfiskefondenes stilling i denne oversigt, da oppbørselbetjentenes oppgjør pr. 30 juni først vil foreligge i løpet av oktober maaned, og før den tid vil man kun i runde tal kunde erholde opgaverne.

Finansdepartementet vil imidlertid som vanlig foranledige indtat i forklaringerne til statsregnskapet en nøiagtig opgave vedkommende fondene og deres virksomhet.

Nedenfor vil man meddele en oversigt over de 3 havfiskefonds virksomhet siden fondenes opprettelse og til 30 juni 1916. Foruten opgaven over de ialt til hvert herred utbetalte laan i det forannævnte tidsrum er ogsaa tilføiet rubrik for de allerede indfridde laan. Laanene er anført for de distrikter, til hvilket disse oprindelig blev tilstaat, uten hensyn til om laanene senere er overført til andre distrikter.

Opgave over de siden havfiskefondenes opprettelse til og med 30 juni 1916 utbetalte laan av de 3 havfiskefond.

I. Det Ældre Havfiskefond.

Herred eller by	Ialt anvist		Derav helt indfridd	
	Antal laan	Samlet laanesum kr.	Antal laan	Beløp kr.
Vardø by.....	5	4 900	5	4 900
Hammerfest by.....	1	850	1	850
Vardø herred.....	2	8 700	2	8 700
Tanen.....	4	19 000	3	17 800
Kjelvik.....	6	16 950	3	12 100
Maasø.....	1	1 000	1	1 000

Herred eller by	Ialt anvist		Derav helt indfridd	
	Antal laan	Samlet laanesum kr.	Antal laan	Beløb kr.
Hammerfest herred	2	2 000	2	2 000
Hasvik	1	1 400	1	1 400
Loppen Øksfjord	3	5 100	3	5 100
Finmarkens amt	25	59 900	21	53 850
Tromsø	10	38 800	7	30 300
Harstad	1	6 000	1	6 000
Kvænangen	5	13 900	2	1 900
Nordreisa	14	41 400	—	—
Skjærvøy	47	125 800	17	25 200
Helgøy	18	52 100	2	2 300
Karlsøy	38	98 450	12	20 500
Sørfjord	11	24 500	1	2 800
Lyngen	40	134 500	8	16 900
Tromsøysund.....	31	84 860	7	8 960
Balsfjord	29	68 300	7	10 100
Malangen.....	20	51 500	7	13 100
Lenvik	38	99 700	11	17 000
Hillesøy	20	56 500	6	16 000
Torsken	2	5 800	2	5 200
Berg	16	43 600	3	7 400
Tranøy	20	45 400	5	7 300
Sørreisa	27	49 650	19	17 650
Dyrøy.....	30	76 575	16	31 200
Salangen	22	56 400	11	19 100
Lavangen.....	10	29 700	1	5 000
Ibbestad	81	206 800	46	91 700
Bjarkøy	15	42 400	6	15 400
Trondenes	16	27 900	12	13 400
Kvæfjord	15	19 200	12	11 700
Tromsø amt	576	1 499 735	221	396 110
Bodø	5	27 600	5	27 600
Dverberg	29	64 700	14	19 550
Sortland.....	14	44 500	10	30 400
Øksnes.....	55	148 000	7	11 600

Herred eller by	Ialt anvist		Derav helt indfridd	
	Antal laan	Samlet laanesum kr.	Antal laan	Beløb kr.
Bø.....	23	65 500	19	50 000
Hadsel	28	111 910	12	16 610
Værøy	3	6 200	2	3 500
Flakstad.....	32	94 450	2	4 750
Buksnes	13	61 400	6	9 700
Borge.....	9	22 000	5	7 500
Gimsøy	9	11 900	—	—
Vaagan.....	2	5 500	2	1 700
Tjeldsund.....	5	14 800	—	—
Lødingen.....	9	16 900	4	5 800
Evenes	7	18 500	1	1 000
Ankenes.....	5	11 300	2	1 600
Tysfjord	2	6 200	—	—
Hamarøy	9	28 000	3	6 500
Steigen.....	8	17 200	1	1 100
Leiranger.....	3	6 000	1	800
Kjerringøy	3	8 000	1	1 000
Nordfold	9	25 300	—	—
Sørfold.....	6	15 800	1	3 000
Saltdalen	16	46 900	6	14 600
Fauske	2	6 500	—	—
Skjerstad	3	7 400	2	2 400
Bodin	21	68 800	5	6 400
Beiarn	2	4 500	—	—
Gildeskaal	14	54 275	1	4 375
Meløy.....	3	2 600	2	1 600
Rødøy	1	4 500	—	—
Træna.....	3	14 000	2	7 000
Mo	1	3 000	—	—
Næsna	3	7 933.33	1	1 133.33
Dønnes	1	1 200	—	—
Herøy.....	5	12 800	1	4 200
Alstahaug.....	8	22 300	2	5 400
Tjøtta	5	10 300	3	7 300
Velfjord	1	400	—	—
Vega.....	5	23 500	2	10 000

Herred eller by	Ialt anvist		Derav helt indfridd	
	Antal laan	Samlet laanesum kr.	Antal laan	Beløp kr.
Brønnøy.....	3	14 500	1	14 500
Vik.....	2	3 300	—	—
Hamre.....	1	3 000	—	—
Nordlands amt	388	1 143 368,33	126	282 618,33
Kolvereid.....	5	13 900	1	3 600
Leka.....	6	7 200	5	5 700
Vikten.....	4	18 000	4	18 000
Nærø.....	5	6 600	3	2 100
Otterøy.....	1	2 000	—	—
Frosta.....	1	2 000	1	2 000
N. Trondhjems amt	22	49 700	14	31 400
Trondhjem.....	1	12 500	1	12 500
Stadsbygden.....	1	600	1	600
Hevne.....	1	1 500	1	1 500
Fillan.....	1	8 000	—	—
Hitteren.....	2	3 700	1	2 500
Nordfrøya.....	5	14 500	4	10 000
Sørfrøya.....	3	9 400	—	—
Ørlandet.....	4	12 200	1	1 000
Skjørn.....	3	4 400	2	1 400
Stoksund.....	3	2 700	3	3 900
Osen.....	1	5 000	—	—
S. Trondhjems amt	25	74 500	14	33 400
Aalesund.....	19	94 100	19	94 100
Kristiansund.....	4	52 500	3	37 500
Edø.....	3	11 000	—	—
Tusteren.....	2	2 900	1	1 400
Bremsnes.....	2	3 200	2	3 200
Bud.....	4	9 000	4	9 000
Sandø.....	3	12 000	1	4 000
Akerø.....	1	1 500	1	1 500
Frænen.....	6	26 700	5	24 200
Haram.....	9	41 800	1	9 000

Herred eller by	Ialt anvist		Derav helt indfridd	
	Antal laan	Samlet laanesum kr.	Antal laan	Beløp kr.
Borgund	4	25 830	4	25 830
Ørsten	1	10 000	—	—
Ulstein	4	15 700	2	7 200
Herø.....	3	15 000	—	—
Sande.....	2	8 000	—	—
Romsdals amt	67	329 230	43	216 930
Florø	4	40 000	—	—
Daviken	1	15 000	1	15 000
Bremanger.....	1	4 500	1	4 500
Kinn	1	3 000	—	—
Vevring	1	4 000	—	—
Askvold	2	7 500	1	3 500
Sulen	4	14 000	2	6 500
Gulen.....	1	3 200	—	—
Lavik	1	4 500	1	4 500
N. Bergenhus amt	16	95 700	6	34 000
Bergen	5	39 250	4	34 250
Jondal	1	4 000	—	—
Vikør	1	4 500	—	—
Austrheim	3	13 000	1	4 000
Lindaas	2	6 000	—	—
Manger	2	6 150	1	2 450
Herlø	3	10 000	2	6 700
Bruvik	1	4 000	—	—
Haus.....	1	3 400	1	3 400
Askøen.....	2	13 000	—	—
Fjeld.....	2	7 000	1	2 000
Sund	5	18 700	4	16 200
Austevold.....	5	26 800	2	15 300
Samnanger	1	2 700	1	2 700
Tysnes	2	9 000	2	9 000
Finnaas	4	32 500	4	32 500
Fjeldberg.....	1	2 000	1	2 000

Herred eller by	Ialt anvist		Derav helt indfridd	
	Antal laan	Samlet laanesum kr.	Antal laan	Beløb kr.
Kvinnherred	4	23 000	4	23 000
Strandebarm	2	12 000	2	12 000
Varaldsø.....	1	3 500	1	3 500
S. Bergenhus amt	43	201 250	27	134 750
Stavanger.....	1	15 000	1	15 000
Egersund	5	10 300	—	—
Haugesund	2	7 000	1	4 000
Torvestad.....	2	6 250	2	6 250
Skudenes	2	11 000	2	11 000
Aakre	2	18 400	1	16 000
Sogndal herred.....	3	12 285	2	8 285
Stavanger amt	17	80 235	9	60 535
Kristiansand.....	1	1 500	—	—
Hitterø	7	17 900	1	5 500
Spangereid	2	3 000	—	—
Søndre Undal.....	4	8 060	3	5 060
Halsaa & Hartmark	1	2 600	—	—
Søgne.....	11	29 600	7	24 700
Randøsund	4	6 200	1	1 800
Oddernes.....	31	50 900	3	3 800
Lister og Mandals amt	61	119 760	15	40 860
Risør.....	9	11 750	3	6 000
Barbu (nu Arendal)	1	4 000	1	4 000
Høvaag	1	8 000	1	8 000
Landvik	2	1 860	—	—
Tromø	2	3 800	2	3 800
Dybvaag	6	15 400	3	10 400
Flosta	1	2 500	1	2 500
Søndeled	2	900	—	—
Nedenes amt	24	48 210	11	34 700
Kragerø	4	8 700	3	6 400
Brevik	1	3 500	1	3 500

Herred eller by	Ialt anvist		Derav helt indfridd	
	Antal laan	Samlet laanesum kr.	Antal laan	Beløb kr.
Langesund.....	7	22 800	4	17 300
Bamle.....	2	4 300	—	—
Skaatø	8	9 450	3	6 000
Bratsberg amt	22	48 750	11	33 200
Larvik.....	1	400	—	—
Sandefjord.....	1	4 500	1	4 500
Brunlanes	7	8 100	—	—
Fredriksværn	2	3 100	—	—
Sandherred	1	2 000	1	2 000
Nøtterø	1	6 550	1	6 550
Stokke	1	3 000	1	3 000
Jarlsberg & Larviks amt	14	27 650	4	16 050
Kristiania	4	31 800	3	27 800
Bærum	1	1 200	—	—
Son.....	2	3 000	2	3 000
Akershus amt	3	4 200	2	3 000
Moss.....	1	400	—	—
Onsø	4	17 850	1	8 000
Raade.....	1	350	—	—
Skjeberg	9	7 200	—	—
Hvaler	9	13 650	—	—
Berg	2	3 800	—	—
Torsnes	1	600	—	—
Smaalenenes amt	27	43 850	1	8 000

Sammendrag av opgaverne amtsvis:

Amt	Ialt anvist		Derav helt indfridd	
	Antal laan	Samlet laanesum kr.	Antal laan	Beløp kr.
Finmarken.....	25	59 900	21	53 850
Tromsø	576	1 499 735	221	396 110
Nordland	388	1 143 368.33	126	282 618.33
Nordre Trondhjem.....	22	49 700	14	31 400
Søndre Trondhjem.....	25	74 500	14	33 400
Romsdal.....	67	329 230	43	216 930
Nordre Bergenhus	16	95 700	6	34 000
Bergen	5	39 250	4	34 250
Søndre Bergenhus	43	201 250	27	134 750
Stavanger.....	17	80 235	9	60 535
Lister og Mandal.....	61	119 760	15	40 860
Nedenes.....	24	48 210	11	34 700
Bratsberg.....	22	48 750	11	33 200
Jarlsberg & Larvik.....	14	27 650	4	16 050
Akershus	3	4 200	2	3 000
Smaalenene.....	27	43 850	1	8 000
Kristiania	4	31 800	3	27 800
Riket ialt	1 339	3 897 088.33	532	1 441 453.33

2. Det Nye Havfiskefond.

Herred eller by	Ialt anvist		Derav helt indfridd	
	Antal laan	Samlet laanesum kr.	Antal laan	Beløp kr.
Alten	1	20 000	—	—
Vardø by.....	1	17 000	1	17 000
Finmarkens amt	2	37 000	1	17 000
Tromsø	1	25 000	1	25 000
Hillesøy	1	13 000	1	13 000
Kvæfjord	1	20 000	1	20 000
Tromsø amt	3	58 000	3	58 000

Herred eller by	Ialt anvist		Derav helt indfridd	
	Antal laan	Samlet laanesum kr.	Antal laan	Beløp kr.
Sortland.....	1	20 000	1	20 000
Hadsel	5	80 000	3	55 000
Vik	1	9 000	—	—
Nordlands amt	7	109 000	4	75 000
Nerø.....	1	20 000	1	20 000
Nordre Trondhjems amt	1	20 000	1	20 000
Trondhjem.....	1	7 500	1	7 500
Søndre Trondhjems amt	1	7 500	1	7 500
Aalesund	11	220 500	10	200 500
Kristiansund	1	20 000	1	20 000
Haram	1	20 000	—	—
Ulstein	1	20 000	1	20 000
Romsdals amt	14	280 500	12	240 500
Florø	4	100 000	4	100 000
Daviken	1	20 000	1	20 000
Selje.....	1	20 000	—	—
Bremanger.....	1	20 000	1	20 000
Kinn.....	2	45 000	1	25 000
Sulen	1	20 000	2	40 000
Nordre Bergenhus amt	10	225 000	9	205 000
Bergen	7	113 000	7	113 000
Stord	1	20 000	—	—
Søndre Bergenhus amt	1	20 000	—	—
Stavanger.....	3	72 000	2	60 000
Stavanger amt	3	72 000	2	60 000
Hisø	1	12 000	—	—
Nedenes amt	1	12 000	—	—

Herred eller by	Ialt anvist		Derav helt indfridd	
	Antal laan	Samlet laanesum kr.	Antal laan	Beløp kr.
Kristiania	1	30 000	—	—
Onsø	2	17 300	—	—
Berg	1	20 000	1	20 000
Smaalenenes amt	3	37 300	1	20 000

Sammendrag av opgaverne for Det Nye Havfiskefond amtsvis:

Amt	Ialt anvist		Derav helt indfridd	
	Antal laan	Samlet laanesum kr.	Antal laan	Beløp kr.
Finmarken	2	37 000	1	17 000
Tromsø	3	58 000	3	58 000
Nordland	7	109 000	4	75 000
Nordre Trondhjem	1	20 000	1	20 000
Søndre Trondhjem	1	7 500	1	7 500
Romsdal	14	280 500	12	240 500
Nordre Bergenhus	10	225 000	9	205 000
Bergen	7	113 000	7	113 000
Søndre Bergenhus	1	20 000	—	—
Stavanger	3	72 000	2	60 000
Nedenes	1	12 000	—	—
Kristiania	1	30 000	—	—
Smaalenene	3	37 300	1	20 000
Riket ialt	54	1 021 300	34	816 000

3. Finmarksfondet.

Herred eller by	Ialt anvist		Derav helt indfridd	
	Antal laan	Samlet laanesum kr.	Antal laan	Beløp kr.
Vardø by	34	86 050	8	23 890
Nordvaranger	2	4 600	—	—
Hammerfest by	6	15 350	3	6 450

Herred eller by	Ialt anvist		Derav helt indfridd	
	Antal laan	Samlet laanesum kr.	Antal laan	Beløb kr.
Vardø herred	9	18 100	3	4 700
Berlevaag.....	4	14 300	1	3 500
Tanen.....	8	16 700	—	—
Gamvik	2	7 000	1	2 000
Lebesby	4	8 250	—	—
Kistrand.....	2	3 240	1	2 240
Kjelvik	15	28 435	4	6 025
Hammerfest herred	16	37 780	6	12 400
Kvalsund	1	3 600	—	—
Hasvik	4	8 990	2	3 790
Loppen—Øksfjord	5	15 560	1	1 800
Talvik.....	15	45 800	1	3 500
Alten.....	2	3 300	—	—
Maasø.....	3	7 400	—	—
Finmarkens amt	132	324 455	31	70 295

Efterretningsvæsenet.

Efterretningsvæsenet har i alt væsentlig været ordnet som i forrige budgettermin. Endel nye opslagsstationer er ogsaa iaar optat for endel cirkulærtelegrammer.

Aarsberetning vedkommende Norges Fiskerier.

I budgetterminen er utgit følgende hefter:

5te hefte 1914 indeholdende: Amtmanden i Finmarken: Beretning om Finmarkens amts sommer- og høstfiske, samt haakjærringfangsten og øvrige ishavsekspeditioner m. v. i aaret 1914.

Beretning om skreifisket i Tromsø amt 1914.

Beretning om skreifisket i Nordlands amt 1914.

Beretning om skreifisket i Nordre Trondhjems amt 1914.

Beretning om skreifisket i Søndre Trondhjems amt 1914.

De 4 sidste væsentlig efter lensmænds og opsynsbetjenters opgaver ved Fiskeridirektøren.

1ste hefte 1915 indeholdende: Fiskerikonsulent Thor Iversen: Om en subvenert ferskfiskrute. (Med 1 farvelagt kart samt to anhang:

A. Utdrag av indberetninger fra fiskeriantagen i Hamburg.

B. Utdrag av „Veiledning i behandling og pakning av fersk fisk“ av auktionarius H. Køser, Hamburg.)

2det hefte 1915 inneholder: Beretning avgit av Fiskeridirektøren om Statens administration og arbeider til fiskeriernes fremme i budgeterminen 1 juli 1914 til 30 juni 1915.

Beretning fra fiskeriselskaper og fiskeriforeninger for terminen 1914—15 (i utdrag).

Fiskeriraadets forhandlinger i møte 13 til 18 oktober 1915 og de for raadet fremlagte forelæg.

3dje hefte 1915 inneholdende: Richard Hansen: Lofotfiskeriet 1915.

4de hefte 1915 inneholdende: Amtmanden i Finmarken: Beretning om vinter- og vaarfisket i Finmarkens amt i aaret 1915.

Opsynschef G. Puntervold: Beretning om vaartorskefisket i Romsdals amt 1915.

Opsynschef S. Johannessen: Vaartorskefisket i Nordre Bergenhus amt 1915.

Beretning om høstmakrelfisket (dorgfisket) 1915.

Fiskeristatistikken.

„Norges Fiskerier 1914“ blev færdig fra trykkeriet først den 22 september istedenfor som paaregnet i begyndelsen av februar, paagrund av branden 16 januar, ved hvilken hele satsen og litt av manuskriptet strøk med. Arbeidet maatte gjøres om helt fra grunden i et hovedstadstrykkeri. Denne aargang er likesom aargangen 1913 redigeret av kand. real Oscar Sund og utarbeidet efter noget ændrede skemaer som uten at innskranke materialet var ment at skulle lette lensmændenes og magistraternes arbeide ved en mere gjennomført spesifikasjon.

Ved utarbeidelsen er gjennomført summering av saavel samlet kvantum av alle fiskearter som samlet værdi for hvert herred (tab. 4 a). I en ny tabel (4 b) gives en amtsvis oversigt over utbyttet ogsaa av de mindre vigtige fiskearter saasom stenbit, agnskjæl etc., likesom ogsaa tareaske er medtat.

For at kunne gi saavidt mulig fuldstændige oplysninger er der skedd talrike forespørsler til lensmændene og magistraterne som igjen ved sine velvillige og uttømmende besvarelser har bevist sin interesse for dette arbeide.

I indledningen er som en begyndelse medtat en tabel med særlig indsamlede nøiagtige opgaver over skreiens vegt, lever- og rognholdighet, paa grundlag av bestemmelser utført av kaptein P. Rønnestad.

De ældre tabeller over utførselen er erstattet med mere detaljerte og fuldstændige for aarene 1905—14 inkl. med gjennomsnitstal utregnet for perioderne 1906—10 inkl. og 1910—14 inkl. Bearbeidelsen av oppgaverne for 1915 begyndtes i slutten av september 1916.

2. Særlige arbeider og deres hovedresultater.

Om fiskerierne i 1915—16.

Fiskerierne i 1915

antages som helhet betragtet at ha git et tilfredsstillende utbytte. De egentlige skreifiskerier var for endel hindret av uveir, saa fangstutbyttet blev noget mindre end i 1914 og vaarfisket i Finmarken gav et betydelig mindre kvantum end i de foregaaende 6 aar. Storsildfisket blev betydelig større end i noget tidligere aar, fetsildfisket noget over og vaarsildfisket antagelig noget under et middelsaar hvad fangstmængden angaar. Da priserne var større for samtlige fiskeriprodukter antages værdiutbyttet av samtlige fiskerier at bli større end i noget tidligere aar og vil formentlig dreie sig om 65—75 millioner kroner, kanske nærmest sidstnevnte tal.

Torskfiskerierne gav under et middelsaars utbytte i kvantum, men betydelig over et middelsaar hvad pengeutbyttet angaar. De gode utsigter for avsetningen av klipfisk og rundfisk bevirket at prisen paa raaprodukter naadde en gjennomsnittspris, som endog var større end i 1914, der hittil hadde opvist den største pris under fisket. Aaret 1915 var ogsaa et enestaaende aar ved at der helt fra torskfiskeriernes begyndelse blev utskibet store partier av saltet fisk, saaledes at det til klipfisk bestemte parti blev betydelig mindre end hvad der fremgaar av skreirapporten. I begyndelsen av aaret var beholdningen av klipfisk her i landet ganske betydelig, men det varte ikke længe før efterspørselen blev større og større efter saavel gammel som ny vare, saa lagrene ved aarets slutning maa betegnes som helt rømmet.

Sildefiskerierne i sin helhet har git et godt resultat. Storsildfisket blev større end tidligere, mens vaarsildfisket gav et mindre kvantum end i de to foregaaende aar. Der blev under storsildfisket og vaarsildfisket saltet betydelig mer end i tidligere aar, da utsigterne for avsetning av saltsild var meget gode, saa man saltet silden i størst mulig utstrækning. Efterspørselen efter norsk saltsild var meget stor gjennom hele aaret. Fetsildfisket i 1915 gav til aarets utgang et lignende parti optisket sild som i 1914. Omsætningen har gjennom hele sæsongen været meget god, saa priserne var usedvanlig høie. Lagrene av al sild maa betegnes som helt rømmet, og værdiutbyttet antages at være større end nogensinde før.

Storsildfisket begyndte tidligere end vanlig i de nærmest foregaaende aar. Den første fangst inndrom til Kristiansund den 20 november 1914 med 60 maal. Der var anordnet et fiskeforsøk efter stor-

silden henimot midten av november med offentlig bidrag, men dette blev indstillet da silden kom saa tidlig. Mens der tidligere har været fisket litet før júl blev der under sidste sæsong opfisket over 100 000 maal, uagtet man hadde helt lændligge i uken 29 november—5 desember. Fisket begyndte som vanlig paa Sulenhavet, hvor fisket efter 10 desember begyndte saa enestaaende godt, at det vistnok er det rikeste fiske siden dette slags drivgarnsfiske begyndte. Ved aarsskiftet var der uveir, men i første uke av januar slog fisket usedvanlig godt til og vedvarte hele maaneden ut, saa der i januar maaned blev opfisket 271 000 maal mot 104 000 maal i januar 1914. Ved denne maanedes utgang var der ialt opfisket 382 000 maal mot til samme tid ifjor 134 000 og i 1913 220 000 maal. Sildefisket fortsattes ogsaa ut gjennom hele februar maaned med godt resultat, saa der i denne maaned blev opfisket 110 000 maal mot 50 000 i samme maaned 1914. Grunden til det større fiske i februar maa søkes deri at sildepriserne var saa høie, at en stor del av fiskerflaaten drev efter silden ogsaa længe efter at torskefisket for Rømsdalskysten var begyndt. Det hovedsagelige fiske faldt paa Halten—Sulenhavet og Grip—Smølenhavet, men i midten av januar begyndte fisket ogsaa for alvor paa Onahavet og straks efter paa Storholmen og Svinøhavet. Det samlede fangstutbytte efter de under fisket indløpne telegrafiske meldinger utgjorde i 1915 ca. 508 000 maal. Herav blev 147 900 maal iset til eksport og 346 200 maal saltet, resten hjemmeforbruk og agn. Ifølge de efter fiskets slut mottagne endelige opgaver antages der ialt at være opfisket ca. 516 000 maal storsild. I 1914 var partiet 220 000 maal, hvorav saltet 79 850 maal. Priserne var først i fisket 20—24 kr. og gik senere noget op og var i slutten av november 24—27 kr. maalet, men senere faldt prisen og var i Kristiansund 14 desember 16—20, den 15 desember 11—17 kr. maalet. Ut i januar, da fisket faldt bedst for Aalesund og Søndmør, var middelprisen helt nede i 7 kr. maalet. Middelprisen for hele fisket antages at være omkring kr. 12.40 pr. maal, og totalværdien antages at være ca. kr. 6 404 000 mot kr. 3 300 000 i 1914 og kr. 4 200 000 i 1913.

Storsildfisket paa Skagerakkysten var helt mislykket i 1915.

Vaarsildfisket i 1915 begyndte smaat, saa der til 30 januar kun var opfisket 8750 maal, og i uken der endte 6 februar opfiskedes 6575 maal. Senere tok fisket sig jevnt op og faldt bedst mellem 13 februar til 27 mars. I uken som endte 20 februar ilandbragtes 52 200 maal (ifjor 64 000) og i den følgende uke 104 730 maal (1914 76 950). I mars faldt det bedste fiske og i denne maaned opfiskedes 436 000 maal mot 450 000 1914. — De sidste laase tømtes i uken der endte den 8 mai. Det beregnes at totalutbyttet i 1915 utgjorde 703 700 maal,

hvorav 334 500 maal garnsild og 369 200 maal notsild. I 1914 var partiet 717 000 maal, i 1913 1 million og i 1912 625 000 maal. — Det hovedsagelige fiske faldt i søndre distrikt, da man som sedvanlig i Nordre Bergenhus var sterkt optat med det samtidig forefaldende torskefiske. Priserne for vaarsilden holdt sig gennem hele fisket meget høiere end i de foregaaende aar; kun enkelte dage under den bedste fisketid var prisen nede i kr. 3 pr. maal. Gjennemsnitsprisen for hele fisket blev ca. kr. 9.27 pr. maal. Der saltedes i 1915 ialt 319 200 maal; resten blev hovedsagelig iset og eksportert til utlandet. I 1914 var det saltede parti 150 800 maal. — Som saltsild har vaarsild tidligere været litet yndet, men i 1915 var efterspørselen efter saltet vaarsild saa stor, at der blev saltet et forholdsvis meget stort parti, der fandt hurtig avsætning til meget gode priser. Efter de paa fiskepladsene betalte priser antages værdiutbyttet av hele vaarsildfisket at kunne sættes til kr. 6520 500 mot kr. 2 545 000 i 1914.

Fetsildfisket i 1915 maa hvad kvantummet angaar betegnes som under middels. I førstningen tegnet fisket i Nordlands amt til at bli bra, men der kom ikke nogen fart i fisket her, saa utbyttet i dette amt blev mindre end 1914. Derimot var fisket bedre i Tromsø amt, likesom ogsaa Finmarkens amt kan opvise et større fetsildkvantum end paa flere aar. I Trondhjemsamterne var fisket meget smaat og i Romsdals amt og søndenfor er intet fiske foregaaet i 1915. — Der opnaaddes iaar usedvanlig høie priser saavel paa fiskepladsene som paa de utenlandske markeder, saa værdiutbyttet av fisket antages at bli betydelig større end noget tidligere aar.

Som et supplement til oversigten over fetsildfisket i 1914 kan anføres at fisket ut i januar tok sig op igjen i Eidsfjorden, hvor det fortsattes til ut i mars. Lægges dette efterfiske til de 1914 opgivne tal er der i sæsonen 1914—15 opfisket 715 700 maal til en samlet værdi av ca. kr. 7 600 000.

Til henimot utgangen av desember 1915 er der ialt opfisket 450 000 maal mot 500 000 til samme tid i 1914, 170 700 i 1913, 336 700 i 1912, 482 600 i 1911, 542 100 i 1910 og 650 600 maal i 1909. I 1915 blev iset 23 100 maal og solgt til sildøliefabrikker 40 200 maal. — Der saltedes i 1915 400 000 fiskepakkede tønner mot 334 100 i 1914, 106 300 i 1913, 237 100 i 1912, 320 300 i 1911, 406 600 i 1910 og 499 400 tdr. i 1909.

Værdiutbyttet av fetsildfisket i 1915 sattes til kr. 13 300 000 efter en gjennemsnitspris av ca. kr. 30 pr. maal paa fiskepladsene.

Av aarets fangst falder 200 500 maal paa Nordlands amt, 158 000 maal paa Tromsø amt, 47 400 maal paa Finmarkens amt, 22 700 maal

paa Namdalen, 12 600 maal paa Søndre Trondhjems amt og resten paa andre steder.

Følgende tabel gir en oversigt over fangsten og anvendelsen i de sidste 5 aar:

Aar	Ialt opfisket maal	Iset maal	Derav solgt sildoljefabrikker maal	Saltet tdr.
1915.....	442 801	23 043	40 211	400 046
1914.....	715 699	37 550	324 510	334 116
1913.....	170 674	18 972	30 893	106 284
1912.....	336 668	47 688	74 177	237 123
1911.....	482 560	49 051	170 460	320 330

Drivgarnsfisket efter sild i Nordsjøen gav i 1915 et usedvanlig litet utbytte. Deltagelsen var meget liten, da omtrent hele fiskerflaaten avgik til sildefisket under Island. Utbyttet blev kun 1600 tønder mot 2900 i 1914, 9900 i 1913, 20 900 i 1912 og 11 850 tønder i 1911. Værdiutbyttet av aarets fiske kan antagelig med fradrag av tønder og salt sættes til ca. kr. 40 000.

Sildefisket under Island i 1915 gav et større utbytte end nogensinde før, hvilket skriver sig hovedsagelig fra at fiskerflaaten, og da særlig nordmændenes, var meget større end tidligere.

Ialt er i 1915 saltet 368 652 tdr. sild, fordelt saaledes paa følgende nationer:

Nordmænd.....	med 216 956 tønder
Islændere	„ 119 358 —
Dansker	„ 8 100 —
Svensker.....	„ 24 238 —

Tils. 368 652 tønder mot 273 288 tdr. i 1914, 198 090 i 1913 og 139 680 tdr. i 1912.

Desuten er der som i tidligere aar fanget flere tusen maal sild til sildoljefabrikker, hvilken fangst omtrent udelukkende besørgeres av nordmænd.

Til Norge hjembragtes i 1915 ialt 258 271 tønder mot 110 327 i 1914. Hvor mange norske skibe, der har deltat i sildefisket under Island i 1915 kan ikke med bestemthet sies, men efter uttalelser av mænd der er kjendt med forholdene, antar man at der deltok ialt 250 norske dampskibe, motorbaater og seilfartøier, der fisket sild til en

værdi av mindst kr. 4 500 000. Herav antages ca. 100 fiskedampere at ha drevet snurpenotfiske med en fangstværdi av kr. 2 400 000.

Torskefiskerierne var som regel begunstiget av nogenlunde bra veir gjennom hele skreifisketiden. Dette fiske bidrar med den største procent til utbyttet av vore fiskerier, hvorfor dette følges med den største interesse. Fisket under de egentlige skreifiskerier gav et mindre utbytte end i 1914 og 1912, men tildels betydelig større end i tidligere aar. Det begyndte ogsaa i 1915 meget smaat og til 30 januar var kun opfisket 1.9 mill. stykker mot 1.5 i 1914, 5.9 i 1913 og 6.5 i 1912; til 13 februar 5.3 mill. mot 4.9 i 1914, 7.0 i 1913 og 12.3 i 1912; til 27 februar 11.3 mill. mot 12.6 i 1914, 10.6 i 1913 og 20.7 i 1912. Efter den tid først pleier fisket rigtig at ta fart, men i 1915 var fisket smaat, saa der til 13 mars kun var opfisket 23.7 mill. mot 27.0 i 1914, 13.8 i 1913 og 35.9 i 1912; til 27 mars 36.4 mill. mot 45.1 i 1914, 21.8 i 1913 og 54.3 i 1912; til 10 april 46.8 mill. mot 56.9 i 1914, 35.7 i 1913 og 60.5 i 1912. Senere var fisket smaat og skreifiskerierne avsluttedes med en samlet fangst av 50.8 mill. stk. mot 57.9 i 1914, 41.2 i 1913 og 62.4 i 1912. Lofotfisket gav et større utbytte end i en række foregaaende aar, mens Romsdalsfisket blev mindre end i 1914 og 1912, men større end i tidligere aar. Grunden til at fisket i Romsdals amt blev mindre maa nærmest tilskrives de uheldige veirforhold mens torsken stod ute paa bankerne. Vinterfisket i Finmarken og i Tromsø amt blev betydelig mindre end paa mange aar, for Værøy og Røst større, mens fisket paa Yttersiden, i Vikten og i Fosen blev mindre end paa flere aar. Paa Helgeland—Salten ogsaa noget mindre end i 1914, men større end i 1913. I Nordre Bergenhus amt faldt fisket godt, saa partiet blev større end i 1914 og var saaledes større end nogensinde tidligere.

Loddefisket i Finmarken begyndte den 9 april, altsaa noget senere end vanlig. Fisket begyndte meget smaat, saa fangsten til 24 april kun var 2.3 mill. stk. mot 3.6 i 1914, 4.0 i 1913 og 8.6 i 1912. Fisket faldt meget smaat fremover hele vaaren; til 5 juni var kun opfisket 10.4 mill. stykker mot 18.4 i 1914, 29.8 i 1913 og 32.3 i 1912 og slutresultatet blev kun 16.0 mill. stk. mot 23.6 i 1914, 34.8 i 1913 og 36.7 i 1912. Partiet er saaledes betydelig mindre end i de nærmest foregaaende 6 aar, men noget større end aarene før 1909. Det daarlige fangstutbytte i 1915 maa for endel tilskrives det daarlige veir omtrent gjennom hele fisket, men ellers synes der ogsaa at ha været gjennomgaaende mindre fisketyngde paa bankerne end i de nærmest foregaaende aar. Værdiutbyttet antages at bli større end foregaaende aars, da priserne under loddefisket i 1915 var meget høie.

Av aarets samlede fangst av torsk (skrei- og loddetorsk sammen-

lagt) 66.8 mill. stykker, blev 14.9 mill. hængt til rundfisk og 48.6 saltet til klipfisk. Der tilvirkedes 52 918 hl. dampmedicintran og til andre transorter anvendtes 8871 hl. lever. Rognpartiet utgjorde 52 924 hl.

Fisken i 1915 var i sin almindelighed noget større end i de foregaaende aar, likesom den flere steder ogsaa var noget fetere. Det var kun 1914, 1912 og 1908 som opviser et større tranparti. Rognpartiet er derimot større end i noget tidligere aar, 1914 undtat.

Prisen paa saavel fisken som biprodukterne var høiere end tidligere aar gennem hele sæsonen i de fleste distrikter, særlig i Finmarken, hvor pengeutbyttet — tiltrods for at partiet er mindre end i de foregaaende aar — vil bli større end i noget tidligere aar. Pengeutbyttet av aarets torskefiskerier vil antagelig andra til 30 à 35 millioner kroner og vil da være det største pengeutbytte som torskefiskerierne nogensinde har git.

Torskefisket under Island begyndte senere end vanlig, men der fiskedes bra den tid fisket stod paa og antages at ha git et godt middelsaars utbytte. Fra norsk side antages omkring 40 fiskedampskibe at ha deltat, og da prisen paa fisken var meget høiere end vanlig — henved 38 øre pr. kg. i gjennemsnit — er vædiutbyttet betydelig større end tidligere. De norskes fangst antages at være omkring 7000 tons fisk og værdiutbyttet ca. kr. 2 660 000.

Brislingfisket i 1915 var bedre end i de to foregaaende aar, men mindre end i 1912 og 1911. Dette fiske, der blir av større og større betydning for hermetikindustrien, blev drevet saa intenst som mulig, hvilket ogsaa bevirkedes av de høie priser, særlig i sidste halvdel av aaret. I motsætning til foregaaende aar faldt fisket i 1915 igjen bedst i de gamle distrikter i Ryfylkefjordene i Stavanger amt, mens fisket i Søndhordland var mindre end i 1914. Nogen samiet opgave har man ikke over brislingfisket paa dette tidspunkt, men man har en maalestok for dette fiskes betydning i tilførselen til Stavanger, som mottar den største del av fangsten. Til Stavanger førtes i 1915 ca. 471 300 skjegger brisling mot 245 000 i 1914, 208 500 i 1913, 605 700 i 1912 og 613 200 skjegger i 1911. Værdien av brislingfisket i 1915 blev kr. 2 089 000 mot 938 000 i 1914, 882 500 i 1913, 1 569 200 i 1912, og kr. 1 520 300 i 1911. — Da den opfiskede brisling ikke dækket behovet, har hermetikfabrikkene i stor utstrækning været beskjæftiget med smaasild, som nedlægges efter en noget anden metode end den der anvendes ved tilvirkning av norske røkede sardiner. Uagtet brislingfisket blev forholdsvis godt, var anvendelsen av smaasild og blanding i hermetikindustrien iaar meget stor, dog noget mindre end ifjor hvad blandingskvantummet angaar. Som et eksempel kan anføres at der til Stavanger tilførtes 594 300 skjegger smaasild og 230 740 skj. blanding,

mot i 1914 henholdsvis 514 000 og 400 000 skj. Værdien derav var i 1915 for smaasild kr. 1 863 700 og for blanding kr. 753 970 mot i 1914 henholdsvis kr. 851 000 og kr. 831 000.

Tilførselen av brisling til Stavanger var i de sidste aar:

1915.....	471 310	skjepper (20 liter)
1914.....	245 000	„
1913.....	208 515	„
1912.....	605 705	„
1911.....	613 210	„
1910.....	515 445	„
1909.....	405 238	„

Værdi:

1915.....	2 089 485	kr.
1914.....	938 000	„
1913.....	882 535	„
1912.....	1 569 197	„
1911.....	1 520 251	„
1910.....	983 541	„

Dorgemakrelfisket i Nordsjøen blev i 1915 drevet i meget liten utstrækning. Fra norsk side var deltagelsen ubetydelig, væsentlig paa grund av at man ikke kunde opnaa rimelig forsikring for drift paa dette fangstomraade, hvorfor de fleste fartøier reiste til fisket ved Island. — Fra svensk side var deltagelsen noget bedre. Der utførtes ialt kun 157 turer mot 427 i 1914, 447 i 1913 og 717 turer i 1912. Fangsten blev kun 10 668 tdr. mot 35 512 i 1914, 42 949 i 1913 og 48 699 tdr. i 1912. Prisen var høiere end ifjor og var ved fiskets slutning 110 øre pr. kg. for nr. 1, 90 for nr. 2, 70 for nr. 3, 60 for nr. 4 og 45 øre for nr. 5. Værdiutbyttet av aarets fiske blev kr. 468 000 mot 1 666 000 i 1914 og kr. 1 978 000 i 1913. Av den til norske havner i 1915 indbragte fangst falder 10 039 tdr. paa svenske fartøier, alt indbragt til Kristiansand. Paa de i fisket deltagende 14 norske fartøier falder kun 629 tønner til en værdi av kr. 24 980.

Kystmakrelfisket gav et mindre fangstutbytte end i de 2 foregaaende aar, men da priserne var høiere gjennom hele fisket blir værdiutbyttet større. Der blev iaar opfisket 8 633 400 stk. mot 10 217 800 i 1914 og 11 712 000 stk. i 1913. Av aarets fangst blev 7 430 100 stk. solgt fersk, 716 000 stk. iset, 445 900 stk. flækket og 41 300 stk. rundsaltet. Værdien av dette fiske er efter de foreløbige opgaver beregnet til kr. 1 284 400 mot 1 167 100 i 1914 og 905 100 i 1913.

Bankfisket antages at ha git et godt utbytte, og priserne var høie gjennom hele sæsonen. Fra Aalesund blev bankfisket drevet med vanlig kraft, men var dog for en del hindret av mangel paa agn.

Da der imidlertid paa dette tidspunkt fremdeles ikke kan tilveiebringes oplysninger om dette fiske fra Aalesund og Søndmøre, der bringer den største kontingent paa dette omraade, kan ingen samlet oversigt meddeles, men utbyttet antages at ha været meget godt, saavel hvad kvantum som værdi angaar. Nordpaa var bankfisket noget bedre end i 1914, men mindre end i 1913 og 1912, mens værdiutbyttet var større end tidligere.

Hummerfisket har antagelig git et noget mindre utbytte end i de foregaaende aar, naar man ser hen til det eksporterte parti, der til 25 desember utgjorde ca. 606 000 stk. mot 788 000 i 1914, 868 000 i 1913 og 806 000 stk. i 1912. Priserne har vistnok ogsaa faldt noget lavere end vanlig.

Laksefisket var noget mindre end i 1914, men bedre end i 1913 og 1912. Der var til 25 desember eksportert 637 000 kg. mot 793 000 i 1914, 600 000 i 1913 og 605 000 kg. 1912.

Ferskfiskeeksporten har i 1915 været usedvanlig livlig gjennom hele aaret. Der er iaar eksportert ca. 12.4 mill. kg. ferskfisk mot 4.4 mill. i 1914, 5 mill. i 1913 og 5.1 mill. i 1912.

Fiskerierne i 1916.

Storsildfisket 1915—16. Fisket begyndte likesom i sidste sæsong noget tidligere end vanlig i de senere aar. I uken som endte 20 november inkom den første fangst til Kristiansund med 18 maal fisket paa Sulenhavet. Før jul var der opfisket over 100 000 maal, uagtet man hadde omtrent helt landligge i uken der endte 24 desember. De høie priser gjorde at man tidlig søkte efter silden og fisket varte ogsaa længere end sedvanlig. Deltagelsen var iaar usedvanlig stor og der var saaledes den 29 desember i Kristiansund tilstede 209 fiske-dampskibe, 56 motorbaater, 50 saltelægtre, 15 saltedampere og 176 seilsaltere, 84 salte- og iselag paa land og 5030 mand, hvilket belæg holdt sig jevnt utover januar maaned. Sildens størrelse og kvalitet var meget god. Fisket faldt hovedsagelig paa Halten-Sulenhavet til i begyndelsen av februar, da fisket trak sig længere sydover til Grip-Smølenhavet. I midten av februar begyndte fisket at ta sig godt op paa Onahavet, Storholmen og Svinøhavet.

Fangsterne under storsildfisket faldt saaledes:

I uken som endte	20 november	18 maal
— „ —	27 —	194 —
— „ —	4 desember	8 207 —
— „ —	11 —	33 650 —
— „ —	18 —	35 761 —
— „ —	24 —	1 644 —
— „ —	31 —	28 918 —

I uken som endte	8 januar	27 637	—
— „ —	15 —	17 524	—
— „ —	22 —	60 908	—
— „ —	29 —	6 448	—
— „ —	5 februar	56 514	—
— „ —	12 —	99 969	—
— „ —	19 —	73 014	—
— „ —	26 —	51 928	—
— „ —	4 mars	39 670	—
— „ —	11 —	49 799	—
— „ —	18 —	42 432	—
— „ —	25 —	5 718	—

Det samlede fangstutbytte i 1916 utgjorde etter de under fisket mottatte telegrammer 639 953 maal. Herav blev 38 274 maal iset og 595 860 maal saltet; resten til hjemmeforbruk og agn. Partiet var i 1915 507 678 maal, 1914 219 133 maal og i 1913 276 000. Priserne var gjennem hele fisket høie, og værdiutbyttet overstiger langt noget av de tidligere aars. Gjennomsnittsprisen var i 1916 ca. kr. 48.76 mot ifjor ca. kr. 12.28 og totalværdien iaar anslaaes til kr. 31 257 000 mot i 1915 ca. kr. 6 300 000, 1914 3 300 000 og 1913 4 200 000.

Vaarsildfisket i 1916. Opsynet under vaarsildfisket traadte i kraft 24 januar. Fisket var i den første tid meget hindret av uveir. Første kvantumsopgave forelaa 12 februar, og der var til denne dato opfisket 12 500 maal. Vaarsildfisket hadde i 1916 en forholdsvis kort sæsong, idet de sidste fangster blev gjort i uken der endte 15 april, men tiltrods herfor var fangstutbytte meget betydelig.

Ukefangsterne faldt efter telegrammerne i følgende uker saaledes:

I uken som endte	12 februar	12 500	maal
— „ —	19 —	43 350	—
— „ —	26 —	179 650	—
— „ —	4 mars	136 500	—
— „ —	11 —	235 000	—
— „ —	18 —	143 250	—
— „ —	25 —	108 250	—
— „ —	1 april	42 085	—
— „ —	8 —	45 035	—
— „ —	15 —	5 200	—

Totalfangsten i 1916 blev 950 820 maal hvorav 560 920 maal fiskedes med garn og 389 900 med not. Totalfangsten var i 1915 700 700 maal, mot 707 800 maal i 1914, 1 000 000 maal i 1913 og 625 000 maal i 1912. Priserne var gjennemgaaende høiere end tidligere, og værdiutbytte antages derfor at bli meget større end foregaaende aars. Der

saltedes i 1916 770 820 maal, resten hovedsagelig iset og eksportert til utlandet. Ifjor var det saltede parti 319 200 maal og i 1914 150 800 maal.

Torskefiskerierne gav iaar et mindre godt fangstutbytte, da det ikke har været saa litet siden 1908. Det daarlige fangstutbytte iaar maa væsentlig skrive sig fra det daarlige veir men ogsaa fra at der var liten fisketyngde. Der var heller ikke saa stor deltagelse som ellers.

Følgende tabel viser fiskets gang forsaavidt det egentlige skreifiske angaar sammenlignet med de foregaaende aar til omtrent samme tider.

	1916	1915	1914	1913	1912
	Kvantum 1000 stk.	Kvantum 1000 stk.	Kvantum 1000 stk.	Kvantum 1000 stk.	Kvantum 1000 stk.
29 januar	954	1 886	1 482	5 899	6 543
12 februar.....	1 400	5 282	4 904	7 014	12 329
26 —	4 691	11 337	12 643	10 643	20 657
11 mars.....	12 247	23 957	26 957	13 761	35 905
25 —	26 337	36 351	45 145	21 789	54 300
8 april.....	37 362	46 847	56 591	35 719	60 502
22 —	40 698	50 319	57 864	40 797	62 402
6 mai	41 183	50 531	57 887	41 168	62 461

Fangsten fordeler sig paa de forskjellige distrikter og dens anvendelse vil fremgaa av nedenstaaende tabel:

	Torsk i 1000 stk.	Derav		Damp- medicin- tran i hl.	Lever til- overs til andre transorter i hl.	Rogn i hl.
		hængt 1000 stk.	saltet 1000 stk.			
Finmarkens vinter- fiske til ²/₄ 1916	1 286	61	786	1 820	888	—
Tromsø amt	669	3	354	916	97	483
Lofotens opsynsdi- strikt	14 400	1 400	11 600	15 938	1 350	23 300
Yttersiden	1 103	289	494	1 963	135	1 666
Røst & Værøy.....	—	—	—	—	—	—
Helgeland—Salten	2 393	924	1 175	3 323	40	3 294
N. Trondhj. amt— Vikten	2 298	63	2 220	3 112	165	3 855
S. Trondhj. amt— Fosen	2 250	—	2 250	2 600	828	4 485
Nordmøre fogderi	2 288	}	11 918	2 756	251	5 711
Romsdals fogderi..	1 580			1 820	10	1 930
Søndmøre fogderi	8 050			9 538	64	8 824
N. Bergenhus amt	4 617	—	4 590	5 751	572	8 174
Søndenfor.....	515	—	180	120	250	375
Tilsammen	41 449	2 740	35 567	49 657	4 650	62 097

Finmarkens vaar- eller loddefiske gav et daarlig utbytte, det mindste man siden 1904 har opgave over. Grunden til det daarlige fiske maa nærmest skrive sig fra ugunstig veir og liten fisketyngde. Dertil meldes om at faa fiskere fra Finmarken deltok i fisket.

Følgende tabel belyser fiskets gang:

	1916	1915	1914	1913	1912
	Kvantum 1000 stk.	Kvantum 1000 stk.	Kvantum 1000 stk.	Kvantum 1000 stk.	Kvantum 1000 stk.
8 april	100	—	1 055	371	1 261
22 „	421	2 295	3 587	4 024	8 752
6 mai	1 298	4 681	6 599	16 611	17 136
20 „	4 991	7 625	10 704	20 884	24 817
3 juni	5 994	10 391	18 412	29 782	32 328
24 „	9 946	16 029	23 560	34 787	36 701

Det samlede utbytte av torskefiskerierne vil fremgaa av nedenstaaende tabel:

	Torsk i 1000 stk.	Derav		Damp- medicin tran i hl.	Lever til- overs til andre transporter i hl.	Rogn i hl.
		hængt 1000 stk.	saltet 1000 stk.			
Ialt i 1916.....	51397	3256	44641	60068	5379	62097
Mot i 1915.....	66834	14914	48594	52918	8871	52924
„ i 1914.....	81469	17658	59979	57171	12585	60480
„ i 1913.....	75955	17868	51018	48263	13146	32566
„ i 1912.....	99162	36419	55153	76211	34010	52270
„ i 1911.....	64424	25230	34630	43318	12729	38426
„ i 1910.....	55689	20916	30721	41024	17804	41131
„ i 1909.....	56519	28131	23839	50460	27663	42423
„ i 1908.....	48217	17896	27834	59104	25584	41695
„ i 1907.....	47625	16454	29710	46889	21384	37001
„ i 1906.....	46448	16794	28358	42908	18097	44397
„ i 1905.....	44486	15112	28390	41907	12958	34541
„ i 1904.....	47801	15858	30707	18529	7810	23525

Prisen paa saavel fisken som biprodukterne var betydelig høiere end noget tidligere aar, hvorfor værdiutbyttet — tiltrods for at partiet er mindre end i de foregaaende aar — vil bli meget større end nogen-
sinde. Pengeutbyttet av aarets torskefiskerier vil antagelig dreie sig omkring 75 millioner kroner. Utbyttet for 1915 er endnu ikke beregnet,

men antages at ville andra til omkring 35 millioner kroner mot i 1914 31 775 000 kr. og 1913 25 677 000 kr.

Drivgarnsfisket efter sild i Nordsjøen. Dette fiske drives iaar av faa baater. Den første fangst indbragtes den 3 juni av 1 far-tøi med 356 tdr. Til 23 september er indbragt 1891 tdr. mot i 1915 1468, 1914 3012, 1913 9364 og 1912 20 913 tønder.

Sildefisket ved Island har iaar git et ganske godt utbytte. Der vilde antagelig blit fisket et meget større parti iaar men forskjel-lige forhold bevirket at driften hindredes likesom der iaar ikke blev avsat nogen nævneværdig sild til sildoljefabrikker, da disse hadde ind-stillet driften. Sidste telegram om slutfisket forelaa 8 september, og fisket viste da et saltet kvantum av 371 604 fiskepakkede tønder mot ved fiskets slut ifjor 382 152, 1914 274 284 og i 1913 186 874 tønder.

Til Norge var til 23 september indført 39 746 tdr. islandssild mot i 1915 208 769 tdr. 1914 83 797 og 1913 114 331 tdr.

Fetsildfisket har i sin helhet været smaat iaar, men priserne har holdt sig høie, saa pengeutbyttet antagelig blir betydelig. Neden-staaende tabel gir oplysninger om fangstens fordeling paa distrikterne og anvendelsen.

Pr. 23 september:

Distrikt	Ialt optat maal	Derav			
		Iset maal	Solgt sildolje-fabrik maal	Solgt herme-tikfabrik maal	Saltet tdr.
Tromsø amt..	78 915	500	6 420	2 559	84 590
Nordlands amt	78 200	—	19 255	2 270	71 366
Namdalen	6 890	—	4 465	100	2 555
S. Trondhjem	8 708	1 717	2 455	1 130	4 068
Ialt	172 713	2 217	32 595	6 059	162 579
Mot i 1915....	215 680	5 866	31 678	Ikke opgit	170 920
— 1914....	105 069	8 000	4 510		117 133
— 1913....	100 153	5 749	22 383		84 897
— 1912....	266 791	16 480	65 560		194 330
— 1911....	257 595	22 441	47 390		241 190

Kystmakrelfisket var noget bedre end ifjor, men maa regnes for at være som et middelsaar. Til 23 september blev der optisket 10844292 stk. mot 8290770 stk. i 1915 og 9971110 stk. i 1914. Der var iaar opsat maksimalpriser, saaledes at fiskerne fik op til 75 øre pr.

kg. mens Provianteringsdepartementet solgte den ut igjen for 40—50 øre pr. kg.

Dorgemakrelfisket i Nordsjøen, har iaar været gjenstand for ualmindelig liten deltagelse, og grunden kan dels søkes i at fiskerne har solgt sine fartøier til nordlandsfiskerierne, og til islandsfisket, og dels ved at fangstfeltet har en under de nuværende tider utsat beliggenhet. Der er saaledes til 23 september indbragt av 1 norsk fartøi 100 tdr. og 13 svenske fartøier 1380 tdr. mot ifjor 127 fartøier med 7867 tdr. og i 1914 408 fartøier med 34 321 tdr.

Brislingfisket har været daarlig iaar som de nærmest foregaaende aar. Priserne har været meget høie, like indtil 10 kr. pr. skjeppe à 20 liter.

Bankfisket antages at ha git et mindre utbytte end ifjor væsentlig paa grund av mindre intens drift, særlig fra Aalesund, hvilket igjen har sin aarsak i de forøkede driftsutgifter.

B. Fiskeriundersøkelser.

Indsamling av materiale til biologisk statistikk vedrørende silden i terminen 1915—16.

Av Einar Lea.

Indsamlingen av materiale blev i terminen 1915—16 utført paa følgende maate.

Under fisket i det nordlige Norge høsten 1915 foretok kapteinen paa „Michael Sars“ hr. Rønnestad indsamling av observationer over raastoffet for sildoljefabrikationen. Ved velvillig imøtekommenhet fra styret for Sigerfjord sildoljefabrik fik han anledning til at foreta indsamlingen ved denne fabrikk, hvor det tilførte raastof blev stillet til disposition for hans undersøkelse.

Samtidig med denne indsamling blev der gjort observationer over fetsilden i det nordlige Norge ved maskinisten paa „Michael Sars“ hr. Persen, som indsamlet prøver fra området mellom Ranenfjord i syd og Laksefjord i nord.

Da storsildfisket begyndte i november 1915 blev indsamlingen av materiale til belysning av dette fiske straks iverksat og fortsat til februar 1916. Likeledes blev der under hele vaarsildfisket regelmæssig indsamlet materiale.

Den i terminen foretagne indsamling vedrørende sildens alder, længde, vægt, køn, kønsmodenhet og fettholdighed er den mest omfattende, som hittil er foretaget, idet der blev undersøgt ca. 10 000 sild fra det nordlige Norge, ca. 5000 storsild og ca. 6000 vaarsild.

Bearbejdelsen af dette store materiale er igang, og nogen resultater angaaende storsildens og vaarsildens alder er meddelt i det følgende.

Undersøkelser over storsilden og vaarsildens alder i sæsonen 1915—16.

Undersøkelserne over storsild og vaarsild blev i sæsonen 1915—16 drevet efter omtrent samme plan som før men i større maalestok end i tidligere aar. Under storsildfisket blev der indsamlet et materiale bestaaende af observationer fra ca. 5000 dyr fordelt paa 19 prøver fra fiskernes drivgarnfangster; under vaarsildfisket blev der undersøgt 1 drivgarnsprøve og 15 notprøver paa ialt ca. 6000 dyr. Prøverne fordeles sig praktisk talt over hele sæsonen og de stammer fra fangster som er gjort paa de forskelligste steder i fiskeriomraadet; fig. 1 viser fangststederne for alle prøver. Hver enkel af disse ca. 11 000 sild er blit maalt og for nogen prøvers (fig. 1) vedkommende blev der ogsaa foretaget veininger og bestemmelse af køn, kønsmodenhet og fettholdighed; endelig blev hver enkel silde alder bestemt ved tælling af aarringene paa skjællene.

Paa grundlag af den erhvervede kundskab om hver enkel silde alder (og fødselsaar) er der for hver prøve blit opstillet en tabel over aldersavdelingen, d. v. s. en liste, som viser hvormange procent af dyrene som var 4 aar gamle, 5 aar, 6 aar o. s. v.

I vedføjede tabel er storsildprøvernes aldersfordeling opført paa denne maate. Procenttallene for aargangene 1904 og 1910 er fremhævet ved fede typer, fordi disse to aarganger har en ganske særlig interesse. Aargangen 1904 har i en hel aarrække været den dominerende aargang i bestanden (se herom Johan Hjort: Vekslingerne i de store fiskerier, Aschehoug 1914), mens dyr af aargang 1910 er bemærkelsesværdig derved, at den i foregaaende sæson, mot slutningen af vaarsildfisket vaaren 1915 blev konstateret i ganske betragtelige mængder (se „Fiskets Gang“ nr. 39 for 1915). Det er derfor af interesse at se hvorledes disse to aarganger forholder sig videre.

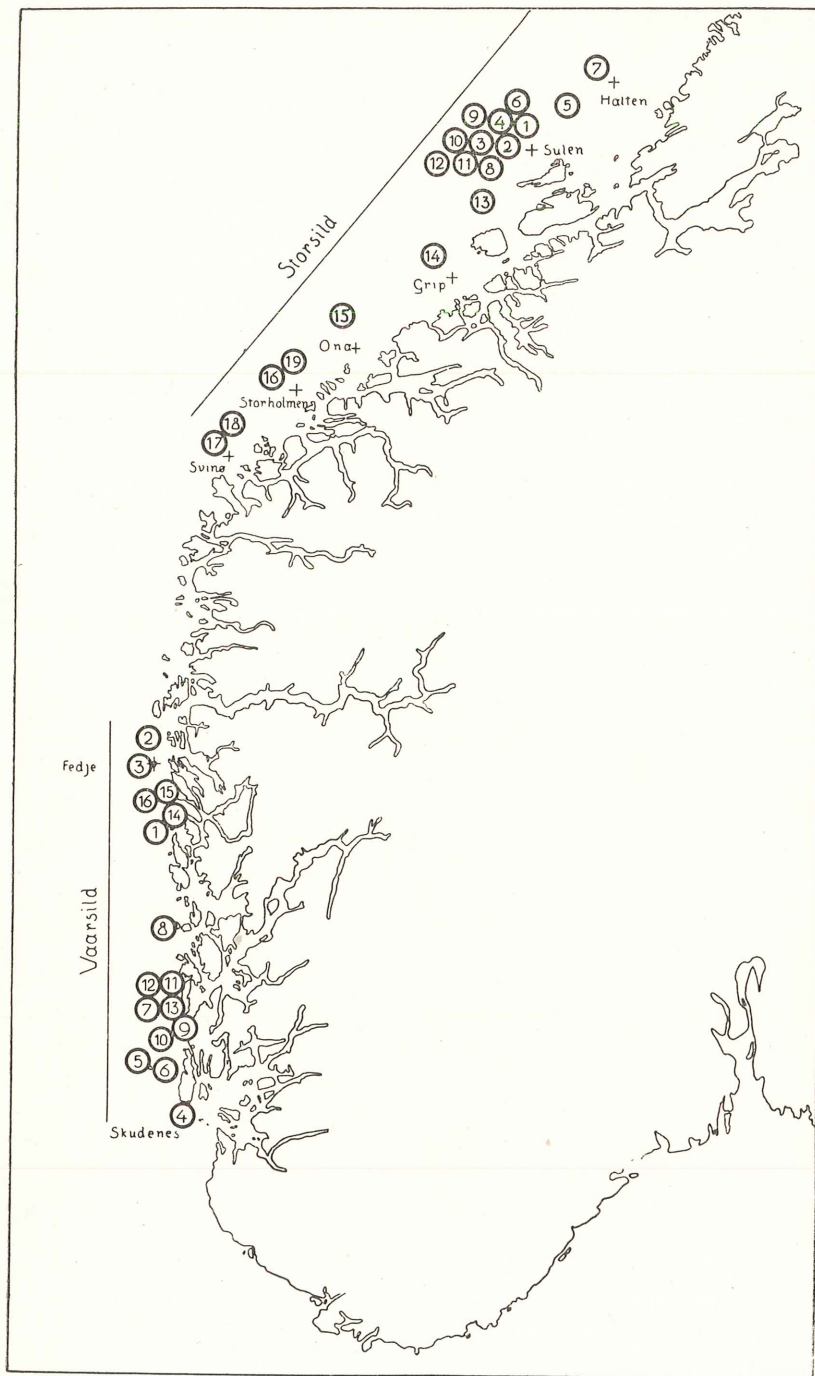

Fig. 1. Fangststederne for storsild- og vaarsildprøverne fra sæsonen 1915—16.

Tabel over aldersfordelingen i de undersøgte prøver av storsild i sæsonen 1915—16.

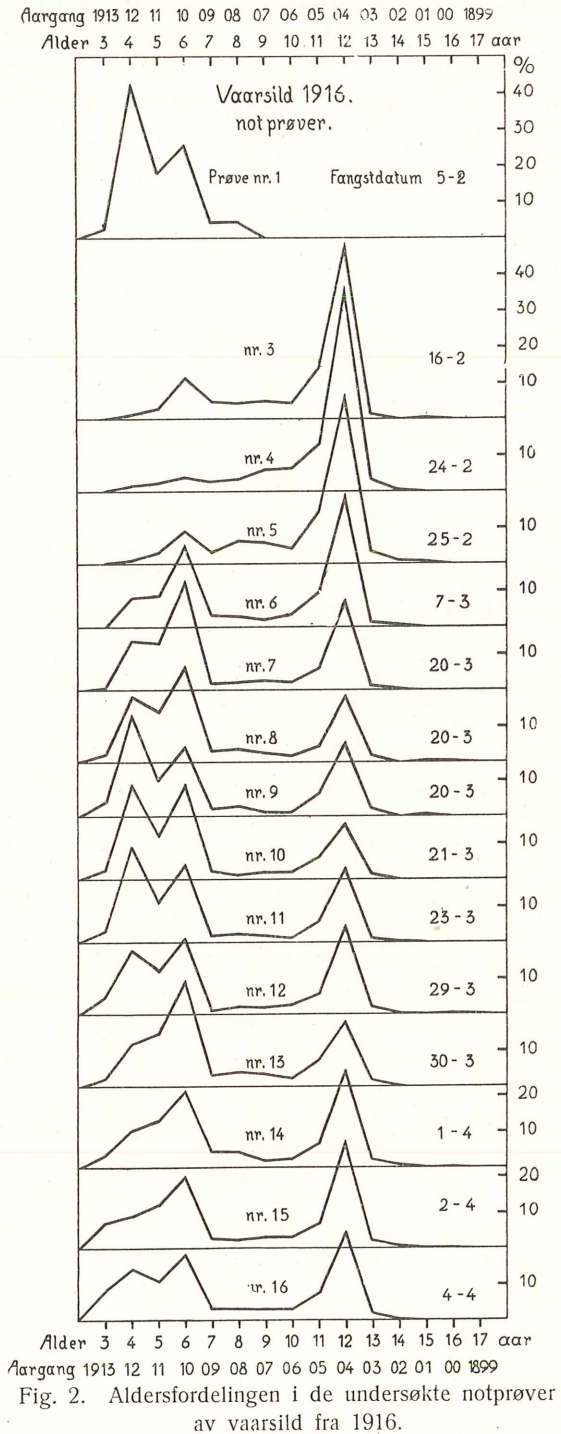
Prøve nr.	Lokalitet	Datum	Antal dyr i prøven	Aargang og alder																
				1913	1912	1911	1910	1909	1908	1907	1906	1905	1904	1903	1902	1901	1900	1899	1898	
				3 aar	4 aar	5 aar	6 aar	7 aar	8 aar	9 aar	10 aar	11 aar	12 aar	13 aar	14 aar	15 aar	16 aar	17 aar	18 aar	
				%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
1	Sulenhavet	ult. novbr. 1915	132	—	2.3	3.8	9.9	1.5	1.5	3.0	8.3	18.2	48.5	2.3	0.8	—	—	—	—	—
2	— " —	— " — "	232	—	1.7	4.7	3.5	3.5	3.0	3.9	10.3	18.1	44.8	3.0	2.2	1.3	—	—	—	—
3	— " —	primo desbr. "	158	—	1.3	—	3.8	3.2	3.8	0.6	5.1	19.0	53.8	6.3	2.5	0.6	—	—	—	—
4	— " —	medio jan. 1916	151	—	—	2.0	13.3	4.0	6.6	3.3	7.9	20.5	41.1	0.7	—	0.7	—	—	—	—
5	Finværhavet	13/1 1916	170	—	1.8	5.9	15.3	8.8	7.6	8.8	9.4	18.2	22.9	0.6	—	0.6	—	—	—	—
6	Sulenhavet	15/1 "	290	—	2.1	5.2	9.0	3.1	4.8	3.8	7.2	15.2	45.2	2.1	0.7	1.0	0.3	0.3	—	—
7	Haltenhavet	18/1 "	259	—	0.8	2.7	10.8	5.8	4.2	6.6	10.4	18.1	39.4	0.8	—	0.4	—	—	—	—
8	W av Sulen	18/1 "	265	—	—	7.2	13.2	9.4	8.7	9.1	5.3	16.6	27.2	1.5	0.8	0.4	0.8	—	—	—
9	Sulenhavet	19/1 "	229	—	2.2	6.6	14.0	3.1	10.5	3.9	8.7	17.0	31.9	1.3	0.9	—	—	—	—	—
10	W av Sulen	20/1 "	343	—	0.3	1.7	10.8	10.8	9.0	4.7	10.2	14.6	35.0	2.0	0.9	—	—	—	—	—
11	— " —	20/1 "	304	0.3	0.7	2.0	9.9	3.0	5.6	5.9	7.6	19.7	41.4	2.6	0.7	0.7	—	—	—	—
12	Sulenhavet	ult. januar 1916	248	—	—	0.8	4.4	2.8	3.2	2.0	4.8	15.7	59.3	4.8	0.8	0.8	0.4	—	—	—
13	Smølenhavet	31/1 1916	278	—	—	2.5	6.1	2.9	4.0	5.0	7.9	13.3	51.5	4.7	1.1	0.7	0.4	—	—	—
14	Griphavet	31/1 "	237	—	—	0.4	3.0	3.8	8.4	5.1	8.4	17.7	48.2	1.7	0.8	1.3	0.8	0.4	—	—
15	Onahavet	1/2 "	321	—	0.3	5.0	11.8	4.4	5.0	2.2	4.1	16.2	47.7	1.6	0.9	0.6	—	—	—	0.3
16	Utfør Storholmen	4/2 "	309	—	0.6	1.9	3.9	2.3	2.9	4.2	4.2	19.8	50.8	5.2	2.6	1.0	—	—	0.3	0.3
17	Svinøhavet	4/2 "	310	—	—	1.3	3.9	3.5	3.2	4.5	7.4	23.2	47.4	2.9	0.6	1.3	0.6	—	—	—
18	— " —	5/2 "	284	—	1.1	2.1	6.7	3.5	8.1	6.7	8.1	17.6	38.1	3.5	2.1	1.1	1.4	—	—	—
19	Storholmen	5/2 "	315	—	1.3	1.6	7.3	2.9	5.4	5.4	6.0	12.4	51.7	3.8	1.6	0.6	—	—	—	—
Gjennomsnittsværdier for sæsonen 1915—16.....				—	0.9	3.0	8.4	4.3	5.6	4.7	7.4	17.4	43.5	2.7	1.1	0.7	0.2	0.1	—	—
— " — " — 1914—15*).....				—	—	1.1	6.3	3.1	4.5	3.3	4.7	13.5	54.8	4.2	1.5	2.0	0.6	0.4	—	—

*) Man maa være opmærksom paa at dyr av samme aargang var ét aar yngre i sæsonen 1914—15 end aaret efter og at aldersangivelserne øverst i kolonnerne derfor ikke passer for denne række.

Ved betragtning av tabellen vil det for det første fremgaa, at den gamle gode aargang 1904 er den bedste aargang i samtlige storsildprøver. Det forholdsviis store antal prøver og disses fordeling over de to vigtigste maaneder i sæsonen sammenholdt med opsynets meldinger om sildens størrelse, dette er omstændigheter, som berettiger til at dra den slutning, at aargang 1904 ogsaa i denne sidste sæson har været den vigtigste aargang under storsildfisket, og det tiltrods for, at dyrene av denne aargang i vinteren 1915—16 var 12 aar gamle. For det andet fremgaa det, at aargang 1910, den nye „lovende“ aargang, ikke gjør sig gjældende i samme grad som i de sidste vaarsildprøver fra foregaaende sæson. Vistnok er procenttallene for denne aargang i de fleste av prøverne høiere end for naboaaargangene, men ikke nogen prøve kan i denne henseende sammenlignes med de nævnte vaarsildprøver, og det gjennemsnitlige procenttal for alle storsildprøver ligger ikke synderlig høiere end hvad det gjorde i foregaaende storsildsæson, hvad der fremgaa ved betragtning av tabellens to nederste talrækker, som viser gjennemsnitstillene for sidste og næstsidste storsildsæson. Disse to gjennemsnitserækker viser idethele en ganske tydelig overensstemmelse, som forøvrig vilde ha været endnu bedre, hvis ikke silden i nogen av prøverne (5, 7, 8, 10, 13 og 14) da de blev losset op hadde været omtrent fri for de gode skjæl midt paa kroppen, saaledes at der kun var tilbake de for aldersbestemmelse mindre brukbare men mere fastsittende skjæl paa ryggen, under brystfinnerne etc. De feil i aldersbestemmelsen, som er uundgaaelige, naar man har daarlige skjæl av gamle dyr, virker til at mindske procenttallet for den bedste aargang i prøven.

Væsentlig anderledes artet forholdene sig under vaarsildfisket. I sterk motsætning til den ensformighet, som kjendetegner aldersfordelingen i storsildprøverne, frembyr de undersøkte vaarsildprøver et broget billede sammensat av meget forskjelligartede enkeltheter, hvad der fremgaa ved betragtning av vedfødiede figur 2, hvor vaarsildprøvernes aldersfordeling er gjengit grafisk paa den maate, at rækken av procenttal for hver prøve er erstattet med en linje, hvis stigning og fald tilsvareer stigning og fald i talrækken. For pladsens skyld er kurverne skøvet ind i hverandre. Figuren indeholder en saadan aldersfordelingskurve for hver av de undersøkte notsildprøver og prøverne er opført kronologisk efter fangsttiden.

Betragtes først kurven for den første vaarsildprøve, som saavidt det kunde bringes i erfaring stammet fra den første notfangst i sæsonen, vil det sees, at den indeholdt bare unge dyr paa 4, 5 og 6 aar, mens de gamle dyr og særlig 12-aaringene av aargang 1904 mangler. Prøven (og fangsten som den blev tat av) repræsenterer med hensyn til aldersfordeling noget nyt som ikke før er iagttaaet. I de næste tre

prøver var aldersfordelingen helt av den gamle kjendte type, med en mængde dyr av aargang 1904, helt i likhet med aldersfordelingen i storsildprøverne. Likheten mellem disse prøver og storsildprøverne samt prøverne fra de foregaaende aar er med hensyn til individernes fordeling paa aargangene saa slaaende at der kan være liten tvil om, at de tre prøver er repræsentanter for stimer av den gamle, væsentlig uforandrede bestand. De tre prøver stammer fra fangster gjort ved Fedje, Utsire og Skudenes og ompænder altsaa et stort omraade.

En betragtning av de senere prøver viser, som det fremgaar av figuren, at disse to typer av aldersfordeling, som blev fundet tidlig i sæsonen, gir plads for en tredje type, som lettest og rigtigst kan opfattes som en kombination av de to oprindelige. Særlig tydelig kan dette sees ved at sammenholde de tre prøver nr. 9, 10 og 11 med prøve nr. 1 og 3. De tre nævnte prøver stammer fra fangster indbragt til Haugesund under det bedste fiske og maa tillægges en betydelig repræsentativ værdi. Jeg har ved beregning fundet at kurven for prøve 9 og 11 lar sig næsten nøiagtig rekonstruere ved at kombinere $\frac{2}{3}$ av prøve 1 med $\frac{1}{3}$ av prøve 3. Prøverne mellem de første og disse midterste viser en temmelig jevn overgang fra den gamle type av aldersfordeling til den nye kombination. De senere prøver fra slutningen av sæsonen viser nogen avvigelse idet de fireaarige dyr trær mere tilbake, dog ikke mere end at likheten mellem alle prøver er umiskjendelig. Betragtet under èt viser prøverne, at sæsonen har været præget av store vekslinger, hvis lovmæssighet og karakter de utførte undersøkelser kaster lys over. Den gamle bestand (om den hele eller kun en del av den kan endnu ikke avgjøres), hvor aargang 1904 dominerte er øiensynlig blit opblandet med nye individer, hvorav de fleste tilhører aargangene 1910 og 1912 og nogen aargang 1911. Aargang 1910 er kjendt fra før; det var denne aargang, som gjorde sig gjældende i slutningen av fisket vaaren 1915; men aargang 1912 maa noteres som en ny lovende aargang, hvis godhet maa prøves ved undersøkelser i kommende sæsong. Det maa i denne forbindelse nævnes, at der blev fundet betragtelige mængder av denne aargang i prøverne av umoden sild i det nordlige Norge høsten 1915.

At aargang 1904 endnu saa sent som vinteren 1915—16 var repræsentert ved saamange individer er et meget bemerkelsesværdig fænomen; det viser at de meninger om denne aargangs rigdom, som er uttalt paa grundlag av tidligere aars undersøkelser, har sin fulde gyldighet. Der er forøvrig tegn som tyder paa at vi endnu ikke er færdige med denne aargang, ti ved undersøkelse av en prøve storfaldende sild fra Træna i Helgeland i slutningen av mai 1916, altsaa efter sidste gytning, viste det sig, at anslagsvis 60 % av dyrene maatte tilhøre aargang 1904.

Torskefiskene.

Ved assistent **Oscar Sund.**

I. Torsken.

Undersøkelserne over torskens biologiske forhold fortsattes i budgetaaret efter den plan som blev opstukket i 1913—14. Foruten skreiien og loddetorsken har man nu ogsaa begyndt at samle materiale til studium av hysens vekst og andre forhold.

Fiskemaaling i 1916.

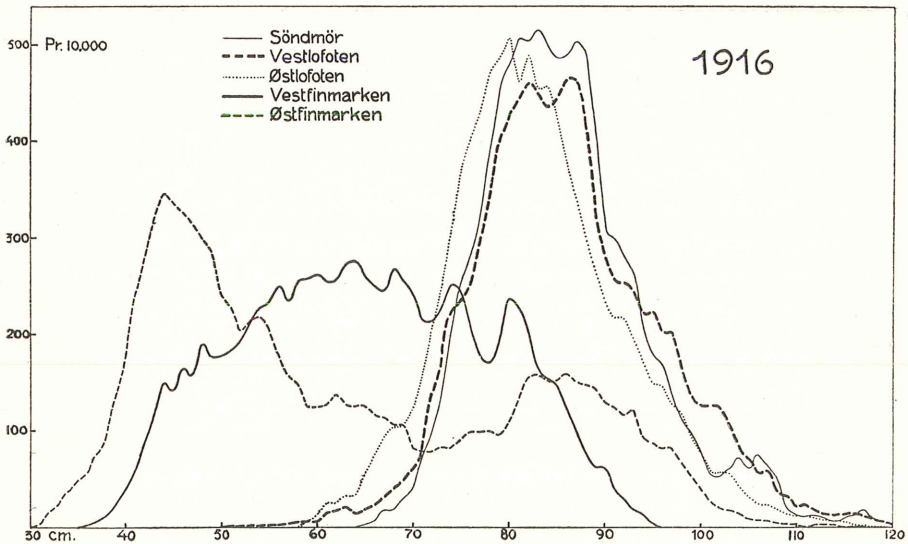
Indsamlingen av materiale for den biologiske statistik utførtes av „Michael Sars“s fører, P. Rønnestad, som besøkte Søndmør i slutten av mars, derefter Østlofoten (Henningsvær) Vestlofoten (Sørvaagen), Vestfinmarken (Honningsvaag) i slutn. av april og beg. av mai og Østfinmarken (Baadsfjord og Vardø) i slutn. av mai og beg. av juni. Gjennomsnittslængden hos torsken fra disse distrikter sees av nedenstaaende tabel, sammenlignet med aarene 1913—15:

Sted	1916				1915		1914		1913	
	Dato	Antal		Gj.sn. længde	Dato	Gj.sn. længde	Dato	Gj.sn. længde	Dato	Gj.sn. længde
		prøver	fisk							
Søndmør	17/3-23/3	4 ¹⁾	2149	85.75	12/3-19/3	82.00	3/4-7/4	78.75	—	—
Østlofoten	28/3-31/3	5	3014	82.80	27/3-31/3	80.70	11/2-13/2 6/3-7/3 20/3-23/3	78.80 79.42 80.21	Mars- april	80.63
Vestlofoten	5/4-13/4	9	2193	86.35	6/4-7/4	80.90	10/2-21/2 11/3-13/3 20/3-23/3	78.87 78.05 78.38	April	77.60
Vestfinmarken	26/4- 3/5 (11)	3 (4) ²⁾	1672 (3949) ²⁾	65.37	19/4-22/4	74.50	Januar	65.20	Mai	73.40
Østfinmarken	23/5-6/6	9	2448	62.67	5/5-8/5	62.67	—	—	Juni	

Som man vil se baade av tabellen og de grafiske fremstillinger av bestandens sammensætning med hensyn til de forskjellige størrelser iaar og foregaaende aar er fisken iaar meget større end ifjor og iforfjor. Gjennomsnittsstørrelsen har været stigende i alle de aar da torskbestanden været gjort til gjenstand for nøiagtige maalingen. Se fig. 1—3. Det fremgaar av fig. 1 at den torsk som i 1916 dannet grund-

¹⁾ Derav 2 prøver garnfisk, tils. 1041 stk. ikke medregnet i gjennomsnittet.

²⁾ Den ene av de fire prøver var bare undermaalsfisk, 2277 stk., som ikke er medregnet i gjennomsnittet.

laget for vore store torskefiskerier kan henføres til tre større grupper, loddefisk umoden fisk 30—65 cm., væsentlig optrædende i Østfinmarken, en mellemgruppe, vistnok blanding av moden og umoden fisk av længde 50—75 cm., væsentlig optrædende i Vestfinmarken og endelig skreiien, 65—110 cm. lang, omtrent jevnstor langs hele kysten, tilslut optrædende i Østfinmarken som utgytt fisk paa vandring østover slik som fiskemerkingen gav os erfaring om i 1913. Fig. 2 og 3 viser skreiens tiltagen i størrelse paa Søndmør og i Lofoten i de aar da nøiagtige maalinger har været gjort.

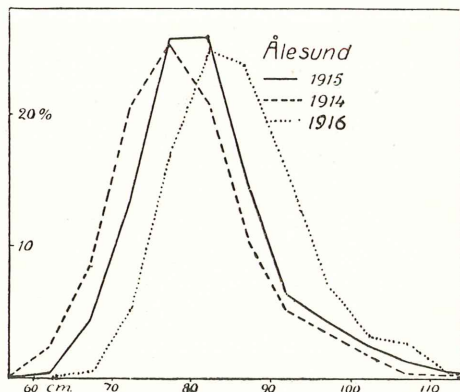

Fig. 2. Størrelsesfordeling av søndmørskreiien. Gjennomsnittsstørrelsen er forøket med ca. 4. cm. i løpet av sidste aar.

Undersøkelse av alder og vekst.

Det indsamlede materiale er ikke fuldt bearbejdet, men endel interessante fakta fremtrær allikevel tilstrækkelig tydelig. Skreiens alder i en prøve paa 609 fisk fra Henningsvær 29—31 mars er fra 5—15 aar, de fleste individer 8—12 aar gammel. Aargangen 1904 som har været sterkt overveiende i aarene før, synes at være svundet noget ind, men er endnu sterkt repræsenteret. — Loddefisk fra Baadsfjord 23 mai

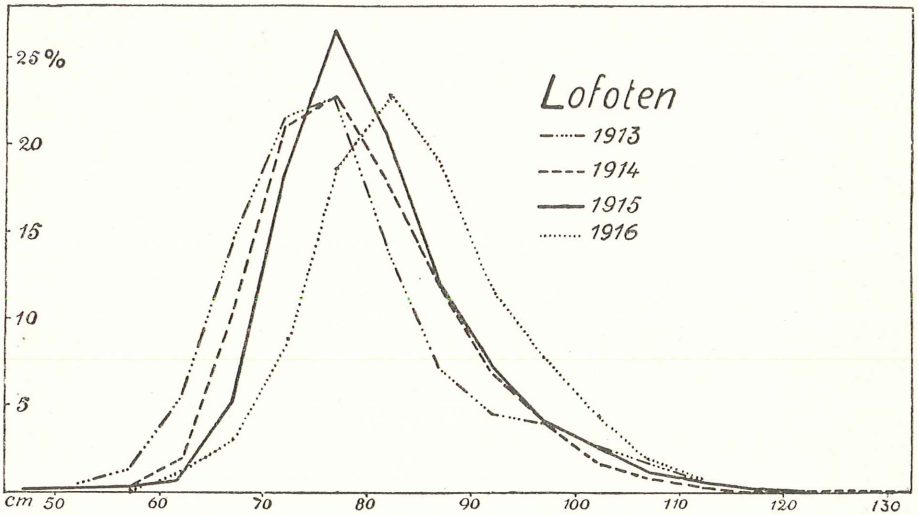

Fig. 3. Størrelsesfordeling av lofotskrei. Alle prøver fra hvert aar slaat sammen. Antal fisk i hver 5-centimetergruppe uttrykt som procent av alle fisk maalt samme aar.

bestaar for det meste av 4—9 aar gammel fisk. Særlig bemerkelsesværdig er det store antal fisk av 4 aars alder, altsaa av aargangen 1912, et fænomen som gjenfindes ogsaa i prøver av hyse og av fetsild. Her er en tabel over alder og fødselsaar hos fisk fra Henningsvær og Baadsfjord:

Alder aar	Fødsels- aar	Henningsvær		Baadsfjord	
		Antal	%	Antal	%
3	1913			1	1
4	1912			19	23
5	1911	2	0.4	11	13
6	1910	20	4.0	8	10
7	1909	56	11.1	9	11
8	1908	97	19.2	4	5
9	1907	105	20.8	14	17
10	1906	99	19.6	6	7
11	1905	71	14.1	5	6
12	1904	40	7.9	7	8
13	1903	12	2.4		
14	1902	1	0.2		
15	1901	2	0.4		
?	?	104	—	15	
Ialt, best. alder		505	100.0	84	100
Alle		609	—	99	—

Tilvekst i 1915.

Ved maaling paa skjællene av prøven fra Henningsvær viser det sig at gjennomsnittlige langedetilvekst mellem skreisæsonerne i 1915 og 1916 hos de av prøvens individer (ialt 505 stk.) som hadde skjæl skikket for undersøkelse, hadde andraget til 5.42 cm. svarende til en vektforøkelse av ca. 0.5 kg. pr. fisk.

Fiskevekt, lever- og rognholdighet m. v.

Paa to maater søkes der skaffet kundskap om fiskens vekt, leverholdighet etc., nemlig ved innsamling av opgaver over sammenhørende fiskelever- og rognkvanta fra fiskekjøpere og ved et stort antal enkelte vektbestemmelser i alle torskedistrikter. I 1916 blev paa denne maate 3716 torsk undersøkt en for en. Følgende maal og veininger blev utført paa hver enkelt torsk: langedemaal, rundvekt, vekt sløiet, vekt av lever, vekt av rogn eller melke.

Hosstaaende tabel viser hovedresultaterne av disse bestemmelser (tegnet ♀ betegner rognfisk, ♂ melkefisk, g. garnfisk).

	Antal		Længde		Rund vegt		Sløiet vegt		Lever vegt	
	♀	♂	♀	♂	♀	♂	♀	♂	♀	♂
Aalesund 21 mars 1916 g.	43	207	cm.	cm.	kg.	kg.	kg.	kg.	g.	g.
Aalesund 17 og 23 mars 1916 l.....	215	155	92.1	82.3	5.77	4.64	3.23	2.82	328	213
Henningsvær 29—31 mars 1916 l.....	194	415	84.7	81.7	5.09	4.44	2.86	2.73	292	224
Bogen 5—13 april 1916 l.	394	317	89.6	83.8	5.75	4.73	3.49	3.05	291	201
Honningsvaag 26—29 april, 3 mai 1916 l.....	424	353	66.8	65.3	3.06	2.83	2.01	1.87	221	201
Honningsvaag 9 mai 1916 l.	108	92	49.9	48.5	1.11	1.01	0.78	0.71	61	56
Baadsfjord 23 mai 1916 l.	55	44	66.2	61.5	2.72	2.37	1.78	1.59	97	96
Vardø 28—31 mai, 6 juni 1916 l.....	380	320	66.5	65.2	2.78	2.28	1.86	1.57	125	100

	Vegt av		Sløiet vegti % av rund vegt		Lever vegt i % av sl. vegt		Rogn og melke i % av sl. vegt	
	rogn	melke	♀	♂	♀	♂	rogn	melke
	g.	g.	%	%	%	%	%	%
Aalesund 21 mars 1916 g. ...	595	491	54.7	58.7	10.3	8.5	24.5	17.7
Aalesund 17 og 23 mars 1916 l.	800	445	56.5	61.3	10.1	7.5	24.9	14.7
Henningsvær 29—31 mars 1916 l.....	691	307	56.6	63.2	9.6	7.6	23.8	11.2
Bogen 5—13 april 1916 l.....	454	289	60.8	64.5	8.3	6.6	13.0	9.5
Honningsvaag 26—29 april, 3 mai 1916 l.....	22	10	65.7	66.2	11.0	10.7	1.1	0.6
Honningsvaag 9 mai 1916 l.	5.7	1.5	70.0	70.4	7.8	8.2	0.7	0.2
Baadsfjord 23 mai 1916 l.....	30	15	65.3	62.1	5.5	6.0	1.6	1.0
Vardø 28—31 mai, 6 juni 1916 l.....	30	11	67.1	68.7	6.7	6.4	1.6	0.7

Underet for baade rognfisk og melkefisk kan efter specialveiningerne opstilles følgende tabel over fiskens rogn- og leverholdighet, utrykt saavel i gram pr. fisk og pr. kilo sløiet vekt som i antal fisk og kilo som hører til en hektoliter rogn eller lever.

Sted	Leverholdighet				Rognholdighet			
	Gram lever pr.		Pr. hl. lever gaar:		Gram rogn pr.		Pr. hl. rogn gaar:	
	fisk	kilo	fisk	kilo	fisk	kilo	fisk	kilo
Aalesund ^{21/3} garn	249	90	402	1110	102	37	982	2700
do. ^{17, 23/3} line	279	91	358	1100	465	152	215	658
Bogen ^{5—13/4} „	251	76	398	1315	251	76	391	1318
Henningsvær ^{29—31/3} „	246	87	406	1150	220	78	455	1281
Honningsvaag ^{26/4—3/5} „	212	109	471	917	12	6	—	—
do. ^{9/5} „	59	79	1695	1265	3	3	—	—
Baadsfjord ^{23/5} „	97	57	1030	1750	16	10	—	—
Vardø ^{31/5—6/6} „	114	66	878	1515	17	10	—	—

Specificerte indkjøpsopgaver over sammenhørende rogn, lever og fiskekvanta blev velvillig overlatt av følgende som herved takkes: disponent Svendsen Henningsvær, kapt. Johan Nygaard, kapt. Ole Kaspersen, kapt. Konrad Johnsen, hr. Martinsen, Sørvaagen, kapt. Nilsen, Gildeskaal, konsul Robertson, Hammerfest. Paa grundlag av disse opgaver blev utregnet følgende middeltal for leverholdigheten i Lofoten:

8—28 februar 345 fisk pr. hl. lever
 1—15 mars 355 —
 16—31 „ 392 —
 og i Honningsvaag:
 14—16 mars 1050 kg. sløiet pr. hl. lever.

Torskemerkingen 1913.

Siden forrige beretning hvor der gjøres rede for alle gjenfangster gjort indtil ^{1/7} 1915 (Aarsberetn. vedk. Norges fiskerier 1915, h. 2, s. 173 ff.) er der indkommet melding om yderligere 2 gjenfangede torsk utsat i 1913.

Nr. 6993, utsat ved Røst ^{18/4} 1913, 83 cm. lang, gjenfanget ved Røst ^{21/3} 1916, 91 m. lang.

(Præmien tilfaldt Kr. Jensen, Laukhella, Finsnes).

Nr. 8533, utsat i Baadsfjord, Finmarken, ^{27/5} 1913, 53 cm. lang, gjenfanget i Kjøllefjord, Finmarken, ^{26/4} 1916 71 cm. lang.

(Præmien tilfaldt Sigv. Nilsen Grov, Grovfjorden).

Her er en oversigt over alle gjenfangster:

	Antal utsat 1914	Antal gjenfanget					
		1913	1914	1915	1916	tils.	%
Lofoten	2400	283	28	10	1	322	13.4
Finmarken	1961	121	33	4	1	159	8.1
Ialt	4361	404	61	14	2	481	11.0

Hysen.

Under vaarfisket i Finmarken blev maalt ialt 2053 hyse. Det viste sig at der var 2 vel adskilte størrelse grupper nemlig smaahyse 32—50 cm. og stor hyse 50—80 cm. lang. Se nedenstaaende tabel som viser antal fisk i hver gruppe paa 5 cm. spillerum:

Cm.	Antal	Pct.
30—34	11	0.5
35—39	148	7.2
40—44	354	17.2
45—49	134	6.5
50—54	107	5.2
55—59	177	8.6
60—64	302	14.7
65—69	459	22.3
70—74	255	12.4
75—79	77	3.7
80—84	30	1.5
85—89	4	0.2
Ialt 2058		100.0

Hertil svarer fordelingen efter alder som blev undersøkt hos en av prøverne fra Baadsfjord.

Alder — aar	Fødselsaar	Antal	Pct.
3	1913	7	2.9
4	1912	107	44.0
5	1911	26	10.7
6	1910	24	9.9
7	1909	24	9.9
8	1908	18	7.4
9	1907	17	7.0
10	1906	12	4.9
11	1905	4	1.6
12	1904	4	1.6
?	?	18	—
Ialt	{ kjendt alder	243	100
	{ ukjendt „	18	—

Som før nævnt er aarg. 1912 forholdsvis talrik ogsaa blandt den mindste linefisk i Finmarken. Nøiagtig veining av fisk, lever, rogn etc. blev utført paa ialt 584 stk. hyse. Resultaterne hitsættes i samme form som for torskens vedk.

	Antal		Længde		Rund vegt		Sløiet vegt		Lever vegt	
	♀	♂	♀	♂	♀	♂	♀	♂	♀	♂
			cm.	cm.	kg.	kg.	kg.	kg.	gr.	gr.
Honningsvaag 3 mai 1916	105	68	66.2	63.4	2.88	2.48	1.96	1.69	139	132
Baadsfjord 23 mai 1916..	145	116	52.2	49.4	1.53	1.27	1.09	0.91	63	53
Vardø 6 juni 1916	85	65	61.6	59.2	2.30	1.99	1.62	1.42	96	77

	Vegt av		Sløiet vegt i % av rund vegt		Levervegt i % av sløiet vegt		Rogn og melke i % av sl. vegt	
	rogn	melke	♀	♂	♀	♂	rogn	melke
	gr.	gr.	%	%	%	%	%	%
Honningsvaag 3 mai 1916....	31	5	68.4	68.1	7.1	7.8	1.6	0.3
Baadsfjord 23 mai 1916.....	13	2	71.9	71.8	5.8	5.8	1.2	0.2
Vardø 6 juni 1916.....	22	5	70.6	71.1	5.9	5.4	1.4	0.3

C. Fiskeriforsøksstationens virksomhet.

Undersøkelser for private.

Denne del av forsøksstationens virksomhet har i det forløpne aar erfaret en betragtelig utvidelse. Mens der herfor var budgettert en indtægt av kr. 1000 har den i virkeligheten utgjort ca. kr. 1800. Denne økning skyldes delvis de ved krigen skapte forhold, delvis at forsøksstationen benyttes som analytisk station for nye fabrikker.

Ved fiskeriforsøksstationen blev der i terminen undersøkt

Tareaske.....	478 prøver
Raajod og resublimert jod	15 „
Barkestoffer (ekstrakter).....	11 „
Raamaterialer for fodermelfabrikationen	46 „
Mellemprodukter fra samme.....	11 „
Endprodukter fra samme.....	21 „
Traner og andre fete oljer	41 „
Fiskeboller	2 „
Klipfisk	2 „
Diverse	13 „

Tilsammen..... 640 prøver

Tareaske (478 prøver).

De indsendte prøver falder i to kategorier. Ved de fleste (322 prøver) er opgit den vegt aske hvorav prøven er tat, og disse askepartier sælges efter en pris som beregnes efter jodindholdet. Dette var i det første halvaar i gjennemsnit 1,18 ‰, i det sidste halvaar 1,4 ‰ for det hele aar 1,3 ‰. Imidlertid er der grund til at tro, at prøvetagningen for mange prøvers vedkommende ikke har været omhyggelig og at den virkelige procent skulde ha været noget lavere, da varen, naar den ankommer til fabrikkerne, oftere viser et lavere jodindhold. Ved de øvrige 146 prøver, uten vegtangivelse, ved hvilke asken vistnok gjennemgaaende sælges efter en fast pris pr. kg., var jodindholdet for det hele aar 0,89 ‰. Selv om man sætter jodindholdet for de veiede partier noget lavere, ser man dog at disse har et betydelig større jodindhold end de sidste, saaledes at salg efter analyse maa ha hitført en betragtelig forbedring av kvaliteten. Herav har selvfølgelig baade brænderne¹⁾ og kjøperne fordel; men æren herfor skyldes i første række de norske jodfabrikanter, som altid har arbeidet for at faa en upartisk og nøiagtig prøvetagning.

Antagelig blir kun ca. $\frac{1}{9}$ av landets samlede produktion av tareaske solgt efter analyse. Ser man nu hen til at salg efter analyse, hvor dette er blit gjennomført, har hitført en forbedring av kvaliteten og en større indtægt for brænderne, saa skulde det ligge nær at søke denne reform gjort mere almindelig. Det er hittil agenterne for de skotske fabrikker som har stillet sig noget avvisende til et gjennomført salg efter analyse.

Det skulde derfor synes paakrævet at det offentlige tar sig av denne sak, og dette kan efter min formening lett ske ved at staten som betingelse for tilladelse av export av tareaske forlanger at asken skal være ledsaget av analysecertifikat fra fiskeriforsøksstationen, samt betinger ret for brænderne til at kunne gjøre sig bekjendt med analysen for deres aske. Forholdet er vistnok saa at mangfoldige brændere med hensigt holdes i uvidenhed om kvaliteten og altsaa værdien av deres egen aske. Det er paatide at der rotes op i dette forhold, som sterkt minder om livegenskap — under utenlandske fabrikanter. Den ovenfor foreslaaede foranstaltning vil bringe opplysning og lette, men ikke nødvendiggjøre salg efter analyse.

Raajod og resublimert jod.

Raajod (8 prøver) med fra 94,2 til 98,1 ‰ jod. I gjennemsnit: 96,39 ‰ totaljod,

¹⁾ Brænderne erholdt gjennemsnittlig ved salg efter analyse en pris som var ca. 30 ‰ høiere end ved fast pris.

Resublimert jod (7 prøver) med fra 98,35 til 99,32 % totaljod.
I gjennemsnit: 98,92 % totaljod, 98,57 % renjod og 0,47 % chlorjod.

Raamaterialer for fodermelfabrikationen.

	L.-nr.	Vand	Fett	Protein
Fersk musse (smaasild).....	1	75.24 %	2.63 %	16.03 %
	2		9.07	
	3	75.24	4.65	
	4	71.05	5.28	16.49
I middel.....		<u>74.0 %</u>	<u>5.4 %</u>	<u>16.26 %</u>

	L.-nr.	Vand	Fett	Protein	Salt
Saltet musse.....	1	70.36 %	2.79 %	16.91 %	7.2 %
	2	70.88	6.76	14.72	6.55
	3	62.39	1.74	16.16	16.34
	4	80.2	1.63	15,11	0.73
I middel.....		<u>70.96 %</u>	<u>3.23 %</u>	<u>15.72 %</u>	<u>7.7 %</u>

Brisling.....	1	73.52 %	8.39 %	16.03 %	
Vaarsild	2	73.94	7.60	16.1	0.67
Nordlandssild.....	3	71.17	8.11	17.74	1.90
Salt sild	4	52.58	13.26	20.84	12.02
Sildeavfald	5	38.27	6.51	42.36	3.60
Skjæresild.....	6	56.38	11.72	14.06	13.90
— avfald.....	7	51.73	19.35	12.71	13.8
Ansjos.....	8	61.68	20.00	11.62	9.03
Hermetikavfald, 3 prøver ¹⁾					
Sildekværk	9	50.92	8.44	14.56	20.16
—	10	56.65	5.23	13.50	19.43
— (storsild)	11	46.91	8.34	13.36	26.28
Fiskeavfald.....	12	75.48		18.02	
— (indvolder)	13	83.48	1.75	13.12	
Fiskehoder (fersk).....	14	75.51		18.25	
— (saltet)	15	63.43		18.31	11.38
Tørfiskavfald	16	15.78		58.4	
Klipfiskavfald.....	17	37.58	0.62	37.56	19.69
Haakjærring.....	18	77.68	7.44	16.50	
— yngel	19	78.50	0.86	20.54	
Haabrand	20	69.42		26.95	
Silderogn	21	62.22	0.83	11.50	21.59

¹⁾ Indgaaende forsøk over forarbeidelse av samme.

	L.-nr.	Vand	Fett	Protein
Damptrængrakse	1	50.69 %	29.92 %	16.69 %
—	2	50.83	27.47	17.37
—	3	50.28	26.40	18.47
Grakse	4	57.85	28.90	11.38
—	5	62.98	23.97	10.85
— (Aalesund)	6	56.19	27.61	12.65
—	7		40.54	
—	8		35.52	
—	9		43.78	
Grakse, i middel.....		54.8 %	27.28 %	14.57 %
— presset.....	10	25.75 %	27.52 %	28.55 %
— „	11	49.98	18.75	25.62
— „	12	36.91	21.62	36.72
i middel.....		37.55 %	22.63 %	30.3 %
Brændt levergrakse.....	13	12.58	16.19	48.81
Upresset lever.....	14	56.34	25.33	14.12

Mellemprodukter fra fodermelfabrikationen.

	L.-nr.	Vand	Fett	Protein	Salt
Presskake.....	1	39.27 %	20.07 %	35.36 %	2.79 %
—	2	33.7 „	6.79 „	38.8 „	7.94 „
—	3	25.67 „	4.76 „	48.65 „	4.41 „
—	4	41.58 „	12.0 „	29.56 „	3.60 „
—	5	38.76 „	11.30 „	33.25 „	4.18 „
—	6	46.10 „	7.07 „	35.14 „	—
—	7	46.0 „	6.06 „	37.36 „	—
I middel.....		38.72 %	9.72 %	36.87 %	4.58 %
— tørret.....	8	2.60 %	8.66 %	77.96 %	—
Pressevand	9	—	—	3.65 „	8.70 %
—	10	—	—	3.75 „	6.90 „
—	11	—	—	7.86 „	8.24 „

Sildemel.

Vand	Fett	Protein	Salt	Fosforsyre
10.95 %	—	76.52 %	—	—
12.3 „	—	73.8 „	—	—
14.9 „	—	71.23 „	—	—
15.22 „	15.93 %	43.16 „	6.0 %	—
12.55 „	14.02 „	49.15 „	7.31 „	—

	Vand	Fett	Protein	Salt	Fosforsyre
	6.60 %	18.92 %	46.38 %	6.38 %	—
	11.6 "	14.8 "	50.40 "	5.6 "	—
	11.92 "	15.14 "	54.96 "	6.38 "	—
	9.05 "	8.29 "	57.18 "	6.72 "	6.0 %
	9.51 "	8.49 "	56.35 "	9.91 "	5.80 "
	8.04 "	8.15 "	49.9 "	11.93 "	7.8 "
	9.36 "	13.20 "	62.98 "	3.15 "	—
	12.0 "	13.85 "	58.62 "	3.74 "	—
	15.51 "	12.47 "	25.77 "	1.93 "	—
	14.12 "	12.50 "	47.24 "	7.30 "	—
	15.33 "	11.70 "	48.35 "	6.42 "	—
	16.05 "	7.36 "	51.16 "	8.38 "	—
	17.28 "	15.62 "	48.16 "	19.90 "	—
	14.4 "	9.92 "	53.42 "	5.34 "	8.37 "
I middel	12.46 %	12.52 %	53.93 %	7.27 %	7.0 %

Tran og andre fete oljer.

Levertran. L.-nr. 1. En mørk, grumset tran, som indeholdt 80.5 % tran, 8.5 % vand og 10.5 % fast uopløselig substans, hvorav 0.9 % var opløsning i mineralsyre (baser). Tranens jodtal var 122, æthertallet 101, syretallet 89.9. Den indeholdt altsaa ca. 45 % fri fettsyre. Tranen indeholdt 4.82 % glycerin, 2.59 % uforsæpelig, 88.3 % ren fettsyre samt 7.5 % oxyfettsyre.

L.-nr. 2. Damptran, var blit opbevaret paa en tønde av galvaniseret jern, og spørsmålet var, om denne opbevaringsmaate kunde ansees som anbefalelsværdig; dette blev bejaet, da tranen kun hadde optat 0.0092 % zink.

	Forsæpningstal	Jodtal	Uforsæpelig %	fettsyre bromid %
Levertran L.-nr. 3	183.5	129.4	3.61 %	37.5 %
— " 4	185.6	144.4	1.11 "	40.8 "
— " 5	185.5	156.5	1.18 "	—

4 prøver tran blev undersøgt paa vandindhold, 1 tran blev identificeret ved farvereaktioner med det uforsæpelige; det samme var tilfældet med de ovenfor anførte l.-nr. 3, 4 og 5.

Bruntran.

L.-nr.	Forsæpningstal	Jodtal	Syretal	Uforsæpelig %	Fettsyre bromid %
1	175.2	142.6	43.3	2.2	32.9
2	182.4	145.7	40.85	4.2	—
3 ¹⁾	184.1	163.2	108.5	1.68	—

¹⁾ Pressetran.

11 andre prøver blev undersøgt paa mineralolje, efter at en kvalitativ prøve herpaa var faldt ut positiv. Utenfor de bokførte prøver har man for toldvæsenet undersøkt et meget stort antal prøver av tran paa mineralolje. Man har hittil kun paavist mineralolje i bruntran eller brun sildeolje.

I 17 prøver sildolje bestemtes vandindholdet og delvis indhold av uforsæpelig.

I 9 prøver spildolje bestemtes vandindholdet, som kunde gaa helt op i 30 %. Disse prøver, saavel av sildeolje som av spildolje, blev jevnlige uttat av større partier i tønder. Her er det ingen liketil sak at foreta en korrekt prøveuttagning, hvorfor man maatte forfærdige et specielt apparat herfor, som viste sig meget hensigtsmæssig og som derfor skal beskrives her. Apparatet kan betragtes som en liten pumpe. Stemplet er en liten myk kautschukprop og stempelstangen en ca. 4 mm. tyk staastring, som oventil er formet som en bøile (haandtak). Proppen er forsynet med en boring for stangen og holdes i stilling ved to ganske smaa blikplater, som er loddet fast paa stangens nedre ende. Stempelcylinderen er et ca. 18 mm. vidt, ca. 75 cm. langt glasrør, som i den øvre ende er forsynet med et retvinklet grenrør, som i den anden ende er bøiet nedad. Ved bruken skyver man stempelproppen litt utenfor rørets nedre ende, fører røret langsomt ned like til tøndens bund, presser saa glasrøret ned mot bunden, hvorved proppen trykkes ind i røret. Idet man fremdeles holder røret mot bunden, trækker man stemplet helt op til underkant av grenrøret, hvorved al olje (og vand) i røret presses ut gjennom grenrøret. Av konstruktionen vil man forstaa at man faar et korrekt lodret gjennemsnit av tøndens indhold. Sammenlignende forsøk viste, at man faar resultater, som stemmer paa 0.1 %. Hvor stor feil man kan begaa ved til prøvetagningen kun at anvende det almindelig brukte hæverrør vil man se av, at et bekjendt utenbys analytisk byraa paa den sidste maate i et parti spildolje fandt 10 % mindre vand end der virkelig var. Det er lett forstaaelig: vandet, som er i rørets nedre ende, vil lett rinde ut, naar man tar røret op av tønden.

I en bottlenoseolje med jodtal 64.7 fandt man 36.22 % uforsæpelig; dettes smeltepunkt var 24.9.

I kott linolje fandt man 0.084 % bly og 0.11 % mangan.

To prøver fast fett blev identificeret som kokusnøddolje, idet man henholdsvis fandt forsæpningstallet til 257.8 og 288, jodtallet til 7 og 8.45 og smeltepunktet til 24.5 ° c. I to prøver haltran fandt man 4.77 og 5.01 % glycerin.

I talg fandt man forsæpningstal 195.6, jodtal 35.7 og smeltepunktet 46.8 ° c.

Fiskeboller i kraft:

I nr.	% vand	% fett	% kvælstof	% melkesukker	% melk	% fett i melken
1	83.33	0.97	1.26	1.62	35.3	2.2
2	83.85	0.59	1.33	1.17	25.5	1.8

I to prøver klipfisk fandtes 29.93 og 32.48 % vand.

I tørret og malet tang (bestemt til kreaturfoder) fandtes 21.3 % vand, 3.97 % fett, 0.68 % kvælstof, 13 % aske og 11.7 % opløselige salte.

I to prøver knuste østersskjæl fra de forenede Stater, hvor de bruktes, dels som hønsefoder, dels til gjødsling paa kalkfattig jordbund, fandtes 95.83 og 97.37 % kulsur kalk, 1.4 og 1.23 % kulsur magnesia samt spor av fosforsyre.

En prøve presset linfrøkake indeholdt 7.11 % vand, 15.03 % fett og 26.88 % protein.

Tre prøver av alun, resp. alunsten indeholdt:

	Aluminiumsulfat	Jernoxydsulfat	Alkalisulfat
1	39.84 %	—	4.38 %
2	44.83 „	2.85 %	0.46 „
3	47.04 „	3.55 „	—

En prøve superfosfat:

11.65 % vand, 20.30 totalfosforsyre og 18.84 vandopløselig fosforsyre.

Undersøkelse over fetsildens fettindhold i 1915.

Efter foranstaltning av assistent Lea foretoges endel undersøkelser over fetsildens fettindhold m. m. Prøverne blev paa stedet — Nordland — sorteret efter længden i centimetergrupper. Hver gruppe blev talt og veiuet, likesom man i hver gruppe, i den hele sild, bestemte fettindholdet ved veining (i luften og efter nedsenkning i vand) med sildefettvegten. Efter den i sin tid givne anvisning skal denne bestemmelse foretages med sild som er befriet for hode og indvolde. Imidlertid gjorde man ogsaa — ved endel av de to prøver 8 og 9 — endel bestemmelser med sildefettvegten efter den givne anvisning. Samtlige prøver blev derpaa straks lettsaltet, sendt til Bergen og her underkastet vegtanalytisk fettbestemmelse. Der var ialt 4 prøver, nr. 3, 6, 8 og 9, omfattende henholdsvis 7, 8, 9 og 8 centimetergrupper. Forøvrig henviser man til den nedenfor gjengivne tabel over resultaterne.

Undersøkelser over fetsildens fettindhold i 1915.

Sildens længde	Den hele sild				Den hele sild				Den hele sild				Uten hode og indvolde				Kun hode og indvolde								
	Antal sild	Vegt av en sild	% fett efter		Antal sild	Vegt av en sild	% fett efter		Antal sild	Vegt av en sild	% fett efter		Antal sild	Vegt av en sild	% fett efter		Beregnet % av sil- dens vegt	% fett							
			fett- vegt	ana- lyse			fett- vegt	ana- lyse			fett- vegt	ana- lyse			fett- vegt	ana- lyse									
13	Prøve 3	13	13,5	7,5	6,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
14		30	16,6	10	6,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
15		30	20,2	9,5	6,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
16		30	24,2	10	9,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
17		20	31	13,5	11,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
18		7	34,3	15	11,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
19	6	45,8	15	14,6	Prøve 8	11	42,7	15	9,76	Prøve 9	20	44,6	18	14,16	20	31,2	12,5	11,19	28,4	12,2					
20	Prøve 6	7	53,4	16		13,0	10	50,9	16		10,46	Prøve 9	12	53,6	19	14,60	—	—	—	—	—	—			
21		20	62,9	19,5		14,4	10	60	17		11,58		Prøve 9	12	57,1	17	13,0	—	—	—	—	—	—		
22		15	70,4	19,5		14,2	13	71	17,5		13,71			Prøve 9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
23		15	83,7	20		16,1	14	80,2	17,5		13,67				Prøve 9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24		10	94,8	19		14,7	18	90	18,5		13,79					Prøve 9	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25		10	106,4	20,5	15,5	13	103,5	19	14,12	Prøve 9	—						—	—	—	—	—	—	—	—	—
26	10	119,3	19	16,1	9	119,2	17,5	14,8	Prøve 9		—	—					—	—	—	—	—	—	—	—	
27	5	130,8	20	16,7	12	132,6	17	14,42			Prøve 9	—	—				—	—	—	—	—	—	—	—	

Sammenligner man ved hel sild sildefettvegtens resultater med analysens, saa ser man at de første gennemgaaende er 3,8 % for høie. Ved sild som, efter anvisningen, er befridd for hode og indvolde, er fettvegtens angivelser gennemgaaende 2,66 % for høie. Dette er svært meget og kan vel neppe forklares uten at der har været en feil, enten ved apparatet eller ved at silden ikke har været aldeles fersk.

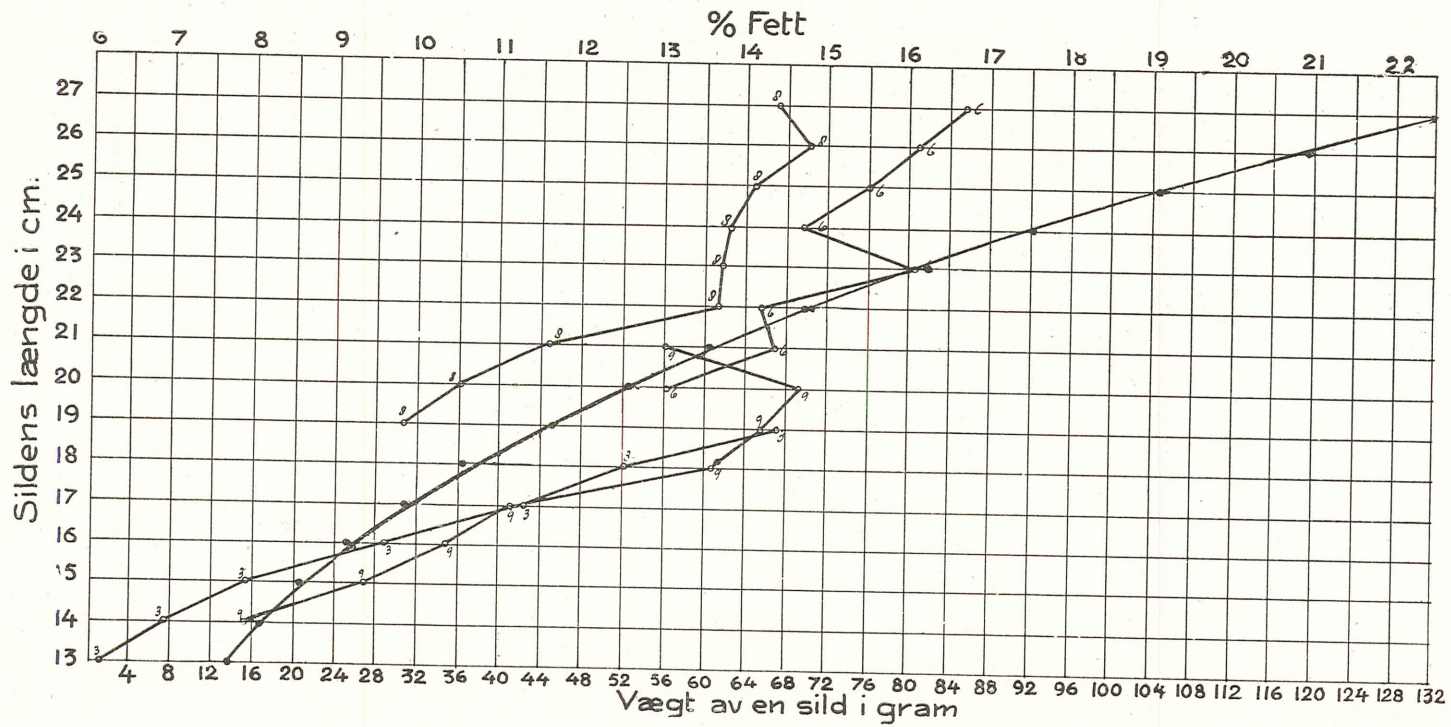
De sidste kolonner i tabellen gjengir, den første hvor mange procent hode og indvolde utgjør av den hele sildevegt, den sidste, hvormange procent fett disse dele indeholder. Man ser at de indeholder næsten en halv gang til saa meget som resten av silden — procentvis, ikke absolut. Hode og indvolde utgjør omtrent $\frac{1}{3}$ av sildens vekt, ved de større sild omkring $\frac{1}{4}$. Sildens fettindhold (efter analyse) saavel som dens absolute vekt i gram har jeg opført grafisk paa et retvinklet koordinatsystem. Hver bestemmelse er gjengit ved en liten sirkel (forsynet med prøvens nummertal) og for lettere sammenligning er alle sirkler i samme prøve forbundne med rette linjer. Linjen 3 utmerker sig ved at være næsten retlinjet. Linjen 9 viser kun i den øverste del en sterkere avvigelse fra den rette linje. 6 og 8 viser sterke kroker paa midten. Det later til at linjen er retlinjet, naar prøven bestaar av dyr fra kun en aarsklasse, som ved 3, hvor dyrene er $1\frac{1}{2}$ aar gamle; kommer der dyr av høiere aarsklasse til, saa viger linjen av til venstre. Ved prøve 6, 23 cm. med 16,1 %, er der et saa stort sprang, at man skulde tro, der forelaa en feil.

Kunde man dele centimetergrupperne i en prøve op i de respektive aarsklasser og vilde man forbinde de respektive punkter i hver aarsklasse med linjer, saa vilde disse vistnok bli omtrent rette og gjensidig parallele. Man vilde derved ha konstateret at den samme lov, som er konstatert for $1\frac{1}{2}$ aars klassen, ogsaa gjelder for de ældre dyr, den nemlig, at inden hver aarsklasse er de største dyr de feteste. Forøvrig er det interessant at se, at de fire øverste punkter i linjen 8 danner en god fortsættelse for de fem nederste punkter i linjen 6.

Paa ovenanførte tegning er ogsaa for hver centimetergruppe opført hvormange gram en sild i gjennemsnit veier. Disse ligger tilnærmelsesvis i en parabel saaledes som den er anført paa tegningen og som kan uttrykkes med: Q (vegten) = $0,00679 l^3 \div 1,7$; avvikelserne (fra de sorte runde sirkler) er meget smaa, saa man skulde tro at denne formel gir et korrekt uttryk.

Undersøkelse over vaarsild og storsild.

Disse undersøkelser blev foretat for at faa en fyldigere utredning over sildens næringsstoffer, saavel kjøtt, rogn som melke og disses sammen-

sætning. Der blev undersøgt 11 rognild og 12 melkesild. Resultaterne er gjengit i de nedenauførte tabeller. Hvad angaar sammensætningen av sildens kjøtt bekræftes, hvad man allerede tidligere har fundet, at summen av procent vand og fett utgjør ca. 80.5, saaledes at hvis vandmængden synker, saa stiger fettmængden. Men et merkelig forhold, som man ikke tidligere har iagttaa, er det, at melkesildens kjøtt indeholder i gjennemsnit 1 procent mere protein end rognildens. Da der er omtrent 18 % protein, vil det sige, at den første indeholder omtrent fem % mere kjøtt end den sidste. Melkesildens vandindhold er som følge herav en procent lavere. Kjøtmængden i silden er i gjennemsnit 52.3 %; men det er sterkt paafaldende at kjøtmængden synker, naar mængden av rogn eller melke stiger.

Ved analyserne over rognen er det paafaldende at summen av de tre bestanddele, istedenfor de ventede 100 % kun utgjør ca. 94, hvilket maa forklares ved at den almindelig benyttede proteinfaktor (6,25 × kvælstofprocent) er for lav ved rognen. Forøvrig fremgaar det av analyserne at saavel rognens som melkens vandindhold tiltar, jo længer gytningen skrider frem. Samtidig synker fettmængden.

Saavel rognens som melkens fette har man underkastet en nærmere undersøkelse, hvorved de viste sig at være væsentlig forskjellig fra de øvrige fiskefette, idet de indeholder store mængder uforsæpelige bestanddele, væsentlig cholesterin. Ved fremstillingen blev et større kvantum rogn, respektive melke først malet i kværn, saa tørret i vakuum og fett ekstrahert med æther. Fettopløsningen har, især efter at den meste æther er avdampet, en sterk skummende evne, hvorfor det volder besvær at fjerne den sidste rest vand. Fettet er, især ved melken, meget seigtflytende.

Ved undersøkelsen erholdt man følgende resultater:

	Forsæp- ningstal	Uforsæ- pelig, %	Choleste- rin, %	% fettysyre	
				mættet	umættet
Ved rogn.....	148.5	24.3	14.8	11.9	54.1
„ melke.....	139.9	22	20.3	9.0	36.7

man ser at summen av uforsæpelig og fettysyre ikke paa langt nær utgjør 100. Det manglende skyldes formentlig lecithin.

I de mættede og umættede fettysrer (adskilt ved blysalt-æther metoden) bestemte man syretal og jodtal:

	Jodtal	Syretal
Mættet fettysre, av rogn.....	10.76	223
„ „ - melke.....	3.96	216.1
Umættet „ - rogn.....	211.4	185.7
„ „ - melke.....	289	171

Undersøkelse over sild (vaarsild og storsild).

L.-nr.	Fangststed	Datum	Længde	Tykkelse	Vægt	Indhold i % av			Kjøttet indeholder %		
						kjøtt	rogn	melke	vand	fett	protein
1	Kristianssund N....	13/1 15	332	30	267	55,4	18,7	—	64,24?	14,68	16,08?
4	Aalesund.....	19/1 15	385	29,5	261,5	53,5	12,2	—	68,86	11,54	17,69
6	Kristianssund	21/1 15	335	29,5	280	49,1	16,8	—	70,0	11,27	17,31
10	Hjeltefjorden	1/2 15	325	28	244	52,0	15,6	—	70,3	10,93	17,39
11	— " —	1/2 15	330	30	271	52,3	18,4	—	73,82	7,21	17,99
14	— " —	10/2 15	330	29	215	53,49	6,51	—	76,56	2,54	18,28
15	— " —	10/2 15	325	29	232	50,43	18,96	—	72,85	8,14	16,83
16	Blomvaag	12/2 15	320	30	252	54,76	19,05	—	68,92	12,88	16,65
19	Sund	17/3 15	330	27	221	57,92	10,0	—	71,17	11,19	16,62
20	Hjeltefjorden	14/4 15	320	29	233	51,07	16,74	—	70,68	9,73	17,82
22	— " —	16/4 15	325	27	222	44,6	25,0	—	77,92	2,0	18,19
	Rognsild, middel..	—	327,9	28,9	245,3	52,23	16,18	—	71,39	9,28	17,35
2	Kristianssund	15/1 15	332	30	267	49,1	—	19,8	67,02	13,68	17,75
3	— " —	15/1 15	330	29	266	49,2	—	19,4	70,22	10,56	18,53
5	Aalesund.....	19/1 15	325	29	244	50	—	17,6	69,92	10,99	17,88
7	Kristianssund	21/1 15	340	30	294	53	—	19,0	66,81	13,62	18,06
8	Hjeltefjorden	27/1 15	315	28,5	234	51,3	—	17,1	70,94	8,50	18,47
9	— " —	27/1 15	330	30	282	53,2	—	17,0	69,98	10,04	18,29
12	— " —	5/2 15	330	30	260	51,5	—	19,2	72,66	6,73	18,93
13	— " —	5/2 15	325	30,5	268	54,9	—	17,55	67,70	12,04	18,42
17	Blomvaag	12/2 15	325	29,5	251	54,58	—	19,52	68,49	12,16	17,97
18	Sund	17/3 15	300	24,5	175	60	—	13,43	69,86	11,41	17,72
21	Hjeltefjorden	14/4 15	325	27,5	241	49,39	—	22,82	74,34	4,51	19,58
23	— " —	16/4 15	325	28	243	51,85	—	19,75	74,70	4,50	19,0
	Melkesild, middel	—	325,2	28,2	252,1	52,33	—	18,52	70,22	9,89	18,38
	Al sild,	—	326	28,5	249	52,3	16,18	18,52	70,78	9,6	17,89

Undersøkelse over sildens rogn og melke.

Rogn				Melke			
L.-nr.	Vand	Fett	Protein	L.-nr.	Vand	Fett	Protein
1	—	—	—	2	70,91	4,04	27,35
4	70,90	2,38	28,56	3	78,16	3,44	25,6
6	60,68	3,54	28,87	5	72,23	3,54	25,25
10	62,84	2,90	28,06	7	—	2,46	26,88
11	62,17	2,81	28,25	8	70,57	3,86	26,25
14	66,94	1,04	24,28	9	70,35	3,71	25,88
15	60,23	2,27	28,37	12	71,78	4,11	25,44
16	62,26	2,58	29,19	13	72,55	3,64	26,19
19	74,36	1,79	19,31	17	73,12	3,75	25,81
20	69,24	1,82	20,24	18	77,15	3,14	19,62
22	72,68	1,83	18,87	21	78,75	2,34	18,75
	—	—	—	23	76,58	2,44	20,38
I middel	66,2	2,3	25,4		73,8	3,37	24,45

En prøve rogn blev ekstrahert med æther og i ekstrakten bestemte man fosforsyremængden. Herav kunde man slutte sig til den tilstedeværende mængde lecithin, som utgjorde 1.348 % av rognen. Antar man at rognen indeholdt 2.3 % „fett“, saa skulde dette bestaa væsentlig av lecithin. I det hele kan baade rogn og melke indeholde ganske forbausende store mængder fosforsyre, hvilket vil fremgaa av nedenanførte tabellariske sammenstilling av de anorganiske bestanddele i sildens kjøt, rogn og melke.

Mineralske bestanddele og lecithin:

	Datum	Kalk %	Magnesia %	Kali %	Natron %	Fosforsyre %	Lecithin %
Sildekjøt	Mars	0.046	0.022	0.42		0.40	
Melke.....	„	0.035	0.044	0.293	0.198	1.05	
Rogn	„	0.017	0.060	0.304	0.123	0.250	1.348
„ av storsild	Jan.					0.912	

Av væsentlig interesse er forøvrig kalkmængden, skjønt den kan synes meget liten. Men det er sprængningen av kalkens forbindelse med eggehvitestoffene som efter mine tidligere utførte arbeider er det væsentlige ved spekningen og som betinges av at der av sildens fett — enzymatisk — dannes fri fettsyre, som bemægtiger sig kalken. Mager sild og fettfattige fiske gaar derfor ikke i speke.

II. Aarsberetninger fra fiskeriselskaper og fiskeriforeninger for terminen 1915—1916 (i utdrag).

Vardø fiskeriforening.

Under budgetterminen 1915—16 har foreningen kun raadet over stats- og distriktsbidrag til administration og temperaturmaalinger; man har saaledes været henvist til i det væsentlige kun at føre den vanlige korrespondanse med raad og veiledning i forskjellige fiskerispørsmål, likesom man har staaet til tjeneste for det offentlige med fornødne oplysninger vedrørende fiskerinæringen og omsætningsforholde.

Man har eksempelvis arbeidet for maksimalpriser for agn i Finmarken likesom man har arbeidet for fri utførsel av fiskeprodukter til utlandet. Som utførselsforbudene har fortonet sig saa vil vi kun peke paa at det har været utførselsforbud paa blaakveite, en fiskeart som ikke spises her i landet, det er jo faktisk det samme som om man forbyder folk at fiske; det samme kan ogsaa i forholdenes medfør siges om de andre utførselsforbud paa fisk her i Finmarken.

Temperaturmaalinger har været utført av den i Vardø stationerede redningsskøite, denne har som godtgjørelse oppebaaret det til maalingerne budgetterte beløp kr. 50. Skematisk rapport av maalingerne vedlægges.

Ishuset har været drevet saa rationelt som rummet tillater, man har saaledes fjernet samtlige fryseindretninger og stuvet huset aldeles fuldt av is. Denne is har været helt utsolgt til en pris av kr. 20 pr. ton og hele forretningen viser et overskud i driftsaaret lik kr. 193.81 øre. Det bemerkes at islageret viser sig at være helt utilstrækkelig hvad størrelse angaar og kan ikke dække behovet selv i meget mislige fiskeaar. Styret har derfor latt planlægge et ishuse nr. 2, hvorvidt man i kommende aar skal driste sig til at bygge, avhænger av generalforsamlingens avgjørelse; trangen til ishuse er tilstede i stor utstrækning, men material og arbeidspriser er ca. 100 % over de normale forhold, som var tilstede før krigens begyndelse.

For kommende budgettermin 1916—17 er foreningen bevilget et statsbidrag til kr. 280 som anvendes til administration og temperaturmaaling.

For budgetterminen 1917—18 har styret indgaat til statsmyndighetene med budgetforslag hvori ogsaa — foruten administration og temperaturmaaling — er optat posten navigationsskole for fiskere, naar saa er skedd, er det fordi at der er kommet flere anmodninger fra virkelige havfiskere som tydelig viser at der er trang til undervisning i navigering, dette viser sig nu mere følsomt end tidligere grundet den hurtige udvikling havfisket og da særlig haakjærringfisket har antat, det kan saaledes være et spørsmål om ikke foreningen allerede i kommende vinter blir nødt til at avholde et kortere navigationskursus selv om man ingen bevilgning raader over i dette øiemed.

Generalforsamling avholdtes 6te august hvor følgende besluttetes:

1. Vedkommende Ishusbygning:

„Styret bemyndiges til at anvende indtil kr. 4000 til reisning av et ishus ved Stuelnesvandet efter foreliggende plan. Skulde styret bringe i erfaring at kr. 4000 er utilstrækkelig, bør saken forelægges en ekstraordinær generalforsamling“.

2. Vedkommende navigationsskole i 1916—17:

„Styret bemyndiges til at lade avholde et 2 maaneders kursus i navigationsskole for fiskere. Utgifterne dækkes av foreningens kontante beholdning.“

Efter de foretagne valg bestaar foreningens styre av:

J. O. Grøttum, formand
Lærer O. Skaar, næstformand
Iver Paulsen, forretningsfører
Fisker Anton Blom
— Oluf Lystad

Varamænd:

Kjøbmand Andreas Lie
— Martin Edwardsen
Fisker Henning Karlsen
— Jørgen Andreassen
— P. J. Dybos

Revisorer:

K. J. Varberg
Fiskeriinspektør M. Dahl

Utdrag av Vardø fiskeriforenings regnskap for 1915—16.

Indtægt.

1. Beholdning fra forrige aar:			
a) I Vardø Sparebank	kr.	1988.12	
b) Kassabeholdning	„	454.20	kr. 2442.32
2. Statsbidrag	„		300.00
3. Distriktsbidrag av Vardø kommune	„		100.00
4. Medlemskontingent:			
a) for aaret	kr.	35.00	
b) restanser	„	8.00	„ 43.00
5. Abonnenter paa „Norsk Fiskeritidende“	„		18.00
6. Ishuset:			
Indkommen ved salg av is	„		648.20
7. Indvundne renter	„		74.01
			<u>kr. 3625.53</u>

Utgift.

1. Administration:			
Lønninger: Sekretæren	kr.	150.00	
— Kassereren	„	100.00	
Revisionen for 1914—15	„	25.00	
Avertissementer og telegrammer	„	8.55	
Husleie og assurance av inventar	„	51.45	kr. 335.00
2. Edvardsen & Bjørnenak for eksport av fersk fisk	„		400.00
3. R/S „Vardø“:			
a) for maaling av temperatur	kr.	50.00	
b) spil til lodlinen	„	25.00	„ 75.00
4. Abonnenter:			
a) „Norsk Fiskeritidende“	kr.	19.10	
b) „Fiskets Gang“	„	2.50	„ 21.60
5. Ishuset:			
a) Skjæring og indstuvning av is	kr.	276.10	
b) Kjøring	„	63.90	
c) Avgift til kommunen	„	42.60	
d) Brandkontingent	„	12.32	
e) Diverse	„	59.47	„ 454.39
6. Beholdning:			
I Vardø Sparebank	kr.	2262.13	
Kassabeholdning	„	77.41	„ 2339.54
			<u>kr. 3625.53</u>

Nordlands fiskeriselskap.

Direktionen for Nordlands fiskeriselskap tillater sig herved for generalforsamlingen at avgi beretning om selskapets virksomhet i tiden 15 juni 1915 til 15 juni 1916.

Paa generalforsamlingen den 17 juni 1915 fremlagdes aarsberetning for foregaaende aar med regnskap i revidert stand.

Videre fremlagdes saadant forslag til budget for 1916—17:

1. Til museet	kr. 2000.00
2. Til ishuse og foranstaltninger vedk. isning og frysning av fisk	„ 3000.00
3. Til ophjælp av dagligfisket	„ 1500.00
4. Til kredsformandsmøte	„ 800.00
5. Til administration:	
a) Lokale	kr. 500.00
b) Lønninger	„ 800.00
c) Trykning m. m.	„ 400.00
	„ 1700.00
	<hr/>
	Tilsammen kr. 9000.00

Budgettet i sin helhet enstemmig vedtat.

Valg av direktionsmedlemmer.

De avtrædende overrettsakfører Ragnar Schjølberg og medicinalkasserer Ole Løkke gjenvalgtes med akklamation.

Som suppleanter gjenvalgtes ogsaa med akklamation havnefoged Jac. L. Johansen, kjøbmand J. Vogt Svendsen og kjøbmand H. Reitan.

Som revisorer gjenvalgtes likeledes bankkasserer E. Dyvik og kontorist E. Kvam med kontorist Th. Losnedahl som suppleant.

Fyrbelysningen paa Helgelandskysten.

I skrivelse av 1 juni fremholdt Sandnessjøens fiskeriforening nødvendigheten av bedre fyrbelysning paa Helgelandskysten saaledes, at fiskerne kunde faa anledning at drive garnfiske efter storsild i den mørke aarstid. Det var nu bevist, at storsilden sidste vinter var tilstede i drivverdige mængder utfor Træna og længere nordover. Generalforsamlingen besluttete enstemmig at anbefale de av Sandnessjøens fiskeriforening paapekte anlæg sammen med flere lignende anlæg opover Helgelandskysten og i Vesteraalen.

Saavidt direktionen har bragt i erfaring, har Fyrdirektøren medtat i sin proposition flere av de paapekte anlæg.

Forandring av Lofotlovens § 22 passus 4.

Tjøtta fiskeriforening foreslog, at der gives adgang til at sætte redskaper 2den Paaskedag umiddelbart efter endt trækning.

Man besluttet at oversende saken til utvalgene til uttalelse.

Direktionsmøter.

I aarets løp har der været avholdt 13 direktionsmøter. Overrets-sakfører Ragnar Schjølberg blev i første møte gjenvalgt til formand og redaktør Thue til næstformand.

Paa grund av situationen under krigen fik man heller ikke denne termin statsbidrag til andet end museet med kr. 1000 og til administration kr. 1000, hvorfor direktionen ikke har kunnet bruke penger til andet end det absolut nødvendige. For kommende termin (1916—17) faar selskapet imidlertid som statsbidrag kr. 3700, med anledning til at anvende herav kr. 1000 til ophjælp av dagligfiske, kr. 1000 til ishuse og foranstaltninger vedkommende isning og frysning av fisk likesom man ogsaa faar et rummeligere beløp til administrationen og kredsformandsmøte. Endvidere er der ekstrabevilget kr. 500 for vandrelærer i klipfisktilvirkning for Nordland.

I direktionsmøte den 12 august 1915 var herr fiskeriagent Asserson tilstede og utviklede da utsigterne for vor eksport av forskjellige fiskevarer til Tyskland, deriblandt spesielt for ferskfiskeksporten.

I anledning av eksportforbudet og eksportavgiften for saltet sild

har direktionen hat flere møter, likesom ogsaa formanden herr Schjølberg som selskapets repræsentant har deltatt i konferanse i Kristiania den 28 september 1915. Dette fællesmøte av interesserte var sammenkaldt av Bergens børskomité. Direktionen har fundet det at være sin pligt at protestere kraftigst mulig imot enhver foranstaltning, der kunne forringe priserne paa sild for fiskerne. Som bekjendt blev det endelige resultat en eksportavgift av kr. 4 for fetsild, kr. 1.50 for storsild og kr. 1 for vaarsild. Forhaabentlig faar man regjeringen til at nedsætte avgiften paa fetsilden til ialfald den samme som for storsilden. Det synes jo høist uretfærdig, at den Nordlandske fetsild skal bære en meget større avgift end den længere sydpaa fiskede storsild og vaarsild, som omsættes paa de samme markeder, som fetsilden og sælges til likesaa høie priser som fetsild.

Dampskibsfarten paa Nord-Norge.

I anledning den av Helgelandske dampskibsselskap til regjeringen indsendte anke over hurtigruternes uregelmæssige ankomst besluttede

man at tiltræde Helgelandskes henstilling om, at kontrakterne angaaende hurtigruterne skjærpes saaledes, at alt kommer i den gamle trygge gjænge, idet der dog ikke maa ske nogen indskrænkning i transporten av fersk fisk med hurtigruterne.

Endvidere har man anbefalet, at den 6te hurtigrute snarest mulig sættes igang, og at saavel den 6te som 7de hurtigrute utgaar fra Trondhjem og returnerer fra Hammerfest.

Ianledning av tonnagemangelen paa Nord-Norge iøvrig har selskapet været repræsenteret paa kommunikationsmøtet i Trondhjem den 27 og 28 mars med næstformanden herr Thue. Herom henvises til særskilt beretning fra herr Thue.

Fiskeriutstillingen i Bodø.

Denne har været behandlet i flere direktionsmøter med det endelige resultat, at man fandt at burde utsætte denne til avholdelse snarest mulig, efterat de nødvendige midler nogenlunde var sikrede, idet man ikke vilde risikere at paadra selskapet ansvaret for en mulig større underbalanse og gjæld for fremtiden. Efter de nuværende dyre tider gjør man regning paa et utgiftsbudget paa kr. 20 000, hvorav man kun er sikret følgende bidrag:

Statsbidrag	kr. 4000.00
Bodø sparebank.....	„ 1000.00
Bodø samlag for brændevinshandel	„ 500.00
Indsamlet i Træna herredsstyremøte	„ 50.00
	<hr/>
Tilsammen	kr. 5550.00

men gjør man endvidere sikker regning paa følgende bidrag, bevilget under forutsætning av utstillingens avholdelse i 1916: Bodø kommune 2000, Stamnes herred kr. 100, Gildeskaal herred kr. 200, Herøy herred kr. 100, Vik herred kr. 25, tilsammen kr. 2425. Man har ogsaa haap om yderligere bevilgning av Bodø samlag. Saafremt Bodø sparebank hadde utdelt overskud for 1915, vilde man vistnok ha grundet haap om yderligere avsætning ogsaa derfra. Man kunde saaledes antagelig ha regnet med et samlet beløp av bidrag for utstillingen ca. ti tusen kroner. Direktionen fandt dog, at dette var forlitet til at la utstillingen avholde iaar. Man haaper nu, at det vil lykkes at faa avholdt den paatænkte utstilling snarest og henstiller til alle, der er enig med direktionen i, at en saadan utstilling vil være av meget stor betydning for vore fiskeriinteresserte, at gjøre sit bedste for et tilfredsstillende resultat av den fornyede henvendelse om bidrag, naar selskapet paany utsender saadant, antagelig snarest mulig efter krigens ophør.

I et møte paa Voss

3 mai d. a. deltok medicinalkasserer Løkke paa amtets vegne. Møtet var sammenkaldt av Statens Provianteringskommission for at drøfte forskjellige spørsmål vedrørende landets egen fiskeforsyning. Direktionen anmodet ved denne leilighet herr Løkke om samtidig ogsaa at virke for nedsættelse av avgiften paa fetsilden samt for fastsættelse av maksimalpris paa tomtønder, idet begge disse saker var av stor interesse for de Nordlandske fiskere og burde være ordnet snarest, da fetsildfisket nu stod for døren.

Som resultat foreligger nu, at der er sat kr. 7 som maksimalpris for sildetønder paa produktionsstedet.

Ishusene.

Grundet budgettets stilling har man heller ikke denne termin kunnet imøtekomme nogen anmodning om bidrag til nye ishuse. Selskapets ishuse i Bodø er bortleiet for 1916 med forpligtelse for leieren at levere is til fiskere.

Selskapet har ved utløpet av nærværende budgetaar følgende ishuse:

1. Vevelstad ishuse opført i 1894.
2. Træna do. „ - 1895.
3. Lurøy do. „ - 1895.
4. Vega do. „ - 1895 i Bremstein.
5. Røst do. „ - 1900, flyttet til Mæland i 1911.
6. Lovunden do. „ - 1900.
7. Bindalen do. „ - 1900.
8. Værøy do. „ - 1904.
9. Selvær do. „ - 1905.
10. Andenæs do. „ - 1905.
11. Gildeskaal do. „ - 1907.
12. Sanna do. „ - 1909.
13. Syd-Næsøy do. „ - 1909.
14. Vega do. „ - 1909 paa Hysvær.
15. Lamøysund do. „ - 1910.
16. Sommerøy do. „ - 1910.
17. Hellevær do. „ - 1911.
18. Øksnes do. „ - 1912.
19. Myken do. „ - 1913.
20. Flatøy do. „ - 1913.
21. Sundøy do. „ - 1913.
22. Ishuset i Bodø opførtes i 1902, efter at man tidligere (siden 1891) hadde had et litet frysehus.

Statsbidraget for terminen 1915—16 utgjorde..... kr. 2000.00

Distriktsbidrag er bevilget av:

Bodin	herredsstyre	med kr.	25.00	
Borge	do.	” ”	20.00	
Dverberg	do.	” ”	15.00	
Hadsel	do.	” ”	25.00	
Lurøy	do.	” ”	10.00	
Saltdalen	do.	” ”	10.00	
Sortland	do.	” ”	25.00	
Tjøtta	do.	” ”	25.00	
Trænen	do.	” ”	10.00	
Vega	do.	” ”	20.00	
Vaagan	do.	” ”	25.00	
Do.	do. 1914—15.....	” ”	25.00	
Nordlands amtskommune.....		” ”	700.00	kr. 935.00
				Tilsammen kr. 2935.00

Direktionen har den opfatning, at flere herreder end tidligere aar nu vil komme til at bevilge bidrag.

Museet.

Samlingerne har hat omtrent det samme antal besøkende som forrige aar. Av nye gjenstande tilkommet i aaret kan spesielt nevnes endel gamle lodder og gamle fiskeredskaper, foræret av herr Hans Hansen Hernæs. En model av en gammeldags flakejægt foræret av væreier Martin H. Ekroll, Skroven. Selve modellen skal være ca. 100 aar gammel og later denne til at vække megen opmerksomhet, da det jo ikke er mange nulevende som har set den slags fartøier.

Bodø stadsingeniør herr Straumann har foræret samlingerne et meget stort og vakkert eksemplar av en katugle. For de mottagne gjenstande vil direktionen hermed frembære sin bedste tak, spesielt for den interesse for museet, som herved er kommet tilsyne.

Direktionen tillater sig ogsaa iaar at anmode om, at gjenstande av interesse for samlingerne maa sendes museet.

Forslag til budget for 1917—1918.

1. Til museet.....	kr. 2000.00
2. Til ishuse og foranstaltninger vedk. isning og frysning av fisk	” 3000.00
3. Til ophjælp av dagligfisket	” 1500.00
4. Til kredsformandsmøte	” 800.00

5. Til administration:

a. Lokale	kr. 500.00	
b. Lønninger	„ 800.00	
c. Trykning m. m. 400.00	kr. 1700.00
		<hr/>
		Tilsammen kr. 9000.00

Post 1. Beløpet vil bli anvendt til samlingerne og til oppudsning av bygningen samt til renter og avdrag paa den restgjæld, som paa-hviler museumsbygningen, kr. 5000.00.

Post 2. Man uttalte ianledning av denne post i budgettet for 1915—16 og 1916—17, at man tiltrods for departementets opfatning finder, at denne sak for Nordlands vedkommende fremdeles tiltrænger statsmyndigheternes støtte. Behovet for og nødvendigheten av at ha is har vel aldrig været større end nu, og man synes, at foreningerne saa langt som mulig maa sættes istand til at forsyne sine medlemmer med den nødvendige is baade for agnets opbevarelse og for at kunne utbringe værdien av sin fangst til den bedst mulige.

Post 3. Av tidligere fremholdte aarsak har man i terminen 15—16 ikke kunnet engagere vandrelærer, endskjønt flere anmodninger om besøk av en saadan foreligger, hvilket beviser nødvendigheten av denne virksomhet. Siden man optok vandrelærervirksomheten til ophjælp av dagligfisket, er jo kun en liten del av distriktet blit besøkt av denne. Store dele staar fremdeles igjen, og har man ofte krav om fornyet besøk fra de steder, hvor vandrelæreren har virket en tid.

Post 4. Endskjøndt man i sidste termin ikke har anvendt mere end ca. 600 kroner, tør man dog ikke redusere denne post, da man kan paaregne, at det budgeterte beløp helt ut vil medgaa.

Til arbeide for klipfiskens forbedring og til fiskerskole har man denne gang intet opført i selskapets budget, idet man gaar ut fra, at disse to poster blir optat særskilt i Fiskeridirektørens budgetforslag i overensstemmelse med Fiskeridirektørens forslag for budgетterminen 1914—15.

Organisationen.

Foreninger og medlemmer.

I aarets løp er ingen nye foreninger indmeldt i fiskeriselskapet, der nu tæller 29 foreninger med ca. 850 medlemmer, samt 60 direkte medlemmer. Tilsammen ca. 900 medlemmer. Foreningernes navne, adresser m. m. hitsættes:

1. Røst fiskeriforening, adr. Røstlandet. Formand: Arnt Andersen.
2. Værøy fiskeriforening, adr. Værøy. Formand: Konrad Hardi.
3. Moskenes fiskeriforening, adr. Sørvaagen. Formand Sigurd Pettersen.

4. Sunds fiskeriforening, adr. Sund, Lofoten. Formand: Kristian Gjertsen.
5. Sommerøy fiskeriforening, adr. Sommerøy, Vesteraalen. Formand: Anton Steffensen Øvergaard.
6. Andenæs fiskeriforening, adr. Andenæs. Formand: H. Andersen Rabben.
7. Bleik fiskeriforening, adr. Bleik (Vesteraalen). Formand: Martin Olsen.
8. Øksnes fiskeriforening, adr. Nyksund (Vesteraalen). Formand: S. Skog.
9. Bindalens fiskeriforening, adr. Fiskerosen. Formand: Anton J. Skauvik.
10. Tjøtta fiskeriforening, adr. Mindland. Formand: Kristian Karstensen, Røø.
11. Selvær fiskeriforening, adr. Selvær (Trænen). Formand: Anders Olsen.
12. Syd-Næsøy fiskeriforening, adr. Næsøy i Helgeland. Formand: Ole Gullesen.
13. Sanna fiskeriforening, adr. Sanna (Trænen). Formand: Wilhelm Olsen.
14. Torvær fiskeriforening, adr. Torvær (Trænen). Formand: Jappelversen.
15. Lovunden fiskeriforening, adr. Lovunden. Formand: Alexander Thomassen.
16. Vevelstad fiskeriforening, adr. Forvik. Formand: Knut Persen.
17. Saltdalens fiskeriforening, adr. Rognan. Formand: Karl Eriksen.
18. Hadsel fiskeriforening, adr. Kvitnes i Hadsel. Formand: M. Gune-riussen.
19. Helligvær fiskeriforening, adr. Helligvær pr. Bodø. Formand: Hartvig Johansen, Sørvær.
20. Trænen fiskeriforening, adr. Husø (Trænen). Formand: Konrad Larsen.
21. Lamøysunds fiskeriforening, adr. Lamøysund. Formand: A. Jensen Lunderøy.
22. Vega fiskeriforening, adr. Hysværøerne. Formand: Edv. Mathisen.
23. Gildeskaal fiskeriforening, adr. Hustad, Lekanger i Salten. Formand: O. Laugsand.
24. Myken fiskeriforening, adr. Myken. Formand: Anders Eliassen.
25. Flatøs fiskeriforening, adr. Rødøy. Formand: Petter Lorntsen, Kilholm.
26. Sundøy fiskeriforening, adr. Selsøvik. Formand: Lars Kalaas.
27. Lerfjordens fiskeriforening, adr. Lerfjorden. Formand: Jens Jonsen Hjartland.
28. Øernes fiskeriforening, adr. Langøy pr. Brønnøy. Formand: Hegge Pedersen.
29. Sandnessjøens fiskeriforening, adr. Sandnessjøen. Formand: Conrad Bjørnvold.

Den kontingent, de respektive foreningers medlemmer erlægger til sin forening, benyttes av denne til driftsutgifter sammen med, hvad foreningen tjener paa driften av sit ishus. Hvert medlem, der bruker is, betaler nemlig denne efter vegt, som oftest med 1 øre pr. kilo.

Paa generalforsamlingen vil bli behandlet:

1. Aarsberetning for 1915—1916.
2. Regnskap for 1915—1916:
 - a. for selskapet,
 - b. for museet.
3. Budgetforslag for 1917—1918.
4. Valg paa 3 direktører istedenfor de avtrædende herrer Oscar Thue, O. Laugsand og Sofus Sverdrup.
5. Valg paa 3 suppleanter for direktionen.
6. Valg paa 2 revisorer og 1 suppleant.
7. Behandling av saker mulig fremlagt av formandsmøtet.
Formandsmøtet holdes i museet fredag den 16de juni kl. 10 form.

**Regnskap for Nordlands fiskeriselskap
for budgetterminen 1 juli 1915 til 30 juni 1916.**

I n d t æ g t:

1. Beholdning fra f. a.:			
a. Paa folio.....	kr.	605.72	
b. I kassa	”	220.81	
c. Restanser.....	”	<u>283.00</u>	
			” 1109.53
2. Statsbidrag			” 2000.00
3. Distriktsbidrag:			
a. fra herrederne	kr.	235.00	
b. - Nordlands amtskommune.....	”	<u>500.00</u>	
			” 735.00
4. Medlemskontingent			” 57.00
5. Ishuset: Salg av agnkasser.....			” 131.50
6. Indvundne renter			” 145.91
7. Bidrag til fiskeriutstilling i Bodø:			
a. Bodø brændevinssamlag.....	kr.	500.00	
b. Medlemmer av Træna herredstyre..	”	<u>50.00</u>	
			” 550.00
			<u>kr. 4728.94</u>

U t g i f t:

1. Administration:			
a. Lønninger og reiser	kr.	595.85	
b. Trykning og avertering	”	118.75	
c. Porto og telegrammer	”	104.20	
d. Telefon og kontorrekvisita	”	<u>72.50</u>	
			kr. 891.30

2. Kredsformandsmøte	kr.	620.00	
3. Norsk Fiskeritidende	„	66.00	
4. Bidrag til museet fra selskapet	„	1000.00	
5. Ishuset: avertissement og assurance	„	18.35	
6. Fiskeriutstillingens bidrag indsat i Sparebanken	„	550.00	
7. Beholdning:			
a. Paa folio.....	kr.	1061.57	
b. Restanser	„	391.00	
c. I kassa	„	130.72	
			„ 1583.29
			<u>kr. 4728.94</u>

**Regnskap for Bodø fiskerimuseum
for budgetaaret 1 juli 1915 til 30 juni 1916.**

Indtægt:

1. Beholdning fra f. a.:			
a. Paa folio.....	kr.	888.34	
b. I kassa	„	29.89	
c. Restanser	„	800.00	
			kr. 1718.23
2. Fiskeriselskapets bidrag.....	„	1000.00	
3. Nordlands amtskommunes bidrag.....	„	200.00	
4. Indbetalt leie.....	„	800.00	
5. Indbetalt vaktmestergodtgjørelse	„	250.00	
6. Indvundne renter	„	5.33	
			<u>kr. 3973.56</u>

Utgift:

1. Bygningen:			
a. Renter & avdrag	kr.	2024.83	
b. Avgifter & skatter	„	58.44	
c. Reparation	„	265.15	
			kr. 2348.42
2. Vaktmesteren:			
a. Løn & sykepræmie	kr.	302.83	
b. Kul, ved & lys.....	„	223.07	
			„ 525.90
3. Samlingerne	„	357.95	
4. Beholdning:			
a. Paa folio.....	kr.	693.67	
b. I kassa.....	„	47.62	
			„ 741.29
			<u>kr. 3973.56</u>

Beretning

fra viceformanden redaktør Thue som repræsentant for Nordlands fiskeriselskap ved kommunikationsmøtet i Trondhjem 27 og 28 mars 1916.

Den fremtidige ordning av kysthurtigruterne.

I hele høst og vinter og fremover vaarvinteren lød der fra alle kanter i Nord-Norge klage over mangel paa skibsleilighet, tonnagemangel, som det nu almindelig kaldes, ikke alene for de varer, de fødemidler, hvorav befolkningen heroppe skulde leve, men ogsaa for de fiskeprodukter, som dels opbevares i fersk tilstand i is eller paa anden maate konserveres og som kræver og forutsætter en hurtigst mulig forsendelse sydover. Disse varer blir ofte liggende over paa forskjellige steder i Nordland og Finmarken i længere tid. Det samme var ogsaa tilfældet med kjøt og andre varer av mindre værdi end disse.

Hurtigruterne var overfyldt baade nordover og sydover. Det hendte at hurtigruterne var indtil et døgn forsinket, og fuldlastede var de bestandig.

Aarsaken til disse for Nordlands næringsdrivende fortvilte forhold var først og fremst den store mængde gods nord- og sydover, men ogsaa den omstændighet, at rute II og Vesteraalskes godsroute ifølge stortingets beslutning ophørte sommeren 1914, hvilket handelsmøtet i Svolver 1911 hadde anbefalt.

Under disse vanskelige forhold indbød Trondhjems handelsforening alle interesserte kommuner og foreninger langs kysten til at la sig repræsentere paa et møte i Trondhjem den 27 mars for at drøfte, hvad der burde gjøres og spesielt søke at opnaa enighet om en henvendelse til statsmagterne.

Den bestemte dag traadte kommunikationsmøtet sammen.

Slatsraad Urbye, veikomiteen med sin formand, stortingspræsident Olsen Nalum, var tilstede. Likesaa de administrerende direktører for Bergenske, Nordenfjeldske og Vesteraalens dampskibsselskaper.

Der var fremmødt repræsentanter fra Stavanger til Kirkenes. Især var Nordland stærkest repræsentert.

Fra Kristiania handelsstand og Norsk handelsstands fællesforenings bestyrelse mødte flere medlemmer.

For Nordlands fiskeriselskap mødte redaktør Thue.

Ialt var der fremmødt 120 stemmeberettigede mænd.

Det viste sig straks paa reisen sydover med „Sigurd Jarl“, hvor der var omkring 60 deltagere fra Nord-Norge, at der var meget delte meninger om den bedste fremtidige ordning.

Enkelte hold især paa en ny hurtigrute, allerhelst 2 og paa utvidelser av lokalfarten, andre paa de 4 statsunderstøttede godsruiter. Der blev holdt møte ombord baade formiddag og eftermiddag. Man var enig om, at det vilde være uheldig om repræsentanterne fra Nord-Norge skulde splitte sig paa 2 forskjellige forslag.

Her opnaaedes enighet om at opstille de 4 statsunderstøttede godsruiter som det første krav og samtidig en 6te hurtigrute.

Paa kommunikationsmøtet viste det sig noksaa snart at med hensyn til den fremtidige ruteordning gjorde ogsaa der forskjellige meninger sig gjældende.

Der blev fra delegerte fra alle distrikter med styrke fremholdt, at den nuværende tonnagemangel bragte store tap og at den nuværende tilstand var uutholdelig. Der maatte ske en forandring.

Med hensyn til en 6te hurtigrute oplyste direktør Bull-Simonsen, at det vilde være forbundet med overmaade store utgifter at sætte en saadan igang nu og direktør Lehmkuhl oplyste, at Bergenske Dampskibsselskap i 1915 hadde paa 3 hurtigruter tapt 160000 kroner. Hvis selskapet ikke hadde hat gammel beholdning av kul vilde underskuddet utgjort 400000 kroner.

Efter henimot 2 dages forhandlinger opnaaedes enighet om at kræve den tidligere inndragne rute II og Vesteralskes rute I sat igang igjen;

at kontrakten for rute I a og III forlænges fra 1 juli 1916 et aar; at der fra 1 juli 1917 oprettes 2 nye hurtigruter til Kirkenes like som der bevilges det nødvendige beløp til 4 godsruiter mindst i samme utstrækning som de tidligere kombinerte ruter;

at lokaltrafikken utvides i saadan utstrækning, at hurtigruterne kan bli tilstrækkelig nyttiggjort ogsaa for de distrikter som ikke direkte berøres av dem.

Tilvirkning av klipfisk.

Omhyggelig behandling av fisken er absolut paakrævet. Som forbedringer i denne retning anbefales gjennemført:

- a. Fisken bør straks, om mulig allerede paa havet, slagtes og sløies. Dernæst anbringes den i rummet saaledes, at den, saavidt mulig, for at undgaa beskadigelse blir liggende lagvis i samme retning og ikke formeget utsatt for tryk. Dette maa kunne gjennemføres ved praktisk indredning av rummene ombord i damperne eller skøiterne f. eks. løst dæk eller skott.
- b. Fisken maa leveres direkte ved fartøisiden saa fersk som mulig. Lempninger og traak i fiskedyngen maa undgaaes mest mulig, og skarpe gjenstande, saasom *klep* og *pik*, maa ikke benyttes.

- c. Garnfisken bør avtages garnlænken under trækningen. Beskadiget og gammel fisk maa utsorteres av fangsten og leveres særskilt. Nedenstaaende regler bør gennemføres ved tilvirkning og saltning av klipfisk.
1. Renslighet maa fra først til sidst iagttages. Fartøier, saltepladse, salteboder og saltekar med øvrige arbejdsredskaper bør før tilvirkningen begynder desinficeres. Hertil benyttes 2 liter formalin i 100 liter vand eller sjø. Desinfektionen later sig lettest utføre med en sprøite, som kan bestilles gjennom fiskeriselskapet hersteds.
 2. Saafremt anledning gives, bør al fisk vaskes i sløiet stand, før den saltes. Hvis tilvirkningen foregaar under forholde, som ikke tillater vaskning, maa ialfald fisken skylles for at faa fjernet den sleipe som forekommer i fiskedyngen.
 3. Undgaa unødige lempning av fisken, enten den foreligger som raafisk eller saltfisk.
 4. For at undgaa de saa ofte forekommende blodstubmerker paa tørret klipfisk maa flækningen utføres saaledes: Flekkeren hugger ryggen saa langt ned, at hele blodstubben fjernes; feilagtig eller slurvet flekning vil medføre, at fisken blir betalt som 3dje sort.
 5. Saltningen maa utføres jevnt og passende, og kontrol hermed bør iagttages. Likeledes anbefales, at fiskestaberne beskyttes tilstrækkelig med bord og pressenninger under arbeidet.
 6. Under vaskningen maa det nøiagtig paasees, at al urenhet fjernes, og at vaskerne behandler fisken varsomt og ikke later den ligge for længe i sjøen.
 7. Klipfisktørringen maa ikke, som mange tror, ansees som et mindre vanskelig arbeid; tvertimot fordres den aller største forsigtighet, og for at kunne opnaa en holdbar vare maa god presning og tørring foretages.
 8. Ved indtagningen fra bergene av den færdige vare anbefales, at den er godt avkjølet.

Namdalens fiskeriselskap.

Bestyrelsen har herved den ære at avgi følgende beretning om selskapets virksomhet i budgetterminen 1 juli 1914—30 juni 1915.

Ved selskapets ordinære generalforsamling den 26 januar 1915 skulde i henhold til lovens § 3 uttræ av bestyrelsen d'herrer:

Kjøbmand J. Berg

— P. Fjær

— Hartv. Bondø

Skipper Sigv. Fossaa.

Samtlige uttrædende gjenvalgte.

Til varamænd for bestyrelsen gjenvalgtes d'herrer:

Lensmand S. B. Steen

Kjøbmand P. Jentoft

Slagter Kornelius Severeide.

De avtrædende revisorer d'herrer fuldm. T. Svendsgaard og kjøbm. P. Jentoft gjenvalgtes.

Ved senere indsendte stemmesedler fra bestyrelsens medlemmer gjenvalgtes til formand hr. kapt. Jul. Aune og viseformand hr. kjøbm. P. Fjær.

Selskapet har i budgjetaaret avholdt 8 bestyrelsesmøter, og har behandlet 26 forskjellige saker.

Medlemsantallet er 236, hvorav 178 er abonnenter paa „Norsk Fiskeritidende“.

Som i forrige aarsberetning meddelt, avholdt selskapet konkurranse og utdelte præmier for bedste tilvirkning og behandling av klipfisk. Partier paa mindst 1000 kg. kom i betragtning. Dette blev bekjendtgjort ved opslag i fiskeværene og paa handelsstederne i Ytre Namdalen, likesaa ved en artikel i „Norsk Fiskeritidende“. Av hele den fiskende almue meldte sig kun 4 — fire — til konkurransen. Fra disse indsendtes prøve, 20 kg. fra hver, samt erklæringer fra kjøperne av deres fiskepartier, om prøvenes egthet. Konkurransen fik følgende utfald:

Brede Haraldsø en præmie paa kr. 80.00

Oskar Binderø — „ — „ „ 65.00

Henrik Gaasvær — „ — „ „ 50.00

Jørgen Grindvik — „ — „ „ 50.00

En gjennomført omhyggeligere behandling av fisken maa bli lønsomt saavel for fiskerne, som for tilvirkerne, og ved at sammenligne de utenlandske markedspriser maa man kunne forstaa at vi nordmænd er agterutseilt, idet der altid noteres høiere priser for utenlandske end for norske fiskeprodukter. Raaproduktet er jo forsaavidt ens, det maa være produktionsmaaten, som bevirker prisforskjellen.

Fisken bør slaktes med det samme den kommer op av vandet saaat den uttømmes for blod, dernæst sløi den saa snart som mulig, læg altid fisken samme vei i rummet, og utsæt den ikke for haardt tryk ved at lægge redskaper etc. op paa den, trak mindst mulig i fisken. I større farkoster bør indredningen i fiskerummet være utstyrt med brædder til skille, saaat laget ikke blir for tykt, og presset blir for stort til den underste fisk. Klep og pik maa undgaaes at bruke, da disse sætter merker efter sig som forringer fiskens værdi. Garnfisk bør avtages under trækningen efter hvert som den kommer ind og behandles som foran nævnt, al gammel fisk(overstaat) og beskadiget fisk utsorteres og leveres særskilt. Fisken bør alltid vaskes eller spyles før den

saltes saa den blir skilt med sleipen. Under flækningen bør man alltid kutte rygbenet saa langt nede at blodstubben følger det løsskaarne rygben. Renslighet er en nødvendighet ved behandling av fisk, og man vil anbefale at tilvirkere desinficerer sine fartøirum, saltboder, fiskboder og ellers kopper og kar der benyttes under tilvirkningen, med en formalinopløsning; 2 liter formalin til 100 liter vand eller sjø. Til desinficeringen er lettest at benytte en sprøite, der er at faa tillaans hos Fiskeriselskapet.

Selskapets bestyrelse besluttet enstemmig paa det indeständigste, at anbefale det av herr stortingsmand Otterlei fremsatte forslag om vrakning av klipfisk maa bli ophøiet til lov.

Hummerfiske.

Sidste vinter anskaffet selskapet sig endel hummerteiner, som utlaantes til interesserte i Abelvær, Gjæslingerne, Nordørne og Bremø. Bare fra Nordørne har man faat meddelelse om fangst. Denne bestod av nogen rigtig fine eksemplarer. Man kan saaledes gaa ut fra, at her kan fiskes litt Hummer; men hvorvidt fisket vil bli lønnende kan man paa nærværende tidspunkt ikke ha nogen formening om.

Krabbefiske.

Dette fiske har ikke været drevet rationelt; men der har været fisket endel paa troldgarn og seigarn i omegnen av Rørvik.

Krabbene har i almindelighet været store og bra fyldige især i begynnelsen av høsten. Men de har avtat utover vinteren.

Fangstene har ikke været større end at de er blit solgt til privat bruk for kr. 0.10 pr. stykke. Sidste høst er litet krabbe blit opfisket; men man har erfaret at krabber undertiden forekommer i store mængder i kystdistrikterne her. Det har dog ikke hittil lyktes at oparbeide nogen interesse for dette fiske, da folk nærmest anser krabbe som en plage, der ødelægger fiskernes garn. Fra selskapets side har været forevist prøve av teiner til krabbefangst, og man tror at interesse for dette fiske skal kunne oparbeides. Da fisket hittil har været saa litet har ikke hermetisk nedlægning været forsøkt.

Rækefiske.

I bestyrelsesmøte den 28 september 1914 forelaa et andragende fra fabrikeier L. H. Eidshaug om bidrag til fornyet forsøksfiske efter ræker. Da han skaffet baat og mænd til forrige forsøksfiske besluttetes at stille indtil kr. 100.00 til disposition til dækning av utgifter til oljer og rekvisiter under forsøksfisket. Dette er imidlertid endnu ikke kommet igang.

Seifiske.

Den av fiskeriselskapets forsøksfiske i 1913 benyttede snurpenot kjøpte O. Olsen, Hasfjord, efterat ha været deltager i prøvofisket samme aar, og bevilgedes av selskapet kr. 400.00 til fornyet forsøksfiske. Da han ikke i 1914 fik anledning til at benytte noten og saaledes heller ikke det bevilgede bidrag tilbød han fiskeriselskapet at kjøpe noten. Dette saa man sig imidlertid ikke raad til; men man fik da efter endel forhandlinger d'herrer Johan Edvardsen og Sigurd Villiksen til at kjøpe den og sætte igang drift med den i 1915, mot et bidrag av selskapet stort kr. 600.00. Fisket blev heller ikke denne gang lønnende; paa grund av de særdeles slette veirforhold; men man bragte det dog dertil, at man fik tro paa at et saadant fiske kunde bli lønnende. Av deres dagbok hitsættes følgende:

Mai 25. Paabegyndt turen. Gik hjemmefra til Hasfjord. Vinden frisk vestlig.

Mai 26. Indgreiet noten. Spak N.V., med hagelbyger.

Mai 27. Gik ut om morgenen kl. 3 til Maaholmsraasen. Saa nogen sei, som var oppe og sprat. Gjorde et kast for at bløte noten. Gik derfra til Kraakøsundet.

Mai 28. Nordenvinds kuling. Gik til Ramstadlandet.

Mai 29. Frisk nordenvind og kulde. Intet seiveir.

Mai 30. Søndag. Gik ut kl. 10 em. utover til Galttaren. Fint veir. Der var noget sei. Gjorde et kast; men fik intet, da seien var vild og megen strøm gik optil.

Mai 31. Sklinden. Ankom dertil kl. 10 fm. Gik ut igjen kl. 6 em. Svak sydost. Til Horsgrunden ingen sei oppe. Derfra til Galttaren; ingen sei oppe der heller. Vi laa da der en tid for at se om den skulde komme op; men uten resultat. Derfra til Finsvaen. Ingen sei. Saa om nogen grunder i nærheten. Blev frisk S.O. Overskyet. Gik derfra til Maaholmsraasen. Fremdeles ikke sei at se. Grunden dertil antages koldt og surt veir. Gik saa til Ramstadlandet ved midnat.

Juni 1. Frisk S.V. Hagelbyger.

Juni 2. S.V. Storm, Regn.

Juni 3. Frisk S.V. Løiet utpaa dagen. Gik utom Kvaløy forbi nordodden av Hausene og Taraskallen. Ingen sei. Vindstille. Gik derfra til Galttaren. Der var smaat om sei. Kold luft. Begyndte at pilke. Bare torsk hele natten. God fangst.

Juni 4. Pilker taretorsk. Fik se litt sei og aate om morgenen. Gjorde et kast. Fik seien godt ind i noten og begyndte at snurpe ledningen, til spillet gik uklart. Maatte hale den sammen hvilket gik for sent. Fik ogsaa notlinen i ringene saa vi mistet seien. Laa der

til om kvelden. Blev frisk N.O. Gik op til Kvaløy, derfra til Fleringstrand.

Juni 5. Fleringstrand. Halte noten paa land til tørrings.

Juni 6. Søndag. Frisk S.V.

Juni 7. S.V. Gik ut om Haugrunden. Sei saaes ikke. Megen strøm og koldt veir. Gik op til Sklinden kl. 7 fm.

Juni 8. S.V. ut paa dagen.

Juni 9. Spak sydlig. Gik ut til Horsgrunden. Derfra til Galttaren. Ingen sei at se. Megen strøm. Blev S.V. frisk. Gik saa op til Sklinden.

Juni 10. S.V. Storm.

Juni 11. S.V. Storm.

Juni 12. S.V. Storm. Høi sjø. Gik til Flerengstranden.

Juni 13. Nordenvindsstorm.

Juni 14. N.V. Storm med hagelbyger.

Juni 15. Spak S.V. Gik til Sklinden. Paa turen utover saaes ingen sei, grundet koldt og surt veir.

Juni 16. V. Storm med hagelbyger.

Juni 17. N.V. Storm med hagelbyger.

Juni 18. N.V. Storm. Fuldt vinterveir.

Juni 19. Blev nordenvind. Gik til Flerengstrand.

Juni 20. Spak S.V.

Juni 21. Spak nordenvind. Gik til Gjæslingerne. Under turen dertil blev fin S.V.

Juni 22. S.V. Storm.

Juni 23. Kl. 4 fm. Vinden flau S.V. Gik ut til Hauserne. Saa ingen sei. Blev straks frisk S.V. Gik derfor op til Gjæslingerne kl. 6 em. Spak V. vind. Gik ut til Hauserne. Saa ingen sei oppe. Litt aate. Var der en times tid. Gik derfra til Lønfaldet. Der var litt smaasei. Stod paa grundeste faldet. 5 favner vand, saa der var for grundt til at kaste paa den. Var der til midnat.

Juni 24. Gik derfra til Bredgrunden. Ingen sei at se. Saa til Hauserne. Kom dit kl. 2 fm. Saa nogen seier oppe. Gjorde der et kast, hvilket lykkedes bra. Gik derfra til Sørgjæslingerne. Kom dit kl. 5 fm. Gik saa til Karstenø, hvor fangsten solgtes, blev 4425 kg. Fangsten utgjorde med lever og guano kr. 800. Vinden nu N. Gik ut om Gjæslingerne til Hausene. Ankom dit kl. 8 em. Ingen sei at se oppe. Bakket til kl. 5 fm. den 25 juni uten at se sei. Vinden nu N.O. frisk. Gik op til Gjæslingerne. N.O. storm utpaa dagen.

Juni 26. N.O. Storm. Halte noten paa land til tørring.

Juni 27. N. storm.

Juni 28. N. storm.

Juni 29. N. storm.

Juni 30. Kl. 12 middag. Vinden løiet av. Gik ut til Hausene. Ingen sei at se. Var der til kl. 6 em. Derfra til Bredgrunden. Ingen sei. Derfra til Klakkerne. Der var litt sei, smaa og svært spredt. Bakket der en tid. Gik derfra tilbake til Bredgrunden. Klokken var da 10 em. Meget sei oppe. Gjorde der et kast, dybde 12 favner, fangst ca. 1000 kilo. Seien kom ikke mere op efter dette kast. Var der til midnat.

Juli 1. Gik fra Bredgrunden til Lønfaldet. Meget sei oppe, men spredt. Gjorde et kast. Fangst ca. 1000 kg. Da begge disse sidste kast gjordes paa 12 favner vand, fikk vi under sammensnurpingen not i ringene av alt det løse lin, saa det gik svært sent med at faa den sammensnurpet. Gik saa til Gjæslingerne, hvor seien solgtes for kr. 300, Gik ut fra Gjæslingerne kl. 7 em. til Hausene. Vinden N. Let sjø. Ingen sei saaes. La os for varp. Var der til kl. 5 fm.

Juli 2. Gik derfra til Gjæslingerne uten at se sei. Gik ut igjen kl. 6 em. til Hausene. En masse sei oppe. Kastet der 2 ganger; men seien var sky og gik under straks vi hadde sat noten rundt den. Var der til kl. 6. fm. neste dag.

Juli 3. Vinden N. spak. Gik op til Gjæslingerne hvor noten haltes paa land til tørring, hvorved turen avsluttes. Seien hadde nu faat stort aate, saa det bare vilde være et træf at faa noget.

Beklagelig var det at vi under forsøksfisket traf et saa ugunstig veirforhold, saa resultatet blev mindre bra. Men vi har endnu den gode tro at hvis veiret er godt, især i mai, mens aaten er smaa, vil der uten tvil bli gjort gode fangster her med sei for Namdalen.

Flerengstranden 1 august 1915.

Johan Edvardsen.

Sigurd Villiksen.

Krav om havneforbedringer i Namdalen.

Amtmanden oversendte til selskapet et av havnedirektøren utarbeidet utkast til landsplan for havnearbeider i 10 aars perioden 1914—24 med anmodning til selskapet om at avgi uttalelse om krav av andre anlæg som maatte ansees nødvendig at faa fremmet inden nævnte tidsrum. Selskapet fremsatte forslag om, at følgende steder inden Namdalen maatte komme med i første række.

1. Sklinna: Fremskynding av de projekterte havnearbeider.
2. Nordøerne: Fuldførelse av planen.
3. Sørgjæslingerne: Molobygning.
4. Sørøerne: Moloer og utdypning av havnen.

5. Bondø: Utdypning av Risøvalen fremskyndes.
6. Lillestrømmen ved Hatland i Vikten: Minering og utdypning.
7. Kjærstadvalen i Gravvik: Mudring.
8. Eiasundet i Flatanger: Mudring.
9. Kongensøvalen i Nærø: Mudring.
10. Hylla ved Buø i Vikten: Undersøkelser.

Disse forslag med begrundelse oversendtes amtmanden til videre forføining.

Gjensidig assuranseforening.

Istandbringelsen av denne har krævet baade tid og arbeide. Efterat man var kommet saa langt at det paatænkte garantifond var bragt i orden ved at Nordre Trondhjems amtsting og de fleste herredsstyrer og banker i Ytre Namdalen og Namsos tilsammen hadde stillet sig som garantister for kr. 15250, blev foreningens love i september 1913 av assuransekomiteen indsendt til Statsmyndighetene for erhvervelse av kongelig approbation paa disse. I desember 1914 kom lovene tilbake til assuransekomiteen med endel anmerkninger fra Socialdepartementet og Forsikringsraadet, med anmodning fra Utenriksdepartementet om at nogen §§ maatte omredigeres. I kombinert møte av assuransekomiteen og fiskeriselskapets styre, blev de paabudte ændringer foretat, hvorpaa lovene paany indsendtes til approbation. Den 5 mars 1915 blev lovene git kongelig approbation.

Efterat forhandlinger var ført mellem Fiskeridirektøren og assuransekomiteen om at foreningen godkjendes som assurandør for farkoster, der har erholdt laan av havfiskefondene, og der var opnaadd enighet derom for farkoster i indenlandsk bedrift; oversendte assuransekomiteen i mai maaned foreningens dokumenter til fiskeriselskapets styre, idet komiteen da ansaa sit mandat for fuldført. Fiskeriselskapets styre indtraadte derpaa som midlertidig bestyrelse for Assuranseforeningen, indtil den i lovene fastsatte forsikringssum kr. 100000 er indmeldt; hvorefter generalforsamling til konstituering av foreningen og valg av dens tillidsmænd kan bli avholdt.

Fiskeriselskapets styre har utsendt love og sirkulærer overalt i Ytre Namdalen til fartøi- og baateiere, med anmodning om at anmelde sine farkoster til forsikring.

Da indmeldelsen er begyndt ganske bra, haaper man at foreningen kan startes fra nytaar 1916.

Bevilgninger til selskapet.

Grundet den av verdenskrigen opstaaede krise, reduserte statsmyndighetene med selskapets bifald det til selskapet bevilgede stats-

bidrag kr. 400 til kr. 100 for budgjetterminen 1914—15. Det bevilgede amtsbidrag kr. 300 utbetaltes derimot selskapet uavkortet. Desuten har selskapet faat bevilget distriktsbidrag hos følgende kommuner og banker:

Leka kommune	kr. 10.00	
Gravik	„ 10.00	
Vikten	„ 15.00	
Nærø	„ 15.00	
Kolvereid	„ 10.00	
Foldereid	„ 10.00	
Fosnes	„ 10.00	
Otterøy	„ 10.00	
Vemundvik	„ 10.00	
Klingen	„ 10.00	
Flatanger	„ 10.00	
Namsos bystyre	„ 25.00	
Leka sparebank	„ 10.00	
Vikten —	„ 20.00	
Kolvereid —	„ 10.00	
Foldereid —	„ 10.00	
Fosnes —	„ 15.00	
Nærø —	„ 15.00	
Flatanger —	„ 10.00	
Namsos —	„ 50.00	
Namdals privatb.	„ 50.00	
Handels- og Land- mandsbanken	„ 15.00	kr. 350.00

Budgetforslag

for terminen 1 juli 1914—30 juni 1915 vedtat av bestyrelsen den 25 mars 1913.

a. Administration	kr. 200.00
b. Organisationsutgifter til gjensidige assuranseforening „	200.00
c. Til forbedret behandling av fisken under selve fisket samt til premier for bedste isolering og bedste renlighold av fiskerum i fangstfartøier	„ 1500.00
d. Til forsøksfiske efter hummer og krabbe	„ 500.00
	kr. 2400.00
Derav søkes som statsbidrag	kr. 1600.00

Ved selskapets ordinære generalforsamling den 7 februar fk. skal i henhold til lovens § 3 uttræ av bestyrelsen d'herrer:

O.r.sakfører Anton M. Brandtzæg

Captein S. Christiansen

— Jul. Aune

Uttrædende varamænd d'herrer:

Lensmand S. B. Steen

Fiskehandler P. Jentoft

Slagter Kornelius Severeide.

Uttrædende revisorer d'herrer:

T. Svendsgaard

P. Jentoft.

Til alle som har ydet selskapet støtte i forløpne budgettermin tillater bestyrelsen sig herved at frembære sin forbindtligste tak.

Regnskapsekstrakt

for budgetterminen 1 juli 1914—30 juni 1915.

Indtægt:

Kassabeholdning pr. 1 juli 1914.....	kr.	144.30	
Indestaaende i banker pr. $\frac{1}{7}$ 1914.....	„	304.88	
Statsbidrag for 1913—14 kr. 480, 1914—15			
kr. 100.....	„	580.00	
Amtsbidr. for 1913—14 kr. 100, 1914—15			
kr. 300.....	„	400.00	
Distriktsbidrag.....	„	380.00	
Kontingent.....	„	171.00	
Indvundne renter i 1914.....	„	22.90	kr. 2003.08

Utgift:

Præmier for bedste behandling av klipfisk..	kr.	245.00	
Bidrag til snurpenotfiske efter sei.....	„	600.00	
Kontingent til Norsk fiskeritidende.....	„	178.50	
Porto, telegrammer og telefonutgifter.....	„	11.59	
Kontorrekvisita	„	12.95	
Anskaffelser av redskaper.....	„	21.60	
Gjensidige assuranceforening porto og tele-			
gramutgifter.....	„	18.00	
Indestaaende i banker pr. $\frac{30}{6}$ 1915.....	„	627.78	
Administration.....	„	200.00	
Kassabeholdning.....	„	88.36	kr. 2003.08

Fosens fiskeriselskap.

Regnskap for 1915—16.

Indtægt.

Beholdning fra forr. aar	kr.	1809.36
1. Statsbidraget for 1913—14.....	„	320.00
2. do. „ 1914—15	„	100.00
3. Renter i privatbanken	kr.	17.43
4. do. i Ørl. sparebank	„	1.60
5. do. i „ sparekasse	„	43.00
		„ 62.03
Salg av 1 falsemaskine.....	„	130.00
Utestaar: Statsbidraget 1915—16	kr.	200.00
— Amtsbidraget	„	150.00
		„ 350.00
Forskudt ved regnskapets avlæggelse.....	„	148.81
	kr.	<u>2920.20</u>

Utgift:

1. Kassereren forskudt ifl. f. a. regnskap.....	kr.	288.46
2. Annoncer	kr.	24.48
3. —	„	4.25
4. —	„	8.37
		„ 37.10
Porto	„	3.25
5. Løn til formand og kasserer	„	100.00
Overført ishusfondet	„	495.30
Beholdning:		
6. a. Ørl. sparebank paa kontrb. nr. 5865	kr.	304.04
7. b. Privatbanken	„	438.37
8. c. Ørl. sparekasse	„	903.68
		„ 1646.09
Restanser:		
a. Statsbidraget 1915—16	kr.	200.00
b. Amtsbidraget	„	150.00
		„ 350.00
	kr.	<u>2920.20</u>

Trondhjems Fiskeriselskap.

Ved fiskeriselskapets ordinære generalforsamling den 29 mars 1915 skulde i henhold til lovenes § 5 uttræ av direktionen

d'herrer konsul Ingvar Klingenberg
og kjøbmand P. O. Jenssen.

Begge herrer gjenvalgte.

Til 1ste suppleant for direktionen valgtes ved særskilt valg
herr kjøbmand Josef A. Hegstad.

Til respektive 2den og 3dje suppleant valgtes
d'herrer kjøbmand C. Poulsen,

„ L. Borchgrevink Persen.

Den avtrædende revisor herr Ludv. Wilh. Strøm gjenvalgte.

Til decisorer valgtes

d'herrer kjøbmand A. Alness og
„ L. O. Hegstad.

I senere direktionsmøte valgtes til formand

herr konsul Ingvar Klingenberg,

og til viceformand

herr kjøbmand P. O. Jenssen.

Ved generalforsamlingens begyndelse meddelte formanden, at samme dag var fiskeriselskapets og fiskerimuseets stifter, mangeaarige formand og senere æresmedlem herr konsul Claus Berg avgaat ved døden.

Inden forhandlingerne aapnedes, mindedes formanden den avdøde med særlig tak, og betonedde den interesse og det opofrende arbeide han hadde nedlagt i begge institutioner.

I forrige aarsberetning er allerede omtalt de betydelige avknapninger som er foretat i bidragene til selskapet.

For terminen 1915—16 er statsbidraget nedsat med kr. 1300.00 til kr. 3700.00.

Trondhjems brændevinssamlag som gjennom en aarrække har bevilget bidrag til selskapets almindelige virksomhet, i de senere aar med 800 kr. aarlig, sløifet bidraget til selskapet i 1915.

Denne betydelige svækkelse i selskapets økonomi har medført, at der for at holde den regulære drift oppe i samvirke med fiskerimuseet, er opstaat et underskud paa kr. 858.05 (se regnskapet); dette beløp er foreløbig dækket ved laan.

Trondhjems sparebank har med vanlig beredvillighet stillet til

disposition lokaler for kontor, samlinger m. v., bokført med kr. 2000 aarlig.

For terminen 1916--17 er søkt om et statsbidrag stort kr. 4700.

I foregaaende aarsberetning meddeltes, at selskapet paa grund av statsbidragets reduktion, indtil videre, fra 1915, hadde sløifet præmiering av haakjærringfangsten i Trondhjemsfjorden. Dette vil man fremdeles bli nødt til. Præmien har været 50 øre pr. stk. fanget haakjærring (*Scymnus microcephalus*), kun nogen avvikelser er deri gjort for enkelte større fangster efter overenskomst med fiskerne.

I tidsrummet 1894—1914, hvori præmier til et samlet beløp av kr. 2633.95 er betalt, har fangsten fordelt sig som nedenfor anført:

1894—95.....	636	stk.	haakjærring.
1895—96.....	384	„	—
1896—97.....	376	„	—
1897—98.....	321	„	—
1898—99.....	406	„	—
1899—1900.....	87	„	—
1900—01.....	376	„	—
1901—02.....	217	„	—
1902—03.....	261	„	—
1903—04.....	308	„	—
1904—05.....	129	„	—
1905—06.....	141	„	—
1906—07.....	246	„	—
1907—08.....	130	„	—
1908—09.....	343	„	—
1909—10.....	203	„	—
1910—11.....	234	„	—
1911—12 halvaar.....	122	„	—
1912.....	260	„	—
1913.....	324	„	—
1914.....	78	„	—

Tilsammen 5582 stk. haakjærring.

Det er i bekendtgjørelserne om præmiering av fangsten stadig blit oplyst at selskapet betalte særskilt præmie for haakjærring med utviklede unger, men noget saadant eksemplar eller unger alene er ikke indkommet.

Selskapet har ikke hat anledning til at skaffe rede paa i hvilket omfang fisket er drevet og over størrelsen m. m. av de enkelte eksemplarer.

Ovenanførte talrækker fra fangsten i Trondhjemsfjorden indenfor

Agdenæs med svingningerne i aarsfangsterne, gir heller intet sikkert bilde til bedømmelse av haakjærringens optræden. Om selskapet kunde faa midler dertil, turde det dog ha sin interesse i forbindelse med fangstpræmier at indsamle specielt oversigtsmateriale for at tilveiebringe mere kjendskap til de lokale forhold for denne fiskearts optræden m. m. Man vil tilføie, at det i de senere aar har været meget vanskelig fra Trondhjemstjorden at faa store eksemplarer til utstillingsøiemed.

De krigspolitiske begivenheter som har medført usedvanlig høie tranpriser, synes at ha skapt fornyet interesse for haakjærringfangsten i Trøndelagens distrikter. Der har været flere henvendelser til selskapet om veiledning og modeller av angler m. m., hvilket alt er søkt imøtekommet paa bedste maate.

Av agnskjæl er i 1915 fra Trøndelagen tilført Trondhjem 35070 kg., ca. halvparten av det i 1914 tilførte kvantum; fangsten er i det væsentlige sendt til kystdistrikternes torskefiskerier.

Det synkende fangstkvantum og uttalelser fra fiskerhold om vanskeligheten ved nu som tidligere at finde agnskjæl i fjorden, synes at vise hvorledes de senere aars rovdrift har ødelagt tilgangen paa agnskjæl endog for de lokale fiskerier. Man henviser herom til selskapets tidligere aarsberetninger.

De unormale forhold som krigen ute i Europa har medført for vort land, har bragt mange omlægninger i handelsomsætningen. Dette har i det forløpne aar for fiskerinæringens vedkommende været meget føltart, og navnlig vil man bl. a. peke paa den uhindrede adgang hvormed utlændinger paa en letvindt maate driver direkte indkjøp av fiskevarer inden vort land i sterk konkurrans med landets egne borgere.

Man har grund til at tro at disse misforhold inden vore distrikter turde blit regulert noget om der i Trondhjem hadde været en offentlig fiskeauktion. Ved en saadan vilde utvilsomt en prisregulering ha fundet sted bl. a. til opnaaelse av gunstigere detaljpriser ogsaa for det lokale forbruk. Fiskeriselskapet har i længere tid (se tidligere aarsberetninger) arbeidet for opprettelse av off. fiskauktion i Trondhjem og samlet materiale til sakens belysning.

Paa grundlag av den statistikk over til Trondhjem tilførte fiskevarer som nu foreligger for flere aar, (se selskapets aarsberetninger 1909—1915), synes de ankomne kvanta at kunne betinge opprettelsen av fiskeauktion baade av hensyn til byens eget behov og til en jevnere regulering av eksporten. Norges fiskeriagent i Tyskland herr Sigurd

Asserson, har i særskilt skrivelse til selskapet uttalt sig nærmere om dette spørsmål.

Under et ophold i Trondhjem holdt herr Asserson 23 aug. paa selskapets anmodning velvillig et offentlig foredrag over emnet, hvilket indtages senere i beretningen under sin titel: „Fremtidslinjer for Trondhjems ferskfiskhandel“.

Foredragsholderens orientering og syn paa saken fandt visselig tilslutning hos de mange tilhørere. Der pektes paa avløpsveie for Trondhjems fiskehandel fuldt værd at ta hensyn til. Selskapet vil i denne forbindelse ogsaa omtale en i november 1915 av Hovedstyret for Statsbanerne utgit brochure: „Litt om ferskfiskhandelen i Tyskland“. Deri pekes bestemt paa de betragtelige fordele som jernbane-forbindelsen fra Trondhjem byder i spørsmålet om oprettelsen av et større fiskemarked med auktion, for derigjennem at skape et sterkt omsætningscentrum for fiskevarer til kontinentet, og hvorom Hovedstyret bl. a. anfører: „Maalet maa være at fisktogene utgaar fra Trondhjem direkte til det indre av Tyskland, likesom de nu utgaar fra de tyske havnebyer og Holland“.

Efter konferanse paa tidligere tidspunkt mellem selskapet og de specielt interesserte eksportforeninger her i byen er der fuld enighet om det ønskelige i, at der etableres offentlig fiskeauktion i Trondhjem, og at der nu snarest maa bringes istand en midlertidig ordning i paavente av fuldførelsen av de nye havneanlæg.

I et fællesmøte av fiskeriselskapets og eksportforeningernes bestyrelser under 29 desbr., valgtes en komite bestaaende av d'herrer kjøbmændene H. B. Grønning, J. M. Bergstrøm og ingeniør L. Schmidt-nielsen, til at viderebehandle saken og fremkomme med forslag, hvorefter fiskeriselskapet nærmere vil forhandle med kommunen om gjennomførelse av saken.

Paa foranledning av konsul Ingvar Klingenberg som korresponderende medlem av utstillingskomiteen for San Franciscoutstillingen i 1915, har selskapet ydet et bidrag av 100 kroner til støtte for den private deltagelse i Norges utstilling.

Efter anmodning av herr stortingsmand Martin Sivertsen har fiskeriselskapet med sin bedste anbefaling tiltraadt fiskerbefolkningens andragende med krav om, at der snarest maa bli skaffet telefonforbindelse med fiskeværerne i Mausund, Bogø, Sulen, Kya, Gjessingen, Froan, Halten og i Nordfrøya; likesaa at telefonledning maa bli ført frem til Linesø i Stoksund.

Ved skrivelse av 30 november 1914 har Fiskeridirektøren begjært selskapets uttalelse angaaende spørsmålet om vrakning av klipfisk saavel ved kjøp indenlands som ved eksport. Under 30 januar 1915 er ekspedert saalydende svarskrivelse:

„Idet man tiltrær den forberedende komites indstilling angaaende „spørsmålet om hvad der kan gjøres for en forbedret behandling av fiskevarer“, anbefaler fiskeriselskapets direktion enstemmig:

1. Tvungen vrakning av klipfisk ved indenlandsk handel.
2. Frivillig vrakning av klipfisk ved eksport.“

Fiskeridirektøren hadde ved en skrivelse av 7 desember 1914 oversendt gjenpart av henvendelse den 27 novbr. 1914 fra N. J. Wiig, Sannessjøen, angaaende eksportforbud mot ny klipfisk (fangst 1915) gjældende til 1 juli 1915.

Selskapet har 30 januar 1915 avgit følgende uttalelse:

„Direktionen fandt enstemmig at maatte fraraade, at herr N. J. Wiigs forslag vedtages, da man er av den mening, at eksportforbudet ikke vil virke efter sin hensigt“.

Fiskeridirektørens henvendelse i mai om pris paa sildkasser og en eventuel lov om størrelsen av samme, foranlediget innsamling av en del opplysninger og forhandlinger med de specielle eksportører, hvorefter selskapet under 23 juni ekspederte nedenstaaende besvarelse.

„Man henviser i sakens anledning til selskapets forestilling under 6 oktober 1911 om at der maa bli utfærdiget bestemmelser for størrelsen av sildkasser m. v.

Siden den tid er tilkommet et nyt moment, nemlig forsendelsen av frossen sild pr. jernbane til Rusland. Selskapet er av den formening, at ogsaa de dertil nu anvendte kasser bør tages med i lovens bestemmelser.

Frossen sild behøver i regelen noget større kasser end den avkjølede og isede vare. De i selskapets ovennævnte forestilling omhandlede $\frac{1}{2}$ kasser: $80\frac{1}{2}$ cm. \times 48×17 indiv. maal, anvendes allerede delvis ogsaa i handelen paa Rusland, (for ca. 3 puds pakning).

Man har konferert med de i spørsmålet direkte interesserte forretningsmænd; disse har erfaringsmessig og i overensstemmende med varemottagernes ønske i Rusland ogsaa anvendt følgende kassestørrelser for respektive 5 og 6 puds indhold av frossen sild.

L. B. H.

a. indv. maal $86 \times 58 \times 34$ cm. = 169.6 dcm.³

b. „ „ $86 \times 58 \times 24\frac{1}{2}$ - = 122.2 dcm.³

Man skulde saaledes paa denne maate faa 4 forskjellige normerte kassestørrelser for den almindelige handel med fersk og frossen sild saavel for indlandet som for eksport.

Paa samme tid er der uttalt ønskeligheten av, at de i selskapets skrivelse av $\frac{6}{10}$ 11 anførte helkasser gives en noget forandret størrelse, hvorved der av praktiske hensyn — træmaterialernes utnyttelse og kassernes stuvning — opnaaes en ensartet længde av omhandlede $\frac{1}{1}$ og $\frac{1}{2}$ kasse. Istedetfor den tidligere foreslaaede $\frac{1}{1}$ kasse med rumindhold 114 dcm.³, anbefaler selskapet nu følgende størrelse med indvendige maal: $\frac{1}{1}$ kasse $80\frac{1}{2} \times 48 \times 30$ cm. = 115.9 dcm.³ Prisen paa sildkasser kan for tiden ansættes til følgende:

A.	86	\times	58	\times	34	cm.,	169	liter	ca.	kr.	1.60	pr.	styk
B.	86	\times	$54\frac{1}{2}$	\times	$24\frac{1}{2}$	-	122	„	-	„	1.40	—	
C.	$80\frac{1}{2}$	\times	48	\times	30	-	116	„	-	„	1.30	—	
D.	$80\frac{1}{2}$	\times	48	\times	17	-	65	„	-	„	1.00	—	

Fiskeriselskapet maa fastholde forslaget om, at der ved utførsel av fersk sild udelukkende benyttes nye kasser, hvilket allerede i betydelig utstrækning er vanlig, saaledes at salg foregaar inklusive emballage.

For den indenlandske handel tør man for tiden ikke anbefale opretholdt den samme bestemmelse.

Det ansees for paakrævet, at kasserne paa endestykkerne har et stort og tydelig merke, som angir indhold og fabrikantens navn.“

Avknappingen av statsbidraget har paa flere maater under det forløpne aar begrænset selskapets virksomhet, og man stod derfor i begrep med ogsaa at maatte sløife fiskkurserne.

Imidlertid blev der skaffet tilveie private bidrag til avholdelsen av 2 kurser efter samme undervisningsplan og med samme personale, hvorom der er git besked i foregaaende aarsberetning.

Der blev forsøkt at henlægge begge kurser til landdistrikterne, men det møtte av forskjellige grunde vanskeligheter at faa det ordnet, tildels og ikke mindst av økonomiske hensyn.

Man bestemte sig da for at holde begge kurser i Trondhjem, idet „Trondhjems husholdningsskole“ velvillig stillet sine lokaler med materiel til disposition i tidsrummet 12—14 april.

Den daglige undervisning ledes av skolens bestyrerinde fru Johanne Michelsen med assistent frøken Hlif Hagen, hvorhos ingeniør L. Schmidtnielsen holdt nogen foredrag.

Efter bekjendtgjørelse i de fleste av Trøndelagens aviser meldte sig et tilstrækkelig antal elever fra landdistrikterne og Trondhjems by; eleverne var væsentlig fra arbeider- og middelklassen. Undervisningen er, som før omtalt, planlagt paa at gennemføres i løpet av 6 arbeidsdage og omfatter det praktiske arbeide i kjøkkenet, foruten den mundtlige gjennomgaaelse av opskriftene samt endel orienterende meddelelser i varekundskap og om fiskens utnyttelse som folkenæringsmiddel.

Direktionen er ved de i disse aar holdte kurser blir styrket i den opfatning, at den av selskapet igangsatte direkte undervisningsmetode med korte kurser, hvorunder hver enkelt elev maa tillage fiskeretterne, maa bli ganske anderledes virksomme og hensigtssvarende mot maalet fiskens benyttelse i den almindelige folkeernæring — end metoden med nogen spredte timers demonstrationer for et vilkaarlig tilhørerepublikum.

Hvorvidt selskapets økonomiske forhold kan tillate holdt fiskekurser i 1916, kan direktionen for tiden ikke uttale sig om.

Gjæslingulykken 1906.

Utdelingskomiteen for Gjæslingfondet holdt møte i Namsos 16 desember 1915. Efter opgave fra formanden har møtet foreslaat utdelt for 1916:

til efterladte i Bindalen.....	kr.	418.00
Gravik	„	80.00
Vikten.....	„	372.00
Nærø	„	388.00
Kolvereid	„	56.00
Flatanger	„	176.00
Fosnæs.....	„	52.00
Klingen	„	40.00
Namsos	„	24.00
		<hr/>
	kr.	1606.00

Ialt er til 31 desember 1915 utdelt i bidrag kr. 23 731.00.

Fondets beholdning er kr. 21 762.40, hvortil kommer renter for 1915.

Trøndelagens hjelpefond for fiskere.

Til fondet er ikke inkommet noget bidrag, og det er i terminen kun øket med renter. Beholdning pr. $31/12$ 1915 er kr. 184.75.

I september sendtes en telegrafisk forestilling til Handels- og Socialdepartementet, hvori man henledet opmerksomheten paa utlændingers uhindrede direkte opkjøb, tilvirkning med eksport av fiskevarer m. m., tildels dækket ved straamænd. Man henstillet til departementet at gripe ind i forholdet til fordel for norske borgere. Man er vidende om, at dette saa vigtige spørsmål til vern om vort lands næringsliv er under bearbejdelse fra det offentliges side, og en special komite under Fiskeridirektørens ledelse har paa et møte i Bergen avgit forslag til departementet om saken.

Under 10 mars 1915 er nedenstaaende henvendelse rettet til Hovedstyret for Norges Statsbaner for at opnaa gunstigere gjennomgangsfragter ved forsendelse av saltfisk til kontinentet.

„I de senere aar er fra Trondhjem utført adskillig kvanta saltfisk, væsentlig pakket i tønner og kasser, hvorav større partier er sendt til Holland og Belgien sjøværts. Den senere tids uhyre vanskelige transport sjøværts til disse lande har stanset denne trafik.

Imidlertid er der paa kontinentet nu et betydelig forbruk av denne fiskesort. Til orientering angaaende de kvanta av saltfisk som tilføres Trondhjem kan anføres nedenstaaende opgaver:

I aaret 1910 er tilført	ca.	57 000 kg.
- „ 1911 - „	-	542 000 „
- „ 1912 - „	-	658 000 „
- „ 1913 - „	-	707 000 „
- „ 1914 - „	-	762 000 „
- januar 1915	-	59 000 „
- februar „	-	77 000 „

I dagene 1—10 mars har en enkelt lokal dampskibslinje tilført ca. 55 000 kg.

Paa grund av den nu saa sterkt begrænsede adgang til at sende varer sjøværts til Tyskland, blir det derfor spørsmål om at benytte jernbaneforbindelsen. Under henvisning til de foreliggende „Bestemmelser og takster m. v. for transport av fersk fisk, fersk sild, salt sild, klipfisk og tørfisk fra norske til visse tyske stationer“ (1914) — sees der ikke at være optat nogen takst for salt fisk.

Ved fragtberegningen f. eks. at likestille saltfisk med klipfisk (og tørfisk) synes ikke rimelig, navnlig naar varens handelsverdi tages i betragtning.

Partiprisen for saltfisk er ca. 30—35 øre pr. kg.

— „ — - klipfisk — 60—65 — „ —

og tørfisk ligger adskillig høiere.

I hvorvel prisen f. t. paa saltfisk ligger lavere end paa saltsild, vil man finde det rimelig, at fragtsatsen for salt sild bragtes til anvendelse paa saltfisk.

Fiskeriselskapet tillater sig at henstille til det ærede Hovedstyre at bevirke, at en fragtberegning i paapekete retning hurtigst maa bli ordnet.

Fragtspørsmålet er under nuværende forhold meget aktuelt, og kunde jernbanen straks imøtekomme trafikanterne i forannævnte henseende med fragtberegningen, skulde man ha grund til at tro, at jernbanen vilde faa betragtelige transporter av bl. a. salt fisk fra Trondhjem.“

Jernbanens Hovedstyre har i skrivelse av 13 mars uttalt sig om saken. Selskapet har i sit svar derpaa under 21 april bl. a. anført — — „I Hovedstyrets skrivelse av 13 mars omtales fordelene ved at sende fiskevarer pr. jernbane til markederne i Tyskland, hvorved spares div. omkostninger, omlastning, spedition m. v.

Efter indhentede opplysninger undlater man ikke at meddele, at dampskibe som har befordret fiskevarer herfra direkte over tyske sjøhavne for varens videre forsendelse til andre leveransepladse — f. eks. Trondhjem—Lübeck—Hamburg — i fragten for saltfisk f. t. kr. 4.40 + 5 % har inkludert alle omkostninger — alt pr. 100 kg.

Over samme transportvei vil i tilfælde fersk fisk bli beregnet pr. 100 kg. med kr. 3.60 + 5 %; herav er dog ingen forsendelse foregaat hittil. Videre opplyser skibenes kontor, at efter nærmere konferanse besørger fiskevarer med direkte konnossement og fragtberegning til andre tyske markedspladse.“ —

Fiskeriselskapet har under 19 mars og 14 april tilsendt Hovedstyret erklæring fra sild- og fiskeeksportørernes forening og ferskfiskeeksportørernes forening; disse foreninger slutter sig helt ut til selskapets henvendelse om den foreslaaede regulering av fragtsatsen for saltfisk. Førstnevnte forening anfører bl. a. — — „1 tønne saltfisk beregnet efter brutto 155 kg. koster nu pr. damper til Stettin kr. 3.50, hvorimot samme vegt pr. jernbane vil koste omtrent det dobbelte. Efter dette at dømme er utsigterne meget smaa forat kunne oparbeide et marked i Tyskland for saltfisk sendt med jernbanen.“ — —

Paa telegrafisk forespørsel fra Trafikdirektøren 7 april om transport av saltfisk m. m. har man sendt følgende telegram:

„Saltfisk tørsaltet vanligst kasser 100 kilo netto, delvis lakesaltet i tønder 100 kilo netto. Kan kaldere aarstid forsendes aapne vogne dækket presenning, dog udelukket varmere aarstid hensyn varens sandsynlige beskadigelse. Uemballert saltfisk kræver lukkede vogne.“ — —

Indsamlingen av opgaver vedkommende de i 1915 til Trondhjem tilførte fiskevarer er besørget av Trondhjems fiskeriselskap i likhet med tidligere. De tabellariske oversigter er utarbeidet ved L. Schmidt-nielsen.

Av den leverte generaloversigt for 1915 over tilførselen skal man peke paa følgende talrækker, som viser hvorledes forsyningen fordeler sig fra distrikterne:

Folkemat (spiselige fiskevarer) tilsammen	43 409 400 kg.
hvorav fra distrikterne nordfor Trøndelagen	17 951 665 „
„ „ Trøndelagen.....	14 654 803 „
„ „ de øvrige land	7 888 907 „
„ „ utlandet	2 909 025 „
Desuten er av andre fiskevarer bi- og avfallsprodukter	
m. m.	2 415 588 „

Den tilførte forsyning som i 1915 er formidlet av Trondhjems handelsstand er ca. 13 millioner større end i 1913, og Trøndelagens egen forsyning er øket med ca. 1.5 mill. kg.

Der har ikke været adgang til for 1915 at faa avgit opgaver over pr. jernbane og sjøværts utførte fiskevarer fra Trondhjem. Av denne grund kan der ikke skaffes et samlet billede over trafikken hverken for 1914 eller 1915.

Angaaende spørsmålet om byggetomt og egne lokaler for fiskeri-museet kan for nærværende blot meddeles at direktionen arbeider med saken.

Der er fra Trøndelagens distrikter anskaffet adskillige gjenstande til komplettering av museets samlinger. Av specielle gaver er i aarets løp inkommet følgende:

K. K. Lund, Uthaug, hjemsmidde gml. skreiangler.

Gabriel Hellesfjord, Østsmølen, hampklave 1835.

Lars Olsen, Imsterfjorden, 1 lekk 1830—1840.

Paul Bjørgan, Agdenes, 1 vatro 1820—1821.

Julius Dalset, Stensøisund, Smølen, 1 træballance, 1 bandhake.

Jakob Olsen Nelvik, Smølen, kveite og skreiangler 1875, notklave og synksten.

Peter Eliasen Uttian, Frøyen, brygdeskotl, dubbel 1836.

Albert J. Flatval, Flatvalsund, Frøyen — snøresten (1913).

P. Kaald, Hestvik, Hitteren $\frac{1}{2}$ skjæppemaal gml.

Anton L. Vavik, Dyrvik, Frøyen, dobbelt skotl, fiskhakkere.

- Sivert Olsen, Aa, Krokstadøren, Snilfjorden, „Smita“ 1820—30.
Erik Larsen Sandvik, Snilfjorden, bandhake gml. smørkande 1739.
Eilert Hestnes, Ytre Strømfjord, Hitteren, leverkniv.
Peter Utsetø, Hestvik, Hitteren, „kort“ 1850, kavl fra Aasnes
glasværk.
Anders A. Kløven, Dyrvik. — Frøyen, „Snørgaagn“ gml.
Johan L. Vatn, Mølnbugt, Agdenæs, — Snørsule, bæretrær,
krøkangel gml.
Lars Vaagan, Aastfjorden, bandhake, vatro gml.
Olaf O. Gjøen, Gjøstølen, Vestsmølen, synksten gml.
Johannes A. Eide, Eidestranden — Nordmør, skreiangler gml.
Ole J. Flataune, Skaugdalen — Rissen, laks- & ørretteine gml.
Niels Johansen Dyrnes, Dyrnes — Smølen, haakjærringsten gml.
Edvard Nilsen Pallin, Skaugdalen, Rissen, ørretgarn gml.
Kristoffer Petersen, Kroen Leksviken, hornskeform gml.
Kristian Tronvik, Leksviken, kveitangler, gml.
Jakob Holmen, Leksviken, kveitangler, træpasser gml.
Hans Skaanes, Borgsøen Levanger, snørsule gml. sildgarnsmaale.
Jørgen P. Storstensvik, Verrasundet, snørgaagn, dragmer, maske-
kniv gml.
Paul Petersen, Holsand, Skogn, ildtaug hjemslaar.
Bernhard Vestrum, Walberg, Skogn, markgaffel gml.
Kristian Hylberg, Hylla, kveitangler, „kort“ gml.
Haakon Hølaunet, Ekne, snørsten, torskgarnsnaal, maskbit, gml.
Anders A. Voldsetsve, Værrastranden, angler hjemsmid gml.
Marius Skaanes, Borgsøen, Levanger, torskgarnsnaal 1915.
Fotograf Schrøder, Trondhjem, fotografiplater fra Den Skandi-
naviske fiskeriutstilling, Trondhjem 1908.

I biblioteket er ordning og katalogisering av bøkene delvis fort-
sat, men man lider desværre av fuldstendig mangel saavel paa opstil-
lings- som arbeidsplads, saa der i det væsentligste indtil videre maa
gaaes til magasinering.

Ved gave og bytte har følgende ydet sin værdifulde støtte til
komplettering og økning av boksamlingen:

Arendals fiskeriselskap, Arendal.

Bureau du Conseil International pour l'exploration de la mer,
Kjøbenhavn.

Bergens Museum, Bergen.

Det kgl. norske Videnskapers selskap, Trondhjem.

Den danske biologiske station, Kjøbenhavn,
ved dr. C. G. Joh. Pettersen.

Dansk fiskeriforening, Kjøbenhavn.

Norges tekniske høiskole, Trondhjem.
Fiskeridirektoriet, Bergen.
Fiskeriforeningen i Finland, Helsingfors.
Fiskeristipendiat Hartvig Huitfeldt-Kaas, Kristiania.
Flødevikens utklækningsanstalt, Arendal.
Kristiansunds fiskeriselskap, Kristiansund N.
Kristianiafjordens fiskeriforening, Kristiania.
Hydrografisk biologiska kommission, Helsingfors.
Hovedstyret for Norges statsbaner, Kristiania.
Landbruksdepartementet, Kristiania.
Norsk bibliotekforening.
Norges geografiske opmaaling, Kristiania.
Norges sjøkartverk, Kristiania.
Nordlands fiskeriselskap, Bodø.
Norges opplysningskontor for næringsveiene, Kristiania.
Norges Jubilæums-utstilling 1914, Kristiania.
Norsk selskap for skibbrudnes redning Kristiania.
Norsk jæger- og fiskerforening, Kristiania.
Selskapet for de norske fiskeriers fremme, Bergen.
Stavanger Museum, Stavanger.
Svensk fiskeritidsskrift, Sverige.
Søndmør og Romsdalens fiskeriselskap.
Tromsø museum, Tromsø.
Toldboden, Trondhjem.
Trondhjems tekniske læreanstalt, Trondhjem.
Trondhjems Handelsgymnasium, Trondhjem.
Trondhjem og Trøndelagens fiskerikomite 1914, Trondhjem.
Utenriksdepartementet, Kristiania.
Østlandske fiskeriselskap, Langesund.
Konservator O. Nordgaard, Trondhjem.
Fiskeriinspektør Mortensen, Kjøbenhavn.
Fiskeriagent Asserson, Hamburg.
Universitetsbiblioteket, Kristiania.
Konsul Claus Bergs arvinger, Trondhjem.
Kjøbmand Josef A. Hegstad, Trondhjem,

For alle velvillige bidrag til fiskeriselskapet og fiskerimuseet like-
som til enhver, som har ydet sin støtte til fremme av virksomheten,
tillater direktionen sig at frembære sin erkjendtlige tak.

Sammendrag av regnskap for Trondhjems fiskeriselskap for 1915.

Indtægt:

1. Beholdning fra f. a.....	kr. 1811.25	
2. Statsbidrag.....	» 3900.00	
3. Trondhjems Sparebank.....	» 2000.00	
4. Distriktsbidrag:		
Private bidrag:		
Til utstillingen i San Francisco 1915		
kr. 100.00		
- avholdelse av fiskekurser „ 486.94	» 586.94	
Medlemskontingent	» 280.00	
Salg og renter	» 71.35	
Kontantlaan til alm. driftsutgifter	» 858.05	
		kr. 9507.59

Utgifter:

1. Administration:		
a. Leie av kontor og pakrum	kr. 500.00	
b. Kontorhold, lys, brænde og renhold	» 258.78	
c. Kontorsaker	» 26.40	
d. Telefon, porto, telegrammer m. m...	» 183.93	
e. Lønninger	» 1200.00	
f. Forskjellige utgifter.....	» 106.40	
2. Arbeider vedk. fiskeformerelse:		
Præmier for fangst av haakjærring.....	» 7.60	
3. Arbeider vedk. tilvirkning og omsætning:		
a. Fremhjælp av ferskfisktrafiken	» 600.00	
b. Fiskekurser	» 583.86	
4. Arbeider vedk. fangst og redskaper	» 50.00	
5. Bibliotek:		
Anskaffelse av bøker, tidsskrifter m. m.		
(bl. a. Norsk Fiskeritidende)	» 143.30	
6. Arbeider vedk. modeller og vareprøver:		
a. Husleie — fiskerimuseet.....	» 1500.00	
b. Andel statsbidrag til museet.....	» 1200.00	
7. Utstillinger:		
a. Utstillingen San Francisco, bidrag....	» 100.00	
b. Utstillingen Kristiania 1914.....	» 101.50	
8. Diverse:		
a. Statistikk over tilførselen av fiskevarer		
til Trondhjem	» 1162.07	
b. Bekjendtgjørelse og trykning av be-		
retningen 1914.....	» 297.56	

c. Uforutset og reiser	kr.	86.15	
9. Beholdning, utgjør andel av statsbidrag 1/2 aar 1916 kr. 1350.00 samt tilkomne renter	„	1400.04	kr. 9507.59
Underskud <u>kr. 858.05</u> , dækket kontant laan.			

Sammendrag av regnskap for Trondhjems fiskerimuseum for aaret 1915.

Indtægt:			
1. Beholdning fra f. a.....	kr.	964.90	
2. Andel statsbidrag 1915—1916	„	1200.00	
3. Trondhjems sparebank, husleie	„	1500.00	
4. Norske Lloyd, erstatning	„	150.00	
5. Fiskerikomiteen, bidrag.....	„	35.95	
6. Renter 1915.....	„	29.70	
7. Kontant laan til indkjøp av gjenstande	„	741.95	kr. 4622.50
Utgift:			
1. Husleie for samlingerne	kr.	1500.00	
2. Forskjellige anskaffelser	„	917.23	
3. Assuranse.....	„	56.25	
4. Opsyn, vakt, renhold og lønninger m. v.	„	759.15	
5. Bibliotek: anskaffelser og arbeide.....	„	396.38	
6. Beholdning, heri statsbidragets andel } 1/2 aar 1916 kr. 600.00.....	„	993.49	kr. 4622.50
Kontantlaan til anskaffelser <u>kr. 741.95.</u>			

Fiskeriselskapets og fiskerimuseets regnskaper er revidert og decidert i henhold til de for samme gjældende love.

Direktionen foreslaar for generalforsamlingen:

1. At gi decharge for de avlagte regnskaper, som foreligger i revidert og decidert stand.
2. I henhold til lovenes § 5 uttræder av direktionen d'hr.:
kjøbmand J. A. Iversen
— J. E. Strøm
konservator O. Nordgaard
hvorefter blir at foreta:
 - a. valg paa 3 medlemmer av direktionen.
 - b. at vælge 3 suppleanter for direktionen (særskilt valg for 1ste suppleant).
3. Videre blir efter lovenes § 5 at vælge:
1 revisor og 2 decisorer.

Fiskevarer

Tilført sjøværts eller
» pr. jernbane

tilført Trondhjem 1 januar 1915 til 31 januar 1915
fra nedenstaaende distrikter.

Kilogram: Vegt netto.

Fiskevarer	Finmar- kens amt kgr.	Tromsø amt kgr.	Nord- lands amt kgr.	Nordre Tr.hjems amt kgr.	Søndre Tr.hjems amt kgr.	Romsdals amt kgr.	Kristiania kgr.	Smaale- nenes amt kgr.	Til- sammen kgr.
Fersk fisk ¹⁾	212790	559853	204460	22210	180610	65810	180		1245913
Levende fisk.....				395	8057				8452
Saltet fisk.....	1610	5150	1400	8380	42400				58940
Røket fisk.....									
Fersk laks.....	150								150
Saltet laks.....									
Røket laks.....									
Fersk sild ²⁾				100700	928850	1401970			2431520
Saltet sild.....		145500	259575	21760	827880	817125			2071840
Røket sild.....									
Tørfisk.....	600	2360	2860	400	1630	500			8350
Klipfisk.....									
Hermetiske fiskevarer.....						2150			2150
Rogn.....		15120	3740		14220	800			33880
Hummer ³⁾							30		30
Krabber ⁴⁾							100		100
Ræker ⁵⁾							100	60	160
Tran, medicin.....			11424						11424
Tran, andre sorter.....	3024	1008			2440	6720			13192
Østers ⁶⁾							380		380
Fiskguano.....			30000						30000
Kraftfor.....									
Lever.....									
Levermel.....			23000						23000
Sildmel.....		30000	10000						40000
Sildolje.....					38800				38800
Agnskjæl.....									

Derav tilført pr. jernbane: ¹⁾ 4240 kg. ²⁾ 1300 kg. ³⁾ 30 kg. ⁴⁾ 100 kg. ⁵⁾ 160 kg. ⁶⁾ 380 kg.

Fiskevarer

Tilført sjøværts eller
" pr. jernbane.

tilført Trondhjem 1 februar 1915 til 28 februar 1915
fra nedenstaaende distrikter.

Kilogram: Vegt netto.

Fiskevarer	Finmar- kens amt kgr.	Tromsø amt kgr.	Nord- lands amt kgr.	Nordre Tr.hjems amt kgr.	Søndre Tr.hjems amt kgr.	Romsdals amt kgr.	Kristiania kgr.	Smaale- nenes amt kgr.	Jarlsberg & Larvik amt kgr.	Til- sammen kgr.
Fersk fisk ¹⁾	26170	447180	528590	74160	1147378	42810	100			2266388
Levende fisk				515	8175					8690
Saltet fisk.....		8970	4505	5430	68100	2700				89705
Røket fisk.....										
Fersk laks										
Saltet laks										
Røket laks										
Fersk sild ²⁾				68810	517280	426250				1012340
Saltet sild.....		14775	105825	1110	590900	522450				1235060
Røket sild										
Tørfisk.....	5130	3730	2900	400	980	1500				14640
Klipfisk.....			50			1085				1135
Hermetiske fiskevarer						600				600
Rogn		3580	17395	330	10000					31305
Hummer ³⁾							120			120
Krabber.....					50					50
Ræker ⁴⁾							40	150	160	350
Tran, medicin					6000					6000
Tran, andre sorter			3472	3000	38480					44952
Trangrakse					280					280
Fiskguano.....					7200					7200
Østers ⁵⁾							450			450
Lever.....										
Levermel										
Sildmel		71500	15500							87000
Sildolje			17000			33200				50200
Agnskjæl					4460	200				4660

Derav tilført pr. jernbane: ¹⁾ 5890 kg. ²⁾ 110 kg. ³⁾ 120 kg. ⁴⁾ 350 kg. ⁵⁾ 450 kg.

Fiskevarer

Tilførts sjøværts eller
" pr. jernbane.

tilført Trondhjem 1 mars 1915 til 31 mars 1915
fra nedenstaaende distrikter.

Kilogram: Vegt netto.

Fiskevarer	Finmar- kens amt kgr.	Tromsø amt kgr.	Nordlands amt kgr.	Nordre Tr.hjems amt kgr.	Søndre Tr.hjems amt kgr.	Romsdals amt kgr.	Nordre Bergenh. amt kgr.	Kristiania kgr.	Tønsberg kgr.	Til- sammen kgr.
Fersk fisk ¹⁾	30890	322147	405800	127200	255584	106760				1248381
Levende fisk				660	12901					13561
Saltet fisk.....	200	12874	4900	5340	81460	1500				106274
Røket fisk.....										
Fersk laks										
Saltet laks										
Røket laks ²⁾								135		135
Fersk sild.....				8100	138550	46700				193350
Saltet sild.....		11400	146475	6830	122465	52150	11400			350720
Røket sild										
Tørfisk.....	170	670	675	18600	14490	800				35405
Klipfisk.....						200				200
Hermetiske fiskevarer						1750				1750
Rogn		250	9445		12810	50				22555
Hummer ³⁾								150		150
Krabber.....					40					40
Østers ⁴⁾								500		500
Tran, medicin					120					120
Tran, andre sorter.....			12776	11040	11160					34976
Trangrakse					280					280
Fiskguano.....					100					100
Ræker ⁵⁾								310	126	436
Sildgrakse					2700					2700
Fiskhoder.....					2040					2040
Sildmel				10000	81000					91000
Sildolje					9200					9200
Agnskjæl				300	29590					29890

Derav tilført pr. jernbane: ¹⁾ 4230 kg. ²⁾ 135 kg. ³⁾ 150 kg. ⁴⁾ 500 kg. ⁵⁾ 436 kg.

Fiskevarer

Tilført sjøværts eller
" pr. jernbane.

tilført Trondhjem 1 april 1915 til 30 april 1915
fra nedenstaaende distrikter.

Kilogram: Vegt netto.

Fiskevarer	Finmar- kens amt kgr.	Tromsø amt kgr.	Nordlands amt kgr.	Nordre Tr.hjems amt kgr.	Søndre Tr.hjems amt kgr.	Romsdals amt kgr.	Nordre Bergenh. amt kgr.	Bergen kgr.	Kristiania kgr.	Skotland kgr.	Til- sammen kgr.
Fersk fisk ¹⁾	125780	95355	242180	365770	145020	189620	100		30		1163855
Levende fisk				360	8613						8973
Saltet fisk.....	5620	300	2800	19110	117480	150					145460
Røket fisk.....											
Fersk laks ²⁾				737	40						777
Saltet laks											
Røket laks ³⁾									140		140
Fersk sild ⁴⁾				27360							27360
Saltet sild.....		52200	160650	3705	7300	25350	43650	300		85575	378730
Røket sild.....											
Tørfisk.....		1190	1000	2035	6930	700					11855
Klipfisk.....						1615					1615
Hermetiske fiskevarer ..						350					350
Rogn			6900	2160	320						9380
Hummer ⁵⁾									30		30
Ræker ⁶⁾									80		80
Østers ⁷⁾									275		275
Fiskenakker											
Tran, medicin			6832								6832
Tran, andre sorter.....			8176	3800	760						12736
Trangrakse	23520		14112		320						37952
Fiskguano.....						500					500
Fiskmel.....											
Krafftfor											
Lever.....				400							400
Levermel											
Sildmel		125000	56400								181400
Sildolje		6800	37570	1680							46050
Sildfett			2900								2900
Agnskjæl					720						720

Direkte tilført pr. jernbane: ¹⁾ 4100 kg. ²⁾ 397 kg. ³⁾ 140 kg. ⁴⁾ 26860 kg. ⁵⁾ 30 kg. ⁶⁾ 80 kg. ⁷⁾ 275 kg.

Fiskevarer

Tilført sjøverts eller
" pr. jernbane.

tilført Trondhjem 1 mai 1915 til 31 mai 1915
fra nedenstaaende distrikter.

Kilogram: Vegt netto.

Fiskevarer	Fin- markens amt kgr.	Tromsø amt kgr.	Nordlands amt kgr.	Nordre Tr.hjems amt kgr.	Søndre Tr.hjems amt kgr.	Romsdals amt kgr.	Kristiania kgr.	Buskerud amt kgr.	Til- sammen kgr.
Fersk fisk ¹⁾	535750	36274	57777	30490	109780	12700	600		783371
Levende fisk.....				375	5043				5418
Saltet fisk.....	13500	26294	124000	42390	356320	16900			579404
Fersk laks ²⁾	987	90	1963	7740	19331	480			30591
Saltet laks ³⁾							250		250
Røket laks ⁴⁾							120		120
Fersk sild ⁵⁾				3700	20750				24450
Saltet sild.....			10875		3700	7550			22125
Røket sild.....									
Tørfisk.....	585	350	150	240	5375	15250			21950
Klipfisk.....				18353					18353
Hermetiske fiskevarer.....									
Rogn.....			200		5840				6040
Hummer ⁶⁾							120		120
Krebs ⁷⁾							60	60	120
Østers ⁸⁾							60		60
Ræker ⁹⁾							145		145
Tran, medicin.....		336	560						896
Tran, andre sorter.....			17024		38640				55664
Trangrakse.....									
Fiskguano.....					8600				8600
Fiskmel.....									
Kraftfor.....									
Lever.....					80				80
Levermel.....									
Sildmel.....									
Sildolje.....									
Agnskjæl.....									

Direkte tilført pr. jernbane: ¹⁾ 1640 kg. ²⁾ 1390 kg. ³⁾ 250 kg. ⁴⁾ 120 kg. ⁵⁾ 2500 kg. ⁶⁾ 120 kg. ⁷⁾ 120 kg. ⁸⁾ 60 kg. ⁹⁾ 145 kg.

Fiskevarer

Tilført sjøværts eller
" pr. jernbane.

tilført Trondhjem 1 juni 1915 til 30 juni 1915
fra nedenstaaende distrikter.

Kilogram: Vegt netto.

Fiskevarer	Fin- markens amt kgr.	Tromsø amt kgr.	Nordlands amt kgr.	Nordre Tr.hjems amt kgr.	Søndre Tr.hjems amt kgr.	Romsdals amt kgr.	Kristiania kgr.	Buskerud amt kgr.	Til- sammen kgr.
Fersk fisk ¹⁾	281757	29624	110789	48440	166560	49900	6240		693310
Levende fisk.....				220					220
Saltet fisk.....	29683	600	1815	5100	41665	37150			116013
Røket fisk.....						40			40
Fersk laks ²⁾	19279	2157	22220	36758	150564	6920			237898
Røket laks ³⁾	18	13	15				220		266
Fersk sild ⁴⁾				9950	13950				23900
Saltet sild.....		1650	100950	80	4210	14650			121540
Tørfisk.....	100		2475		2975	36600			42150
Klipfisk.....						3000			3000
Hermetiske fiskevarer.....						1850			1850
Rogn.....		900			1200				2100
Hummer.....						3100			3100
Krebs ⁵⁾								130	130
Østers.....									
Fiskenakker.....									
Tran, medicin.....									
Tran, andre sorter.....	340		2688		3040				6068
Trangrakse.....	112								112
Fiskguano.....				46000					46000
Fiskmel.....									
Kraftfor.....									
Lever.....									
Levermel.....					20700				20700
Sildmel.....			8000						8000
Sildolje.....					4000				4000
Agnskjæl.....									

Direkte tilført pr. jernbane; ¹⁾ 11390 kg. ²⁾ 19300 kg. ³⁾ 220 kg. Fra R. amt, ørret 2000 kg. ⁴⁾ 8100 kg. ⁵⁾ 130 kg.

Fiskevarer

tilført Trondhjem 1 juli 1915 til 31 juli 1915
fra nedenstaaende distrikter.

Tilført sjøværts eller
" pr. jernbane.

Kilogram: Vegt netto.

Fiskevarer	Fin- markens amt kgr.	Tromsø amt kgr.	Nordlands amt kgr.	Nordre Tr.hjems amt kgr.	Søndre Tr.hjems amt kgr.	Romsdals amt kgr.	Nordre Bergen. amt kgr.	Bergen kgr.	Kristiania kgr.	Til- sammen kgr.
Fersk fisk ¹⁾	31261	22030	41801	61490	137955	31500	300		800	327137
Levende fisk				40						40
Saltet fisk.....	16000	4010	5030	20090	212370	49400				306900
Røket fisk.....										
Fersk laks ²⁾	23462	16037	20577	39512	-60856	1100				161544
Saltet laks	200									200
Røket laks ³⁾	62	12		30					90	194
Fersk sild ⁴⁾				44350	176750	21200			120	242420
Saltet sild.....		225225		2160	79089	97650				404124
Røket sild.....										
Tørfisk.....	200	4085		26000	36160	700				67145
Klipfisk.....						100				100
Hermetiske fiskevarer					1800					1800
Rogn					14880					15380
Hummer						3100				3100
Krabber.....										
Østers										
Fiskenakker										
Tran, medicin										
Tran, andre sorter					8520	22400		58650		89570
Trangrakse										
Fiskguano										
Fiskmel.....										
Kraftfor										
Lever					100					100
Levermel.....										
Sildmel					13900					13900
Sildolje										
Agnskjæl.....										
Hvalolje								34000		34000

Tilført pr. jernbane: ¹⁾ 5770 kg. ²⁾ 12313 kg. ³⁾ 90 kg. ⁴⁾ 770 kg.

Fiskevarer

Tilført sjøværts eller
pr. jernbane.

tilført Trondhjem 1 august 1915 til 31 august 1915
fra nedenstaaende distrikter.

Kilogram: Vegt netto.

Fiskevarer	Fin- markens amt kgr.	Tromso amt kgr.	Nord- lands amt kgr.	Nordre Tr.hjems amt kgr.	Sondre Tr.hjems amt kgr.	Roms- dals amt kgr.	Nordre Bergen- hus amt kgr.	Bergen kgr.	Smaa- lenenes amt kgr.	Akers- hus amt kgr.	Buske- rud amt kgr.	Kristi- ania kgr.	Island kgr.	Til sammen kgr.
Fersk fisk ¹⁾	16210	50939	121462	56570	86544	36595	1300							369620
Levende fisk				310										310
Saltet fisk.....	7600	21390	40437	16495	108500	94200	3810							292432
Røket fisk.....														
Fersk laks ²⁾	6966	3355	6068	5665	3060									25114
Saltet laks			50											50
Røket laks ³⁾	124		10						140			70		344
Fersk sild ⁴⁾			44550	312850	137560	57570								552530
Saltet sild.....		25200	1032900	284055	295310	36225	23700	3600					868200	2569190
Røket sild.....														
Tørfisk.....	850	7600	6040	1040	13630	20250								49410
Klipfisk.....														
Hermetiske fiskevarer..						300								300
Rogn														
Ræker ⁵⁾									60					60
Krebs ⁶⁾											160	10		170
Østers														
Fiskenakker														
Tran, medicin			560											560
Tran, andre sorter.....		224	1232	400	15940									17796
Trangrakse														
Fiskguano.....			20000											20000
Fiskmel				40000	5000									45000
Krafftfor														
Lever.....														
Levermel														
Sildmel		25000		15000	48000									88000
Sildolje					4140									4140
Agnskjæl.....														

Herav tilført pr. jernbane: ¹⁾ 8790 kg. ²⁾ 1745 kg. ³⁾ 210 kg. ⁴⁾ 10430 kg. ⁵⁾ 60 kg. ⁶⁾ 170 kg.

Fiskevarer

Tilført sjøværts eller
" pr. jernbane.

tilført Trondhjem 1 september 1915 til 30 september 1915
fra nedenstaaende distrikter.

Kilogram: Vegt netto.

Fiskevarer	Fin- markens amt kgr.	Tromsø amt kgr.	Nordlands amt kgr.	Nordre Tr.hjems amt kgr.	Søndre Tr.hjems amt kgr.	Romsdals amt kgr.	Bergen kgr.	Kristiania kgr.	Island kgr.	Færøerne kgr.	Til- sammen kgr.
Fersk fisk ¹⁾	34513	28838	148992	46680	92825	22730					374578
Levende fisk				260	20240						20500
Saltet fisk.....	24625	13975	66355	34635	102900	10500	6000				258990
Røket fisk.....			1530	380	230						2297
Fersk laks ²⁾	157										77
Saltet laks	77										305
Røket laks ³⁾	200		15					90			368270
Fersk sild ⁴⁾			56000	141430	169240	1600					5956605
Saltet sild.....	5100	514575	3039975	398735	163320	18700	57375		1758825		
Røket sild.....											161060
Tørfisk.....	15400	25650	49110	1600	64500	4800					2620
Klipfisk			1720			900					100
Hermetiske fiskevarer ..						100					
Rogn											
Hummer											
Krabber											
Østers ⁵⁾								130			130
Fiskenakker											
Tran, medicin											
Tran, andre sorter.....			686	300	12940						13926
Trangrakse											
Fiskguano.....			30000							99400	129400
Fiskmel					28400						28400
Kraftfor											
Lever.....											
Levermel			40000								40000
Sildmel			70800	46500	13500						130800
Sildolje			9856	3000	48480						61696
Hvalolje										351600	351600
Hvalbarder										1500	1500
Makrelolje				8000							8000

Tilført pr. jernbane: ¹⁾ 7400 kg. ²⁾ 410 kg. ³⁾ 290 kg. ⁴⁾ 11930 kg. ⁵⁾ 130 kg.

Fiskevarer

Tilført sjøværts eller
" pr. jernbane.

tilført Trondhjem 1 oktober 1915 til 31 oktober 1915
fra nedenstaaende distrikter.

Kilogram: Vegt netto.

Fiskevarer	Fin- markens amt kgr.	Tromsø amt kgr.	Nordlands amt kgr.	Nordre Tr.hjems amt kgr.	Søndre Tr.hjems amt kgr.	Romsdals amt kgr.	Nordre Bergenh. amt kgr.	Bergen kgr.	Kri- stiania kgr.	Smaa- lenene amt kgr.	Island kgr.	Til- sammen kgr.
Fersk fisk ¹⁾	215030	29375	199854	44485	224065	86035			600			799444
Levende fisk				4437		6100	6500					17037
Saltet fisk	121967	24750	8850	66260	107653	81500	4400					415380
Røket fisk												
Fersk laks ²⁾				115								115
Saltet laks												
Røket laks ³⁾									175			175
Fersk sild ⁴⁾			5800	266320	185810	7500						465430
Saltet sild	89175	382425	887925	295215	107820	215350	13725	12375			196425	2200435
Røket sild												
Tørfisk	102370	96585	64045	7990	13920	43900		1500				330310
Klipfisk						1550						1550
Hermetiske fiskevarer					1200	2150						3350
Rogn												
Hummer												
Krabber												
Ræker ⁵⁾									30	60		90
Østers ⁶⁾									500			500
Fiskenakker												
Tran, medicin												
Tran, andre sorter	12098	3424	4106	400	15480							35508
Trangrakse		13500			560							14060
Fiskguano												
Fiskmel												
Kraftfor												
Lever												
Levermel												
Sildmel		5000	50900									100900
Sildolje												

Herav tilført pr. jernbane: ¹⁾ 1290 kg. ²⁾ 115 kg. ³⁾ 175 kg. ⁴⁾ 220 kg. ⁵⁾ 90 kg. ⁶⁾ 500 kg.

Fiskevarer

Tilført sjøværts eller
" pr. jernbane.

tilført Trondhjem 1 november 1915 til 30 november 1915
fra nedenstaaende distrikter.

Kilogram: Vegt netto.

Fiskevarer	Fin- markens amt kgr.	Tromsø amt kgr.	Nordlands amt kgr.	Nordre Tr.hjems amt kgr.	Søndre Tr.hjems amt kgr.	Romsdals amt kgr.	Nordre Bergen. amt kgr.	Bergen kgr.	Kristiania kgr.	Til- sammen kgr.
Fersk fisk ¹⁾	577670	242854	74355	43110	293030	124410			580	1356009
Levende fisk				5079	9919					14998
Saltet fisk.....	42090	21764	8450	24940	39660	4500				141404
Røket fisk.....										
Fersk laks										
Saltet laks										
Røket laks ²⁾	37								85	122
Fersk sild.....				287650	25750	44850				358250
Saltet sild.....	55875	178875	381300	7958	88908	66600	1575	1425		854138
Røket sild.....										
Tørfisk.....	68800	108750	37160	1990	4180	21500		1200		243580
Klipfisk.....						2950				2950
Hermetiske fiskevarer						700				700
Rogn					800					800
Hummer ³⁾									140	140
Ræker ⁴⁾									100	100
Østers ⁵⁾									750	750
Fiskenakker										
Tran, medicin	448	2282								2730
Tran, andre sorter.....				1200	12380					13580
Trangrakse	320				16440					16760
Fiskgnano				13400						13400
Fiskmel.....										
Kraftfor										
Lever										
Levermel.....										
Sildmel		30000		44300	8000					82300
Sildolje				600	7800					8400
Agnskjæl.....										

Herav tilført pr. jernbane: ¹⁾ 10070 kg. ²⁾ 85 kg. ³⁾ 140 kg. ⁴⁾ 100 kg. ⁵⁾ 750 kg.

Fiskevarer

Tilført sjøværts eller
" pr. jernbane.

tilført Trondhjem 1 desember 1915 til 31 desember 1915
fra nedenstaaende distrikter.

Kilogram: Vegt netto.

Fiskevarer	Fin- markens amt kgr.	Tromsø amt kgr.	Nordlands amt kgr.	Nordre Tr.hjems amt kgr.	Søndre Tr.hjems amt kgr.	Romsdals amt kgr.	Nordre Bergenh. amt kgr.	Kristiania kgr.	Til- sammen kgr.
Fersk fisk ¹⁾	814212	527005	172351	32650	143010	849210			2538438
Levende fisk.....				270	6832				7102
Saltet fisk.....	27370	15375	4475	19360	10480				77060
Røket fisk.....									
Fersk laks.....									
Saltet laks.....									
Røket laks ²⁾	21							141	162
Fersk sild.....		5000		257000	452250	781160			1495410
Saltet sild.....	197550	270300	202650	17025	732330	900590	3150		2323595
Røket sild.....									
Tørfisk.....	29550	59500	12509	1130	4755	3650			111094
Klipfisk.....						825			825
Hermetiske fiskevarer.....				6480					6480
Rogn.....									
Hummer ³⁾								80	80
Ræker ⁴⁾								175	175
Østers ⁵⁾								460	460
Fiskenakker.....									
Tran, medicin.....									
Tran, andre sorter.....			448	19192	5820				25460
Trangrakse.....			560						560
Fiskguano.....		2200	35000		280				37480
Fiskmel.....									
Kraftfor.....									
Lever.....									
Levermel.....									
Sildmel.....		30000	18000						48000
Sildolje.....									

Tilført pr. jernbane: ¹⁾ 4040 kg. ²⁾ 141 kg. ³⁾ 80 kg. ⁴⁾ 175 kg. ⁵⁾ 460 kg.

Fiskevarer

direkte tilført Trondhjems fisketorv i „Ravnkloa“ i aaret 1915 og indbefattet i de øvrige opgaver fra distrikterne.

Hvad der yderligere paa anden maate er tilført „Ravnkloa“ er ikke medtat i denne liste.

Al vegt netto kilogram.

Fiskevarer	Jan. kgr.	Febr. kgr.	Mars kgr.	April kgr.	Mai kgr.	Juni kgr.	Juli kgr.	Aug. kgr.	Sept. kgr.	Okt. kgr.	Nov. kgr.	Des. kgr.	Tils. kgr.
Fersk fisk	3080	13860	5370	10170	5740	8290	7960	7530	8620	4950	4400	2480	82450
Levende fisk.....	395	515	660	360	375	220	40	310	300	800	960	270	5205
Saltet fisk							5000			400			5400
Fersk laks.....				85	270	630	440	40					1465
Fersk sild					3000	9600	16900	24850	20400	9600	9900	2000	96250
Saltet sild					900		225	9750	6225	4500	6750	9000	37350
Tørfisk						1200	1200	400	1200				4000
													232120

Sammendrag.

Fiskevarer

Tilført sjøværts eller
pr. jernbane.

tilført Trondhjem i aaret 1915 fra nedenstaaende distrikter.

Kilogram: Vegt netto.

Fiskevarer	Fin- markens amt kgr.	Tromsø amt kgr.	Nord- lands amt kgr.	Nordre Tr.hjems amt kgr.	Søndre Tr.hjems amt kgr.	Romsdals amt kgr.	Nordre Bergen- hus amt kgr.	Bergen kgr.	Akers- hus amt kgr.	Kri- stiania kgr.	Buske- rud amt kgr.	Jarlsb. og Larv. amt kgr.	Smaa- lenene amt kgr.	Skot- land kgr.	Island kgr.	Fær- øerne kgr.	Tilsammen kgr.
Fersk fisk ¹⁾	2902033	2391474	2308411	953255	2982361	1618080	1700										13166444
Levende fisk.....				12921	79780	6100	6500										105301
Saltet fisk.....	290265	155452	273017	267530	1288988	298500	8210	6000									2587962
Fersk laks ²⁾	51001	21639	52358	90907	234081	8500											458486
Saltet laks ³⁾	277		50							250							577
Røket laks ⁴⁾	462	25	40	30		40			140	1266							2003
Fersk sild ⁵⁾		5000	106350	1528220	2766740	2788800				120							7195230
Saltet sild.....	347700	1922125	6329105	1110255	3023232	2774390		75075						85575	2823450		18588107
Tørfisk.....	223755	310470	178934	61425	169525	150150	97200	2700									1096959
Klipfisk.....			1770	18353		12225											32348
Hermetiske fiskevarer				6480	3000	9950											19430
Rogn.....		19850	37680	2490	60070	1350											121440
Hummer ⁶⁾						6200											6870
Krabber ⁷⁾					40					670							140
Krebs ⁸⁾										100							420
Ræker ⁹⁾										200	220						1636
Østers ¹⁰⁾										1020		286	330				3505
Tran, medicin.....	448	2618	19356		120												22542
Tran, andre sorter.....	15462	17432	48872	28292	165600	29120		58650									363428
Trangrakse.....	23952	13500	14672		17880												70004
Fiskguano.....		2200	115000	59400	16180	500											292680
Fiskmel.....				40000	33400											99400	73400
Fiskhoder.....					2040												2040
Lever.....				400	180												580
Levermel.....			63000		20700												83700
Sildmel.....	101500	270000	219600	115800	164400												871300
Sildolje.....		6800	67326	5280	145980												225386
Sildgrakse.....					2700												2700
Makrelolje.....				8000													8000
Hvalbarder.....																1500	1500
Hvalolje.....								34000								351600	385600
Agnskjæl.....				300	34770	200											35270

Derav tilf. pr. jernb.: ¹⁾ 77740 kg. ²⁾ 35665 kg. ³⁾ 250 kg. ⁴⁾ 1576 kg. ⁵⁾ 6220 kg. ⁶⁾ 700 kg. ⁷⁾ 100 kg. ⁸⁾ 420 kg. ⁹⁾ 1566 kg. ¹⁰⁾ 3505 kg.

Kristiansunds fiskeriselskap.

Kristiansunds fiskeriselskap har herved den ære at meddele det ærede Fiskeridirektoriat en beretning om selskapets virksomhet i aaret fra 1 juli 1915 til 30 juni 1916.

A. Navigationsundervisning for fiskere.

Herom har navigationslærer Anton Bothner avgitt følgende rapport:
„Ved Sjømandsskolens fiskerklasse har vi i det forløpne aar kun hat to elever der, efter ansøknng, har erholdt selskapets fripladse.

Disse to elever var:

Isak A. Grip, hjemmehørende paa Grip, karakter 2.22.

Knut E. Brunvold — ” ” — 2.92.

Høieste karakter 3.

Aarsaken til at ikke flere fiskere har benyttet sig av fiskeriselskapets tilbud om friplads ved skolen iaar som ellers antar jeg at være den mer end almindelig gode økonomiske tilstand hvori fiskerbefolkningen paa disse kanter iaar befinder sig.

Undervisningen i fiskerklassen har omfattet saagodtsom hele den teristriske del av navigationen, bruken av oktant, meridianhøide ved solen, sjøveisreglerne, redningsredskaper, signalering og skibshygiene med sykepleie.

Samtlige elever har utvist en rosværdig flid og utpræget interesse for at faa lære saameget som mulig.

(sign.) Anton Bothner,
bestyrer.“

B. Hjemmefisket.

Paa grund av de sterkt begrænsede midler vi i de sidste par aar har hat at arbeide med lyder beretningerne fra de fiskeriforeninger, der samarbeider med os, paa, at de litet eller intet har kunnet utrette til ophjælp av de lokale fiskerier (hjemmefisket). Vort selskap har av sine indskrænkede midler søkt at ophjælpe dette fiske, der er av en saa indgripende betydning for fiskerbefolkningens økonomi, ved at tildele foreningerne bidrag saa meget vi har kunnet.

For at søke at ophjælpe den avtagende bestand av rødspætteflyndren i de omliggende distrikter har vi underhandlet med herr konservator O. Nordgaard ved den biologiske station i Trondhjem for at faa ham til at komme hit for foreløbig at befare kysten paa disse kanter for at se om her gives steder, der kan være passende for utslipning av saadan flyndreyngel i likhet med hvad der er gjort i Trondhjemstjorden og der har vist gode resultater. Vor korrespondanse med

herr Nordgaard har resulteret i, at han i sit sidste brev av 5 mai d. a. lovede, at han skulde søke at faa tid til at komme hened og foreta de nødvendige undersøkelser en gang i august d. a.

Flyndreyngel haaper vi for tilfælde at kunne erholde fra den biologiske station i Trondhjem.

C. Arbeide for forbedring av klipfisktilvirkning.

Vor vandrelærer, herr M. Baggen, som vi i flere aar har utsendt i distriktene heromkring og nordover indtil Bjørnør for at undervise fiskerbefolkningen i en bedre behandling av sin klipfisk, begyndte sin virksomhet iaar den 8 februar og avsluttet den d. 14 april. Efter sin hjemkomst indsendte han rapport om sin virksomhet, hvilken rapport indtages her.

Baggens rapport.

„Jeg begyndte min reise den 8 februar og efter samraad med fiskeriselskapets formand herr Joh. Fr. Nielsen begyndte jeg i værene nordenfor.

Som de steder jeg iaar har besøkt kan nævnes: Utvorren, Yttre og Indre Villa, Einviken, Glasvær, Urholmen, og Smaaværene — samtlige i Flatanger.

Besaker: Yttre og Indre Skjervøy i Bjørnør.

Paa Frøyen: Sulen, Kya, Humlingsvær og Kverven.

Paa alle de anførte besøkte steder holdt jeg foredrag og gav praktisk undervisning i tilvirkningen av klipfisk og rogn. Møterne var delvis godt besøkt og fiskerne var meget interesserte for vort arbeide, særlig syntes de at være begjærlige efter foredragene som jeg med sikkerhet tør paastaa gjorde den tilsigtede paavirkning.

Skolelærerne var meget imøtekommende med at la mig faa skolelokalerne til at holde mine foredrag i og gav sin fulde tilslutning og støtte til arbeidet, og blandt disse maa i første række nævnes lærer Th. Guldsten i Kverven (Frøyen) som er formand i Sørfrøyas Fiskeriforening, en meget fremragende og interessert mand baade for fiskeriernes ophjælp og tilvirkningen og behandlingen av fiskeriprodukterne.

I de forannævnte distrikter som jeg besøkte i vinter maa jeg si, at tilvirkningen og behandlingen baade av fisk og rogn har faat en forbausende forandring til det bedre. Efter vore forhold at fiske og tilvirke paa kan de vanskelig la sig gjøre bedre.

Fisken blev straks tat av garnene ved trækningen og lagt i rummet i baaten og omhyggelig undgaat at traakkes i og likesaa varsomt blev den behandlet under løsningen og tilgjøringen og vasket efter flækningen før den blev saltet, hvilket en særskilt mand blev sat til at

utføre. Dette var nu, eftersom jeg forstod, den faste regel hos alle selvvirkende og likesom en kappestrid blandt fiskerne om at gjøre det bedst mulig. En motsætning hertil finder man ombord i kjøpefartøierne. I fiskeværene omkring Frøyen ligger en hel del av disse smaa fartøier fra 100 til 200 tønders drægtighet, ja, ogsaa mindre og kjøper sig overfyldt av fisk i usløiet stand, og den slette behandling som produkterne der ombord er gjenstand for er saa gyselig, at man maa faa motbydelighet ved at se det, og der sker den største uret overfor de selvvirkende fiskere derved, at varer, som er tilvirket ombord i disse fartøier blir betalt med samme pris, og det bidrar ikke saa litet til at hindre et mere frugtbringende resultat av vort arbeide; ti naar fiskerne erfarer, at disse opkjøpere opnaar likesaa høi pris — ja maaske endog høiere pris for sine varer, da er det en selvfølge, at det virker hemmende paa forbedringen.

Det arbeide som har været utført til fiskeprodukternes forbedring har slet ikke været anvendt forgjæves, og resultatet viser sig i de distrikter hvor Kristiansunds fiskeriselskap har arbeidet, at det er de selvvirkende fiskere som er lettest at arbeide med og at disse kommer med et pent tilvirket produkt, saa disse likegyldige opkjøpere maa vel ogsaa i sin tid bli nødt til at følge efter.

(sign.) M. Baggen.“

Av den her indtagne rapport fra herr Baggen vil man indrømme, at forbedringen av behandlingen av fisken har tat et glædelig opsving og at kvaliteten av klipfisken, der tilvirkes paa fiskeværene og som gaar under navn av „bondefisk“ nu er blitt betydelig forbedret mot hvad den var for en del aar siden forinden vore vandelrære begyndte sin virksomhet.

Men der staar endnu meget tilbake at gjøre; der maa endnu megen fortsat undervisning til forat faa forbedringen i klipfisktilvirkningen utbredt overalt og indprentet i fiskernes bevissthet, at der kræves den største flid for at fremskaffe det bedst mulige produkt. Vi maa derfor indtrængende henstille til Statsmyndighetene at vi fremdeles maa bli sat istand til at fortsætte utsendelse av vandelrære i fiskeridistrikterne for undervisning i klipfisktilvirkningen. Skulde den virksomhet indstilles kunde følgerne bli meget uheldige.

D. Forskjellige saker.

1. Fra herr Julius Loennechen mottok vi den 28 juni 1915 en skrivelse saalydende:

— — — Som Dem antagelig bekjendt er der nu en del indskrænkninger i adgangen til at faa kul fra England og der maa

gives visse garantier for anvendelsen av de kul, som man erholder tilladelse til at importere. Denne sak vil faa stor interesse for vor by og forøvrig for, ihvertfald, hele vestkysten naar sildfiskerierne tar sin begyndelse og især storsildfiske. Jeg anser det for at være nødvendig, at de interesserte sildefirmaer her i byen op- tar denne sak til behandling og jeg antar det rigtigst, at formanden i fiskeriselskapet tar ledelsen og sammenkalder byens forretningsmænd i sildebranchen til konferanse.

Jeg kan oplyse om, at man i Trondhjem paa samme hold arbeider for en henstillede Fiskeridirektøren og Departementet i denne sak. Likeledes har den i Trondhjem værende bestyrer eller medlem av Norsk kulimportørers landsforening og undertegnede konferet om dette og er enig om at henstille til landsforeningen om at konferere med autoriteterne.

Efter vor mening burde der komme istand en konferanse mellem sildinteresserte, kulhandlerforeningen og Fiskeridirektøren samt Statens Provianteringskommission for ordning av denne sak.

Jeg vedlægger de betingelser som vi nu under ansvar maa godkjen- de og en optræden mot disse kan føre til, at vi blir uten kul. Videre vedlægger jeg et idag mottat sirkulære fra landsforeningen, hvori anføres en meddelelse — skjærpelse — som denne har mottat fra den engelske minister gjennom generalkonsulatet i Kristiania.

Jeg tror det haster med at ta sig av denne sak og haaper De velvilligst interesserer Dem for en ordning som nævnt.

Med høiagtelse

sign: Julius Loennechen.

Gjenpart:

Cirkulære fra landsforeningen.

Fra det Britiske generalkonsulat har landsforeningen idag mottat følgende nye henvendelse som herved meddeles:

Norske kulimportørers landsforening.

I skrivelse av 20 mai hadde konsulatet den ære at oversende en fra det herværende Britiske gesandtskap mottat avskrift av en erklæring til anvendelse ved ansøknings om eksporttilladelse for kul fra Storbritannien.

Den Britiske minister i Kristiania forutsætter, at norske kulimportører nu forstaar stillingen fuldt ut, men for sikkerhets skyld anmoder han mig om privat at foranledige, at man underhaanden

tydelig forklarer kulimportører at kul fra Storbritannien ikke vil kunne tillates levert til personer eller firmaer som, efter hvad den Britiske Regjering har grund til at anta, direkte eller indirekte leverer til tyske skibe, til anlæg eller lignende der kontrolleres av tyskere eller til foretagender som sender sine produkter til Tyskland.

sign: Eduard F. Grey.

Kristiania 26 juni 1915.

Nuværende indkjøpsbetingelser.

De her omhandlede varer er solgt under den uttrykkelige betingelse, at de ikke blir gjenutført, ikke direkte eller indirekte levert til skibe tilhørende noget land som er i krig med Storbritannien, eller til skibe, der seiler paa disse lande, eller til anlæg som kontrolleres av disse landes undersaatte, eller som sender sine produkter til disse lande, ei heller skal det være tillatt at overdrage kullene til personer eller firmaer som man har grund til at anta leverer kul til ovennævnte skibe, anlæg eller foretagender.

Foranlediget ved foranstaaende skrivelse fra herr Julius Loennechen og de medfølgende bilag, sammenkaldte et møte av de i saken interesserte forretningsmænd paa børsen den 29 juni til at behandle saken.

Den talrike forsamling vedtok efter nogen debat følgende forslag til uttalelse fremsat av vor formand:

„Da de betingelser, som nu forlanges opfyldt for import av kul fra England, antages at ville virke høist skadelig paa vore til høsten og vinteren forefaldende fiskerier — særlig storsildfisket — og saaledes paa det alvorligste berøre en for hele landet, men særlig for vestkysten overordentlig viktig sak tillater man sig i møte av interesserte firmaer idag at henstille til Departementet, at der under ledelse av Fiskeridirektøren blir avholdt konferanse med interesserte paa vestkysten, Statens Provianteringsraad, og Norske kulimportørers landsforening for i kulforsyningsspørsmålet at tilveiebringe en for bedriften betryggende ordning.“

Forslaget vedtokes enstemmig.

2. Den 11 august 1915 avholdtes bestyrelsesmøte hvor bl. a. formanden meddelte, at han under 27 juli hadde mottat fra Fiskeridirektøren en del dokumenter angaaende andragende fra en del fiskere i Tusteren og Halse herreder om at forbud maatte bli utstedt mot,

at seifiske med garn paa enkelte paa et medfølgende kart nærmere betegnende grunde drives, til fortrængsel for snørefiskere, med anmodning til os om at uttale os om samme.

Andragendet var anbefalt av herredsstyrelserne paa Tusteren og Halse og indsendt til amtmanden i Romsdals amt der hadde indstillet til amtstingets næringskomite at fatte beslutning om, at et saadant forbud maa bli utstedt for en tid av 3 indtil 5 aar.

Næringskomiteen og likeledes fogden i Nordmøre var enig med amtmanden. Vor bestyrelse tiltraadte likeledes amtmandens indstilling enstemmig, dog tilføiedes den bemerkning, at vi finder, at forbudet maa vare i 5 aar, da vi anser den kortere tid av 3 aar ikke tilstrækkelig for at gi nogen paaliteelig erfaring om forbudets virkning.

3. Under 22 september 1915 tilskrev vi Fiskeridirektøren om statsbidrag kunde erholdes til forsøk efter storsild. Herpaa mottok vi Direktørens svar dat. 29 s. m. hvori han meddeler, at han hadde forespurt Aalesund rederiforening om fiskedampere fra Aalesund vilde forsøke storsildfisket noget tidligere end ellers. Herpaa hadde han faat følgende svar:

„Flere fiskedampere vil forsøke efter storsilden saasnt de kan bli færdige, antagelig sidste halvdel oktober. Utsendelse av forsøksbaater med bidrag fra foreningen vil neppe bli forsøkt iaar.“

Under 9 oktober besvarede vi denne skrivelse saaledes:

„I Gjensvar paa deres ærede av 29 f. m. tillater vi os at meddele, at siden Deres korrespondanse med Aalesunds rederiforening har resultert i, at flere fiskedampere derfra vil begynde fisket efter storsild i sidste halvdel av næste maaned er det formentlig tjenligst at se tiden an med forsøksfisket. Skulde imidlertid oktober hengaa uten at fiskeforsøk var foretat, maa vi anbefale, at forsøk isaafald blir foretat de første dage av november; ti man var iljor av den opfatning, at silden hadde staat i længere tid utenfor kysten, da s/s „Jernbarden“ kom ind med sin første fangst paa 50 maal den 20 novbr. 1914“.

4. Den 1 desbr. 1915 fik vi iltelegram fra Romsdals fiskeriforening om at et møte agtedes avholdt paa Molde til protest mot eksportavgift paa fiskevarer og opfordredes vi til at sende delegerede. Bestyrelsen var imidlertid forhindret fra at møte, men vedtok den uttalelse som fra herværende Handelsforening var sendt Romsdals fiskeriforening og som var sterkt avvikende fra den uttalelse som blev vedtat paa nævnte møte, hvilket blev meddelt foreningen.

5. Den 15 desbr. 1915 mottok vi skrivelse fra Kverven paa Sørfrøya at der dersteds var stiftet en fiskeriforening under navn av „Sørfrøyas fiskeriforening“ og anmodet foreningen om at maatte faa slutte sig til os i vort arbeide for fiskeriernes ophjælp. Vi gav foreningen den ansøkte tilladelse og sendte dem en gjenpart av den overenskomst, vi har med de fire andre foreninger, som arbeider sammen med os, til vedtagelse. Samtidig opfordrede vi foreningen til at opsætte et budgetforslag for 1916—17, som vi skulde forsøke at faa Fiskeridirektøren til at medta paa sin indstilling av saltvandsfiskeriernes budget.

Foreningen sendte os straks overenskomsten tilbake med dens vedtagelse av samme samt ogsaa et budgetforslag for 1916—17, som vi med vor anbefaling straks sendte til Fiskeridirektøren.

**Kristiansunds fiskeriselskaps regnskap for aaret 1 juli 1914
til 30 juni 1915.**

Indtægt:

An indestaaende i Kreditbanken pr. $\frac{1}{7}$ 1914	kr.	967.36
„ Kassa	„	170.77
„ Statsbidrag	kr. 1700.00	
÷ foreningernes andel	„ 252.00	
		1448.00
„ Lokale bidrag	„	237.00
„ Kontingent	„	150.00
„ Renter i 1914	„	38.48
	<u>kr.</u>	<u>3011.61</u>

Utgift:

Pr. Administration:		
Sekretærens gage	kr.	500.00
Kontorleie, lys og brænde	„	125.00
Telefonkontingent	„	55.00
Elementer	„	4.00
Trykning av aarsberetning	„	28.00
Assuranse av kontorinventar, arkiv, etc.	„	3.10
Sverdrups bokhandels regn	„	4.50
Avertiss. Generalforsamling	„	6.80
Loennechen for kontorrekvisita	„	16.10
Porto, bud, færgespenge, telefon m. m.	„	33.45
Diverse smaaudgifter	„	11.35

Pr. Navigationsundervisning:			
Skolens regn. for otte elever.....	kr.	248.00	
Avertissementer.....	„	11.20	kr. 259.20
„ Hjemmefisket:			
Evigs Eftfl. for garn til ruser	„		32.96
„ Forbedring av klipfisktilvirkningen:			
Vandrelærer Baggens regn.	kr.	483.80	
Porto og telegr. 0.75, førsel av sprøite 1.00	„	1.75	„ 485.55
„ Diverse:			
Brun for opgave over sei	kr.	25.00	
Telegram til Fiskeridirektøren om prøve etter storsild	„	4.40	
En krans til Egholms kiste	„	10.00	
N. F.-Tidende abonnement 19 ^{14/15} , 2 aar	„	61.00	
Bidrag til Titrans fiskerhjem.....	„	30.00	
Forskjellige smaautgifter	„	15.00	„ 145.40
„ Beholdning:			
I Kreditbanken pr. 30 juni 1915.....	kr.	1042.84	
Kassa	„	258.36	„ 1301.20
			<u>kr. 3011.61</u>

Smø lens fiskeriselskap.

Smø lens fiskeriselskap har foruten at samarbeide med de 3 tilsluttede fiskeriforeninger, Nordsmø lens-, Smø lens- og Veiholmens fiskeriforeninger i aarets løp avholdt 4 møter.

Selskapet har fortsatt det ifjor optagne arbeide for opprettelse av en egen assuranseforening for fiskefarkoster paa Smø len.

Kravet blir større og større om egen assuranseforening, idet der nu er over 100 tidsmessige fiskefarkoster — med motor — paa Smø len, og fiskeriselskapet har nu vedtat love for foreningen.

Dernæst har selskapet arbeidet for en forbedret fyrbelysning paa „Haugjægla“, Veiholmen, idet der er andradd om et større fyr paa stedet istedenfor den nu der staaende fyrlygte.

Dette er et saa berettiget krav, at vi synes, det er rart, at myndighetene ikke allerede har tat skridt til opførelse av et større fyr paa nævnte sted.

Det største storsildfiske har de sidste aar foregaat utenfor Sulen og Halten, og da har fiskerflaaten tat veien ind og ut Ramsø fjorden

forbi Veiholmen, og der er i den sidste tid gang paa gang fremholdt nødvendigheden av et fyr paa „Haugjægla“ til betryggelse for manges liv og velfærd.

Fiskeriselskapet har i aarets løp hat 211 aktive medlemmer.

Selskapets bestyrelse:

Th. Dyrnes, formand.

Just Myhren, næstformand.

Peder Strand.

Olay Hottran.

Jens I. Hopen.

Ingar Angelhus.

De tilsluttede foreninger har samarbeidet med fiskeriselskapet om følgende saker:

1. Nordsmø lens fiskeriforening om en forbedret transport av fersk fisk, og om ophævelse av leilændingsforholdet paa Smø len ved salg av Smø lens gods, som eies av konsul Volckmar, Kristiansund. I sidstnævnte arbeide har ogsaa Smø lens fiskeriforening deltat.

Resultatet er, at Volckmar har solgt sit gods til herrederne paa Smø len, hvilket skal overtages fra 1 januar 1917.

Desuten har denne forening git smaa bidrag til anskaffelse av materiel til hjemmefiske, og likeledes har foreningen sikret sig grund til opførelse av ishuse, som vil bli bygget, saasnart den sidste termin av det ansøkte bidrag blir bevilget.

2. Smø lens fiskeriforening har foruten det nævnte samarbeidet med selskapet arbeidet for opmerkning av flere seilled rundt Smø len, hvilket blir mer og mer paakrævet eftersom motorflaaten vokser og nye fangstfelt prøves.

Dernæst har denne forening arbeidet for opmerkning av „Rangstrømmen“, som er det korteste forbindelsesled mellem Ind- og Ut-Smø len. Bratvær- og Edø herreder har bevilget det nødvendige beløp til merkernes opførelse.

3. Veiholmens fiskeriforening har samarbeidet med selskapet om opførelse av en molo paa værets nordvestre side, og vi har godt haap om, at Stortinget med det aller første gir bevilgning til opførelse av molo paa stedet.

Desuten har denne forening arbeidet for flere lokale saker til ophjælp av det daglige hjemmefiske.

Regnskap for 1915—16.

Stats- og distriktsbidrag	kr.	188.00
Fordelt saaledes:		
Smø lens fiskeriselskap	kr.	71.00
Nordsmø lens fiskeriforening	„	39.00
Smø lens do.	„	39.00
Veiholmens do.	„	39.00
	„	188.00
Til administration er i aarets løp medgaat:		
Til Smø lens fiskeriselskap	kr.	181.78
- Nordsmø lens fiskeriforening	„	45.00
- Smø lens do.	„	65.98
- Veiholmens do.	„	65.00
	kr.	357.76

som er dækket ved private bidrag.

Aalesunds fiskerforening.

For budgetterminen 1915—1916 har foreningen erholdt følgende offentlige bidrag:

1. Statsbidrag	kr.	1050.00
2. Distriktsbidrag	„	200.00
	kr.	<u>1250.00</u>

I overensstemmelse med foreningens andragende om statsbidrag og med bevilgningens forutsætning er beløpet anvendt saaledes:

1. Driftsomkostninger vedkommende Rundø veirvarselstation	kr.	250.00
2. Bidrag til „Fiskerhjemmet“	„	500.00
3. Til administration:		
Sekretærløn, husleie m. m.	„	500.00
	kr.	<u>1250.00</u>

For disse bidrag frembæres foreningens tak.

Foreningens virksomhet har i det forløpne aar i det væsentlige været drevet som tidligere.

Rundø veirvarselstation har saaledes fortsatt sit arbeide efter sit program. Stationen sender hver eneste dags formiddag, hele aaret rundt, telegram om vind- og vejrforhold paa havet og om hvad der fra sjøen ellers kan være iagttaa og som kan antages at være av

interesse for fiskerne og fiskeribedriften. Desuten besvarer stationen et stort antal mundtlige henvendelser gjennom telefonen og kan derved ofte være til uvurderlig nytte. Stationen bestyres fremdeles gratis av fyraassistent Rundø med stor imøtekommenhet. For dette hans uegenlyttige arbeide i vor fiskeribedrifts tjeneste frembæres herigjennem foreningens tak.

Fiskerhjemmets virksomhet har været fortsatt som før.

Læseværelset, som hver dag er aapent for fiskerne, er et søkt tilflugssted, naar fiskerne opholder sig her i byen. Læseværelset er vel forsynt med aviser fra mange kanter av landet og med forskjellige skrifter, og her har fiskerne anledning til at skrive sine breve og faa gratis skrivemateriel. For at kunne faa et effektivt opsyn med læseværelset, har foreningen indredet en familjebekvemmelighet paa loftet for en mand som har paatat sig at føre det fornødne tilsyn. Det har nemlig vist sig, at et kraftigt opsyn med læseværelset var i høi grad paakrævet, da en hel del dagdrivere og løse elementer gjerne søkte tilhold der til fortrængsel og forstyrrelse for fiskerne. Indredningen av bekvemmeligheten koster ca. 4000 kr. — Den store forsamlingsaal benyttes til de større møter, hvor de forskjellige fiskerispørsmal behandles og hvor foredrag tit og ofte holdes om de mest forskjelligartede spørsmal. Fiskerhjemmet og dets virksomhet er til stor ære for Aalesunds fiskeristand og et godt vidnesbyrd om det kulturstandpunkt, hvortil Aalesundsfiskerne har naadd. Det maa med tak erkjendes, at Statsmyndighetene har set med god forstaaelse paa denne gren av foreningens arbeide, idet man gjennom flere aar har faat et bidrag av 500 kr. Men det maa paa samme tid siges, at det er vel anvendte penger.

Ved indredningen av den nævnte familjebekvemmelighet er foreningens gjæld steget til ca. 35 000 kr.; men med de leieindtægter foreningen nu har og ved hjælp av statsbidraget er man nu kommet over de værste økonomiske vanskeligheter.

Fiskernes pensions- og hjelpefond, hvis love haves med i foreningens beretning for iijor, valgte som medlemmer av sit første styre: 1. Britanus Berntsen, 2. Mathias Ertresvaag, 3. Peter Jangaard, 4. Bernt Blindem, 5. Sevrin Kalvø og 6. Berge Barmen. Desuten er Aalesunds byfoged, nu Anton J. Rønneberg, fast medlem av styret i henhold til lovenes § 11. Beretning om fondets virksomhet i dets første virkeaar vil først foreligge i oktober maaned og kan saaledes først komme med i vor beretning for neste aar. Imidlertid kan det noteres her, at styret har utfoldet et ihærdigt arbeide med at samle midler til fondet, og at dette allerede raader over en kapital av ca. 8000 kr. — Omsorgen for fiskernes alderdomsforsørgelse er en sak av den aller-

største betydning. Naar derfor Aalesundsfiskerne har gjort det første forsøk i landet til løsning av denne vanskelige sak, da fortjener de den største anerkjendelse, og det er at haape, at dette første forsøk vil gi støtet til en fast ordning av fiskernes aldersforsørgelse for det hele land.

Blandt de mange saker, som i aarets løp har været oppe til behandling skal, vi her nævne:

Toldspørsmålet. Denne sak har ofte været fremme til behandling i foreningen. Det har efterhaanden gaat op for fiskerne at toldbeskatningen av deres forbruksartikler har været urimelig høi.

Fiskerne har, uten egentlig selv at vite det, gjennom lange tider været benyttet som skatteobjekt for staten i en utstrækning, som staar i en skrikende motsætning til deres økonomiske evne og til deres drifts avkastning.

Da foreningen blev bekjendt med, at der skulde nedsættes en toldtarifkommission besluttet den at tilstille Det kgl. Finansdepartement følgende skrivelse:

„Undertegnede Aalesunds fiskerforening har i lange tider været opmerksom paa, at vort lands fiskeribedrift har været uforholdsmæssig høit belagt med toldskat. Dette gjælder saaatsi alle forbruks-gjenstande som tiltrænges for bedriftens utøvelse. Og denne høie beskatning rammer for en større del fiskerne, hvis økonomiske bæreevne i regelen er liten. Den motion, som i de senere aar har været reist for opnaelsen av visse toldlettelser til fordel for fiskeribedriften, er fra først av utgaat fra denne forening, og de uttalelser, som fra ledende hold er fremkommet i sakens anledning, har git os haap om at en passende reduktion i vedkommende toldsatser ikke vil være uopnaelig. Idet vi saaledes tillater os at henlede Det kgl. departements opmerksomhet paa saken tør vi i ærbødighet anmode om, at der fra departementets side blir gjort hvad gjøres kan til bedste for denne sak.

I anledning av at der nu agtes nedsat en departemental komite til revision av toldtarifen har foreningen besluttet at indgaa til Det kgl. departement med andragende om, at der i denne komite maa gives plads for en i saken interesseret og kyndig mand herfra, og som en saadan har foreningen besluttet at anbefale hr. skibsreder og fiskeskipper Peter Jangaard herfra byen. Hr. Jangaard har i tilfælde erklæret sig villig til at tiltræde komiteen. Skulde uforutseede hindringer komme iveien for hans vedkommende anbefales i hans sted hr. bankkasserer John Aarflot.

Med henvisning til den store indsats som Aalesund og Søndmør har ydet til fremme av vort lands fiskerinæring og til den foregangsstilling som dette distrikt gjennom lange tider har indtat paa fiskeri-

bedriftens omraade til bedste for det hele land, tillater vi os at uttale haapet om, at Det kgl. departement vil finde anledning til at imøtekomme dette vort ærbødige andragende.“

Dette andragende ledet til, at hr. Jangaard fik plads i Toldtarifkommissionen og derfor frembæres foreningens tak til Det kgl. Finansdepartement.

I anledning av at kommissionen har anmodet fiskerforeningen om at avgi en uttalelse om toldspørsmålet, har foreningen under 8 april d. a. valgt en komite bestaaende av herrerne opsynschef Puntervold, skipper Peter Jangaard og kjøbmand Peder Godø med opdrag at forberede saken og fremkomme med forslag til foreningen om en uttalelse. Da komiteen er sammensat av dygtige mænd, som desuten tidligere har lagt adskillig arbeide paa toldspørsmålet, har vi grund til at haape, at saken vil faa en grundig forberedelse.

En anden sak:

Fordelingen av fangstutbyttet mellem fisker og reder har været gjenstand for livlig behandling paa foreningens massemøter.

Da spørsmålet maa antages at ha interesse ogsaa utenfor Aalesund, indtages her den resolution, som vedtokes efter flere møters diskussion.

„Fiskere, samlet til massemøte mandag den 27 september 1915 uttaler sin skarpeste protest mot den maate, hvorpaa fiskerne ombord i dampskibene blir behandlet, idet fangsten blir avhændet uten mandskapets samtykke om prisen. Møtet er fuldt opmerksom paa, at der betales fiskerne ombord i dampskibene én pris, mens prisen er betydelig høiere for baater med fri handel. Man forventer, at Rederiforeningen snarest vil sørge for at rette dette misforhold ved at mandskaperne ombord i baatene erholder den pris, som fisken virkelig betales med i fri handel“.

Som botemidler mot det her omhandlede misforhold blev under diskussionen blandt andet nævnt, at man burde gaa over til salg av fisken til „dagens pris“. Det blev ogsaa nævnt som en utvei, at man kanskje burde faa indført fiskeauktionen.

Eksportavgiften paa storsild har været et aktuelt spørsmål inden foreningen. De synsmaater som har gjort sig gjældende inden foreningen har vist sig at være vel overveiet. Vi indtar derfor her en paa et større møte den 11 november 1915 enstemmig vedtat resolution, som samme dag indtelegraferedes til Aalesunds delegerede paa møte i Landbruksdepartementet:

„Forsamlingen finder det uretfærdig, at den paa mange maater tungt belastede fiskeribedrift beskattes for at hjelpe paa dyrtiden, mens andre likesaa gunstig stillede næringsgrene gaar fri.

Fiskerne henstiller paa det indstændigste at eksportavgiften paa

storsild fra først av sættes saa lavt som mulig. Under de forutsætninger hvorunder avgiften er besluttet, ansees 50 øre pr. tønde tilstrækkelig til dækning av utgifterne til storsild for det indenlandske behov.

For at det offer fiskerbefolkningen bringer ikke skal komme hovedsagelig mellemmand tilgode, bør den sild som skaffes tilveie for landets befolkning ved eksportavgiften, kun sælges gjennom de kommunale provianteringsraad eller under disses kontrol av prisen, likesom der maa være betryggelse for, at denne sild virkelig gaar udelukkende til indenlandsk forbruk. Forsamlingen anser det som givet, at Aalesund blir representert i komiteen for salgskontoret i Bergen“.

Det har senere vist sig, at meget av det som i resolutionen er fremholdt var et ord i rette tid og burde være tillagt den største vekt. Det bemerkes, at Aalesund ikke blev representert i styret for salgskontoret i Bergen.

Foruten disse saker har foreningen i aarets løp behandlet en række saker av forskjellig indhold, uten at det findes fornødent at referere dem her.

Om foreningslivet er at bemerke, at fiskerne er fraværende i saa lang tid av aaret, at det ikke kan bli saa hyppige møter som ønskelig kunde være, og de møter som avholdes er ikke altid søkt i den utstrækning som sakerne skulde gjøre krav paa.

Søndmør og Romsdals fiskeriselskap.

Tanken om at faa istand et større fiskeriselskap har ofte været omtalt mand og mand imellem. Paa utsendingsmøte i den organiserte sammenslutning for arbeidet for en bedre behandling av klipfisk den 1 november 1912 bar formanden i klipfiskkomiteen tanken frem om at faa istand et større fiskeriselskap for Aalesund, Søndmøre og Romsdal. Tanken vandt tilslutning og møtet besluttet enstemmig at henstille til styret at ta spørsmålet under nærmere overveielse og paa bedste maate arbeide for at faa et saadant selskap istand.

Paa styremøte den 29 august 1913 blev det paalagt ordfører Moldtu og P. Gurskevik at utarbeide et forslag til love. Den 31 oktober næstefter fremla disse herrer for styret et forslag til love; men paa grund av, at styret ikke hadde hat nødvendig tid til at sætte sig ind i forslaget, blev behandlingen i styret utsat; man besluttet dog, at forslaget skulde refereres paa generalforsamlingen, som avholdtes samme dag. Av generalforsamlingen blev styret anmodet om at arbeide videre med saken. Styret anmodet saa d'hr. bankkasserer J. Aarflot og kjøb-

mændene Kvalsund og Adolf Sandborg om at gjennemgaa lovutkastet og i tilfælde fremkomme med et nyt forslag.

Fra denne komité hørte man intet førend i styremøte den 7 september 1915. Da forelaa en skrivelse undertegnet d'hr. Aarflot og Kvalsund, hvori meddeltes, at de hadde overveiet saken, men kommet til det resultat at de for nærværende ikke burde utarbeide noget forslag. De tilraadde at vente med at utarbeide love og stifte selskapet indtil der var stiftet flere lokalforeninger. Desuten fremholder de nødvendigheten av et samarbeide mellem by og land. Ingen av herrerne møtte personlig.

De fremmøtte styremedlemmer besluttet enstemmig at foreslaa for generalforsamlingen, som skulde avholdes næste dag, at oprette et fiskeriselskap med det formaal, som har faat sit uttrykk i de for selskapet vedtagne love. Styret besluttet ogsaa at fremkomme med forslag til love.

Den 8 sept. 1915 avholdtes generalforsamling, som enstemmig vedtok styrets forslag om at oprette et fiskeriselskap for Søndmøre og Romsdal. Styrets forslag til love blev likesaa enstemmig vedtat.

Efterat valg paa et forretningsutvalg var foretat og selskapet konstituert, besluttedes at selskapet overtar klipfiskkomiteens arbeide, hvor- efter denne blev besluttet opløst.

Paa møte i forretningsutvalget den 26 oktober blev det besluttet at ansætte en reisesekretær, der ved siden av oplysende foredrag om forskjellige fiskerispørsmal fik i oppdrag at virke for opprettelse av nye fiskeforeninger, organisere og opmuntre de ældre, samt i det hele at virke for at fiskerne fik en bedre forstaaelse av sammenslutningstankens store betydning.

Til reisesekretær ansattes P. Gurskevik. Overalt møtte han forstaaelse, og fiskerne var taknemlig for, at man nu hadde faat istand dette selskap.

Ifølge forretningsutvalgets beslutning sendtes andragende til „Selskapet for de norske fiskeriers fremme“ om at faa avholdt en del demonstrationer av silderetter i distriktet. Dette selskap har nemlig statsbidrag til saadanne demonstrationer. Andragendet blev indvilget; men paa grund av at sekretær Barclay hadde planlagt en reise til Amerika blev disse demonstrationer utsat til ihøst.

Forretningsutvalget sendte andragende om statsbidrag til følgende formaal:

Arbeide for bedre behandling av klipfisk	kr.	600.00
Administration.....	„	500.00
	Tils. kr.	1100.00

Efter forslag av departementet bevilget Stortinget:

Til vandrelærervirksomhet	kr.	500.00
Administration	„	400.00
	Tils. kr.	900.00

I anledning den fremlagte sildeavgift og den bebudede avgift paa fisk, som i tilfælde vilde belaste fiskeribedriften noksaa følsomt iaar i vore distrikter, besluttede forretningsudvalget at indby til et møte i Molde den 27 november. Til møtet blev indbudt amtets stortingsmænd, repræsentanter fra Aalesunds, Kristiansunds og Molde handelsforeninger, børskomiteer og rederiforeninger, repræsentanter for fiskerforeninger og fiskeriselskaper, kjøbmand Ole Valderhaug som medlem av sild- og fiskeavgiftskomiteen. Av de indbudte møtte stortingsmændene Kristvik, Otterlei og Ræstad, repræsentanter for Aalesunds handelsforening, fiskerforening, rederiforening og børskomite, kjøbmand Ole Valderhaug, repræsentanter fra Molde handelsforening, Smø lens fiskeriselskap, forretningsudvalget for Søndmøre og Romsdals fiskeriselskap, som samtlige var tilstede.

Selskapets formand ledet møtet. Kjøbmand Ole Valderhaug holdt det indledende foredrag. Efter en længere diskussion vedtokes enstemmig følgende resolution:

Paa møte i Molde indkaldt av Søndmør- og Romsdals fiskeriselskap, hvor der var tilstede 3 av amtets stortingsmænd, repræsentanter fra Aalesunds handels-, rederi-, fiskerforening og børskomite, Moldes handelsforening, Smø lens fiskeriselskap og forretningsudvalget for Søndmøre og Romsdals fiskeriselskap fattedes enstemmig saadan resolution, som telegrafisk besluttedes sendt Regjeringen:

„Forsamlingen finder at maatte nedlægge en bestemt protest mot de store avgifter, som nu allerede er og dels tænkes paalagt allerede den før paa saa mange maater tungt belastede fiskeribedrift. Fiskeribedriftens folk vil sikkert være med at ta sin forholdsmæssige andel sammen med de andre næringer i de ofre som maa til for at avhjælpe dyrtiden i landet; men man vil ikke uten protest underkaste sig en avgift der i like grad vil ramme den fattige og den økonomiske velstillede og være stik mot de almindelige principper for beskatning. Det indrømmes at fiskeribedriften paa grund av konjunkturerne har git sine folk en høiere beskatning end i normale aar; men paa den anden side har alle forbruksartikler, arbeidshjælp m. m. steget i den grad, at kun med de høie priser, som fiskevarerne nu betales med, kan man ha utsigt til at faa et rimelig utbytte av bedriften.

Eksempelvis kan nævnes, at prisen paa redskaper er i de sidste to aar steget med fra 18 til 79 pct. Andre forbruksartikler forholdsvis. Med normale priser paa fiskevarer vil bedriften med nuværende driftsavgifter ikke være regningssvarende.

Man vil derfor henstille, at de besluttede eksportavgifter paa de forskjellige sorter saltfisk ophæves, likesom man paa det bestemteste maa fraaraade indførelse av eksportavgifter paa fersk og letsaltetfisk. Kan avgif-

terne ikke helt ophæves, maa det bestemt hævdes, at landets øvrige eksportnæringer gjøres forholdsmæssig delagtig i de økonomiske ofre, som findes nødvendig for at lette den mindre gunstig stillede befolkningslag trykket av den herskende dyrtid.

Principielt uttaler man sig for, at statsforføininger til avhjælp av dyrtiden bør bestrides av statsmidler og overføres i den almindelige beskatning.

Finder Regjeringen at fiskeribedriften uomgjængelig bør yde et særbidrag til landets billigere matforsyning, bør bidraget utlignes paa hele landets fiskeribedrift, hermetikeksporten indbefattet, fordelt ved en sakkkyndig komite, sammensat fra de interesserte distrikter og hvor ogsaa fiskerne blir repræsenteret, da det uten tvil er fiskerne, som i første række bærer denne beskatning og det saaledes føles som en uretfærdig forbigaaen av standens interesser om fiskerne ikke blir repræsenteret ved de eventuelle raadslagninger. De prinsipper som ligger til grund for direktør Hjorts forslag vil man i dette tilfælde gi sin tilslutning.

Forøvrig henholder man sig til Aalesunds handelsforening, fiskerforening og rederiforenings protestresolution av 22 dennes der tiltrædes.

Resolutionen blev samme dag telegrafisk oversendt Regjeringen. Navigationskurserne. Da trangen til navigationsundervisning paa grund av den store utvikling og tilvekst av fiskerflaaten er meget stor i distriktet, og da adgangen til at faa saadan undervisning yderligere er vanskeliggjort derved, at Statens navigationskurser for fiskere har været indstillet siden krigen brøt ut, besluttede forretningsutvalget at søke om et statsbidrag stort kr. 1200 til at avholde 2 saadanne kurser i høst, samt at man til disse kurser maatte faa eksamensret. Andragendet blev indvilget. Kapt. Sev. Roald var saa venlig et være lærer, og Søndmøre dampskibsselskap viste os den tjeneste at gi her Roald permission.

Arbeidsutvalget vil herved frembære sin ærbødige tak til Søndmøre dampskibsselskaps direktion for denne hensynsfuldhet.

Det har vist sig nu, at forretningsutvalget har bedømt stillingen ret, naar de gik ut fra trangen til navigationsundervisning var meget stor.

Til det kursus som nu er igang paa Harøen meldte sig 45 st., men av disse kunde kun 20 bli optat, da det trods de største anstrængelser viste sig umulig at skaffe en lærer til. Det 2det kursus skal avholdes paa Søndre Søndmør. Det er at forutse, at der ogsaa til dette kursus vil melde sig langt flere end som kan bli optat. Da trangen til navigationsundervisning viser sig at særdeles stor saa har forretnings-

utvalget bestemt sig for at selskapet andrager om bidrag til 2 kurser til næste høst ogsaa.

Vanskelighetene ved fiskerflaatens agnforsyning har tiltat aar for aar.

Forretningsutvalget besluttet at sammenkalde et møte i Aalesund til 12 mai iaar av de interesserte forat drøfte dette spørmaal. Der møtte imidlertid saa faa frem, at møtet blev uten resultat. Iaar har der været større forsyning av smaasild i fjordene end aarene før, saa agnforsyningen har foregaat nogenlunde regelmæssig uten større vanskeligheter; men man mener at forsyningen med agn er et saa stort og viktig spørmaal, at man fremdeles bør ha sin oppmerksomhet henvendt paa saken og forsøke at faa en heldig løsning. Spørsmålet er optat til diskussion paa dette møte.

I selskapet er nu indmeldt 19 fiskeforeninger med et medlems- tal av 854. Desuten er der indmeldt 22 direkte medlemmer.

Tilslutningen er for det første arbeidsaar upaaklagelig; men maalet maa være at samle alle fiskere til fælles arbeide om fælles formaal. Vi ønsker selskapet held til fortsat virke.

Fjortoft fiskerforening.

I styret hev i siste aar vore dei same menn som aaret før.

Der er i aaret halde 3 almanamøte og 7 styremøte.

Av dei saker, som hev vore arbeidt med i siste aaret, kan me nemna:

1. Pakhuset.

Med skriv fraa Socialdepartementet av 23 august f. aar fekk me melding um, at foreiningi hadde faat eit laan i „det gamle havfiskefond“ stort kr. 8000, eller um huset kosta mindre enn kr. 16 000 indtil halvdel av byggekostnaden. Fraa Harums sparebank fekk me i skriv. av 19 juli s. a. tilsegn um eit veksellaan stort kr. 10 000. Daa foreiningi soleis var sikra dei penger me umtrent trengte fyr aa faa huset istand, so fekk styret paa almanamøte den 12 sept. ifjor mynde til aa setja byggearbeid igang so snart raad var. Styret lyste arbeidet ut til anbud. Av dei tilbud, som kom inn bestemte styret seg fyr aa taka ved tilbudet fraa byggmeister K. J. Hatlemark. Den 30 oktober blei det skrive ut eit semjebrev med K. Hatlemark um aa setja upp huset fyr kr. 18 600, al matrial, murarbeid og trearbeid irekna. Dette

semjebrevet blei av styret lagt fram til godkjenning av foreiningi paa eit almanamøte dagen etter. Semja med Hatlemark blei med nokre faa endringer godkjendt av møte.

Paa muranne til huset er der no arbeid i vinter og disse er no aa halla istand. Sementkari skal dei no taka til med trast etter Paaske.

Det meste av trematerialerne er og kommen paa pladsen.

Um det offentlige tilskot til huset kan nemnast, at departementet i sin prp. iaar fører upp det heile tilskot kr. 1500 som me tidligare hev faat tilsegn um. Etter dei opplysninger, som no ligg fyre kan ein sikkert gaa ut ifraa at baade Stortingsnemdi og Stortinget gjeng med paa dette. Hadde huset vore færdigt til bruk siste vinter, so hadde foreiningi kunna skaffa seg inkje so lite indtegt av dette.

2. Søknader til fyr- og merkestellet.

Etter vedtak paa forrige aarsmøte sende styret søknad um sterkare ljus paa fyrlampen paa Uksnaflæsa.

Paa denne søknaden svara direktøren at han hadde ymse betænkeligheiter ved aa setja inn acetanljøs i fyrlampen, daa vinklerne var so smale. Styret sende so ein ny søknad gjønno Harams herradsstyre aa peika paa, at etter dei røynsler ein hev fraa Kvaløyklubben, der vinklørne er like smale, so kunne der etter vor meining inkje vera noko aa ottast fyr aa setja acetanljøs paa Uksnaflæsa. Seinare hev me inkje haurt noko.

Etter vedtak paa forrige aarsmøte, sende styret søknad um aa faa sett ned tvo merkjebøier — ei ved NO-kanten av Storskallen og ei ved SV-kanten paa Varefallet. Plasserne er sett paa etter ordre fraa Fyrdirektøren, men me hev enndaa inkje faat noko svar um me fær desse merkjebøiaerne.

3. Ymse spørsmaal.

- a. Den nemd, som ifjor fekk i oppdrag aa selja guanostoffet, som foreiningsmedlemmerne aatte, fekk venda dette til høgre prisor enn som blei bydd av oppkjøpørne herikring.
- b. Etter det vedtak, som blei gjort paa siste aarsmøte sende styret ei oppmoding til fiskerforeiningerne i distriktet, der nu bad dei dryfte spørsmålet um aa bygge ei guanomylne fyr ein lutmiddel sankamillam fiskaranne. Um dette er enno ikkje kome melding fraa meir enn ei foreining.
- c. Etter oppmoding fraa Fiskeridirektøren hev foreiningi hat fyre seg „Instillingi fraa klipfisknemdi um offentlig vraking av klipfisk.

Foreningi sit vedtak um denne sak gjekk ut paa, at dei sa seg samd i stortingsmann Otterleis framlegg til vrakerlov.

- d. Ved Fjørtofts meieri hev foreningi faat laga eit borkeri, der ein no kan faa borka al si fiskevegn fyr billeg pris. Dette borkeriet hev vore mykje nytta.
- f. Siden siste aarmøte er der skjippa eit fiskeriselskap fyr Sunnmør av Romsdals fiskeristyr. Etter melding i aviserne hev dette selskapet faatt stor tilslutning av fiskaranne umkring i distriktet. Etter vedtak paa almanamøte den 12 september f. a. er vor forening meld inn i det nye fiskeriselskapet.

Foreningi sit arbeid i det avledne aar hev vore umfatta med stor intresse myllam mitlimmerne, so me hev gode voner til foreiningsarbeidet i framtidi.

Fiskeriet hev og siste aaret gjeve ein uvanleg god økonomisk vinst, som me for vone vil gjera, at fiskornæringi kjem til aa halda fram med den store framgangen paa ymse umkverne — ein framgang, som dei siste aari i so rikt ein mon gjev vitnemaal um.

Selskapet for de norske fiskeriers fremme.

Direktionen har herved den ære at fremlægge beretning om selskapets virksomhet i tiden fra 1 april 1915 til 31 mars 1916.

Statsbidraget har likesom ifjor, paa grund av krigssituationen, været betydelig reducert i forhold til tidligere aar. Til administration og til fiskerimuseet fik man det almindelige bidrag, mens bevilgningen til østersavl m. v. var nedsat med kr. 1000. Til biblioteket, ophjælp av fisket i Bergenhusamterne, utlaan, reiser, krabbenedlægning, transport etc. av fersk fisk og diverse fik man derimot intet bidrag. Paa den anden side fik man beholde det sedvanlige bidrag til arbeidet for en større anvendelse av sild i husholdningen.

Selskapets arbeide har derfor maattet indskrænkes ikke saa litet i terminen. Ved hjælp av de betydelige beløp, som selskapet hvert aar anvender av egne midler, har man dog — sammen med den statsbevilgning man erholdt — allikevel faat utrettet et ganske betydelig arbeide, som det ogsaa fremgaar av beretningen. Selskapets arbeide er for en stor del i det hele av den art at det ikke godt kan indstilles et enkelt aar, og dette har i terminen gjort sig saameget gjældende, at man ikke har undgaat en betydelig forøkelse av selskapets underbalance.

Forøvrig henvises til de enkelte kapitler.

I. Arbeider henhørende under formerelsesklassen.

A. Fremme av østerskulturen.

a. Reiser og undersøkelser i anledning av østersavlén.

Sommeren 1915 var forholdsvís kold med liten varme i vandét, saa sæsongen blev ikke saa heldig som ønskelig for østersens vekst og for yngelavsætningen. Østersopdrætterne later nu til at skjótte sine poller godt, hvad der meget skyldes de gode omsætningsforhold som gjør østersavlén til et lønsomt bierhverv. Ogsaa i denne sæsong har man merket følgerne av de tidligere daarlige yngelaar, idet opdrætningspollerne ikke paa langt nær har hat nok salgbare østers til at tilfredsstille efterspørselen. Der er nu haap om at Ostravikpollen igjen vil bli optat for fuld drift, og dette vil formodentlig, hvis intet særlig tilstøter sikre tilstrækkelig tilgang paa østersyngel for det foreløbige behov.

Selskapets zoolog, Bjerkan, hadde fra sidst i april til først i oktober permission fra sin stilling for at faa anledning til at delta sammen med fiskeridirektør dr. Hjort i endel fiskeriundersøkelser for den kanadiske regjering. I hans fravær foretok assistent Krohnstad endel av de nødvendigeste reiser for fremme av østersavlén. I mai maaned var han saaledes i Ostravik, hvor han ledet arbeidet med gjenoptagelsen av yngelpollen, som trængte en hel oprensning efter flere aars forfald. Pollen er nu gaat tilbake til de oprindelige eiere efter i bortimot 40 aar, fra at professor Rasch først optok pollen, at ha været paa fremmede hender. Ved oprensningen viste der sig at være ikke saa litet østersyngel, som kunde omsættes og saaledes skaffet en værdifuld tilvekst i aarets yngelproduktion. For fremtiden er det tanken at opsitterne paa stedet selv vil utnytte pollen for yngelproduktion og det er da sandsynlig at selskapet vil træde støttende til særlig for at skaffe bedre vandvekslingsforhold tidligere paa aaret, se forrige aarsberetning. Efter slike foranstaltninger vil det være at haape at yngelen fra denne vor aarsikreste yngelpoll vil bli fuldt konkurransedygtig med yngel fra de andre poller. Foruten endel mindre reiser paa Vestlandet var assistenten ogsaa en tur ned til Mandalskanten for at assistere ved utlægning av østersyngel.

Under opholdet i Amerika erholdt zoologen, Bjerkan, et bidrag av selskapet for at kunne faa anledning til at foreta nogen mindre reiser for at faa et indtryk av østersavlén paa De Forenede Staters østkyst. Reisen varte i 3 å 4 uker og han fik under denne anledning til at studere østersavlén i Connecticut, Rhode Island, Virginia, Maryland og New Jersey. Følgende byer av betydning for østersavlén be-

søktes: New Haven, New London, Wickford, Hampton og Baltimore og flere steder var han med ut paa østersfelterne for at se paa skrapningen og arbeidet i sin helhet. Arbeidet foregaar mest fra dampskibe og motorbaater, men seil- og robaater benyttes ogsaa især i New Jersey, hvor forholdene i det hele er mere oprindelige. Længst er østerskulturen naadd i Long Island Sound, Rhode Island, Bay og i Virginia omkring Hampton. I den sidste stat bortleies arealer uten videre østersbelæg til folk, som ønsker at drive østerskultur, mens den saakaldte „natural ground“ er forbeholdt befolkningen paa grund av hævd. Mesteparten av østersen aapnes og forsendes i blikbokser, „cans“, omgitt av is. Ved Long Island Sound regner man at ca. 95 % av østersen omsættes paa denne maate, mens i Baltimore og Hampton omtrent al østers blev omsat aapnet. Behandlet paa denne maate forsendes østersen lange strækninger saaledes helt til Kalifornien, kun maa is paafyldes underveis. Østersskallene benyttes ved Long Island Sound væsentlig til utlægning for opsamling av østersyngel, mens i Virginia en god del blir malet op til hønsefor og til kalkgjødning, som det er stor efterspørsel efter i staterne. I det hele er østersavl og særlig østersomsætningen over i et helt andet spor i Amerika end i Europa og der lægges meget vekt paa at gjøre østersen til en folkenæring, mens den hos os mere betragtes som en luksus. Aarsaken hertil er for det første at der er mere av den, men ogsaa at østersens kvalitet gjør den mere egnet for tilberedning ved kokning og stekning, mens vor østers er mer yndet i frisk tilstand.

b. Selskapets forsøksbassiner og andre foranstaltninger til fremme av østersavl.

Av forsøksbassinerne er nu de fleste overgitt til privat utnyttelse. Tilbake er kun:

1. *Sæløpollen*, Sælø i Tysnes, hvor i denne sæsong en østersopdrætter har faat anledning til at prøve med yngelindsamling. Forsøket faldt heldig ut og det sandsynligste er at den med det første blir overgitt til privat utnyttelse som yngelpoll.

2. *Hattepollen* pr. Nautnes, Hjelmen. Forsøket her har vist at der er gode betingelser for østersavl i Øigaren utenfor Bergen, bare man kommer over de rigtige steder. Veksten har efter at østersen blev flyttet været meget god og de har greiet sig godt ogsaa over vinteren.

c. Ynglepoller.

Heller ikke vaaren 1915 var yngelforraadet tilstrækkelig til at tilfredsstillte efterspørselen. Der er ialt blitt utsat ca. 200 000 østersyngel.

Nedenfor følger en fortegnelse over ynglepollerne, ordnet efter kyststrøkene:

Lindesnæs—Stavanger:

1. *Ostravikpollen* pr. Rækefjord. Oprensning av pollen blev foretat i mai maaned se tidligere. Av den forefundne yngel blev endel omsat. Den nye avsætning sidste sommer var god og pollens fremtidige drift er forhaabentlig sikret, hvis de nødvendige foranstaltninger foretages for at hjelpe paa tidligere vandveksling.

Stavanger—Bergen.

2. *Espevikpollen* i Tysnes hadde som nævnt i forrige beretning en rikelig yngelavsætning sommeren 1914, men omtrent hele beholdningen døde i løpet av vinteren paa grund av svovlvandstoffet i pollen. Kun et faatal yngel, som hadde staat meget høit overlevet katastrofen og kunde utsættes. Sidste sommer blev der liten yngelavsætning og den som var kom sent, saa der er litet yngel for omplantning indeværende vaar.

3. *Sælvaagen*, Strønen, skaffet vaaren 1915 endel yngel for omplantning. Avsætningen sommeren 1915 kom sent, saa yngelen er smaa.

Bergen—Stat.

4. *Kvernepollen* i Gulen skaffet endel yngel for omplantning vaaren 1915 og ogsaa for indeværende vaar vil yngel kunne leveres herfra.

d. Opdrætningsbassiner.

Østersens vekst har i sidste sommer ikke været videre god paa grund av det kolde veir fra vaaren av, men saa har der ogsaa været forholdsvis litet dødelighet. Hele forraadet av salgbar østers er blit omsat. Nedenfor gives en fortegnelse over de igangværende poller:

Fredrikshald—Stavanger.

1. *Midtfjord* pr. Sandefjord. Ingen yngel utsat.

2. *Sundet*, Flostadfjord pr. Arendal. Ingen yngel utsat og anlægget blir formodentlig nedlagt, da den tidligere eier er avgaat ved døden.

3. *Flostadbugt* pr. Arendal. Ingen yngel utsat.

4. *Arnevik* pr. Arendal maa nu rimeligvis ansees for nedlagt paa grund av eierens fraflytning.

5. *Sælvaagen* pr. Mandal. 10 000 yngel utsat. Østersen trives og vokser udmerket.

Stavanger—Bergen.

6. *Godøens* østerspoll pr. Brandesund. 28 000 østersyngel utsat. Trivselen god.

7. *Kvernepollen* pr. Brandesund. 20 000 østersyngel utsat. Trivselen god.
8. *Haukenespollen*, Hufferen. Ingen yngel utsat. Trivselen for den tidligere østers god.
9. *Bjørnevaagen*, Tysnes. Ingen yngel utsat. Trivselen for den tidligere østers god.
10. *Smaasundene* pr. Godø Sund. 5000 østersyngel utsat. Trivselen god.
11. *Inderøpollen* pr. Os. 30 000 østersyngel utsat. Trivselen og veksten god.
12. *Hagevikbugten* pr. Os. 1 500 østersyngel utsat.
13. *Skorpepollen*, Skorpen. Ingen yngel utsat.
14. *Milde*, Fane. Ingen yngel utsat. De tidligere utsatte ældre og yngre østers trives bra.
15. *Mathopen* pr. Bergen. 40 000 yngel utsat. Trivselen er god. Bergen—Stat.
16. *Botakjeilen*, Hanøen. Ingen yngel utsat. Trivselen for den tidligere østers er god.
17. *Husevandet*, Feie. Ingen yngel utsat.
18. *Vestervaagen*, Lindaas. Ingen yngel utsat.
19. *Dragø Sund* m. v., Lindaas. Ingen yngel utsat.
20. *Gjerdevaagen*, Lindaas. Ingen yngel utsat.
21. *Tunsbergpollen*, Gulen. Ingen yngel utsat.
22. *Trygøpollen*, Gulen. Ingen yngel utsat.
23. *Nyhammerpollen*, Gulen. 20 000 yngel utsat. Trivselen er god. Stat—Molde.
24. *Garsholshølen*, Hareidland. Ingen yngel utsat.
25. *Solevaagen* pr. Aalesund. 28 000 østersyngel utsat. Endel av yngelen skal være død.
26. *Bøpollen*, Solnør pr. Aalesund. Ingen yngel utsat. Den tidligere utsatte østers trives godt.
27. *Samsfjorden* pr. Aalesund. 10 000 yngel utsat. Trivselen er god.
28. *Flatavaagen*, Vestnæs. Ingen yngel utsat. Trivselen for den tidligere østers god.
29. *Moldeholmerne* pr. Molde. Ingen yngel utsat. Molde—Trondhjemsfjorden.
30. *Uranpollen*, Averøen. Ingen yngel utsat.
31. *Klakkavaagen*, Vestsmølen. Ingen yngel utsat.
32. *Lyenpollerne*, Hitteren. Ingen yngel utsat. Trivselen og veksten god. Ogsaa østers utlagt paa bunden trives bra, men vokser betydelig senere end kurvøstersen.

Trondhjemsfjorden—polarcirkelen.

33. *Seljemarkpollen*, Ursfjorden pr. Brønnøy. 5 000 yngel utsat. Trivselen har sidste aar været mindre god med adskillig dødelighet.

34. *Rødøyosen* i Tjøtta. Denne poll drives fremdeles paa grundlag av egen yngelavsætning, men endel forbedringer i driften er blit foretat efter anvisning av selskapet.

e. Indløpne forespørsler angaaende østersavl og bidrag ydet av selskapet.

Talrike forespørsler angaaende østers- og skjælavl er indløpet til selskapet fra de forskjelligste dele av kysten. Selskapets publikationer angaaende disse ting er blit omsendt og raad og veiledning git dels skriftlig dels ved besøk paa stedet.

Bidrag er i terminen blit tilstaat:

Laurits Fuglevik og Gustav Valvik for *Sælvaagen* pr. Mandal med kr. 25.00 for vaaren 1915 og kr. 65.00 for vaaren 1916.

De sedvanlige cirkulærer angaaende aarets yngelproduksjon er blit omsendt til formidling av forbindelsen mellom østersopdrættere og yngelproducenter.

B. Undersøkelser og forsøk vedkommende skjæl.

a. *Orskjæl*. Vedkommende orskjæl er intet blit gjort i terminen, væsentlig paa grund av zoologens fravær fra landet. Det viser sig at agnskjælfisket trækker sig mere og mere nordover, efterhvert som de tidligere felter er blit utnyttet. Da der findes nok saa utstrakte felter med gode agnskjæl langs kysten er det at haape at tilveksten paa de først utnyttede felter vil gjøre at disse efter en ca 6—7 aars forløp igjen kan beskattes. Forsøk med avl av orskjæl synes ialfald at være uoverkommelig og man maa stole paa den naturlige tilvekst, som nok vil virke hvis felterne blot ikke beskattes for haardt.

b. *Blaaskjæl*. Forsøkene med avsætning paa græstangstumper er faldt meget heldig ut efter hvad man kunde konstatere sidste sommer. Liksom ved avsætningen paa birkegrener kan man paa ca. 2 aar opnaa et fuldt salgbart blaaskjæl. Undersøkelser har vist at der flere steder i fjordene paa Vestlandet ogsaa findes mindre flater med grov grus og smaasten, hvor en omplantning av blaaskjæl vil kunne foretages med fordel. Det er at haape nu da hermetisk blaaskjæl begynder at finde et marked at ogsaa interessen for avl av blaaskjæl vil komme op. Kun maa man ogsaa sikre sig at betingelserne for god vekst er tilstede og hertil kræves der for det første temmelig brakt vand, saá man helst maa tænke paa at utnytte bugter og sund længere inde i fjordene.

C. Utsætning av ørret yngel.

Likesom i forrige aar blev der ogsaa sidste vaar utsat ca. 10 000 ørret yngel i Tveitevand (Hæggernæsvand) paa grænsen mellem Lindaas og Seim. Yngelen erholdtes fra Statens utklækningsanstalt paa Hauge. Saavidt mulig vil der bli øvet kontrol med utsætning ved hjælp av aldersbestemmelser og lignende. Endel innsamling av materiale med dette for øie er allerede gjort og vil bli fortsat.

II. Arbeider henhørende under fangst- og redskapsklassen.

A. Fiskefartøierne og den ved krigen skapte situation.

Selskapet har ogsaa iaar staat i forbindelse med Sjøfartsdirektøren og Forsvarsdepartementet for til enhver tid at være à jour med de forordninger etc. som fra tid til anden utstedes om fartøiers forhold likeoverfor orlogsskibe, fæstninger m. v., miner osv. Disse forhold har sekretæren redegjort for under sine foredrag, likesom man har inntat forskjellige av disse meddelelser i „Norsk Fiskeralmanak“ og „Norsk Fiskeritidende“.

B. Kobbefangst.

Selskapets arbeide med denne sak har vakt megen interesse. Som det vil erindres har selskapet tidligere ved gjentagne anledninger utlaant kobbegarn til forsøksfiske, og særlig paa et sted, nemlig i Bokn har resultatet været meget godt. Herpaa har man gjort opmerksom saavel i „N. F.“ som i dagspressen og resultatet har været en mængde forespørsler om garn og fiskemetode. Efter at tran etc. har steget saa voldsomt under krigen, er fiskernes opmerksomhet paa kobbefangsten end yderligere steget, og henvendelserne til selskapet som følge derav end mere tiltat.

C. Haakjærringfangst.

Fra fjorddistrikterne, særlig Sognefjorden, er der i de senere aar leilighetsvis kommet forespørsler om metoden for haakjærringfiske. Disse har selskapet været istand til at besvare temmelig utførlig, idet man i „N. F.“ har en meget god artikkel av en fagmand hvori det nævnte fiske beskrives. Artikkelen, som er meget instruktiv, inneholder tegninger av de redskaper som anvendes i Finmarken, hvor haakjærringfisket som bekjendt drives intenst. Artikkelen er rigtignok av gammel datum, men allikevel i det væsentligste korrekt. For imidlertid at skaffe

alle oplysninger fuldstændig „up to date“, satte man sig i forbindelse med en fisker i Vardø, som efter vor anmodning redegjorde for de nyere forbedringer.

For haakjærringen gjælder det samme som for kobben, at interessen for den nu under krigen er vokset betydelig. Der er flere i fjordene her vestpaa som nu efter hvad det later til vil forsøke at faa haakjærringfiske igang. Med de høie leverpriser skal der ikke meget til for at det vil betale sig.

D. Fangst av haa.

Som man av de tidligere aarsberetninger vil ha set, har selskapet i nogen aar sterkt opfordret vore fiskere til at lægge sig efter at fiske den saakaldte pighaa. Fra først av var hovedhensigten at faa ryddet op en del blandt de store haamasser som periodevis hvert aar indfinder sig ved kysten og gjør stor skade paa fiskeredskaperne. Dette tænkte man lettest at opnaa ved at søke at finde en saavidt lønnende avsætning paa haaen at det vilde svare sig at fiske den. Noget endelig resultat var man endnu ikke kommet til, men fiskernes opmerksomhet paa haaen vaktet efter hvert ved de mange artikler man sendte ut og ved sekretærens foredrag. For tiden har ogsaa krigen her gjort sin indflydelse gjældende, hvad der har ledet til en større korrespondanse end nogensinde om haafisket.

Da det en tid i vinter saa ut til at skulle bli delvis agnmangel, søkte man at faa rede paa om haaen muligens kunde egne sig til agn. Bl. a. henvendte man sig til S. B. amts fiskeriforening og fik fra foreningens formand den oplysning, at pighaaen tidligere med meget godt resultat hadde været anvendt til agn. Dette meddelte man i notis i „N. F.“ samt i dagspressen.

For at faa nøiere rede paa pighaaens forekomst paa de forskjellige steder sendte man et cirkulære til selskapets avdelinger, hvori man utbad sig meddelelse herom. Der indkom en række besvarelser, som man vil søke suppleret, bearbeidet og offentliggjort.

E. Gummislange som agn.

I den forløpne termin har der til selskapet indløpet en ganske usedvanlig mængde anmodninger om at skaffe gummiagn. Disse er selvfølgelig alle blit prompt besvart. Beretninger om godt resultat av forsøk med dette agn er ogsaa indkommet. Det viser sig i det hele tat at denne tilsyneladende saa lille sak har hat meget stor betydning. Agnspørsmålet hører blandt de viktigste inden fiskeribedriften, hvap der bl. a. fremgaar av at fiskerilaaten ofte i ukevis har maattet ligge inde paa grund av agnmangel. I den bedste fisketid betyr dette þ

stort værditap. Under de store fiskerier vil rigtignok det naturlige agn antagelig stadig være det bedste, eller eneste virkelig brukbare. Men det har vist sig at gummiagnet under visse slags fiskerier, som i og for sig slet ikke er ubetydelige, f. eks. med dorg i kystdistrikterne har slaat det naturlige agn av marken. Herom tillater vi os at hen-vise til en artikkel av Barclay i „N. F.“ for 1910 side 321, og 1911 side 288.

F. Impregnering av drivgarnsbøier.

Som i tidligere beretninger meddelt har selskapet faat indført engelsk bøiesmurning, saa denne nu kan faaes i handelen her. Tidligere kunde man ikke, av mangel paa god smurning, holde drivgarnsbøierne tætte, hvad der var til stor ulempe og endog førte til stort garntap. Der har fremdeles været forespørsler m. h. t. denne smurning. bl. a. fik man i vinter forespørsel fra den norske marine om hvorvidt den av selskapet anbefalte smurning ogsaa kunde egne sig for minevæsenets bøier. Vi svarte at dette vistnok maatte være tilfælde, og der er grund til at tro at smurningen vil bli tat ibruk der.

G. Veiledning samt utlaan av redskaper.

Selskapets arbeide som opplysningsbyraa har maattet fortsættes, uanset statsbidraget og uanset det ikke ubetydelige portoutlæg, som helt har maattet utredes av selskapet. For nærværende klasses vedkommende har forespørslene, foruten hvad der er nævnt ovenfor, bl. a. angaaet konstruktion og bruken av snurrevad, banktrawl og nise-garn. Endvidere laksefiske med drivgarn, sildetrawling, hummerfiske, makrelfiske med garn og teiner, hvalfangst, torskefiske med ruser, palefiske med synkenot og snurpenot, redskaper for agnskjælfiske, ræker som agn, rækefelter og rækefiske, garnbindemaskiner, fredningsbestemmelser, leveranse av blæksprutagn, anskaffelse av katechu, flyndrefiske, statistikk over sælfangst og storsildfiske osv.

Selskapet har ogsaa leilighetsvis bistaat med at anskaffe redskaper og forskjellig tilbehør. Saaledes har man i flere aar skaffet garnbus til en gammel garnmontør i Bergen, som ellers vanskelig vilde kunde faa fat paa det. Endvidere har man ved leilighet besørget blaafarve fra Frankrike til farvning av garn, likesaa i stor utstrækning tuter til krabbeteiner og for en del ogsaa selve teinerne samt agnskjæl.

Av redskaper har der været utlaant snurrevad, synkenøter, snurpenot, flyndregarn, teiner, ruser, makrelgarn, gummiangler (forært), kobbe-garn og laksegarn.

H. Diverse.

Impregneringsstoffet cuprinol. Vi har i tidligere beretninger omtalt dette danske garn-konserveringsmiddel. Selskapet foretok for et par aar siden prøver med stoffet, men kom ikke til noget synderlig godt resultat. Senere sendte man imidlertid noget cuprinol til enkelte av selskapets foreninger. Det synes som om disse har fundet midlet ganske godt, hvad der maaske skriver sig fra at den til foreningerne sendte prøve var av en anden og noget nyere sammensætning end den selskapet brukte. Bræmnens Fiskeriforening sendte under 15 mai f. a. 4 erklæringer om stoffet fra fiskere, som alle uttaler sin tilfredshet med cuprinolet.

Selskapets pale-snurpenot har som sedvanlig været utlaant. Denne gang var forsøket bedre end tidligere, idet en og samme laantager fik lov til at ha noten længer end sedvanlig, og derved opnaadde større øvelse i bruken. Iaar er der mange som har villet anskaffe snurpenot til palen, men det er tvilsomt om det har lykkedes at faa fat paa nogen saadanne, da fabrikkene er saa sterkt optat, og der som bekjendt hersker mangel paa raastoffer. Resultatet av utlaanene av dette redskap er nu dette, at snurpenoten i Bergenhusamterne er bevist at være et udmerket fangstredskap for pale. Det gjenstaar nu at gjøre dette mere alment bekjendt blandt befolkningen.

Selskapets synkenøter for pale har ogsaa vist sig at være et hensigtsmæssig fangstredskap. Det er jo et gammelt anerkjendt redskap i Nordnorge, mens det her var mindre kjendt. Nøterne har været utlaant ogsaa i den forløpne termin, og iaar er spørsmålene om at faa laane disse nøter større end nogensinde. Det later dog til at snurpenoten foretrakkes, men da denne er et meget kostbarere redskap, er der mange som allikevel holder sig til synkenoten.

III. Arbeider henhørende under tilvirkningsklassen.

A. Lagring og transport av fersk fisk.

Se de to foregaaende aarsberetninger, henholdsvis side 19 og 15. Tiltrods for manglende bevilgning kan terminen opvise særdeles gode resultater av selskapets arbeide med denne sak, idet der av bergensere i høst blev dannet et firma under navnet A/S Fiskekjøling, som indkjøpte en tomt paa Raudeberg straks nordenom Moldøen og opførte et tidsmæssig kjøleanlæg for ferskfisk. Til avkjølingen anvendes det saakaldte mekaniske system, og maskineriet hertil er leveret av Drammens mek. Verksted. Firmaet lægger særlig an paa at levere prima slagtet og avkjølet fisk efter Barclays metode, hvorom vi tidligere har

redegjort. Forretningen har til dato gaat meget godt, og den avkjølte fisk har presentert sig paa den mest udmerkede maate.

I september demonstrerte selskapet den avkjølte fisk paa Grand Café i Bergen. Fisken levertes av A/S Fiskekjøling. Man hadde for anledningen valgt torsk, der blev servert som fersk avkøkt med persillesmør til. Naar man valgte torsk, var det fordi denne er særlig ømtaalig, og fordringerne til en ret avkøkt torsk av skjønnere er meget store. Til at bedømme fisken hadde man indbudt forskjellige eksperter paa kokekunstens omraade, saasom bestyrelserne for Den kommunale Husmørskole, kvindesaksforeningens husmørskole og Hjemmenes Vel. Endvidere endel skolekjøkkenlærerinder samt kjøkkenchefer ved sykehusene og enkelte andre institutioner.

Den avkøkte torsk vandt udelt bifald, tiltrods for at den var over 9 dage gammel da den blev servert, og alle uttalte sin største beundring for det ved denne metode opnaade resultat. Fisken hadde altsaa holdt sig udmerket godt.

Der blev ogsaa fremvist et fat avkøkt fersk flyndre, som blev kritisert og befundet prima prima. Ogsaa denne hadde været opbevart i avkjølet stand i længere tid.

Til Bergens husmørskole sendte selskapet op noget avkjølet fersk skrei, som skolen sprenge litt paa og derpaa serverte for lærerpersonalet og eleverne. Bestyrerinden uttalte at dette var en fortrinlig maate at anvende skreien paa, og den var langt at foretrække fremfor at kjøpe fisken i saltsprengt tilstand, idet det i sidstnevnte tilfælde var vanskelig at faa den absolut nysprengt eller passelig saltet.

Endelig maa nævnes, at den avkjølte fisk blev demonstrert sammen med retter av sild under en fiskesouper, som selskapet i februar d. a. avholdt paa Statens lærerindeskole i husstel paa Stabæk. Ogsaa her blev torsken servert som nysprengt ved siden av fersk avkøkt sei, og de tilstedeværende samt pressen var enstemmige i at rose fisken. Den her benyttede fisk kom ogsaa fra A/S Fiskekjøling paa Raudeberg og var altsaa sendt den lange vei, først med dampskib til Bergen og og senere med jernbane om Kristiania. Forøvrig hadde den ligget flere dage i kjølerum i fersk og avkjølet tilstand, idet saltstrøingen først blev foretat dagen før serveringen.

B. Arbeide for en større anvendelse av sild i husholdningen.

Se forrige aarsberetning side 15. — Til denne post fik man beholde den sedvanlige bevilgning efter Fiskeriraadets og Fiskeridirektørens anbefaling. Likesom ifjor fremholdtes det at det netop under en situation som den nuværende var nyttig for folk i størst mulig

maalestok at anvende de hjemlige produkter. Imidlertid steg silden efterhvert saa voldsomt i pris, at direktionen hadde sin store betænkelighet ved at gaa igang med de sedvanlige demonstrationer. Det var et stort spørsmaal om silden med de herskende toppriser kunde siges at være billig mat — som den under ordinære aar i høi grad maa siges at være. Det var imidlertid paa samme tid med en viss tilfredshet man saa paa at befolkningen her i landet var ganske ute av sig over ikke at kunne erholde sild til overkommelige priser. Det beviste jo at silden, takket være selskapets initiativ paa dette omraade, nu betragtes som et uundværlig næringsmiddel som ikke tilfredsstillende kan erstattes av andre fødemidler, selv om disse er tilstede. — Som situationen laa an innskærket man sig til at arbeide saa smaat for saken gjennom Den kommunale Husmorskole i Bergen. Man sendte op en del fersk vaarsild samt opskrifter paa retter av sild og formaadde skolen til at ta disse med i sit arbeidsprogram.

Da saa imidlertid Statens Provianteringskommission gjorde utvei til at skaffe publikum billig fersk sild, var tiden ogsaa inde for selskapet til at bistaa paa sin maate. Man tænkte først at avholde en demonstration i Kristiania, hvor selskapet ikke tidligere direkte hadde hat nogen saadan tilstelning. Det viste sig imidlertid umulig at faa demonstrationen arrangert saa hurtig som omstændighetene tilsa. Man var nemlig allerede langt ute i sæsongen. Da der saa tilbød sig anledning til at holde demonstrationen paa lærerindeskolen paa Stabæk, bestemte man sig herfor, saa meget mere som det vilde ha stor betydning at slaa til lyd for denne sak paa et sted hvor lærerkræfterne faar sin utdannelse.

Demonstrationen avholdtes denne gang, som under A nævnt, i form av en fiskesouper, idet man foruten retter av sild ogsaa tok med saltsprengt torsk og fersk avkokt sei. Demonstrationen lededes som sedvanlig av selskapets sekretær med 2 sakkyndige damer som assistenter. Som den ene av disse medfulgte denne gang velvilligst bestyrerinden av Den kommunale husmorskole i Bergen frk. Torkildsen.

Paa lærerindeskolen var man meget interessert for denne tilstelning, og de gjorde alt mulig for at lette avholdelsen saavel ved personlig bistand som ved utlaan av service etc.

Da souperen holdtes saa nær Kristiania benyttet man anledningen til at invitere forskjellige autoriteter og kokeekspertter fra byen og fra Bærum. Det hele forløp paa den aller bedste maate, og Kristiania-pressen var enstemmig om at rose den vellykkede tilstelning.

Der var kort efter flere andre som ønsket demonstration avholdt, men sæsongen var saa langt fremskreden og silden som følge derav mindre presentabel, at man ikke fandt at kunne imøtekomme henstil-

lingerne. Man lovet derimot at strække sig længst mulig i saa henseende til næste høst og vinter.

Forøvrig har man uddelt en mængde hefter med opskrifter paa retter av sild.

C. Nedlægning av krabbe som hjemmeindustri.

Se forrige aarsberetning side 15. — Da bevilgning hertil ikke blev git, maatte man likesom ifjor indstille kurset i nedlægning etc. Det var en hel del som skrev og forespurte om kurset skulde avholdes, idet de fremholdt at det vilde være av stor betydning for dem at faa lære nedlægningen saavel som selve fisket. Vi kunde kun svare, at saasnart vi igjen fik bevilgning, vilde kurserne bli fortsat.

Nogen nytte blev der allikevel anledning til at gjøre i denne sak. Bergens Bliktrykkeri, der fabrikerer tombokser, henvendte sig til selskapet og bad om dets assistanse til at faa indført et par normalstørrelser for krabbebokser. Der var nu saa mange størrelser i bruk, at det faldt meget tungvint for fabrikken at effektuere ordres. — Man satte sig da straks i forbindelse med selskapets lærer, hr. Theodor Hellesøy og en av de nærboende nedleggere, hr. Bertin Insylta. Efter samraad med disse blev man enig om to normalstørrelser, og herom sendte de to nævnte herrer et cirkulære rundt til nedlæggerne paategnet en anbefaling av selskapet. Saavidt vi vet er denne sak nu paa det nærmeste ordnet.

Der har desuten ved flere anledninger været tilsendt selskapet prøvebokser med nedlagt krabbe fra nye nedleggere, som vilde ha selskapets uttalelse om produktet. Denne har man selvfølgelig beredvillig avgit, idet man hvor det var paakrævet ikke har tilbakeholdt sin kritik. Eksempelvis hændte det at en hadde faat indholdet sværtet av boksen. Dette er en kemisk foreteelse, som er meget uheldig. Vi meddelte vedkommende hvordan dette kunde undgaaes.

I samraad med selskapets lærer har man endvidere faat konstruert nye modeller for renseknive.

D. Haaens nyttiggjørelse.

Se forrige aarsberetning side 16. — Paa grund av krigen har efterspørselen efter haa i den forløpne termin været meget livlig. Vi har staat i forbindelse med fiskeriagenten i Hamburg, som har meddelt os at priserne paa fersk haa var meget gode. Dette har vi igjen publisert. Vi har ogsaa redegjort for leverens anvendelse.

Endvidere har selskapet som nævnt i forrige kapitel, undersøkt om pighaaen kan anvendes til agn, hvad man fik bekræftet, og derpaa publiserte.

Under et besøk i Kvittingsø fik sekretæren anledning til at se haaen anvendt som gjødningsmiddel for epletrær. Resultatet var likefrem storartet. Redegjørelse herfor blev git i „N. F.“ samt i dagspressen.

Efter anmodning fra en forretningsmand i Las Palmas lot selskapet behandle et litet parti haa, dels som almindelig tørfisk og dels som klipfisk. Vedkommende forretningsmand besaa disse prøver senere under et besøk i Bergen og fremkom med sine bemerkninger vedrørende det derværende marked og de kvaliteter som var anvendbare. Selskapet vil ta sig disse ad notam ved oparbeidelse av senere prøver.

E. Blaaskjæl som mat.

Selskapet har fortsatt sit arbeide med at finde anvendelse for blaaskjællet. Saaledes gav man en boende paa Raudeberg et litet bidrag for at eksperimentere med hermetisk nedlægning av blaaskjæl — dels i tomat, dels paa anden maate — særlig med eksport for øie. Vedkommende var allerede tidligere inde i hermetisk nedlægning, idet han i sin tid gjennemgik et av selskapets kurser og senere har drevet krabbenedlægning. Forsøkene er endnu ikke avsluttet.

To forskjellige personer i Bremnes, som har begyndt nedlægning av skjæl paa glas, har faat den nødvendige veiledning av selskapet. Ved bedømmelsen av det endelige produkt befandtes dette at være udmerket godt i alle dele. Der er i det hele ikke tvil om, at blaaskjæl paa glas har fremtiden for sig.

Forøvrig har selskapet som sedvanlig støttet omsætningen av ferske blaaskjæl i Bergen. Efter branden har denne imidlertid foreløbig maattet indstilles. Men nedlagte blaaskjæl omsættes fremdeles villig. Opskrifter paa retter av skjæl har været utdelt i temmelig stor utstrækning, og det synes i det hele tat at blaaskjæl vinder indpas som ernæringsmiddel.

F. Anvendelse av rogn i husholdningen.

A/S Fiskekjøling har som biforretning gaat i gang med nedlægning av torskerogn, dels hermetisk og dels som kaviar. For at faa rognen røkt til kaviaren indhentet vedkommende opplysninger paa selskapets kontor. For yderligere at bistaa med igangsættelsen herav sendte man paa anmodning selskapets assistent, Krohnstad, til Raudeberg for at veilede ved bygning av røkeri.

Fra en husflidslærerinde i Nordland mottok man en længere forestilling angaaende rognens anvendelse som mat. Hun hadde reist meget omkring i fiskeværene og var godt inde i forholdene. Paa vor

anmodning skrev hun en artikel om spørsmålet samt nogen opskrifter for tillavning, hvilket vi indtok i „N. F.“. Vi supplerte artikelen med endel oplysninger om saavel rognens som melkens næringsværdi og de priser som i de senere aar hadde været betalt for rogn paa fiskepladsene.

G. Makrel som folkeernæringsmiddel.

I 1913 anstillet sekretæren nogen forsøk for at utfinde hvortil lunge fersk ikke frossen makrel kan holde sig. Resultaterne staar offentliggjort i „N. F.“ s. a., side 319. Av disse har man iaar tat særtrykk, idet det nu mere end nogensinde, da alle matvarer er saa dyre, gjælder om at være godt inde paa opbevaringens teknik.

Man har ogsaa i terminen lat avfatte (ved Rebekka Barclay) endel opskrifter paa retter av makrel, som er offentliggjort i „N. F.“ og hvorav man har særtrykk til utdeling. Selskapet har ogsaa særtrykk med veiledning i saltning og røkning av makrel, hvilke ogsaa har været utdelt i aarets løp.

H. Forskjellig veiledning.

Foruten hvad ovenfor er nævnt har kontoret besvart en stor mængde forespørsler av teknisk art etc. Det viser sig at den største del av de spørsmåal som indløper henhører under denne klasse. Vi skal eksempelvis nævne en række saker som har forekommet: Tillavning av klipfisk- og tørfiskretter, fryse- og kjøleanlæg, røkning av sild, nedlægning av ansjos, gaffelbit og kryddersild. Tilvirkning av sildemel, ishuse, tilvirkning av svensk lange, saltning av makrel for det amerikanske marked, hollandsk sildesaltning, medicintran, vaskemaskine for fisk, maskine for flækning av makrel og sild, matjessild, skjæresild, saltsorter, frysning av fisk i blokform og saltlake osv. Man har ogsaa bistaat med anskaffelse av forskjellige ting, saasom flekkeknive og ploge for makrel, ganeknive for sild, krabbebokser, samt ved en speciel anledning avtrykk av den hollandske og den skotske vrakerinstruks.

I. Diverse.

Studiereise til Danmark. Efter anmodning skaffet selskapet en mand, som ønsket at studere røkning etc. i Danmark endel adresser, samt medgav ham anbefalingskrivelse. Han uttrykte ved tilbakekomsten sin store tilfredshet med reisens resultater.

Utvanding av saltet rogn. Efter anmodning av en forretningsmand gjorde kontoret forsøk for at utfinde hvor lunge saltet rogn behøvede at utvandes for at bli passelig til koking. Resultatet meddeltes vedkommende.

Knuste østersskal. Der har igjen været spørsmål efter knuste østersskal fra England, antagelig til hønsefôr. Den pris som kunde betales var ganske bra, men det viste sig ved undersøkelse at fragten nu under krigen var for høi til at forsendelse med lønsomhet kunde gjøres.

IV. Ikke henhørende under nogen enkelt klasse.

A. Selskapets medalje.

I møte av direktionen blev man enig om at tilstille opfiinderen av damplinespillet m. v., hr. Lauritz Larsen i Aalesund selskapets store medalje i sølv for fortjeneste av Norges fiskerier. Medaljen, der ledsagedes av et diplom, overrakte hr. Larsen av selskapets tidligere vicepræsens hr. Lauritz Devold i nærvær av repræsentanter for forskjellige korporationer i Aalesund.

B. Sekretærens reiser, foredrag m. v.

Til trods for manglende statsbidrag til denne post har det været uundgaaelig at sekretæren har maattet foreta endel reiser, omend disse paa grund av de knappe pengemidler selvsagt har maattet indskrænkes. Reiserne har for det meste været foretaget for at besøke selskapets avdelinger, hvor sekretæren altid har holdt møte med fiskerne og for det meste holdt foredrag. Følgende avdelinger har været besøkt i terminen: Stavanger Fiskeriselskap, Foreningerne i Skudesnes, Veavaag, Bokn, Kvittingsø, Haugesund, Espevær, Bremnes, og Florø. Endvidere besøktes Store Sirevaag for at forberede dannelsen av en ny fiskeriforening. Hertil kommer saa sekretærens reise til Kristiania (Stabæk) for at avholde silledemonstration, samt en reise til Aalesund og Trondhjem, hvor sekretæren satte sig ind i de derværende kjøleanlæg som paa sidstnævnte steder er meget betydelige. Sekretæren har forøvrig været tilstede ved forskjellige møter som har været avholdt av Brislingsnurpenotfiskernes Forening, Vestlandske Notfiskerforbund og av Søndre Bergenhus amts fiskeriforening.

I Bergen holdt sekretæren paa museet 3 foredrag for folkeskolens øverste klasser om laksefisket paa vestkysten av Amerika ledsaget av lysbilleder.

C. Forskjellig veiledning.

Kontoret har i løpet av terminen besvart forskjellige spørsmål som ikke gaar ind under nogen av klasserne, saaledes angaaende told paa fiskevarer, diverse statistik, havfiskefondene, stormvarsler, utenland-

ske importører, avsætning av tørret tare og tang, leverandører av fiskepudding, forstaaelsen av en speciel handelsbetegnelse, indkjøb av fiskerbarometere, fragsatser, literatur, lovgivning m. m.

D. Diverse.

Poser av siv etc. Sekretæren har eksperimentert med forskjellige former av poser til bruk for husmødre etc. ved indkjøb av fersk fisk. Forsøkene er endnu ikke avsluttet.

Størjeskind. Da man fik rede paa at størjeskind skulde egne sig særlig godt til forarbeidelse av specielle gjenstande, uten at det dog endnu var kommet i almindelig bruk, fandt man at burde anstille nærmere undersøkelser. Forsøk er nu under utførelse.

Svømmekurser. Selskapets avdeling i Bremnes ytret ønske om at faa avholdt et par kurser for fiskere i svømning og livredning. Man satte avdelingen i forbindelse med „Norges Livredningsselskap“ (Bergens kreds), som ordnet det fornødne. Deltagelsen var god og kurserne blev meget vellykket.

Bergens fiskerhjem. Selskapets sekretær fungerer fremdeles som sekretær i fiskerhjemmet.

Brislingsnurpenotfiskernes Forening. Se forrige aarsberetning side 21. Sekretæren forestaar fremdeles velvilligst kassererhvervet for nævnte forening.

Foredrag paa Vaagsøen i N. B. amt. Frk. Sveen, assistent hos den kvindelige fabrikinspektør, tilbød sig at ta med en del av selskapets skrifter paa sine reiser og at utdele dem til fiskerbefolkningen. Hun fik i den anledning med sig forskjellig literatur av den art som mest kunde tænkes at være til nytte i omhandlede distrikt.

Uttalelser er avgit om told paa barkestoffe, blokverk og tøndebaand, vrakning av klipfisk og om vaarsildlovens revision, hvorom man raadførte sig med selskapets avdelinger i vedkommende distrikter.

Avgift av fisk og fiskevarer som tilhører utlændinger. Selskapets præsens deltok i oktober efter anmodning av Fiskeridirektøren i et møte til behandling av ovenstaaende spørsmål.

E. Budgetforslag.

Direktionens budgetforslag for terminen 1916—17 findes indtat som bilag I.

F. Johan Thesens legat.

Legatets renter for 1915 er indbetalt til selskapet med kr. 2443.69.

G. „Norsk Fiskeritidende“.

Se forrige aarsberetning side 22. Statsbidraget var det samme reducirte som ifjor, nemlig kr. 5000. Oplaget er 2200 eksemplarer. Budgetforslag for 1916—17 findes indtat som bilag II.

Skriftet utgjorde i 1915 408 sider. Indholdet bestod av beskrivelser og avhandlinger, artikler om fartøier, baater og fiskeredskaper. tilvirkning, beretninger om handel, literaturanmeldelser, oversigt over Norges fiskerier, juridiske, statistiske og forskjellige meddelelser.

Særtryk er tat av følgende artikler:

Barclay, Rebekka: Opskrifter paa retter av makrel.

— — — Nogen varme retter av fersk sild.

Snurpenotens anvendelse under vaarsildfisket.

M. h. t. indholdet skal vi forøvrig bemerke at redaktionen siden krigen begyndte har lat sig det være magtpaaliggende at holde læserne a jour med alle utstedte forordninger vedrørende fartøiers fart og andet vedkommende krigstilstanden som det er av største vigtighet for førere av fiskerfartøier at være bekjendt med. Oplysningerne er indhentet dels fra de militære myndigheter dels paa anden maate. Red. har endvidere indtat meddelelser fra Provianteringskommissionen angaaende de forskjellige foranstaltninger som er foretat for at skaffe publikum billige fiskevarer.

H. „Norsk Fiskeralmanak“.

Se forrige aarsberetning side 24. Aargangen 1914 og 1915 viste et litet underskudd, som overtokes av hovedkommissionæren. Oplaget for 1915 var 2300. Som nyt til aargangen 1916 er indtat: Regler for skibsfarten i norske farvande, fartøiers anløp av norske krigshavne, heisning av nationalflag paa skiber i norsk krigshavn, lossning av krigførendes krigsskiber, indmeldelse av fremmed krigsfartøi paa norsk territorium, melding av drivende miner, maskinbetjeningen paa motorskiber.

I. Verkstedet — assistenten.

Assistenten har dels været optat med arbeider paa verkstedet for selskapet og fiskerimuseet, dels med reiser ianledning østers og skjælavl.

J. Fiskerimuseet og biblioteket.

a. Museet. Likesom ifjor er fiskerimuseet av Bergens Samlag og Sparebank bevilget henholdsvis kr. 800.00 og kr. 1000.00.

Av nye gjenstande er anskaffet et kobbegarn, en ca. 100 aar gammel klubbe til kløvning av tøndestav (fundet paa bunden av et

vand i Os) samt gibsavstøpning av en pigmakrel. Forøvrig er der foretat forskjellige ganske betydelige reparationer. Fiskerimuseet har i terminen været særdeles godt besøkt av fiskeriinteresserte, videnskapsmænd etc. samt av flere av byens skoler.

b. Biblioteket vokser stadig ved indkjøp, gaver og gjennom bytteforbindelser. Desværre har man maattet la den overveiende del foreløbig ligge uindbundet siden statsbidraget blev tat tilbake. Fortegnelse over de bøker, hvormed biblioteket i aarets løp er forøket, vil findes som bilag III.

Hovedselskapet har for tiden 283 aarsbetalende og 18 faste medlemmer, hvorav 224 indenbys, 49 utenbys og 28 utenlandske.

Ekstrakt av regnskapet for terminen 1 april 1915—31 mars 1916.

Indtægt:

I. $\frac{1}{4}$ av statsbidraget for $\frac{1}{7}$ 14— $\frac{30}{6}$ 15		
= kr. 7 700.00.....	kr. 1 925.00	
$\frac{3}{4}$ av statsbidraget for $\frac{1}{7}$ 15— $\frac{30}{6}$ 16		
= kr. 6 700.00.....	„ 5 025.00	kr. 6 950.00
II. Private bidrag:		
1. Renter av Johan Thesens legat	kr. 2 443.69	
2. Leieværdi av kontor- og verkstedslokaler	„ 2 000.00	
3. Fiskerimuseet:		
a. Bidrag fra Bergens sparebank.....	kr. 1 000.00	
b. Bidrag fra Bergens samlag for brændevinshandel.....	„ 800.00	
c. Solgt kataloger.....	„ 4.00	
d. Renter	„ 35.22	
e. Leieværdi av museets lokaler.....	kr. 4 000.00	
÷ bet. leie „ 750.00	„ 3 250.00	„ 5 089.22
4. Medlemskontingent:		
For 1912 (tidligere strøket).....	kr. 5.00	
„ 1913	„ 25.00	
„ 1914	„ 35.00	
„ 1915	„ 1 420.00	
„ 1916	„ 15.00	„ 1 500.00

5. Restancer:

Medlemskontingent 1914 kr.	25.00		
do. 1915 „	35.00	kr.	60.00
			kr. 11 092.91

III. Andre indtægter:

Renter	kr.	138.24	
Diverse.....	„	4.80	„ 143.04
			kr. 18 185.95

Utgift:

Underbalance fra f. termin.....	kr.	1 318.43	
Restancer fra f. termin	„	85.00	kr. 1 403.43

A. Administration:

a. Lønninger:

Sekretær	kr.	2 625.00	
Kontorist	„	1 337.50	
Kontorassistenter	„	440.66	
Assistent og præparant.....	„	450.00	
Incasso m. m.	„	160.00	
	kr.	5 013.16	

b. Kontorlokale, leieværdi kr. 2 000.00

÷ betalt leie av fiskeri- museet	„	750.00	
	kr.	1 250.00	

Lys og brænde.....	„	748.44	„ 1 998.44
--------------------	---	--------	------------

c. Kontorutgifter

„	308.48	
---	--------	--

d. Kontorrekvisiter

„	94.70	
---	-------	--

e. Porto og telegrammer

„	80.61	„ 7 495.39
---	-------	------------

B. Østers- og skjælkultur:

a. Østers:

Zoolog Bjerkan, løn	kr.	1 200.00	
---------------------------	-----	----------	--

Assistenten, løn	„	600.00	
------------------------	---	--------	--

Zoolog og assistent til reiser, diæt m.m. „	920.28	
---	--------	--

Bidrag:

Kjøpt 5000 yngel til Gustav Valvik pr. Mandal.....	kr.	25.00	
---	-----	-------	--

Til yngel til Lauritz Fugle- vik og Gustav Valvik pr. Mandal.....	„	65.00	„ 90.00
---	---	-------	---------

Diverse	„	82.17	
---------------	---	-------	--

b. Skjæl:			
Reiseutgifter	kr.	152.55	
Vildtlageret for salg	„	67.48	
Annoncer	„	22.77	
Bidrag til M. Wick	„	100.00	
Diverse	„	10.10	
	kr.	<u>352.90</u>	
	kr.	3 245.35	
÷ avsat forrige termin	„	1 553.65	
	kr.	<u>1 691.70</u>	
avsættes til neste termin	„	558.30	kr. 2 250.00
C. Utleaa av redskaper samt fremme av fiskeriet i Bergenhusamterne, sekretærens reiser m. m.	„	792.18	
D. Anvendelse av siid og fisk i husholdningen	kr.	1 066.96	
Avsat til neste termin	„	183.04	
	„	<u>1 250.00</u>	
E. Diverse, hvorav trykningsomkostninger, væsentligst aarsberetningen 1914—1915	„	466.67	
F. Biblioteket	„	237.85	
G. Bidrag til San Francisco-utstillingen	„	250.00	
H. Selskapets medlemskontingent til „Norsk Fiskeritidende“:			
For aar 1914 (rest)	kr.	7.00	
— 1915 (¾ aar)	„	237.00	
— 1916 (¼ „)	„	50.00	
	„	<u>294.00</u>	
I. „Norsk Fiskeralmanak“ 1915:			
Opgjort med underbalanse, som overtages av forlaget ..	„	0.00	
J. Fiskerimuseet:			
a. Lønninger	kr.	1 247.50	
b. Leie av lokale, inkl. omstaaende netto leieværdi	„	4 000.00	
c. Vakthold, renhold m. m.	„	339.00	
d. Nyanskaffelser	„	168.66	
e. Vedlikehold m. m.	„	126.76	
f. Diverse	„	185.19	
	„	<u>6 067.11</u>	
	kr.	<u>20 506.63</u>	
Saldo, underbalanse	kr.	<u>2 320.68</u>	

Ekstrakt av regnskapet for „Norsk Fiskeritidende“ for terminen
1 juli 1914—30 juni 1915.

Indtægt:

Statsbidrag	kr.	5 000.00
Avertissementer	„	853.15
Kontingent à kr. 3.50 pr. aar	kr.	444.72
Do. à „ 1.00 —	„	1 292.25
	„	1 736.97
Solgt løse hefter og ældre aarganger	„	45.35
Saldo, underbalanse	„	1.75
Utestaaende kr. 945.70 medtages ikke her.		
		<hr/>
	kr.	7 637.22

Utgift:

Underbalanse fra f. termin.....	kr.	3.93
Trykning	„	3 813.78
Lønninger:		
Redaktør Barclay	kr.	1 400.00
Kontorhjælp	„	980.67
	„	2 380.67
Honorar	„	772.28
Postporto.....	„	397.73
Diverse.....	„	268.83
		<hr/>
	kr.	7 637.22

Søndre Bergenhus amts fiskeriforening.

Ved aarets begyndelse var antallet av foreningens medlemmer 95 og ved regnskapsterminens utgang 105.

Med hensyn til kredseres antal er ingen forandring foregaat i aarets løp.

Formændene i de enkelte smaakredse samt bestyrelsens medlemmer blev indkaldt for at delta i bestyrelsens møter.

Den ordinære generalforsamling avholdtes den 12 januar 1916.

Foruten de almindelige valg blev besluttet at vælge en lønnet sekretær og kasserer for foreningen.

Videre sendtes en skrivelse til Selskapet for de norske fiskeriers fremme, hvori nødvendigheten av samarbeide, særlig ved at sekretæren for selskapet deltok i foreningens møter, betonedes paa det sterkeste.

I møte den 25 november, 24 april, 2 juni behandledes f. eks.: Forespørgsel til Fiskeridirektøren om muligheten av at erholde bidrag til forsøksfiske i den norske rende av offentlige midler.

Videre om der var gjort noget ved Aarflots forslag om mønstrings- og forhyringsbestemmelser. (Refererende til f. m. i Kristiansund 1909.

Svarskrivelse fra direktøren, hvorav fremgaar, at der av det offentlige var bevilget kr. 600 til forsøksfiske i den norske rende, mot et tilsvarende beløp inkommet paa anden maate.

Efter anmodning av sekretær Barclay lot formanden i S. B. fiskeriforening, dels salte, dels forlake og røke et parti haa bestemt for prøveeksport.

Arendals fiskeriselskap.

Flødevigens Utklækningsanstalt.

Terminens ringe budget har ikke tillatt andet end de nødvendigste vedlikeholdsarbeider og enkelte mindre undersøkelser.

Utklækningsanstalten er delvis malet, vinduer og taker er efterset, og baatene har faat det vanlige eftersyn. Anstaltens motorbaat har været landsat ogsaa i denne sæsong.

Av undersøkelser er der utført endel trawlinger efter torskyngel paa dypt vand, men da motorsjægten ikke var kraftig nok blir resultatet mindre tilfredsstillende. Men saa meget fremgik dog av forsøkene at torskyngel fandtes paa meget dypt vand ca. 100 m.

Aldersundersøkelser av torsk er fortsat, men da der viser sig betydelige vanskeligheter ved at bestemme alderen paa torsk fra vor kyststrækning, har arbeidet endnu ikke git klare resultater.

I budgetaaret har jeg foretat endel reiser i forbindelse med utklækningsarbeider og undersøkelser.

For at sætte mig ind i de svenske hummerarbeider var jeg i august maaned nede ved Hafstensund, og opholdt mig ved hummerstationen der i to dage.

I vinterens løp har jeg efter Fiskeridirektørens anmodning opholdt mig en tid i Bergen ved Fiskerikontoret, hvor jeg har været beskæftiget med forskjellig videnskabelig arbeide. I juni maaned var jeg i Korshavn for at tilse hummerstationen der, og sætte anlægget istand til drift.

Østlandske fiskeriselskap.

Forretningsutvalget tillater sig herved at fremlægge beretning om selskapets virksomhet i budgetaaret 1 januar til 31 desember 1915.

Forstanderskapet

avholdt møte i Kristiania den 26 og 27 april, hvori deltok forretningsutvalgets medlemmer, med undtagelse av stortingsmand Ulstrup, samt 5 av de direkte medlemmers forstandere og 15 representanter fra 13 fiskerforeninger.

Der behandledes:

- I. Beretning og regnskap fra forrige budgetaar godkjendtes.
- II. Budgetforslag for 1916—17 og i forbindelse dermed spørsmålet om kontorets flytning og opprettelse av fiskeriinspektørstillingen for distriktet (se avsnittet „Organisation“ vedtokes enstemmig).
- III. Landsfiskermøte (se vedk. avsnit).
- IV. Spørsmålet ang. fiskeriloven (se vedk. avsnit).
- V. Norsk landmandsforbunds forslag om told paa garvestoffe m. v. (se vedk. avsnit).
- VI. Spørsmål om forandring i handelsloven (se avsnittet fiskerilovgivningen).
- VII. Henstilling fra de interesserte foreninger ang. navigering paa Skagerakkysten under makrelfisket (se avsnittet forskjellig).
- VIII. Henstilling fra Sponvikens fiskerforening om belysning av grænsemedene mot Sverige (se avsnittet forskjellig).
- IX. Revisorerne lensmand M. Bjørnaali og vaktmester J. Didriksen gjenvalgtes, med varamand P. Toldnes.
- X. Det besluttedes at foreslaa for aarsmøtet at vælge den av-gaaede præces apoteker Hegge til æresmedlem.

Aarsmøtet avholdtes i Kristiania den 27 april, hvor behandledes:

- I. Godkjendtes beretning for 1914.
- II. Godkjendtes regnskap for 1914.
- III. Enstemmig besluttedes, at sætet for selskapets kontor i kommende aar blir Kristiansand, idet det overlates til forretningsutvalget at fastsætte tidspunktet for flytningen.
- IV. Valg av direkte medlemmers forstandere (se listen over direkte medlemmer).
- V. Til selskapets æresmedlem valgtes med akklamation den av-gaaede præces apoteker Hegge.

Forretningsutvalget

har i aarets løp avholdt 3 møter, nemlig i Kristiania 2 februar og 25 april og i Langesund 25 august. Foruten de foran nævnte saker er her behandlet:

- I. Overlevering av selskapets arkiv og regnskaper til det nye styre.
- II Ansættelse av ny sekretær.

Kontoret.

Paa grund av tjeneste i nøttralitetsvernet blev Johannessens fratredelse fra sekretærstillingen utsat til 24 august. Som ny sekretær ansattes fra nævnte dag Rich. Olsen. Assistenten fratraadte 31 juli, revisorerne lensm. Bjørnaali og vaktmester Didriksen gjenvalgtes i forstandermøtet 27 april.

Selskapets kopibøker omfatter 360 sider og 483 journaliserte skrivelser er behandlet.

Paa grund av krisen og selskapets nye ordning, og med det sterkt reduserte statsbidrag til kr. 2100 istedenfor tidligere kr. 4700, er selvfølgelig arbeidet sterkt begrenset.

Fiskeriforsøk

har paa grund av forholdene været helt indstillet.

Det samme gjælder selskapets *fiskerkursus*.

Fiskerilovgivning etc.

Til forstanderskapets behandling forelaa forslag fra Skjeberg og omegns fiskerforening, om forbud mot søndagsfiske, spesielt mot bruken av vad og ruser og bundgarn om søndagen og helligdage. Forslaget debattertes uten at beslutning fattedes.

* * *

Samtidig behandledes:

Ansøking fra Tjølling herredstyre til Socialdepartementet om forbud mot bruken av grundvad og aalevad inden Tjølling herred eller subsidiært i Viksfjorden.

Enstemmig besluttedes:

Forretningsutvalget bemyndiges til at protestere mot forslaget under henvisning til selskapets uttalelse om lignende andragender fra Jarlsberg & Larviks amt i 1911, og til de i den anledning foretagne undersøkelser av dr. Knut Dahl og sekretær Johansen.

Forretningsutvalget anmodes om at tilstille samtlige lokalforeninger forslag om ophævelse av alle vadforbud og om indførelse av mindste-maal for fisk overensstemmende med selskapets forslag av 30 juni 1911.

Lignende henstilling fra flere herreder i Tønsberg distriktet om vadforbud m. v. er senere forelagt selskapet til uttalelse fra Fiskeridirektøren. Under henvisning til foranstaaende beslutning har selskapet paa det bestemteste fraaadedet at henstillingen efterkommes.

* * *

I forstandermøtet bragte repræsentanterne for Sponviken og Skjeborg fiskerforening paa bane den gamle sak om ordning av ferskfiskhandelen i grænsedistriktet.

Herunder vedtokes enstemmig:

„Østlandske fiskeriselskaps forstanderskap uttaler sin enstemmige tilslutning til forretningsutvalgets forslag av 27 juli 1914 (indtat i aarsberetningen for 1914 side 10—11 og 12) om tillæg til handelslovens § 20 og henstiller til Statsmagterne at fremme saken hurtigst mulig, idet den foreslaaede lovförändring er absolut paakrævet for at sikre de norske fiskeres interesse og for at hindre utenlandske fiskere fra at omgaa lovens bestemmelser om norske statsborgeres eneret til handel med fesk fisk“.

Uttalelsen er ekspedert gjennom Fiskeridirektøren.

Toldbestemmelse m. v.

Følgende skrivelse er sendt Finans- og Tolddepartementet:

„I anledning det ærede departements skrivelse av 12 februar d. a. med forslag fra Norsk landmandsforbund om told paa bark og garvestoffer samt paa tøndebaand tillater selskapet at bemerke:

Ad forslaget om told paa bark og garvestoffer.

I fiskeribedriften anvendes de norske barkestoffer nu overhodet kun til impregnering av mindre vad og nøter, nærmest for hjemmefiske, hvor man har god tid til at la redskaperne ligge tilstrækkelig længe i barkelaken og til at faa den nødvendige tørring.

Nutidens intense drift tvinger ellers fiskerne under alt drivgarnsfiske og spesielt under sommer- og høstfiskerierne til at anvende et barkningsmiddel, hvorved impregneringen av redskaperne tar kortest mulig tid, saaledes at man kan barke oftest mulig under selve fisket uten at tape nogen av sæsongens kostbare fiskedage. Under alle de større fiskerier anvende sderfor omtrent udelukkende katechu. Denne er vistnok et meget svagt barkemiddel, men den har til gjengjæld den fordel, at den hurtig oppløses og at barkningen kan foregaa i kokhet lake og derfor være færdig i løpet av likesaa mange timer som man med den gammeldagse barkning trenger dage. Derhos viser al erfaring, at katechu ved hyppig bruk bevarer garnene likesaa godt som almindelig bark. Disse fordele gjør katechu aldeles uundværdig for

fiskerne. Det eneste som man vil opnaa ved told paa denne vare blir at fordyre den og saaledes paalægge fiskeribedriften en ekstra skat, ti det vil under ingen omstændigheter lønne sig for fiskerne at gaa tilbake til den gamle impregneringsmaate med gran- eller ekebark.

For garnenes holdbarhet særlig til sommerfiske er det ogsaa av den største betydning, at de som nye blir godt impregnert. Denne impregnering besørages som regel av garnfabrikkene, som hertil almindelig anvender quercitron og olje eller tjære. Til saadan varig impregnering har quercitron specielle egenskaper, som gjør at heller ikke den godt kan erstattes av norske garvestoffer. Den foreslaaede told vil derfor heller ikke her bevirke noget øket forbruk av disse, men nærmest virke som en fisketold.

Forslaget har været sendt selskapets samtlige kredsforeninger til uttalelse, og svar er indløpt fra

Sponvikens fiskerforening	
Skjeberg og omegn fiskerforening.	
Kraakerøy	— „ —
Onsø	— „ —
Kirkøens	— „ —
Soons	— „ —
Kristianiafjordens	— „ —
Holmsbo	— „ —
Hortens	— „ —
Larviks	— „ —
Fredriksværns	— „ —
Langesunds	— „ —
Skaatø & Kragerø	— „ —
Dybvaag	— „ —
Randøsunds	— „ —
Flekkerø	— „ —
Søgne	— „ —
Halsaa, Hartmark & Holme fiskerforening	
Hitterøy sogns	— „ —

som samtlige paa det bestemteste fraaader forslaget og fra fiskerforeningen for øerne i Langesundsfjorden og Høivaag fiskerforening, der finder, at den foreslaaede told „ikke i større utstrækning vil genere deres fiskeribedrift“.

Paa selskapets forstandermøte i Kristiania den 27 f. m., hvor bl. a. deltok 16 repræsentanter fra 14 tilsluttede fiskerforeninger, besluttedes enstemmig at fraaade forslaget.

Ad forslaget om told paa tønribaand og tønribaandsemner,

Kirkøens	fiskerforening
Soons	— „ —
Kristianiafjordens	— „ —
Holmsbo	— „ —
Langesunds	— „ —
Skaatø og Kragerø	— „ —
Høivaag	— „ —
Randøsunds	— „ —
Flekkerø	— „ —
Hitterøy sogns	— „ —

uttaler sig bestemt mot forslaget, mens fiskerforeningen for øerne i Langesundsfjorden og Søgne fiskerforening anbefaler det, og Fredriksværens fiskerforening finder, at den foreslaaede told ikke vil spille nogen nævneværdig rolle.

I selskapets foran nævnte forstandermøte den 27 f. m. besluttedes med 11 mot 9 stemmer at fraraade forslaget.

I samme forstandermøte besluttedes i sakens anledning videre at bringe i erindring forstanderskapets beslutning av 28 april 1914, saalydende:

„Østlandske fiskeriselskaps styre anmoder administrationen om snaest mulig at tilveiebringe en samlet oversigt over fiskeribedriftens beskatning gjennom den nugjældende toldtarif, idet man finder det rimelig og retfærdig, at fiskerne som ingen speciel begunstigelse nyter ved beskyttelsestolden, ogsaa mest mulig fritages for byrderne ved denne.

Av retfærdighets hensyn anser man det ønskelig, at spørsmålet om ophævelse av „Indlandstolden“ optages til behandling i forbindelse med en samlet revision av toldavgifterne paa fiskeredskaper og andre forbruksgjenstande, derunder ogsaa indbefattet adgang for fiskerne til under havfiske at erholde proviant „paa utførsel“ i likhet med hvad nu er tilfælde for koffardiflaaten“,

hvilken uttalelse den 22 mai 1914 oversendtes Det kongelige Socialdepartement.

Landsfiskermøte.

Forstandermøtet vedtok enstemmig saadan uttalelse, der er sendt Fiskeridirektøren:

Ø. F. forstanderskap vil uttale sin dype beklagelse over at det store landsmøte av fiskere som var berammet til avholdelse i september 1914 blev indstillet og at bevilgningen til dette og til stipendier for fiskere blev inndraget i statskassen.

Tiden senere har vel vist, at man har fundet raad til bevilgninger

som neppe kan siges at være viktigere end vedkommende bevilgning til fiskerne, likesom ogsaa de store utgifter til utstillingens fiskeriavdeling dermed i høi grad mistet sin nyttevirkning. I det hele tat vil møtet uttale som sin mening, at de ofre som de bevilgende myndigheter yder av statskassen til saltvandsfiskeriernes fremme ikke staar i forhold til de indtægter som denne næring skaffer landet og aldrig procentvis kommer op mot hvad andre hovednæringsveie bevilges. Dette kommer selvfølgelig av at fiskerne endnu ikke tilstrækkelig har lært at organisere sig. En av programposterne for det paatænkte landsfiskermøte var netop at opta til drøftelse en faglig landsorganisation av fiskerne og det var derfor dobbelt beklagelig at møtet ikke kom istand.

Forstanderskapet henstiller derfor indtrængende til administrationen at sørge for:

1. at det indstillede landsmøte av Norges fiskere snarest mulig blir avholdt og
2. at der i eller uten forbindelse med saadant landsmøte iverksettes en planmessig organisation av landets fiskere i faglige lokallforeninger og amts- eller distriktsforbund med en landssammenslutning for øie.

Saken behandledes i Norges Fiskeriraad, hvor der vedtokes at opføre en bevilgning av kr. 10,000 som første del av bevilgningen.

Forskjellig.

I anledning henstilling fra fiskerforeningerne i Søgne, Flekkerø, Randø Sund, Høivaag og Fredriksvørn angaaende kysttrafikken under makreldrivgarnsfisket blev forretningsutvalget i forstanderskapsmøte be myndiget til at ordne saken paa bedste maate.

Forretningsutvalget henstillet derefter til Forsvarsdepartementet at besørge indtat i „Efterretninger for sjøfarende“ en indtrængende anmodning til de navigerende om saavidt mulig at holde sig indenfor 4 kvartmil av den norske Skagerakkyst østenfor Lindesnæs under drivgarnsfisket efter makrel.

Likeledes anmodet man om at denne opfordring ogsaa maatte bli bekjendtgjort gjennom konsulatet.

Departementet har imøtekommet begge disse henstillinger.

Fra Sponvikens fiskerforening har man mottat henstilling om at der sørges for oplyste grænsemed mot Sverige. Saken behandledes i forstandermøtet, hvor forretningsutvalget anmodet om at ordne dette paa bedst mulig maate.

Efter henstilling fra selskapet til vedkommende myndigheter er saken nu ordnet tilfredsstillende.

Gjensidig assurance.

Skagerakkystens gjensidige assuranceforening for fiskefartøier har i forløpne aar omfattet ca. 75 fartøier. Aarspræmien har været 2 % og overskuddet utgjør ca. 1000 kroner. Reservefondet er naadd op i vel 9000 kroner.

Efter anmodning fra fiskerforeningerne og makrelekspportforeningerne i Høivaag, Randøsund, Flekkerø og Søgne henstillet selskapet til Fiskeridirektøren:

Ad I. At der snarest mulig utgaar en officiel opfordring til makrel-drivgarnfiskerne om at forskafe nationalitetsbevis og maalebrev og til stadig at ha disse papirer ombord under drivgarnsfisket utenfor territorialgrænsen, hvis da foranstaltningen ansees nødvendig av hensyn til mulig visitation av krigførende magters krigsskibe. Til bedømmelse herav tillater jeg mig at erindre om, at drivgarnsfisket efter makrel væsentlig foregaar utenfor 3 kvartmil av land og ofte helt over mot den jyske kyst.

Ad II. At der aapnes makrelskøiterne adgang til at optages i krigsforsikringen paa nogenlunde de samme vilkaar, som blev fastsat for dorgefartøierne ifjor, saaledes at præmien tilbakebetales, hvis der ikke paaføres makrelflaaten nogen krigsskade, hvorfor forsikringsindretningen er erstatningspliktig.

Ad III. At der ved hr. direktørens foranstaltning snarest mulig besørger trykt en brochure til fiskerne, indeholdende samtlige de indskrænkninger og forholdsregler for færdselen i Nordsjøen, som er fastsat av de krigførende magter og som antages at berøre dorgemakrelfiskerne, samt de forsigtighetsregler forøvrig som bør iagttages.

Organisationen.

Stortinget har besluttet opprettelse av fiskeriinspektørstilling for distriktet fra 1 juli 1915.

I overensstemmelse hermed er selskapets budgetforslag opsat efter alternativ II i forrige beretning.

Som inspektør er ansat selskapets tidligere sekretær S. Johannesen med bopæl foreløbig i Langesund.

Efter indtrængende telegrafisk henstilling fra forstandermøtet erklærte stiftamtmand Koren sig villig til at motta valg som selskapets præces.

Aarsmøtet besluttet deretter enstemmig at sætet for selskapets kontor blir Kristiansand og overlot til forretningsutvalget at fastsætte tiden for flytningen.

I fællesmøtet i Langesund 24 august av avtrædende og tiltrædende medlemmer av forretningsutvalget foresloges endelig overlevering og flytning.

Pr. 31 desember 1915 hadde selskapet 1 æresmedlem, 18 livsvarige og 106 aarsbetalende medlemmer samt 31 tilsluttede fiskerforeninger med tilsammen 1549 medlemmer, saaledes at det samlede medlemsantal utgjorde 1674.

Vedkommende kredsforeningernes styre, medlemsantal og virksomhet i det forløpne aar hitsættes efter de indkomne beretninger:

Sponvikens fiskerforening.

Medlemsantal 56.

Styre: Fisker J. M. Dahl, formand.

— H. Bjørndahl.

— Jørgen Nielsen, Vikene.

— J. P. Dahl.

— O. Næss.

Foreningen har i aarets løp avholdt 3 medlemsmøter, 2 styremøter og en basar.

Skjeberg og omegns fiskerforening.

Medlemsantal 45.

Styre: Fisker Oskar Karlsen, Bjerkenes, formand.

— Aksel Melby, næstformand.

— Erik Melby, kasserer.

— Otto Hansen.

— Hans Olavesen, Bjerkenes.

Der er i aarets løp avholdt 6 styremøter og 7 foreningsmøter, 1 basar til fremme av bedriften. Der er blandt andet behandlet og indsendt andragende til amtstinget: om ophævelse av totalfredning av ærfugl, samt søkt Sarpsborg formandskap om forbedring av torvpladsen for tilførsel av fersk fisk.

Kraakerøy fiskerforening.

Medlemsantal 40.

Styre: Fisker Albert Larsen, Huth, formand.

— Alb. Johansen, Kjøkøen.

— Gustav Andreassen.

— Richard Olsen.

— Julius Pettersen.

— Hans Martinsen.

Onsø fiskerforening.

Medlemsantal 29.

- Styre: Fisker Theodor Theodorsen, Møklegaard, form.
— Josef Slang.
— Jens Andersen.
— Anton Johansen.
— Nils Larsen.

Kirkøens fiskerforening.

Medlemsantal 26.

Foreningen har i aarets løp avholdt 1 styremøte og 5 medlemsmøter.

Asmaløens fiskerforening.

Medlemsantal 30.

- Styre: Fisker Bernh. Jensen Haabu, formand.
— John Bjørk, kasserer.
— Arnt Karlsen.
— Bernh. Simensen, sekretær.

Soon og omegns fiskerforening.

Medlemsantal 30.

- Styre: Fisker Arnt Andresen, formand.
— Otto Ottesen.
— Josef Svendsen.
— Erik Sjøvold.
— Karl Olsen.

Kristianiafjordens fiskerforening.

Medlemsantal 112.

- Styre: Fisker Olaf Andersen, formand.
— Arthur Borgen, næstformand.
Cand. jur. Peter Daae, sekretær.
Fisker Kr. Kristensen.
— Oscar Kristensen.
— Nils Andersen.
— Erling Hansen.

Holmsbo fiskerforening.

Medlemsantal 35.

- Styre: Fisker Jørgen Karlsen, formand.
— Aksel Larsen.
— Johan Kristiansen.
— Fredrik Braaten.

Larviks fiskerforening.

Medlemsantal 40.

- Styre: Fisker G. M. Larsen, formand.
— E. Eriksen.
— Carl Knudsen.
— Johan Mathisen.
— Kristoffer Kristiansen.
— Haldor Hansen.
— Nikolai Hansen.
— Hans Sørensen.

Fredriksværn og omegns fiskerforening.

Medlemsantal 25.

- Styre: Fisker Gustav Olsen, formand.
— Thorvald Larsen.
— Hans Guldbrandsen.
— C. Johansen.
— Martin Hansen.

Nøvlunghavns fiskerforening.

Medlemsantal 30.

- Styre: Fisker Ole Bredal, formand.
— Ole Jacobsen.
— Andreas Abrahamsen.
— Kristian Larsen.

Fiskerforeningen for øerne i Langesundsfjorden.

Medlemsantal 36.

- Styre: Fisker Johan Fredriksen, formand.
— Jacob Nystrand, næstformand.
— Adolf Johannessen, kasserer.
— Amandus Fredriksen.
— Karl Johannesen.

Langesund og omegns fiskeres forening.

Medlemsantal 35.

- Styre: Fisker Johan Schrøder, formand.
— Theodor Hansen, næstformand.
— Jonas Gundersen, kasserer.
— Jacob M. Hansen.
— Peder Aasoldsen.
— Petter Gjertsen.

Fisker Johan Vold.
— Anders Aasmundsen.

Bamle fiskerforening.

Medlemsantal 35.

Skaatø og Kragerø fiskerforening.

Medlemsantal 54.

Styre: Fisker Nils N. Haugland, formand.
— Inghart Jensen.
— Karl Klausen.
— Nils Markussen.
— Henrik Sørbø.
— Knut Kirkesund.

Risør fiskerforening.

Medlemsantal 40.

Styre: Fisker Paul Pedersen, formand.
— Abraham Hansen, næstformand.
— Emil Nygren.
— Petter M. Gundersen.
— Kristian Aanonsen.

Der har i aarets løp været afholdt 7 møter, hvor en række forskjellige fiskerispørsmål er behandlet, bl. a. om at faa taakelur paa Stangholmens fyr pr. Risør.

Dybvaag fiskerforening.

Medlemsantal 30.

Styre: Fisker N. S. Berntsen, formand.
— Chr. Knudsen, næstformand.
— Jul W. Andersen.
— A. Henriksen.
— F. Jensen.

Arendals og omegns fiskerforening.

Medlemsantal 45.

Grimstad fiskerforening.

Medlemsantal 24.

Styre: Fisker Olaves Olsen, Bjørøen, formand.
— Anton Henriksen, Holmen.
— Hans Tønnessen, Rodenes.
— Daniel Knudsen, Rodevik.

Høivaag fiskerforening.

Medlemsantal 47.

- Styre: Fisker Thor Andersen, formand.
— Knut Gaavertsen.
— Thomas Knudsen.
— Oskar Ramsøen.
— Herman Hermansen.

Randøsunds fiskerforening.

Medlemsantal 40.

- Styre: Fisker Gunvald Nilsen Tømmerstø, formand.
— Knud Knudsen Randøen, næstformand.
— Kristen Agesen.
— Aanen Kristensen.
— Arnt Henriksen.

Flekkerø fiskerforening.

Medlemsantal 68.

- Styre: Fisker Konrad Nilsen, formand.
— A. Aanensen.
— R. M. Rudolfsen.
— P. G. Ommundsen.
— K. Larsen.
— F. Tønnessen.

Søgne fiskerforening.

Medlemsantal 59.

- Styre: Fisker John Bentsen, formand.
— E. M. Langfeldt, næstformand.
— Hans Lund.
— Torkild Vigebo.
— Thomas Borø.
— Martin Nodenes.

Halsaa, Hartmark og Holme fiskerforening.

Medlemsantal 105.

- Styre: Lærer L. Fuglevik, formand.
Ordfører B. Løvdahl, næstformand.
Fisker T. Tørresen, Farestad.
— Richard Johnsen, Hildø.
— P. Andreassen, Farestad, kasserer.
Gaardbruker R. Spetteland.

Reme, Aavik, Svinør og omegns fiskerforening.

Medlemsantal 49.

Styre: Ordfører J. Smith, Underø, formand.
Eksportør P. Danielsen, næstformand.
— Petter Haslund.
Fisker L. Syvertsen.
— P. Eikenes.

Der er i aarets løp afholdt 2 foreningsmøter, hvorav det ene som fællesmøde med fiskerforeningen i Spangereid og Lindesnes, hvor landsplan for havneanlæg behandledes.

Sprangereid og Lindesnes fiskerforening.

Medlemsantal 56.

Styre: Lensmand A. Præsthus, formand.
Fisker O. Njerne, næstformand.
— Aug. Pettersen, Fjeldskaar.
— Peder A. Nilsen, Vaage.
Eksportør Th. Gabrielsen, Gauksøm.

Austad sogns fiskerforening.

Medlemsantal 60.

Styre: Ordfører M. Boksnæs, formand.
Eksportør R. Garred.
Fisker J. Gabrielsen.
— Chr. Meilænder.
— Johannes J. Skarstein.

Vanse sogns fiskerforening.

Medlemsantal 150.

Styre: Fisker J. Thomassen, formand.
— B. Kristoffersen.
— Henrik Hansen.
— Zakarias Jansen.
— Th. Larsen.
— Hans Hansen.

Hitterø sogn fiskerforening.

Medlemsantal 78.

Styre: Kaptein N. E. Fuglesang, formand.
Fisker Johan Jonassen, næstformand.
— Petter M. Jacobsen, Fidje.
— Gustav Pettersen.

Fisker Herman Hansen.
— Ole J. Olsen.
— Gustav Hansen.
— Tønnes Olsen.

Aaensire fiskerforening.

Medlemsantal 40.
Styre: Fisker Ludvig Løining, formand.
— Simon T. Laug.
— Konrad Kittelsen.
— T. Thorsen.

Ekstrakt av regnskapet for kalenderaaret 1 januar—31 desember 1915.

Indtægt.

A. *Statsbidrag:*

1. Termin $\frac{1}{7}$ 1914— $\frac{30}{6}$ 1915 = $\frac{4000}{2}$ kr.	2000.00	
2. Termin $\frac{1}{7}$ 1915— $\frac{30}{6}$ 1916 = $\frac{2100}{2}$ „	1050.00	kr. 3050.00

B. *Distriktsbidrag:*

1. Smaalenenes amt	kr. 250.00	
2. Akershus amt.....	„ 100.00	
3. Jarlsberg & Larvik amt	„ 250.00	
4. Bratsberg amt	„ 300.00	
5. Nedenes amt	„ 250.00	
6. Lister & Mandals amt	„ 300.00	
7. Sand herred sparebank	„ 50.00	
8. Bamle sparebank.....	„ 50.00	
9. Kragerø sparebank	„ 50.00	
10. Søgne & Greipstad sparebank	„ 50.00	
11. Mandals sparebank.....	„ 50.00	
12. Søndre Undals sparebank	„ 40.00	
13. Farsunds sparebank	„ 50.00	
14. Vanse sparebank.....	„ 50.00	
15. Larviks sparebank.....	„ 50.00	
16. Christiansands sparebank.....	„ 40.00	
		„ 1930.00

C. *Medlemskontingent:*

1. Aarsbetalende medlemmer:
a) For 1915: 106 à 5.00 kr. 530.00
b) „ 1914: 3 à 5.00 „ 15.00

c) For 1913:	2 à 5.00	kr.	10.00	
d) „ 1912:	2 à 5.00	„	10.00	
e) „ 1911:	1 à 5.00	„	5.00	kr. 570.00
2. Foreninger:				
a) For 1915:	27 foren.	kr.	155.00	
b) „ 1914:	4 —	„	25.00	
c) „ 1913:	3 —	„	20.00	
d) „ 1912:	1 —	„	5.00	
e) „ 1916:	1 —	„	5.00	„ 210.00
				kr. 780.00
D.	<i>Abonnement paa „Norsk Fiskeritidende“</i>	„	8.00	
E.	<i>Annoncer i aarsberetning</i>	„	61.00	
F.	<i>Indvunde renter</i>	„	22.20	
G.	<i>Andre indtægter (av motorbaat)</i>	„	207.35	
		Sum	kr.	6,058.55

Utgift:

A.	<i>Ballance fra forrige aar</i>	kr.	416.34
B.	<i>Administration (tryksaker, porto, kontorrekvisita, telefon etc.)</i>	„	890.12
C.	<i>Lønninger:</i>		
1.	Sekretæren $\frac{1}{2}$ aar		
	à kr. 3000	kr.	1,500.00
	Sekretæren $\frac{1}{2}$ aar		
	à kr. 1200	„	600.00
		kr.	2,100.00
2.	Assistenten 7 mnd. à kr. 30.00	„	210.00
3.	Revisorer	„	50.00
		„	2,360.00
D.	<i>Kontorleie, lys og brænde</i>	„	240.00
E.	<i>Reiser:</i>		
1.	Forretningsutvalget	kr.	455.00
2.	Forstanderskapet	„	310.00
3.	Sekretæren	„	237.50
		„	1,002.50
F.	<i>Ophjælp av daglige fiske og ferskfiskhandelen</i>	„	188.43
G.	<i>Abonnement paa „Norsk Fiskeritidende“</i>	„	93.25
H.	<i>Inventar</i>	„	14.66
		kr.	5,205.31
I.	<i>Bidrag til jubilæumsutstillingen</i>	„	40.28
J.	<i>Restancer:</i>		
1.	Aarsbetalende medlemmer:		
a)	For 1915: 10 à kr. 5.00	kr.	50.00

2. Foreninger:

a) For 1915:	8	tils.	kr.	55.00	
b) „ 1914:	3	„	„	15.00	
c) „ 1913:	2	„	„	10.00	
d) „ 1912:	1	„	„	5.00	
			kr.	85.00	kr. 135.00

K. Kassebeholdning.....	„	677.96
	Sum	kr. 6,058.55

Budgetforslag for 1916—17.

I. Administration:

1. Kontor, lys og brænde	kr.	240.00	
2. Porto tryksaker, telefon etc.	„	600.00	kr. 840.00

II. Lønninger:

1. Sekretær	kr.	1200.00	
2. Revisorer	„	50.00	„ 1250.00

III. Reiser:

1. Forretningsutvalget	kr.	300.00	
2. Forstanderskapet	„	500.00	
3. Sekretæren	„	300.00	„ 1100.00

IV. Ophjælp av det daglige fiske og ferskfiskhandelen..	„	600.00
---	---	--------

V. Ophjælp av aalefisket.....	„	300.00
-------------------------------	---	--------

VI. Ophjælp av makreleksporten.....	„	500.00
-------------------------------------	---	--------

VII. Ophjælp av revfisket.....	„	1000.00
--------------------------------	---	---------

VIII. Fiskeforsøk under kysten.....	„	500.00
-------------------------------------	---	--------

IX. Fiskerskolen	„	1000.00
------------------------	---	---------

X. Modeller, bøker etc.....	„	100.00
-----------------------------	---	--------

XI. Forskjelligt.....	„	100.00
-----------------------	---	--------

Tilsammen kr. 7290.00

Foreningen til fremme av fiskeriet i Kristiania-fjorden indenfor Drøbak.

Beretning for 1915.

Foreningens bestyrelse har likesom i forrige aar bestaaet av Fiskeriinspektør Landmark som formand samt stipendiat A. Huitfeldt-Kaas og Konservator A. Wollebæk.

Med hensyn til opsynet er der foretat en forandring, idet opsynsbetjent Kristiansen fratraadte den 1 juni, og opsynet senere har

været ført alene av opsynsbetjent Fr. Larsen, som dog oftere benytter en assistent. Denne forandring, som er foretat i samraad med politimesteren i Aker; henger sammen med, at foreningen har anskaffet til bruk for opsynet en motorbaat og forøket opsynsbetjent Larsens løn. Baaten der er 19 fot lang og 5 fot høi samt forsynet med galvanisert jernhud fortil, har en 3 hestes motor med magnettænding, system: „Magnet“, og koster med alt fornødent tilbehør kr. 643.18. Opsynsbetjent Larsens løn er forhøiet fra kr. 54.00 til kr. 62.50 maanedlig. Da Larsen er en for sin stilling meget interessert og overhodet paalidelig og dygtig opsynsmand, og han ved hjelp av motorbaaten i meget høi grad kan utvide sin reisevirksomhet, tør bestyrelsen tro, at opsynet ved den foretagne forandring vil vinde betydelig i effektivitet, og man gjør sig haap om at de klager, som tidligere av og til fremkom over opsynets utilstrækkelighet, navnlig i den vestlige del av distriktet, vil ialfald i nogen grad bortfalde. Opsynsbetjenten har hver maaned at indgi specificert opgave over alle i maanedens løp foretagne opsynsreiser. Av saadanne har han i tiden fra 15 juni til aarets utgang foretat ialt 74, hver omfattende dels større dels mindre dele av distriktet. Før den 15 juni var han i en maanedstid hindret i at føre noget opsyn, da han paa grund av en alvorlig sygdom maatte indlægges paa Akers sykehus.

Av opsynet er der i 1915 anmeldt for ulovlig fiske 9 personer, av hvilke 2 er anmeldt 2 gange. Desuten er 2 personer anmeldt av lensmanden i Bærum samt Aker og Follo fiskeristyre, begge for ulovlig laksefiske i Sandvikselven. De av opsynet anmeldte overtrædelser har alle — paa en enkelt nær, der angik laksefiske i Sandvikselven — angaaet ulovlig grundvad- eller kultvadfiske. — Av de anmeldte er 4 ifølge dom eller vedtagelse ilagt bøter til samlet beløp kr. 50.00; 4 er forelagt mulkt, uten at saken endnu er avgjort; for 2 personers vedkommende er saken henlagt paa grund av bevisets stilling, og 1 er avgaaet ved døden under retsforfølgningen. Videre opplyses, at 3 personer som var anmeldt i 1914, men for hvis vedkommende saken endnu var uavgjort ved avgivelsen av beretningen for det nævnte aar, i 1915 har vedtat mulkt for ulovlig vadfiske til samlet beløp kr. 55.00.

Av premier for dræpte kobber er der i aarets løp utbetalt 7 eller netop samme antal som i det foregaaende aar. Av haakjærringer vites ingen dræpt. Forsøk med det i forrige beretning omhandlede, av foreningen anskaffede, sælhundgarn har ogsaa i 1915 været anstillet, men uten resultat.

Med hensyn til fiskets gang og utbytte meddeles følgende opplysninger, der for den væsentligste del er basert paa de av opsyns-

betjent Larsen avgivne beretninger, sammenholdt med optællingsopgaverne fra fiskebryggen:

Alt i alt maa utbyttet av aarets fiske betegnes som særdeles godt. Vistnok naadde makrel- og ansjøs fisket langfra op til forrige aars usedvanlig store fiske og likeledes viste fangsten av ræker betydelig nedgang; men paa den anden side gav sildefisket, især smaasildfisket, et ekstraordinært rikt utbytte, regnet baade efter kvantum og værdi. Ogsaa torskefisket, som allerede i en aarrække har været i opgang, gav efter optællingsopgaverne et betydelig større utbytte end tidligere.

Med hensyn til de enkelte slags fiskerier bemerkes:

Torskefisket faldt i aarets 3 første maaneder noget ujevnt; bedst i ruser og bakker paa dypere vand. I mars og april hindredes fisket av gytefisk adskillig av sne og mørkt veir, hvorimot fisket paa grundt vand i april og mai slog usedvanlig godt til. Eksempelvis fik en mand i en trækning av 8 ruser i Bestumkilen torsk for kr. 65.00. Ogsaa i vestre distrikt faldt fisket særdeles godt, og det berettes, at der daglig saaes torskestimer, „som i størrelse overgik de største makrelstimer“. Utover sommeren fiskedes overhodet godt til ut i oktober. I Bundefjorden fisket 2 mand saaledes paa en uke i garnruser torsk for henholdsvis kr. 180 og 150. I aarets sidste maaneder hindredes fisket ved allfor lav vandstand og rolig, tørt veir. Overhodet har, ifølge optællingslisterne, torskefisket gaat jevnt frem fra aar til aar siden den nye optæller tiltraadte sin funktion i 1909, og tilførslen til bryggerne var i 1915 større end i noget av de foregaaende 6 aar.

Makrelfisket naadde vistnok langtfra op mot det overordentlig rike fiske i 1914 og stod overhodet tilbake for de 3 foregaaende usedvanlig gode aars, men maa dog betegnes som meget godt, især med hensyn til kult og smaapir. I dagene fra 17—24 juli kom der saaledes daglig 10—15 000 stkr. fra Bundefjorden, og den 5 august blev der fra vestre distrikt indbragt 45 000 makrel. Fisket varte til ut september, og selv saa sent forekom der av og til gode fangster. Makrellen viste i sommer liten lyst til at bite paa krok eller dorg. Det hændte jevnlig, at fisken stod i store stimer om baaten, uten at man fik synderlig paa snøret. Utover i august og september blev dog krokfisket bedre. Likesom i de nærmest foregaaende aar fiskedes meget makrel paa sildegarn. I et enkelt træk av 6 garn kunde 2 fiskere faa optil 6 a 7 hundrede fisk.

Sildefisket kan vistnok betegnes som eksempelløst rikt, hvad der især gjælder fisket av smaasild. Denne forekom i mængde allerede om vaaren, men det var især høstfisket, som bragte utbyttet saa høit op, og det saa meget mere som priserne var usedvanlig høie. Skjeppen betaltes tildels med kr. 6.00 eller endnu noget mere. I

vaartiden faldt fisket rikest i vestre, men paa høstparten i østre distrikt, navnlig Lysakerfjorden, Bundefjorden, Kneppelfjorden og slotsrenden op til Kristiania by. Endnu i sidste uke av november fisket en enkelt mand i Bundefjorden 400 skjegger til en værdi av over kr. 2000. — Ogsaa g garnsildfisket var usedvanlig godt navnlig i mars maaned. Utpaa sommeren tok det som sedvanlig av; men ogsaa da gjordes av og til gode fangster, og om høsten tok det sig atter sterkt op. Som mindre sedvanlig kan nævnes, at et vaddrag paa 6 mand endnu den 8 desember gjorde et træk ved Killingen paa ca. 8 000 garnsild til en værdi av kr. 600.

I motsætning til sildefisket stod brislingfisket (ansjosfisket) langt tilbake for de senere aars rike fisker, om det end dog holdt sig langt over det mislykkede fiske i 1913. Prisen var tildels ogsaa lav, da brislingen ofte var mere end halvblandet med smaasild og derfor oftere kun blev optællt og betalt som saadan. Men selv av ren vare blev der dog til sine tider, særlig i august og september, fisket endog betydelige kvanta. Fra 1 til 12 august kom der saaledes daglig 50—60 skjegger fra et par vadlag i Lysakerfjorden, og den 18 august fik et lag paa Killingen 200 skjegger; et tredje lag fik den 2 september 300 skjegger inde ved Kristiania brygger. Som regel var fangsterne dog ikke over et snes skjegger. Overhodet synes der i de senere aar oftere end tidligere at ha foregaat adskillig fiske like indpaa byen. Opsynet tror, at fisken søker ind mot de mange sterke lys ved bryggerne og den nye strandpromenade rundt fæstningen.

Likesom i forrige aar var aalefisket ogsaa i 1915 usedvanlig godt. Allerede i juni blev der fisket godt, navnlig i teiner, og i juli og august, da den sterke nedbør gjorde vandet usigtbart, blev det rent storfiske med teiner og bakker saavel omkring Sandviken som i Bundefjorden. Ukefortjenesten for enkelt mand kunde variere fra 40—70 kroner. Utover høsten fiskedes bedst i garnruser, og da især i Bundefjorden. Den 12 oktober fik saaledes en fisker her i et træk av sine ruser aal for 80 kroner. Aalen var i regelen stor, ca. 1 kg. og derover, enkeltvis endog op til 3 kg.

Ogsaa flyndrefisket — der omfatter skrubbe, kongeflyndre, pigvar og tunge — slog meget godt til, særlig av de 3 førstnævnte arter, mens der av tunge vistnok fiskedes noget mindre end sedvanlig. I begyndelsen av aaret, februar, mars og april, hindredes iøvrig fisket endel av snetung og mørk luft, som erfaringsmessig synes at virke uheldig paa alt dypvandsfiske i vintermaanederne, mens omvendt høstfisket efter tunge i garnruser generedes av altfor vedholdende tørt og klart veir.

Hvittingfisket — hvorved efter stedets sprokbruk menes krok-

fisket efter hvitting, kolje, sypiker og øienpaal — har i aarets løp git et meget godt utbytte. Bedst faldt det, som sedvanlig i østre distrikt, navnlig paa Lysakerfjorden, i lagrenden og i de smale dype render mellem øerne i fjordens østre del. Likesaa foregik der i Bundefjorden et intenst fiske av de derboende landliggere og deres gjester. Men ogsaa i vestre distrikt og helt utover mot Drøbak fiskedes der godt utover sommeren og høsten.

Laksefisket har i de senere aar vist en nedadgaaende tendens, og det samme synes at ha været tilfældet ogsaa i 1915. Ifølge optællingslisterne var tilførselen til bryggerne noget mindre end i noget av de foregaaende 6 aar. Derimot var ørretfisket godt, særlig paa vaaren og forsommeren. Utover sommeren avtok det som sedvanlig, men tok sig atter op i sidste halvdel av august. Længere utover høsten hindredes det ved altfor roligt veir og mangel paa søndenvind.

Fisket av dypvandsræker har efter flere aars stigning i 1915 vist adskillig tilbakegang. Dette tilskrives dog for en ikke ringe del veirforholdene. I de første maaneder av aaret var veiret mørkt med snetung luft, og utover forsommeren blæste det ofte sterkt, særlig nordvestlig eller vestlig vind, hvilket alt er generende for rækefisket. Likesom i forrige aar gav Bundefjorden kun liten fangst, hvad der ialfald for nogen del tilskrives forurensning av fjordbunden fra Ljan sagbruk og høvleri. Fisket har derfor hovedsagelig været drevet i vestre distrikt, og her har det av og til slaat godt til. De største fangster pr. dag blev gjort paa foraaet, hvorimot fisket faldt jevnere utover høsten. Det bør ogsaa nævnes, at i den daarligste fisketid har i 1915 flere av de til trawling utrustede skøiter drevet fisket utenfor Drøbak, altsaa utenfor fiskeriforeningens omraade.

Av grundvandsræker opgives der at være fisket ganske godt utover sommeren, især i vestre distrikt. Disse ræker kommer kun for en liten del til bryggerne, da de allerfleste sælges til landliggere, som betaler disse bedre end dypvandsræker.

Av hummer er der ifølge optællingslisterne fisket litt mere i 1915 end i det foregaaende aar. Ifald dette er stemmende med det virkelige forhold, maa det skyldes fisket i vestre distrikt, som overhodet var tilfredsstillende, hvorimot der i østre distrikt blev fisket mindre end i forrige aar.

Ifølge tællingslisterne har tilførslen av østers til bryggerne været mindre end i forrige aar. Ikke destomindre antages fangsten i 1915 at ha været større end i 1914. Uoverensstemmelsen kan forklares derved, da de fleste fiskere sælger sine østers direkte til forbrukerne, og dette gjælder maaske allermest i vestre distrikt, hvor fisket gav størst utbytte, skjønt der ut paa eftersommeren blev fisket godt ogsaa i østre

distrikt. For østersfisket var det stille og klare veir utover høsten en fordel, særlig for dem, der driver fisket med kikkert og klype.

Optællingen av fisk ved bryggerne har været utført som tidligere, og de maanedlige opgaver derover har som vanlig været referert i aviserne. Resultatet av optællingen fremgaar av hosstaaende tabel.

Opgave over optallet fisk m. v., ankommet til Kristania brygger i 1915.

Fiskesort	I. Fra Kristianiafjorden indenfor Drøbak		II. Fra andre norske fiskepladser		III. Fra Sverige og Danmark	
	Mængde	Værdi (kr.)	Mængde	Værdi (kr.)	Mængde	Værdi (kr.)
Torsk.....stkr.	83 710	72 270	771 190	551 172	1 893 800	768 610
Kolje, lyr, sei.....snes	504	3 477	47 260	240 860	—	—
Hvitting, sypiker, øienpaal.....	1 587	3 147	21 870	25 543	5 080	5 825
Lange.....stkr.	369	420	17 340	22 534	—	—
Flyndre.....kg.	12 265	14 189	150 350	223 577	116 700	175 050
Helleflyndre.....	20	24	139 570	159 064	—	—
Makrel.....stkr.	787 360	125 822	3 757 190	991 848	1 783 800	378 240
Horngjæl.....	3 385	1 513	5 320	2 091	26 500	13 250
Aal.....	33 715	27 481	47 420	23 921	—	—
Smaasild (græssild).....liter	682 100	186 180	235 600	45 430	8 000	1 200
Snesesild (garnsild).....snes	126 010	106 826	221 760	137 324	52 800	26 400
Ansjos (brisling).....liter	116 300	49 130	82 000	26 640	9 500	1 900
Laks.....kg.	2 100	6 300	110 670	305 330	6 500	28 450
Ørret.....	4 380	13 140	40 950	92 820	—	—
Hummer.....stkr.	7 443	14 420	94 160	150 138	1 700	3 400
Ræker.....liter	115 450	62 950	64 400	32 520	—	—
Krabber.....snes	—	—	828	3 347	—	—
Østers.....	1 598	6 392	1 590	6 360	12 430	55 935
Skjæl.....	9 900	1 980	—	—	—	—
		695 601		3 040 519		1 458 260

Til sammenligning med tidligere aar anføres:

Samlet værdi av optællt fisk, fanget indenfor Drøbak, utgjorde

i 1915	kr. 695 661
i 1914	„ 659 643
i 1913	„ 447 024
i 1912	„ 391 618
i 1911	„ 385 164
i 1910	„ 448 472

Herav torsk alene:

1915 83 710 stkr. til værdi	kr. 72 270
1914 70 850 „ „ „	„ 48 959
1913 68 260 „ „ „	„ 50 864
1912 50 290 „ „ „	„ 25 143
1911 47 038 „ „ „	„ 33 240
1910 48 384 „ „ „	„ 29 926

Tilførsel fra:

	Andre norske fiskepladser.	Sverige og Danmark.
1915	kr. 3 040 519	kr. 1 458 260
1914.....	„ 2 657 814	„ 1 181 093
1913.....	„ 2 259 005	„ 1 356 074
1912.....	„ 1 905 174	„ 1 097 848
1911.....	„ 1 901 915	„ 1 269 978
1910.....	„ 1 745 820	„ 1 057 840

Gjennemsnittsprisen ved fiskebryggen har for den i fjorden indenfor Drøbak fangede fisk ifølge foranstaaende opgave været:

Torsk.....	pr. stk.	kr. 0.86	Snesesild	pr. snes	kr. 0.85
Kolje	„ snes	„ 6.90	Ansjos	„ 20liter	„ 8.45
Hvitting	„ „	„ 1.98	Laks.....	„ kg.	„ 3.00
Flyndre	„ kg.	„ 1.16	Ørret	„ „	„ 3.00
Makrel	„ stk.	„ 0.16	Hummer	„ stk.	„ 1.94
Aal.....	„ „	„ 0.80	Ræker	„ liter	„ 0.55
Smaasild	„ liter	„ 0.27	Østers	„ snes	„ 4.00

Sammenlignet med forrige aars priser er der saagodtsom gjennemgaende stigning. Kun for laks og hummer er prisen uforandret, og for østers er den gaat en ubetydelighet ned.

Efter den i høsten 1913 begyndte og ifjor fortsatte optælling av torsk i de forskjellige størrelsesgrupper stiller forholdet sig for fjorden indenfor Drøbak i 1915 saaledes som følgende tabel viser:

1915.

Antal optællt torsk i hver av nedenanførte vektgrupper.

	0.1—0.5 kg.	0.5—1 kg.	1—2 kg.	2—3 kg.	3—4 kg.	4—5 kg.	5—6 kg.	6—7 kg.	Samlet antal	I a l t kg.	Gjennem- snitsvegt kg.
Antagelig gjennemsnitts- vegt	0.3 kg.	0.7 kg.	1.3 kg.	2.3 kg.	3.3 kg.	4.3 kg.	5.3 kg.	6.3 kg.			
Januar.....	2 500	2 700	1 600	400	240	50	20		7 510	6 753	0.90
Februar	1 500	1 600	900	450	250	100	20	10	4 830	5 189	1.07
Mars	1 700	1 900	1 600	800	350	60	20		6 430	7 279	1.13
April	2 200	2 400	1 800	600	260	30	10		7 300	7 100	0.97
Mai	2 700	2 800	1 300	700	300	160	10		7 970	7 801	0.98
Juni.....	1 900	1 400	500	140	60	10			4 010	2 763	0.67
Juli	1 000	1 100	800	130	40				3 070	2 541	0.83
August.....	2 200	2 700	1 900	450	100	30			7 380	6 514	0.88
September	2 900	3 200	2 500	500	130	20			9 250	8 025	0.87
Oktober	3 500	3 500	3 000	1 200	300	50	20		11 570	11 471	0.99
November.....	2 700	2 800	2 000	850	270	40	15	5	8 680	8 500	0.98
Desember	1 800	1 900	1 100	700	170	30	6	4	5 710	5 657	1.00
Sum	26 600	28 000	19 000	6 920	2 470	580	121	19	83 710	79 593	0.95
%	31.8	33.4	22.6	8.3	3.0	0.7	0.1	0.02			

Efter denne tabel sammenlignet med den tilsvarende for 1914 har torsken i 1915 gjennomsnitlig været noget større end i forrige aar, nemlig 0.95 kg. mot 0.84 i 1914. Og av fisk av ikke større vekt end 1 kg. var der i 1915 kun 65.2 % mot 72.4 % i 1914. Som bemerket i forrige beretning tør disse tal dog ikke gjøre krav paa fuldkommen nøiagtighet, da optællingen jo for nogen del maa være skjønsmæssig.

Indsamling av skjælprøver av torsk paagaar fremdeles som forklaret i forrige beretning.

Foreningens regnskap, der likesom i 1914 er revidert av kapt. J. Becker, viser:

Indtægt:	
Beholdning i Kreditkassen $\frac{1}{1}$ 1915.....	kr. 1 378.92
Statsbidrag 1ste halvaar 1915	" 400.00
— for Budgetterminen 1915—16.....	" 800.00
Bidrag fra Akershus amtskommune for 1915.....	" 200.00
— - Kristiania by for 1915—16.....	" 1 000.00
— - Aker, Asker og Bærum for 1915—16	" 140.00
— - Drøbak for 1915	" 40.00
Indvundne renter	" 66.70
	kr. 4 025.62

Utgift:	
Lønninger til opsynet, sykekassepræmie, assistentene, kasserer, sekretær og revisor.....	kr. 1 227.00
Fiskeoptællingen, indsamling og behandling av skjælprøver	" 199.15
Præmier for dræpte kobber	" 70.00
Trykning, porto og skrivesaker.....	" 78.40
Anskaffelse av en motorskøite.....	" 643.18
Benzin, petroleum m. v.	" 100.00
Refusion til regnskapsføreren for tidligere utlæg.....	" 223.35
Beholdning i Kreditkassen 31 desember 1915.....	" 1 484.54
	kr. 4 025.62

III. Fiskeriraadets forhandlinger i møte 9 til 13 oktober 1916 og de for Raadet fremlagte saker.

Fiskeriraadet 1916.

Fiskeriraadet sammentraadte paa Fiskeridirektørens kontor i Bergen mandag den 9 oktober 1916. Møtet avsluttedes den 13 oktober.

I det følgende indtages den for Raadet fremlagte dagsorden, utskrift av den i Raadets møte førte protokoll samt de av Fiskeridirektøren fremlagte forelæg vedkommende de forskjellige av Raadet behandlede saker.

Dagsorden for Fiskeriraadets forhandlinger i 1916.

1. Spørsmålet om hvad der kan gjøres for at sikre fiskerne, at de faar gode motorer.
 2. Angaaende utfærdigelse av lov om salg av saltet sild efter vegt eller med vegtgaranti.
 3. Om ensartede eksportkasser for fersk iset sild og fisk.
 4. Valg paa 3 medlemmer av Overstyret for Norges Oplysningskontor for Næringsveiene for aarene 1917—1920.
 5. Fiskeridirektørens budgetforslag for terminen 1 juli 1917 til 30 juni 1918.
 6. Andre saker, som maatte forebringes av Fiskeridirektøren eller av nogen av Fiskeriraadets medlemmer.
-

Utskrift av den under Fiskeriraadet i 1916 førte protokol.

Aar 1916 den 9 oktober sammentraadte Fiskeriraadet til møte paa Fiskeridirektørens kontor.

Forhandlingerne lededes av konst. fiskeridirektør G. Johnson.

Av Raadets medlemmer møtte:

Fra Smaalenenes amt	Repræsentant	Jørgen Dahl
” Jarlsberg og Larviks amt	—	G. M. Larsen
” Bratsberg amt	—	M. Bjørnaali
” Nedenes amt	—	Thor Andersen
” Lister og Mandals amt	—	Jens Smith
” Stavanger amt	Suppleant	David Tjøsvold
” Søndre Bergenhus amt	Repræsentant	P. O. Kleppe
” Bergens by.....	—	C. Joys
” Nordre Bergenhus amt	—	Ulf Lem
” Romsdals amt	—	Joh. Fr. Nielsen
” do.	—	Knudt O. Otterlei
” Søndre Trondhjems amt	—	Joh. O. Bjørgan
” Trondhjems by	—	Ingvar Klingenberg
” Nordre Trondhjems amt	—	Nils Brandtzæg
” Nordlands amt.....	—	J. Selsø
” do.	—	P. Nikolaisen
” Tromsø amt	—	Danchert Broks
” Finmarkens amt	—	I. O. Grøttum
” do.	—	Normann Pedersen

Repræsentanten fra Stavanger amt hadde meldt forfald; i hans sted møtte suppleanten.

Dirigenten ønsket medlemmerne velkommen og erklærte møtet sat.

Til opmand valgtes Nielsen med akklamation. Som forretningsorden vedtokes den tidligere benyttede.

Den av Fiskeridirektøren fremlagte forslag til dagsorden besluttedes lagt til grund for Raadets forhandling.

Møtet blev derefter utsat til tirsdag den 10 oktober kl. 4 eftermiddag.

Tirsdag eftermiddag fortsattes forhandlingerne.

Man gik derefter over til behandling av dagsordenen.

Dagsordenens post 1. Spørsmålet om hvad der kan gøres for at sikre fiskerne, at de faar gode motorer.

Saken diskutertes i almindelighet.

Nielsen fremsatte saadant forslag:

»Fiskeriraadet uttaler, at den av Fiskeridirektøren foreslaaede ordning av spørsmålet om hvad der kan gøres for at sikre fiskerne gode motorer anbefales indført, dog saaledes, at alle motorer underkastes offentlig kontrol.«

Grøttum fremsatte følgende forslag:

»Fiskeriraadet anbefaler, at det offentlige fremmer et lovforslag om at samtlige motorer som sælges her i landet skal leveres under garanti for at motoren holder betingelserne som angives i et av departementet godkjendt sertifikat.«

Ved alternativ votering over disse to forslag vedtokes Grøttums forslag med 10 mot 9 stemmer, der avgaves for Niensens forslag.

Dagsordenens post 2. Angaaende utfærdigelse av lov om salg av saltet sild efter vegt eller med vegtgaranti.

Der fremkom endel uttalelser om saken. Der blev ikke fremsat noget forslag, men direktøren uttalte at ville fremme saken under hensyntagen til de faldne uttalelser, der samtlige gik ut paa at anbefale utfærdigelse av en lov om salg av saltet sild efter vegt eller med vegtgaranti, dog uten fastsettelse av stykketal pr. kilo.

Dagsordenens post 3. Om ensartede eksportkasser for fersk iset sild og fisk blev foreløbig forbigaaet.

Dagsordenens post 4. Valg paa 3 medlemmer av Overstyret for Norges Oplysningskontor for Næringsveiene for aarene 1917—1920.

Valget av repræsentanter hadde saadant utfald:

Grosserer Nielsen 17 stemmer, apoteker Hegge 14 og konsul Waage og fabrikeier Brandtzæg hver 6 stemmer. Dernæst hadde handelsmand Krane 5, overretssakfører Schjølberg 5, konsul Rye Holmboe 3 og stortingsmand Otterlei 1 stemme.

Efter foretat omvalg av den 3dje repræsentant hadde Schjølberg og Brandtzæg hver 5 stemmer. Dernæst hadde Waage 4, Krane 3 og Rye Holmboe 2 stemmer.

Derefter blev der foretat tvunget omvalg mellem Schjølberg og Brandtzæg med det utfald, at Brandtzæg fik 11 og Schjølberg 8 stemmer.

Til repræsentanter er saaledes valgt:

1. Grosserer Joh. Fr. Nielsen, Kristiansund med 17 stemmer
2. Apoteker Fred. Hegge, Kristiania - 14 —
3. Fabrikeier N. Brandtzæg, Abelvær - 11 —

Til suppleanter valgtes:

1. Konsul Torbj. Waage, Stavanger med 17 stemmer
2. Overretssakf. R. Schjølberg, Bodø - 12 —
3. Handelsmand A. Haave, Florø - 12 —

Dernæst hadde handelsmand Krane 4 stemmer, konsul Rye Holmboe 4, stortingsmand Otterlei 2, handelsmand Lem 2, kjøbmand Joys 2, konsul Klingenberg 1 og ordfører Broks 1 stemme.

Onsdag formiddag fortsattes forhandlingerne.

Dirigenten refererte følgende henvendelse fra repræsentanten Grøttum:

»Jeg tillater mig herved at anmode om at faa anledning til under dagsordenens punkt 6 at uttale mig om kongelig resolution av 18 august 1916 og da i denne forbindelse at komme ind paa salg av produkter som frembringes ved haakjærringfiske. Samtidig vil jeg uttale ønsket om at dr. Hjort kunde være tilstede og om mulig delta med raad og oplysninger som vilde være særdeles ønskelig.«

Man gik derefter til behandlingen av den forbigaaende sak, post 3 paa dagsordenen. Om ensartede eksportkasser for fersk iset sild og fisk.

Der opstod en længere debat om sakens enkelte punkter.

Otterlei fremsatte saadant forslag:

»Sakens videre behandling utsættes til næste Fiskeriraadsmøte.« Enstemmig vedtat.

Otterlei refererte en henvendelse fra Aalesunds fiskerforening saalydende:

Aalesunds fiskerforening henstiller til Fiskeriraadet at bevirke at der ved salg av fersk sild under storsildfisket for Søndmør og Kristiansund kun anvendes justerte 50 liters kurver som maal.«

Man gik derefter over til behandling av dagsordenens punkt 5. Fiskeridirektørens budgetforslag for terminen 1 juli 1917 til 30 juni 1918.

Alle beslutninger vedtokes at skulle være foreløbige.

Titel 1. Fiskeridirektørens kontor, enst. vedtat.

Titel 2. Michael Sars, enst. vedtat.

Titel 3. Enst. vedtat.

Titel 4. Enst. vedtat.

Titel 5. Enst. vedtat.

Titel 6. Enst. vedtat.

Titel 7. Enst. vedtat.

Titel 8. Enst. vedtat.

Titel 9. Undervisning for fiskere. Efter en kort debat blev titelen enst. vedtat.

Titel 10. Fiskeforsøk, enst. vedtat efter en kort debat.

Titel 11. Fiskeriselskaper og fiskeriforeninger.

Vadsø fiskeriforening.

Grøttum henstillet, at der til navigationsundervisning opførtes kr. 600 og til anskaffelser kr. 200 og til administration kr. 150, tilsammen kr. 950, hvorav statsbidrag kr. 760.

Direktøren gik over til dette forslag, der blev enst. vedtat.

Vardø fiskeriforening. Enst. vedtat.

Nordlands fiskeriselskap. Der opstod en længere debat om posten, ophjælp av dagligfisket i sin almindelighet. Nikolaisen foreslog opført, som tillæg til det av direktøren opførte, kr. 700 til undervisning av tilvirkning av klipfisk uten betingelser om distriktsbidrag.

Direktøren gik over til dette forslag, der blev enstemmig vedtat.

Brandtzæg fremsatte følgende forespørsel: »Kan direktøren gi nogen meddelelse om utsigterne for tilførselen til landet i den nærmeste fremtid av fiskeredskaper og raaprodukter til samme.«

Onsdag ettermiddag fortsattes møtet.

Namdals fiskeriselskap.

Efter henstilling fra Brandtzæg optok direktøren et tillæg av kr. 300 til navigationsundervisning, altsaa ialt kr. 1600, hvorav statsbidrag kr. 1280.

Enstemmig vedtat.

Fosen fiskeriselskap.

Efter nogen debat blev posten enstemmig vedtat paa betingelse, at posten 2, kursus for nedlægning av krabbe, først utbetales, naar der foreligger beretning om de kurser, hvortil tidligere er git bevilgning.

Trondhjems fiskeriselskap.

Klingenberg foreslog beløpet til selskapet forhøies med kr. 300, hvilket forslag blev tiltraadt av direktøren.

Enstemmig vedtat.

Smølens fiskeriselskap. Efter endel debat blev posten enstemmig vedtat, dog for post 2, nedlægning av krabbe, paa betingelse av, at beløpet først utbetales naar beretning foreligger for anvendelsen av tidligere bevilgninger.

Nielsen deltok ikke i voteringen.

Kristiansunds fiskeriselskap.

Nielsen foreslog utenom det av direktøren opførte bevilget kr. 700 til forbedring av klipfisketilvirkningen uten betingelse om distriktsbidrag, saaledes at statsbidraget blev kr. 4050. Direktøren gik over til dette forslag. Enst. vedtat.

Fjørtofts fiskeriforening. Enst. vedtat.

Søndmør og Romsdals fiskeriselskap.

Fiskeridirektøren fremsatte saadant forslag:

1. Til administration	kr. 1200
2. Til navigationskurser	» 1200
3. Til arbeide for bedre behandling av klipfisk	» 700

Tilsammen kr. 3100

som netto statsbidrag. Enst. vedtat.

Sande fiskeriforening.

Direktøren foreslog bevilget til ishus kr. 800 som netto statsbidrag. Enst. vedtat.

Aalesunds fiskeriforening. Enst. vedtat.

Selskapet for de norske fiskeriers fremme. Enst. vedtat.

Søndre Bergenhus amts fiskeriforening. Enst. vedtat.

Skudesnes fiskeriforening. Enst. vedtat.

Østlandske fiskeriselskap.

Bjørnaali foreslog statsbidraget forhøiedes med kr. 2000 til posterne 7 og 8 ophjælp av revfisket særlig med trawl og fiskeforsøk under kysten, særlig drivgarnfisket efter vintersild. Statsbidraget skulde saaledes bli kr. 5000.

Dirigenten optok dette forslag, der efter endel debat blev enstemmig vedtat.

Foreningen til fremme av fiskeriet i Kristianiafjorden indenfor Drøbak. Enst. vedtat.

Titel 12. Opsyn ved fiskerierne i Finmarken.

Direktøren fremsatte i tilslutning til amtmandens budgetforslag saadant forslag:

1. Forsterket politiopsyn m. v. under vaarfisket kr. 31 000.00
2. Efterretningsvæsenet » 9 000.00
3. Opsyn under høst- og vinterfisket » 3 000.00
4. Seilende opsyn aaret rundt:
 - a. Ekstraordinært til anskaffelser av opsynsfartøi kr. 20 000.00
 - b. Ordinært » 12 000.00

» 32 000.00

Tilsammen kr. 75 000.00

Efter endel debat foreslog Grøttum anslagssummen forhøiet til kr. 80 000.00.

Direktøren gik over til dette forslag, der blev enstemmig vedtat under forutsætning av at beløpet maatte ansees som en kalkylesum.

Torsdag formiddag fortsattes møtet.

Protokollen blev oplæst og vedtat.

Derefter behandledes 2 under dagsordenens post 6 anmeldte saker. Dr. Hjort møtte og avga en meddelelse i anledning av de av Grøttum og Brandtzæg fremsatte forespørsler.

Likeledes gav han en meddelelse om hvorledes saken om fiskeriadминистраtionens bygning paa Nordnes staar.

Endvidere omtalte dr. Hjort saken om en landsorganisation for fiskere samt spørsmålet om en tvungen sparekasse for fiskere.

Efter en længere debat om denne sak fremsatte dirigenten saadant forslag:

»Fiskeriraadet anbefaler, at arbeidet med en landsorganisation for fiskere samt utredning av spørsmålet om en tvungen sparekasse for fiskere søkes fremmet snarest mulig.« Enst. vedtat.

Man gik derefter over til at behandle titel 13. Opsyn ved Senjefisket. Enst. vedtat.

Titel 14. Lofotopsynet.

Efter bemerkninger av Nikolaisen og direktøren enst. vedtat, idet opsynschefens godtgjørelse for forutgaaende og efter-

følgende arbeide anbefales forhøiet til kr. 800, likesom det forutsættes, at der maatte være adgang til at forhøie opsynsbe-
tjentenes løn, om det maatte vise sig paakrævet.

Titel 15. Enst. vedtat.

Titel 16. Opsynet i Rødøy.

Selsø foreslog lønnen til assistenterne forhøiet til kr. 4
pr. døgn.

Direktøren gik med herpaa. Enst. vedtat.

Titel 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 og 26 enst. vedtat.

Titel 27. Vaarsildopsynet.

Kleppe foreslog opsynschef Buviks godtgjørelse for for-
utgaaende og efterfølgende arbeide forhøiet til kr. 1000.

Dirigenten sluttet sig hertil og efter nogen debat blev
titelen enstemmig vedtat.

Torsdag eftermiddag fortsattes forhandlingerne.

Titel 28, 29, 30 og 31 enst. vedtat.

Titel 32. Arbeider for fiskeværs vandfor-
sying.

Nikolaisen fremsatte forslag om at beløpet forhøies til kr.
25 000. Dirigenten gik over til dette forslag, der blev enst.
vedtat.

Titel 33. Enst. vedtat.

Titel 34. Undersøkelser og forsøk med kul-
tur av fisk og hummer.

Klingenberg foreslog bidraget til Trondhjems biolo-
giske station til utklækning av flyndre forhøiet med kr. 1700
til kr. 3400.

Direktøren optok dette forslag og med denne forhøi-
else blev titel 34 enst. vedtat, med et samlet beløp av kr. 19200.

Titel 35. Biologisk statistikk. Enst. vedtat.

Titel 36. Vandrelærer i tilvirkning av klip-
fisk og tørfisk samt anlæg og drift av forsøk-
tørkeri for fisk. Enst. vedtat.

Titel 37. Undersøkelser vedkommende hval-
fangsten. Enst. vedtat.

Titel 38. Bidrag til grundfond for en assu-
ranseforening for fiskebaater for Nordlands
amt.

Efter nogen debat enst. vedtat.

Der besluttedes at samtlige voteringer skulde være ende-
lige.

Brandtzæg fremsatte derefter saadant forslag:

»Fiskeriraadet henstiller indtrængende til administrationen at søke bevilgningerne til fiskehavn betragtelig forhøiet. Den raske udvikling av fiskerflaaten med flere og større farkoster har gjort, at der paa mange steder paa kysten er ren nødtilstand paa brukelige fiskehavne.

Fiskeriernes store og stadig voksende betydning for vort land i forbindelse med de mange berettigede krav om nye havneanlæg og utbedring av ældre tilsier, at der nu maa ofres mere til havnearbeider.«

Efter nogen debat enst. vedtat.

Nikolaisen foreslog følgende henstilling:

»Paa grund av den nødtilstand med hensyn til fyrbelysning som endnu er raadende i store dele av fiskeridistrikterne, henstiller Fiskeriraadet til statsmyndighetene snarest mulig at fæste sin opmerksomhet paa forholdet saaledes at der gives langt større bevilgninger herefter end hittil, da dette er av den største betydning for fiskeribedriftens utvikling.«

Nikolaisen gav en nærmere utredning av saken.

Enst. vedtat.

Derefter referertes et forslag fra Otterlei saalydende:

»Fiskeriraadet henstiller indtrængende til administrationen snarest mulig at faa istand en ordning saaledes at der maa bli anledning til at assurere mot stormflod.

Saa vel huser som utstyr til fiskeribedriften utgjør nu saa store værdier at det blir for risikabelt for den enkelte ikke at kunne faa trygde sine eiendommer mot saadan skade, som ofte virker like ruinerende som ildebrand.

Man forventer derfor at statsmyndighetene nu træffer en ordning, saa dette for kystbeboerne store og brændende spørsmål kan ordnes paa en tilfredsstillende maate.«

Efterat Otterlei hadde avgitt en nærmere utredning om saken, blev forslaget enst. vedtat.

Protokollen oplæst og vedtat.

Møtet hævet.

*Joh. Fr. Nielsen. M. B. Bjørnaali. Thor Andersen.
J. Smith. P. Nikolaisen. J. Selsø. Knut O. Otterlei.
P. M. Larsen J. M. Dahl. Normann Pedersen.
Danchert Broks. Peder O. Kleppe. Ingvar Klingenberg.
N. Brandtzæg. I. O. Grøttum. John O. Bjørgan.
Ulf Lem. C. Joys. David Tjøsvold. G. Johnson.*

N. Højdahl.

Forelæg 1.

Spørsmålet om hvad der kan gøres for at sikre fiskerne, at de faar gode motorer.

Paa Fiskeriraadet i 1915 behandlede spørsmålet om hvorvidt det bør kræves at motor som anskaffes for havfiskelaan skal være av norsk fabrikat. I mit forelæg ifjor fandt jeg ikke at kunne anbefale, at det sattes som en betingelse for at faa laan av havfiskefondene til anskaffelse av motor, at denne skulde være av norsk fabrikat. Denne opfatning fik ogsaa gjennemgaaende tilslutning i Fiskeriraadet. Derimot ansaa jeg det for ønskelig, at spørsmålet om hvad der kan gøres for at sikre fiskerne, at de faar gode motorer, blev optat til nærmere overveielse.

Efter sakens behandling i Fiskeriraadet ifjor har dette sidstnævnte spørsmål været underkastet hær mere utredning.

Jeg tillater mig nedenfor at referere sakens forberedende behandling og at fremsætte *Forslag om tillæg til laaneregler for havfiskefondene* saaledes som indtat paa side 4 i nærværende forelæg.

Under 23 desember 1915 tilskrev jeg Socialdepartementet saaledes:

»Paa Fiskeriraadet iaar blev bl. a. behandlet spørsmålet om hvorvidt det bør kræves at motor, som anskaffes for laan av nogen av havfiskefondene, skal være av norsk fabrikat.

Jeg vedlægger det for Raadet av mig fremlagte forslag i saken. Saken diskutertes uten at nogen votering foretokes, idet man besluttede at henvise til det optatte referat av forhandlingerne. Jeg vedlægger et avtryk av det korrigerede referat forsaavidt denne sak angaar.

Som det vil sees i mit forelæg uttaler jeg som min mening, at jeg ikke vil kunne anbefale at der for at en fisker skal erholde laan av havfiskefondene til motor sættes som betingelse at motoren skal være av norsk fabrikat. Denne opfatning fik ogsaa gjennemgaaende

tilslutning i de uttalelser som faldt fra Fiskeriraadets medlemmer. Imidlertid bør efter min mening spørgsmaalet om hvilke foranstaltninger man bør træffe for at opnaa den størst mulige betryggelse saavel for fiskerne som for det offentlige, optages til behandling.

Det er min hensigt, hvis departementet intet dertil har at bemerke, at søke denne sak nærmere utredet. Jeg vil da senere komme tilbake til saken, men forutsætter ihvertfald, at denne sak ikke vil bli behandlet paa førstkommende Storting.«

Herpaa indløp følgende svarskrivelse fra Socialdepartementet, datert 1 mars 1916:

» Norske motorer.«

»I anledning av hr. direktørens skrivelse av 23 desember 1915 meddeles, at departementet er enig i at det vil være ønskelig at faa nærmere utredet spørgsmaalet om hvorvidt det hensigtsmessig vil kunne kræves at motor som anskaffes for laan av noget av havfiskefondene skal være av norsk fabrikat.

Man henviser forøvrig til hvad der er uttalt om dette spørsmål i budgetpropositionen for 1916—17, side 9.«

Jeg er blit staaende ved, som den heldigste ordning, at fremme forslaget om paabydelse av at der med hver ny motor, hvortil laan ydes av havfiskefondene, skal følge et sertifikat (avskrift av prøvejournalen), og at det ikke kræves at motor som anskaffes for laan av noget av havfiskefondene skal være av norsk fabrikat.

I henhold hertil er der ved mit kontor blit utarbeidet et utkast til tillæg i laanereglerne for havfiskefondene saalydende:

»For at erholde laan av havfiskefondene til anskaffelse av farkoster hvori ny motor skal indsættes maa motoren være av et fabrikat og en tpestorrelse som en gang har været prøvet under offentlig kontrol.

Laansøkere, som har erholdt tilsagn om laan av havfiskefondene til anskaffelse av fiskefarkost, hvori ny motor skal indsættes, maa for at faa laanet utbetalt, indsende til vedkommende fiskeriinspektør en av motorfabrikanten utfærdiget utskrift av prøvejournalen.

Utskriften av prøven paa motoren skal indeholde opgave over motorens effektive HK., omdreininger pr. minut, brændsel og smør-oljeforbruk pr. time.

Utskriften skal være undertegnet av den eller de personer som har utført og som har ansvar for prøven.

Desuten skal angives hvilken type og nummer motoren har,

hvor mange hestekræfter den sælges for og pris levert fra fabrikken eller utsalgsforretning i Norge (heri ikke indbefattet fragt montering etc.).

Efterat indsætningen av motoren har fundet sted, skal laantageren snarest mulig indsende til fiskeriinspektøren i utfyldt stand et av Fiskeridirektøren utfærdiget skema undertegnet av indsætningsmontøren med navn og adresse.

Nærmere oplysninger om forstaaelsen av disse tillæg kan faaes ved henvendelse til fiskeriinspektørerne.«

Utkast.

Skema

til

utfyldelse av den montør som indsætter motor, hvortil laan av havfiskefondene er tilsagt.

1. Farkostens navn og eier.
2. Maskinrummets længde — bredde og høide.
3. Oljetankens eventuelt vandtankernes antal, typer og størrelse.
4. Motorens fabriktype nummer og størrelse.
5. Fundamentets bygning og fastboltning.
6. Propelakslingens type, dimensioner og avstanden mellem lagrene, samt hvad slags metal den er forarbeidet av.
7. Beskrivelse av reverserings, oljestillerens og frakuplingsanordningens plassering.
8. Propelhylsens type og dimensioner.
9. Propellens type og dimensioner.

Montørens navn og adresse.

..... den..... 191..

Dette utkast oversendtes derpaa til samtlige 4 fiskeriinspektører med anmodning om at fremkomme med forslag til forandring eller tillæg som de maatte finde hensigtsmæssig. I forbindelse hermed fremholdtes følgende: »Som det vil fremgaa av utkastet er det mit ønske at aapne adgang for administrationen til at øve nogen kontrol med anskaffelse og indsætning av motorer, samtidig med at administrationen opnaar til enhver tid at holde sig a jour med motortyper, priser etc. og faar oversigt over hvilke slags motorer fiskerne benytter.

Endvidere opnaar man, naar den her foreslaaede ordning har

virket en tid, ogsaa anledning til at indhente de forskjellige motor-eieres uttalelse om fordele og mangler ved de forskjellige typer.«

Utkastet er behandlet og tilbakesendt med uttalelse fra 3 av fiskeriinspektøerne, nemlig Dahl, Vardø, Johnsen, Bodø, og Johannessen, Langesund, der samtlige anbefaler sakens snarlige gjennomførelse, hvorimot man endnu intet har mottat fra fiskeriinspektør Buvik. Som det endelige forslag til »Tillæg til laaneregler for havfiskefondene« opsættes nedenfor et sammenarbeidet og detaljert utkast:

»For utlaan av havfiskefondenes midler til anskaffelse av motor eller av fartøi, hvori motor skal indsættes, fastsættes efterfølgende tillægsregler:

I.

Mindst 1 maskine av vedkommende type og størrelse maa være prøvet under kontrol og overensstemmende med instruks fastsat av det offentlige, og sertifikat herom være tilstillet Fiskeridirektøren.

A n m. De, der agter at søke laan av havfiskefondene, bør derfor paa forhaand søke opplysning hos distriktets fiskeriinspektør, om denne betingelse er oppfylt for den paatænkte motors vedkommende.

II.

Tilsagt laan utbetales ikke, forinden laansøkeren har innsendt gjennom fiskeriinspektøren:

a. Bevidnelse om, at den anskaffede motor har været underkastet prøve.

b. Erklæring fra montøren eller den der har forestaaet monteringen, om motorens placering ombord m. v.

Den under a nævnte bevidnelse, som maa være undertegnet av den, som paa fabrikkens eller forhandlerens vegne og ansvar har foretat prøven, skal indeholde opplysninger om:

1. Motorens navn, type, fabrikationsnummer og fabrikationsaar.
2. Den størrelse i effektive HK, hvorefter motoren utbydes paa markedet.
3. Tidspunktet for prøvens avholdelse.
4. Den under prøven opnaadde maksimale og midlere effektive HK med dertil svarende antal omdreininger pr. minut.
5. De ved prøven anvendte smøroljer og brændsel samt forbruk av disse pr. HK time.
6. Pris for motor med tilbehør, men uten fragt, emballage og montering.

Av bevidnelsen maa desuten fremgaa, at motoren under prøven har arbeidet uten avbrytelse i mindst 5 timer for fuld belastning.

Den under b nævnte erklæring utfærdiges overensstemmende med skema, der erholdes fra fiskeriinspektøren.

O p l y s n i n g e r

om

monteringsarbeide m. v. ombord i motorfarkosten
tilhørende av

1. Motorens navn, type, størrelse i HK, fabriksnummer og aar.
2. Maskinrummets plads i fartøiet, samt længde, bredde og høide.
3. De til motorerne hørende olje-, brændsel- og vandtankers plassering og materiale, samt om specielle avtapningskraner er paa-sat, og om tilførselsrør til motoren er anbragt i tankernes bund eller over denne.
4. Fundamentets bygningsmaate, dimensioner og fastboltning.
5. Propellens type, antal blade, størrelse og materiale.
6. Propelhylsens type, materiale, dimensioner og befæstigelse til skroget, samt om forsynt med gjennemgaaende rør og indvendig pakkbox og hvad slags foring og smøringsanordning er anvendt.
7. Antal trustlagre, hvad slags, hvor de er plassert og om de ogsaa optar trykket for gang agterover.
8. Propelakslens type, materiale og tykkelse.
9. Hvad slags omstyringsapparat (Reversegear og hvad slags, eller vridbare blade? I sidste tilfælde, hvilket system? enkeltaksel med trust i hylse og propelboss eller dobbelt aksel med træk paa indre aksel eller ydre aksel?).
10. Akslens længde fra propelboss til 1) trustlager, 2) motorens agtre bærelager, 3) omstyringsapparatet.
11. Avstand mellem akslens understøttelseslagre.
12. Hvordan er omstyringsapparatets, oljestillerens og tilkøplingsanordningen plassert i fartøiet.
13. Beskrivelse av kjølevandsanordning, med pumper, indtaksventiler og avtapningskraner.
14. Beskrivelse av ventilationsanordning i maskinrummet.
15. Er maskinrummet eller dele av dette forsynt med speciel isolation eller anden sikring mot brandfare, og i tilfælde hvilke?
16. Beskrivelse av transmission til spil eller winch og dennes plassering. Er motorakslen forsynt med støttelagre paa begge sider

av remskive eller tandkrone? Hvilke dimensioner har disse lagre og hvordan er de fæstet?

17. Transmissionsakslens længde, tykkelse og materiale, samt afstand mellem bærelagre, specielt hvordan er understøttelsen av akslen ved remskive eller tandkrone?
18. Er motoren forsynt med speciel igangsætningsanordning? Hvis ikke, hvor stor er avstanden fra svinghjul til skottet? Er svinghjulet beskyttet med skjærm?
19. Hvilke drev eller tandhjul i maskinrummet ligger uten beskyttelse av dæksel?

Det bevidnes, at motoren har været prøvekjørt i fartøiet i mindst 6 timer under fuld kraftutvikling og med tilfredsstillende gang.

..... den 191..

Montørens fulde navn og adresse.

Bevidnes.

Farkostens eier.

Med hensyn til utfærdigelsen av Standardcertifikater tillater jeg mig at anbefale, at dette overlates til offentlige autoriserte kontrollører, hvorav der formentlig bør være mindst 1 i hver av byerne Kristiania, Fredrikstad, Skien, Kristiansand, Stavanger, Bergen, Aalesund, Kristiansund, Trondhjem, Bodø, Svolvær, Harstad, Tromsø og Vardø. Utgifterne ved avholdelse av prøven bæres av vedkommende fabrikk eller forhandler, idet honoraret for de forskjellige motorstørrelser fastsættes av det offentlige. Angaaende Standardcertifikatets indhold og prøvens omfang blir dette at fastsætte av det offentlige.

Fiskeriinspektør Johnsen har i sin besvarelse blandt andet ogsaa fremholdt at certifikatet (utskrift av prøvejournalen) bør utstedes av vedkommende fabrikant uanset om motoren skal leveres til en kjøper med havfiskelaan eller ei.

Jeg kan paa dette tidspunkt ikke anbefale et saa vidtgaende forslag, hvis gjennomførelse kun kan ske ved lov-paabud. Desuten er det min opfatning, at det av mig foreslaaede tillæg til laaneregler for havfiskefondene vil medføre at ogsaa en stor del kjøpere uten havfiskelaan vil forlange av fabrikanten motorer levert med lignende certifikat.

Saafernt der efter at den her foreslaaede ordning har virket

nogen tid, skulde opstaa ønske om at alle motorleveranser blev underkastet lovpaabud med hensyn til certifikat, vil dette spørmaal da kunne optages paany og man vil da være i besiddelse av mere erfaring om nytten av saadanne foranstaltninger.

Ovenstaaende forestilling har ogsaa været oversendt motorfabrikernes sammenslutning gjennem dens formand til uttalelse. Jeg har imidlertid endnu ikke mottat nogen uttalelse, men vil den forhaabentlig foreligge inden saken indsendes til departementet.

Forelæg 2.

Angaaende utfærdigelse av lov om salg av saltet sild etter vegt eller med vegtgaranti.

Den 15 april 1916 er der utfærdiget en lov om smaasalg av saltet sild efter vegt saalydende:

- § 1. Salg i smaat av saltet sild skal — forsaavidt det ikke sker efter tønde, halvtønde, fjerding eller otting — finde sted efter vegt.
- § 2. Overtrædelse av denne lov straffes med bøter.
- § 3. Den provisoriske anordning av 10de desember 1915 om salg av sild efter vegt ophæves.

Under denne lovs behandling i Odelstinget blev fra flere kanter fremholdt ønskeligheten av at utvide loven til at gjælde alt salg av saltet sild, saaledes altsaa at alt salg av saltet sild skal foregaa efter vegt eller med vegtgaranti.

Socialdepartementet har derefter anmodet mig om at opta dette spørsmaal til nærmere behandling.

Med skrivelse av 4 juli d. a. har jeg forelagt spørsmålet for handelsforeningerne i de interesserte distrikter samt de større fiskeriselskaper.

Der er desværre hittil kun indkommet faa uttalelser; et sammendrag av disse er trykt som bilag. Som det vil sees gaar uttalelserne gjennemgaaende ut paa at anbefale, at der utfærdiges en lov som paabyder at alt salg av saltet sild skal foregaa efter vegtgaranti.

Paa sakens nuværende trin har jeg ikke trodd at burde fremlægge noget fuldt færdig lovutkast, men jeg vil tillate mig at anmode om Fiskeriraadets uttalelse saavel om det antydede lovforslag i sin almindelighet som ogsaa om de forskjellige vegtgrænser, der i tilfælde bør bli gjenstand for eventuel garanti.

Bilag.

Sammendrag av uttalelser angaaende spørsmålet om utfærdigelse av lov om salg av saltet sild efter vegt eller med vegtgaranti.

Kristiansunds handelsforening :

»Efter at ha konferert med herværende sildinteresserte, skal vi tillate os at meddele, at man har besluttet at anbefale, at al sild blir solgt efter en bestemt gjennemsnittsvegtgaranti.

Saaledes at gjennemsnittsvegten for fetsild blir sat til 75 kg. netto pr. td., storsild, vaarsild, islandssild og nordsjøsild med en gjennemsnittsvegt av 80 kg. netto pr. tønne.«

Kristiansunds fiskeriselskap :

»Med hensyn til at utvide loven om smaasalg av sild til ogsaa at gjælde alt salg av sild efter en bestemt vegt pr. fiskepakket tønne bemerkes, at forsaavidt os bekjendt, saa foregaar silde salg av større partier efter vegt, henholdsvis 75—80 kg. netto for fetsild og storsild indført ad frivillig vei, men derfor burde det kanskje være rettest, at loven ogsaa kommer til at omfatte disse salg.«

Aalesunds fiskerforening :

»Bestyrelsen slutter sig i hovedsaken til de i Odelstinget fremkomne uttalelser om ønskeligheten av at ikke bare smaasalg men alt salg av saltet sild skal foregaa efter vegt. Man gaar ut fra, at fastere og mere betryggende forholde derved vil kunne opnaaes i vor saltsildhandel.

Salg av saltet sild med vegtgaranti byder vistnok visse praktiske fordele, men kan kun subsidiært anbefales, da det maa befryktes, at det kan lede til uoverensstemmelser og derav følgende ulemper.«

Østlandske Fiskeriselskap :

»Ved salg av salt sild baade til indenlandske grossister og til utlandet forlanges garanti for vegtindholdet. Da forekommer det selskapet at vegtsystemet bør benyttes helt fra første haand.

Selskapet anbefaler derfor at der utfærdiges lov om at alt salg av saltet sild skal foregaa efter vegt eller med vegtgaranti.«

Trondhjems fiskeriselskap :

»Overensstemmende med sit tidligere standpunkt til lignende spørsmål er fiskeriselskapet av den mening, at alt salg av saltet sild bør foregaa efter vegt eller mot vegt-

garanti, samt med opgave av antal sild av omtrentligensartet størrelse pr. kilo. Eksempelvis anføres følgende sortering:

Sild større end	6	stkr.	pr.	kg.
Sild av størrelse	6—7	»	»	»
»	»	—	7—8	»
»	»	—	9—10	»
»	»	—	11—13	»
»	»	—	14—16	»
»	»	—	17—20	»
»	»	—	20—25	»
»	»	—	25 og mindre	pr. kg.

Al emballage for saltet sild foreslaaes paaført ydre merker i overensstemmelse med reglerne for sortering saavel for fiskepakket som eksportpakket sild.«

Sild- og Fiskexportørernes forening, Trondhjem:

»Efter vor formening bør alt salg av saltet sild foregaa efter vegtgaranti, saavel for indhold som for størrelse.«

Forelæg 3.

Om ensartede eksportkasser for fersk iset sild og fisk.

Paa Fiskeriraadet i 1912 blev et av Fiskeridirektøren fremsat forslag til lov om en bestemt størrelse av sildekasser enstemmig vedtat. Dette forslag blev derefter indsendt til departementet.

Under den forberedende behandling av dette forslag kom departementet ind paa spørsmålet om man maaske ogsaa i en eventuel lov burde medta kasser som anvendes til forsendelse av fersk fisk, og saken blev derfor tilbakesendt mig til videre forberedende behandling forsaavidt dette punkt angik.

Imidlertid har fiskeriinspektør Johnsen allerede i flere aar arbeidet for gjennomførelse av en ensartet eksportkasse for fersk fisk, likesom ogsaa Statsbanernes Hovedstyre i den senere tid har forhandlet med Bergenske, Nordenfjeldske og Vesteraalske dampskibsselskaper for om mulig ved fælles bestemmelser at faa gjennomført en viss ensartethet med hensyn til størrelse og utstyr for saavel sildekassernes som fiskekassernes vedkommende.

Behandlingen av det ovenfor omtalte forslag til lov om sildekasser er foreløbig stillet i bero for at se om det av Jernbanestyrelsen optagne arbeide vil føre til maalet, saaledes at man kan undvære nogen lov.

Med skrivelse av 8 juni 1916 (bilag 1) har Hovedstyret for Norges Statsbaner oversendt mig et foreløbig utkast til bestemmelser om ensartede eksportkasser for fersk iset sild og fisk (bilag 2).

Dette utkast har jeg forelagt for handelsforeningerne i de interesserte distrikter og for de større fiskeriselskaper, samt for fiskeriinspektørene Johnsen og Johannessen. De hittil indkomne uttalelser er trykt som bilag 3—7.

Sakens ældre dokumenter fremlægges.

Jeg tillater mig at utbede mig Fiskeriraadets uttalelse om det av Hovedstyret for Norges Statsbaner utarbeidede utkast til bestemmelser.

Bilag I.

Vedrørende ensartede eksportkasser for fersk iset sild og fisk.

I forbindelse med de bestræbelser som tidligere har været gjort for at faa vedtat en lov om sildekasser (kfr. bl. a. skrivelse herfra av 23 oktober 1913) har Statsbanernes Hovedstyre i den senere tid forhandlet med Bergenske, Nordenfjeldske og Vesteraalens dampskibsselskaper for om mulig ved fælles bestemmelser at faa gjenført en viss ensartethet med hensyn til størrelse og utstyr for saavel sildekassenes som fiskekassenes vedkommende.

Som resultat av de førte forhandlinger foreligger nu et foreløbig utkast til bestemmelser om ensartede eksportkasser for fersk iset sild og fisk. Idet hoslagt oversendes et eksemplar meddeles at vi vilde sætte pris paa at høre hr. direktørens mening om utkastet.

Med hensyn til de i utkastet angivne kassestørrelser skal bemerkes at der som normalstørrelser for sildekasser er opført de i forannævnte lovforslag angivne dimensioner, mens man for fiskekassenes vedkommende har holdt sig til de dimensioner som siden 1913 har været indarbeidet ved Bergenske, Nordenfjeldske og Vesteraalens dampskibsselskaper, kfr. selskapernes vedliggende cirkulærer nr. 4 og 8 for 1913.

Vi tillater os forøvrig at henlede opmerksomheten paa at bestemmelserne foreløbig kun er tænkt at skulle gjælde for fersk iset sild og fisk til utlandet. Herved har man tænkt sig at en væsentlig del av eksportørernes mulige indvendinger — bl. a. mot den vigtige bestemmelse om nye kasser — i tilfælde vil kunne bortfalde. I samme retning virker formentlig ogsaa den omstændighet at laks og kveite i tilfælde tænkes undtat fra bestemmelserne.

Det tilføies at det er hensigten at forelægge dampskibsselskaperne til vedtagelse et endelig bearbeidet utkast saasnt hr. Fiskeridirektørens bemerkninger foreligger.

Kristiania den 8 juni 1916.

For Generaldirektøren
Gotfr. Furuholmen.

Bilag 2.

Statsbanerne og Hovedbanen samt Bergenske, Nordenfjeldske og Vesteraalens
Dampskibsselskaper.

Utkast til bestemmelser om ensartede eksportkasser for fersk iset sild og fisk.

For forsendelser av fersk iset sild og fisk med Statsbanerne og Hovedbanen samt med Bergenske, Nordenfjeldske og Vesteraalens dampskibsselskapers baater gjælder fra 1 januar 1917 indtil videre følgende bestemmelser:

1. Nye kasser.

Fersk iset sild og fisk til utlandet mottages kun til befordring naar den er pakket i nye (ubrukte) kasser av nedennævnte dimensioner. Forsendelser i kasser som bærer saa tydelig spor av tidligere bruk at kassene ikke helt gir indtryk av at være nye, tilbakevises eller ompakkes i nye kasser for avsenderens regning.

2. Kassenes dimensioner.

a. Sildekasser skal ha følgende indvendige maal:

Helkasser 82 cm. længde \times 48 cm. bredde \times 29 cm. høide.

Halvkasser 80.5 » — \times 48 » — \times 17 » —

b. Fiskekasser skal indtil videre ha følgende utvendige maal:

Kasse nr. 1 100 cm. længde \times 60 cm. bredde \times 45 cm. høide.

Kasse nr. 2 125 » — \times 60 » — \times 45 » —

Med de nedenfor angivne undtagelser skal fersk iset sild og fisk til utlandet som angives til forsendelse i kasser av andre dimensioner tilbakevises eller ompakkes for avsenderens regning.

3. Kassenes utstyr.

Kassene maa være utført av solide høvlede eller uhøvlede bord, som er godt sammenføiet — uten utvendige labanker o. l., idet saadanne hindrer en god stuvning i skibsrum og jernbanevogner. — Kassene maa desuten være forsynet med solide haandtak (taugstroppe).

4. Vegtgrænse.

Med de nedenfor angivne undtagelser maa kassenes bruttovegt ikke overstige 225 kg. (For stykgodsforsendelser av fersk fisk som ønskes sendt gjennom Sverige med de paa visse linjer opstillede særskilte matvaretoget gjælder indtil videre at vegten ikke maa overskride 200 kg. pr. kolli, forsaavidt det

ikke er fisk som maa opstykkes for at komme under denne vegtgrænse (kveite).

Forsendelser av iset sild og fisk i kasser med større vegt end 225 kg. pr. kolli tilbakevises eller ompakkes for avsenderens regning.

5. **U n d t a g e l s e r .**

Foranstaaende bestemmelser gjælder indtil videre ikke for forsendelser av laks og kveite. For sidstnævnte fiskesort anbefales benyttet

»Kasse nr. 3« med 1.50 m. længde \times 0.75 m. bredde \times 0.45 m. høide.

Som nævnt gjælder bestemmelserne kun for iset sild og fisk til utlandet. Frossen sild og fisk kan indtil videre sendes i kasser av andre størrelser. Det vil dog ogsaa for disse varer være ønskelig efterhvert at faa indarbeidet normalstørrelser.

6. **N æ r v æ r e n d e b e s t e m m e l s e r**

ophæver ikke dampskibsselskapernes cirkulærer nr. 4 og 8 for 1913. De heri indtagne bestemmelser bl. a. om fragttillæg for fisk i kasser av andre dimensioner gjælder fremdeles i den indenlandske trafik.

Benyttes »Kasse nr. 3« eller kasser av større dimensioner end kasse nr. 2« til forsendelser til utlandet av andre fiskearter end laks og kveite beregner dampskibsselskaperne 50 pct. fragttillæg. For jernbanens vedkommende blir saadanne forsendelser at tilbakevise eller at ompakke for avsenderens regning.

7. **B e h a n d l i n g a v f o r s e n d e l s e r n e .**

Sild- og fiskekassene maa ikke sættes paa ende eller kantes.

Det henstilles forøvrig til eksportørerne at sørge for omhyggelig, nøiagtig og renslig behandling og isning av varen, saaledes at denne kan sikres et godt ry paa markederne.

Kristiania, Bergen, Trondhjem, Stokmarknes i 1916.

Bilag 3.

Hr. Fiskeridirektøren,
Bergen.

I anledning av den med hr. direktørens skrivelse av 19 f. m. sendte gjenpart av utkast fra Styret for Norges Statsbaner, angaaende

bestemmelser om ensartede kasser for fersk iset sild og fisk, skal jeg her tillate mig at fremkomme med følgende uttalelse.

ad post 1. Nye kasser.

Jeg har intet at indvende mot, at iset fersk sild og fisk til utlandet, som mottages til befordring i nye ubrukte kasser, og det var ogsaa hen til det maal jeg søkte at naa i mit forslag om den saakaldte »Nyeste kasse«, jfr. mit sirkulære av 2 februar 1915, der hoslagt følger.

ad post 2. Kassernes dimensioner.

a) Det oppgivne maal for sildekasser bør vistnok fastholdes; ti saavidt jeg har bragt i erfaring er det en kassestørrelse der allerede nu benyttes av de fleste eksportører.

b) Med hensyn til størrelsen av fiskekasser nr. 1 og 2 saa er jo disse maal overensstemmende med mit oprindelige forslag av oktober 1911 og jeg mener at det bør bibeholdes, da fiskekasser av den størrelse allerede er indarbeidet noksaa meget til bruk for eksporten fra Nord Norge, hvorfra vistnok de største fiskeforsendelser foregaar.

Jeg er endvidere enig i, at fersk fisk og sild til utlandet i andre kassestørrelser avvises eller ompakkes for avsenderens regning.

ad post 3. Kassernes utstyr.

Jeg har intet at indvende mot denne post; ti den stemmer jo overens med mit oprindelige forslag.

ad post 4. Vegtgrænse.

Jeg mener at forsendelser til Sverige bør undergives de samme bestemmelser som for det øvrige utland. Herfra undtages dog smaafor sendelser naar fisk (kveite) maa opstykkes.

Er enig i, at sild eller fisk der pakkes i større kasser end nr. 2, tilbakevises eller ompakkes.

ad post 5. Undtagelser.

ad post 6.

ad post 7.

Er i enhver henseende enig i hvad der i disse poster er anført.

Forøvrig henvises til hvad jeg tidligere har anført angaaende denne sak samt til gjenpart av min skrivelse av 12 juni 1915 til Bergenske, Nordenfjeldske og Vesteraalens dampskibsselskaper, der hoslagt medfølger.

Bodø den 4 september 1916.

Ærbødigst

J. A. Johnsen.

Bilag 4.

Hr. Fiskeridirektøren.

I anledning det med hr. direktørens skrivelse av 19 ds. mottagne utkast til bestemmelser om ensartede eksportkasser for fersk iset sild og fisk tillater jeg mig at bemerke, at de foreslaaede kassestørrelser ikke passer for makrel, aal og brisling, hvorav der i de senere aar er oparbeidet endel eksport med Smaalensbanen til Sverige, Danmark og Tyskland. Denne eksport foregaar væsentlig i den varme aarstid, og de nævnte fiskevarer taaler da ikke at sendes i saa store kasser, som foreslaat i utkastet. Den almindelige kassestørrelse er saaledes for makrel $72 \times 56 \times 18$ cm., og til brisling anvendes som regel kasser av 20 liters indhold, mens aalekasserne i almindelighet er av samme længde og bredde som halve sildekasser, men kun 15—18 cm. høie.

Jeg tillater mig at henstille, at der tages hensyn hertil i de endelige bestemmelser, saaledes at disse ikke hindrer eksporten med jernbane for de nævnte fiskesorters vedkommende.

Langesund den 28 august 1916.

Ærbødigst

S. Johannessen.

Bilag 5.

Herr Fiskeridirektøren,
Bergen.

Ad Fiskeridirektørens skrivelse av 19de august d. a. med gjenspart av skrivelse dat. 8de juni d. a. fra Styret for Norges Statsbaner »vedrørende ensartede eksportkasser for fersk iset sild og fisk«.

Selskapet tillater sig herom at uttale følgende:

Med hensyn til størrelsen av eksportkasser for sild henholder selskapet sig til sine under 6 oktober 1911 og 23 juni 1915 sendte forestillinger til Fiskeridirektøren. Størrelsen av de deri anførte kasser er fastslaat efter omhyggelig konferanse med eksportørerne. Man finder saaledes ikke at kunne tilraade nogen forandring heri. Man mener, at der ved avgjørelsen maa tages skyldige hensyn saavel

til eksportører som de utenlandske importører, og dette er gjort i selskapets nævnte forslag saavel for iset som frossen vare.

Selskapet mener videre, at tidspunktet endnu ikke er inde til at fastslaa normerte størrelser paa kasser for eksporten av fersk fisk. Det er praktisk ugjennemførlig for nærværende at indføre ensartede eksportkasser for fersk fisk, da det vil virke i høi grad generende paa detaljomsætningen saavel inden vort eget land som paa den hele handel over den skandinaviske halvø. Man finder derfor at burde fraraa at Jernbanestyrelsens forslag vedtages. Som foran nævnt, vil dette være i samklang med eksportørernes standpunkt.

Indføres fiskauktioner i vort land, hvormed der nu arbeides, vil man formentlig derigjennem lettest efterhaanden faa gjennemført regulerende forhold for kassernes størrelse.

Medfølger fiskeriselskapets aarsberetninger for 1911 og 1915.

Ærbødigst

Trondhjems fiskeriselskap, 18 september 1916.

I n g v a r K l i n g e n b e r g ,
formand.

L. Schmidtnielsen.

Bilag 6.

Til

Fiskeridirektøren,

Bergen

Ianledning herr Fiskeridirektørens skrivelse av 19 f. m. bilagt med utkast til bestemmelser om ensartede eksportkasser for fersk iset sild og fisk, tillater vi os at fremkomme med saadan uttalelse:

Man er i det væsentlige enig i de i nævnte utkast indtagne bestemmelser, dog med forbehold av, at der i førstkommende sæsong gives adgang til at benytte gamle kasser, naar disse er hele, sterke og rengjorte samt forsynt med gode hanker. — Paa grund av, at eksporten av fersk sild og fisk sidste vinter var meget mindre end vanlig og beregnet, findes der ikke saalitet av ældre kasser paa lager og indehavere av disse vilde paaføres ikke ubetydelige tap,

om bestemmelseerne i utkastet skulde bli fastslaat uten forbehold som nævnt.

Kristiansunds handelsforening den 22 september 1916.

N. H e i d e ,
formand.

Haakon Dahl.

Bilag 7.

Hr. Fiskeridirektøren,

Bergen.

Angaaende Deres skrivelse av 19 august med indlagt gjenpart av skrivelse fra Styret for Norges Statsbaner av 8 juni tillike med det i skrivelsen nævnte utkast om ensartede eksportkasser for fersk iset sild og fisk, skal selskapet avgi saadan uttalelse:

Man slutter sig til utkastet i punkt 1.

Punkt 2 a. For helkassens vedkommende svarer den nuværende kassestørrelse for sild, nemlig $86 \times 47 \times 29$ cm. utvendig maal omtrent til forslaget. Man har derfor intet at bemerke til det. For halvkassers vedkomende er man derimot absolut imot den forandring som agtes indført, idet kassens længde anføres til 80.4 cm.

Det er av betydning for Sør- og Østlandet under makrel-, laks- og aaleksporten at disse kasser har samme længde og bredde som sildekasser. Forøvrig er man enig i maalene paa halvkasser.

Ved forsendelse av kveite, rokke, haa og anden stor og haardfør fisk kan ikke selskapet anbefale at eksportørerne skal være forpligtet til at tilveiebringe absolut nye kasser med en paa forhaand fastsat maalestok, naar ellers gode brukte kasser kan tilveiebringes. Dette vil paaføre eksportørerne store utgifter paa denne eksportvare, som under normale forhold gir meget ringe utbytte.

Mot den foreslaaede vegtgrænse har man intet at bemerke, da et større vegtindhold risikerer slem medfart, og emballagen da har lettere for brækage.

Østlandske Fiskeriselskap, Kristiansand S. den 27 september 1916.

Ærbødigst

D. K o r e n.

Rich. Olsen.

Forelæg 4.

Valg av 3 medlemmer av Overstyret for Norges
Oplysningskontor for Næringsveiene for aarene
1917—1920.

Forelæg 5.

Fiskeridirektørens budgetforslag for terminen 1 juli
1917—30 juni 1918.

A. Udgifter.

Titel 1.	Til fiskeridirektøren og direktørens kontor		kr.	71 600.00
» 2.	» drift av »Michael Sars« »			10 600.00
» 3.	» utgivelse av »Norsk Fiskeritidende« ved Selskapet for de norske Fiske- riers Fremme »			6 500.00
» 4.	» utgivelse av Aarsberetning ved- kommende Norges Fiskerier »			4 000.00
» 5.	» løn og reiseutgifter m. v. til 4 in- spektører ved saltvandsfiskerierne »			18 000.00
» 6.	» løn og kontorutgifter samt reiseut- gifter for 2 fiskeriagenter i utlandet »			19 000.00
» 7.	» fiskeridirektionens arbeide for fremme av fiskeeksporten »			4 000.00
» 8.	» stipendier for fiskere og fiskeri- arbeidere »			10 000.00
» 9.	» undervisning for fiskere »			3 500.00
» 10.	» fiskeforsøk »			4 000.00
» 11.	» fiskeriselskaper og foreninger:			
	a. uten betingelse om			
	distriktsbidrag .. kr.	250.00		
	b. paa betingelse av			
	distriktsbidrag .. »	33 200.00		
		—————	»	33 450.00

Titel 12. Til opsyn ved torskefiskerierne i Fin-			
marken:			
	a. forsterket politiopsyn under		
	vaarfisket kr. 28 000.00		
	b. efterretnings-		
	væsenet » 9.000.00		
	c. opsyn under høst-		
	og vinterfisket . . » 5 000.00		
		_____	kr. 42 000.00
» 13.	» opsyn ved Senjenfisket »		3 500.00
» 14.	» opsyn og retspleie ved torskefiske-		
	rierne i Lofoten »		85 000.00
	hvorav kr. 900 alene i tilfælde av		
	ansamling i Raftsundet.		
» 15.	» forsterket politiopsyn ved torske-		
	fisket i Øksnes »		700.00
» 16.	» forsterket politiopsyn ved torske-		
	fisket i Rødøy »		1 500.00
» 17.	» forsterket politiopsyn ved torske-		
	fisket i Træna »		1 550.00
» 18.	» forsterket politiopsyn ved torske-		
	fisket i Sklinna »		700.00
» 19.	» forsterket politiopsyn ved torske-		
	fisket i Namdalen »		2 000.00
» 20.	» forsterket politiopsyn ved torske-		
	fisket i Halten »		900.00
» 21.	» forsterket politiopsyn ved torske-		
	fisket i Titran »		900.00
» 22.	» forsterket politiopsyn ved torske-		
	fisket i Kya, Humlingsvær, Vaags-		
	vær og Sulen »		1 150.00
» 23.	» opsyn ved vaartorskefisket i Roms-		
	dals amt »		18 400.00
» 24.	» anordning av visse ordensregler		
	under torskefiskerierne i mindre		
	fiskevær i Tromsø og Nordlands		
	amter »		1 800.00
» 25.	» anordning av visse ordensregler		
	under torskefiskerierne i mindre		
	fiskevær i Nordre og Søndre Trond-		
	hjemts amter »		800.00

Titel 26.	Til opsyn og retspleie under vaartorskefisket og vaarsildfisket i Nordre Bergenhus amt	kr. 11 000.00
» 27.	» opsyn og retspleie under vaarsildfisket og vaartorskefisket i Stavanger og Søndre Bergenhus amter	» 40 000.00
» 28.	» opsyn og retspleie under sildefiskerierne (vaarsildfisket undtat) og til indhentelse av opplysninger om fisket m. v.	» 18 000.00
» 29.	» etterretningsvæsenet vedkommende torskefiskerierne (utenfor Lofotfisket m. v.) og makrelfiskerierne m. v.	» 8 500.00
» 30.	» Norges andel i utgifterne ved de internationale havundersøkelser . .	» 4 700.00
» 31.	» vrakervæsenet	» 16 500.00
» 32.	» arbeider for fiskeværs vandforsyning	» 15 000.00
» 33.	» undersøkelser og forsøk med frysning av fisk	» 0.00
» 34.	» undersøkelser og forsøk over kultur av fisk og hummer	» 17 500.00
» 35.	» biologisk statistikk vedkommende silde- og torskefiskerierne	» 8 400.00
» 36.	» vandrelærer i tilvirkning av klipfisk og rundfisk m. v.	» 8 500.00
» 37.	» undersøkelser vedk. hvalfangsten..	» 2 000.00
» 38.	» bidrag til grunnfond for assuranseforening for fiskerbaater for Nordlands amt	» 10 000.00
		<hr/>
		kr. 505 650.00

B. I n d t æ g t e r.

a.	Indtægt av forsøksstationen	kr. 1 200.00
b.	— av vrakervæsenet	» 30 000.00
c.	— ved utleie av »Michael Sars«	» 15 000.00
		<hr/>
		kr. 46 200.00

ad Forelæg 1.

Spørsmålet om hvad der kan gjøres for at sikre fiskerne,
at de faar gode motorer.

Fra formanden for
Motorfabrikernes sammenslutning.

Trondhjem 27 september 1916.

Herr Fiskeridirektøren,

Bergen.

I anledning hr. direktørens skrivelse av 8 ds. tillater jeg mig hermed i besvarelse av nævnte skrivelse at fremkomme med følgende angaaende de specielle opstillede spørmaal, instruks og certifikat. Da saken kom for sent til at bli gjennomgaaende behandlet paa motorfabrikkernes møte som avholdtes for nogen tid siden, kan jeg kun fremholde min rent personlige mening om disse ting.

Instruks. Saavidt jeg har forstaat skrivelsen skal denne instruks kun omfatte kontrol ved prøvekjøring foretat ved fabrikken av en motor av hver type og størrelse som kan komme i betragtning ved leverance til farkoster som søker laan av Havfiskefondene. Utfaldet av en saadan prøve vil da formodentlig bli at betragte som generel for ydeevnen av vedkommende motorstørrelse og type — idet man efter ordlyden av den citerte bestemmelse »Mindst en maskine o.s.v.« maa gaa ut fra at en saadan foretagen prøve av en maskine betragtes som fyldestgjørende de krav det offentlige stiller for godtagelse av maskiner av denne specielle type og størrelse av vedkommende fabrikat. Det vil formodentlig da være riktigst at prøverne foretages mest mulig i likhet med de praktiske krav som stilles til en fiskerimotor, og som hovedsagelig er følgende:

1. Sikker opfyring uten overdreven hensyntagen til hvor hurtig dette kan gjøres.

2. Sikker startning.
3. Fuldkraftprøve 3—4 timer, hvorunder kontrolleres brændoljeforbruget og smøroljen, samt tilfredsstillende gang uten generende varme i lagrene. Med fuld kraft menes den HK som motoren katalogmæssig eller kontraktmæssig sælges for.
4. Halvkraft i kort tid, da det som oftest bare anvendes ved manøvrering.
5. Tomgang i nogen timer for at konstatere at motoren holder sig tilstrækkelig varm. Endvidere
6. Maximalprøve ca. 1—2 timer hvorunder maskinen prøves med den maximale ydelse som fabrikken selv bestemmer; ogsaa herunder kan det ha sin interesse at maale oljeforbruget. Under alle prøver kan ogsaa motorens omdreiningshastighet kontrolleres.

Reguleringsprøve kan mulig ogsaa være av betydning for at se i hvilken utstrækning motorens regulator gjør fyldest. Denne reguleringsprøve bør dog kun finde sted for den ordinære fuldkraftbelastning og ikke for maximal belastning, da dette sidste ikke er maskinens opgave.

Certifikat vil antagelig bli fyldestgjørende naar det indeholder opgave over:

- A. Maskinens maksimale ydeevne og den tid den har været belastet saadan under prøven, samt oljeforbruget og omdreiningen.
- B. Maskinens fuldkraft, tid for belastningen, oljeforbruk og omdreininger.
- C. Halvkraft, tiden for belastningen, oljeforbruk og omdreininger.
- D. Tomgang, tid, forbruk, omdreininger.

Disse data vil vistnok allerede nu forefindes hos de fleste motorfabrikker som har interesse av at kontrollere sine maskiner i den utstrækning som her er nævnt.

Kontrollører. Det vil sikkert være av stor betydning om de motorer som kjøpes ved hjelp av havfiskefondets laan kunde være under en mere effektiv kontrol end tilfældet nu er. Det er en kjendt ting at motorer i sin store almindelighet blir overordentlig daarlig stelt, og hvad det fra den offentliges side kunde etableres i retning av tilsyn med motorenes vedlikehold og renhold vil utvilsomt være av det gode. Jeg kan dog neppe tænke mig at de foran nævnte motorprøver skulde nødvendiggjøre et saa stort antal kontrollører som er nævnt (side G) men hvis disse kontrollører

samtidig kunde ha det øvrige tilsyn med motorfarkosterne vil antallet neppe bli for stort.

En ting maa jeg dog tillate mig at sætte fingeren paa, nemlig at der (side H) anføres at »utgifter ved avhold av motorprøverne bæres av vedkommende fabrik eller forhandler idet honoraret fastsættes av det offentlige«. Dette kan jeg ikke se nogen betimelighet i. Naar det offentlige forlanger en speciel kontrol for at sikre sig leverance av gode varer maa det ansees som en selvfølge at ogsaa det offentlige betaler de fornødne omkostninger der følger med den kontrol som agtes utøvet, eller eventuelt den fisker som anskaffer en saadan forlangt prøvet motor. Dette sidste spørsmål diskutertes paa motorsammenslutningens møte, hvor samtlige var enige i det av mig ovenfor fremholdte.

Endskjønt uopfordret tillater jeg mig at fremkomme med et par bemerkninger angaaende det i forslaget nævnte skema som skal utfyldes av en montør som skal indsætte motoren (side C). Hvis de opgaver som fremkommer fra montøren vil ha nogen indflydelse paa om laan vil bli endelig bevilget (utbetalt) eller ikke saa bør der i forveien opstilles regler for de forskjellige krav som skal utfyldes for at tilfredsstille Havfiskefondet da det ellers vil gaa ut over leverandøren som har indmontert en maskine som vedkommende fartøis eier kanskje tilslut ikke kan skaffe betaling for. Jeg vil anse det for rigtigst om disse opgaver — forsaavidt angaar fabrikkernes ansvar se punkt 3, 4, 6, 7, 8 og 9 allerede foreligger fra fabrikken naar laansøkeren indsender sit andragende. Derved kunde fabrikanten sikre sig mot altfor stor overraskelse, og det kunde da være montørens opgave at konstatere at han virkelig har installert de saker og maskindele paa den maate som forutsætningen fra fabrikken var. Saafremt en montør skal gi svar paa de forskjellige opstilte punkter vil neppe de opplysninger som fremkommer være til nogen virkelig nytte for det offentlige.

Skulde yderligere opplysninger ønskes staar jeg med fornøielse til tjeneste.

Med høiagtelse
(u) Isidor Nielsen.

ad Forelæg 5.

Angaaende opsyn ved fiskerierne i Finmarken og anskaffelse av
opsynsfartøi.

Skrivelse av 28 september 1916 fra amtmanden i Finmarkens amt
til Fiskeridirektøren.

Herved har jeg den ære at avgi forslag til budget for fiskeri-
opsynet i Finmarken for terminen 1917/1918.

Efter den oversigt man har over utgifterne i terminen 1915/16
utgjør disse:

I. Til forsterket politiopsyn m. v. under vaarfisket ca. kr.	25 000.00
II. Til etterretningsvæsenet » »	7 500.00
III. Til opsyn under høst- og vinterfisket » »	3 300.00

Tilsammen ca. kr. 36 800.00

mot bevilget kr. 42 000.00.

Naar det ogsaa lykkedes i den sidst forløpne termin at holde
utgifterne saa meget under det bevilgede beløp, skyldes dette at jeg
efter den i departementets sidste budgetforslag uttalte forutsætning
fandt at maatte holde lønningerne til opsynsbetjente og assistenter i
det væsentlige paa det samme lavmaal som i tidligere aar. Dette
lar sig imidlertid ikke længere opretholde. Var lønningerne alle-
rede under de før krisen raadende forhold altfor knappe til at kunne
virke tillokkende paa habile folk, er de nu aldeles utilstrækkelige,
naar hensees ikke alene til den herskende dyrtid, men ogsaa til de
store indtægter, som alle i fiskeribedriften direkte og indirekte
beskjæftigede personer kan skaffe sig.

Betydningen av at ha et dygtig og interessert personale i opsyns-
tjenesten er tidligere saa ofte fremhævet, at jeg finder det ufor-
nødent ved denne anledning atter at komme ind paa denne side av
saken. Jeg skal kun nævne, at en omhyggelig og raskt utført straffe-
retslig efterforskning i mange tilfælde vil kunne bevirke en bespa-

relse i delinkventutgifterne, som langt opveier den høiere løn, som man maa gi en dygtig opsynsbetjent.

Efter den nuværende ordning oppebærer opsynsbetjentene en fast løn for hele opsynstiden av mellem 250 og 500 kroner — alt efter værenes mindre eller større betydning og vedkommende opsynsbetjents tjenestetid og kvalifikationer. Hertil kommer en daggodtgjørelse av kr. 3.00, hvortil den under sidste vaaropsyn blev forhøiet fra tidligere kr. 2.00. Med opsynstid av 3 maaneder blir den samlede betaling saaledes fra kr. 520.00 til kr. 770.00 eller fra ca. 175 til 270 kroner pr. maaned. Hertil kommer for enkelte betjente et mindre bidrag til leie av kontor m. v.

Naar hensyn tages til, at opsynsbetjentene maa betale op til 150 kroner maaneden for kost og logi, og at opsynstjenesten gjør det vanskelig for dem at faa fast lønnet arbeide utenfor opsynstiden, finder jeg det ikke forsvarlig at sætte lønningerne lavere end til gjennemsnittlig 450 kroner som fast løn og kr. 4.00 som daggodtgjørelse, altsaa svarende til en gjennemsnittsløn ca. kr. 270.00 pr. maaned i 3 maaneder. For de viktigste poster eller for de mest veltjente folk bør den faste løn kunne forhøies f. eks. til kr. 600.00 og tilsvarende nedsættes for de mindst vigtige poster eller mindre øvede betjente.

Assistentlønningerne har det sidste aar utgjort fra kr. 100.00 til kr. 150.00 pr. maaned uten nogen daggodtgjørelse. Da det maa ansees for det naturligste at assistentstillingerne blir gjennomgangsposter til opsynsbetjentstillingerne, ligger der stor vekt paa at søke dygtige unge mænd knyttet til opsynstjenesten som assistenter. Dette lar sig ikke gjøre uten en væsentlig forhøielse av lønningerne. Som forholdene nu er har man tildels maattet benytte som assistenter folk, som har savnet væsentlige betingelser for stillingen.

Jeg antar ikke, at man kan gjøre regning paa at faa brukbare folk under en løn av 175 kroner pr. maaned, og at lønnen gjennemsnittlig bør sættes til kr. 200.00, idet man ogsaa her maa ta i betragtning, at vaaropsynstiden er den tid paa aaret, da der er lettest adgang til at faa god fortjeneste.

Utgifterne ved den her antydede ordning vilde med det under sidste vaaropsyn forrettende personale ha stillet sig saaledes under forutsætning av en opsynstid av 3 maaneder.

18 betjente à kr. 810.00 =	kr. 14 580.00
12 assistenter à kr. 600.00 =	» 7 200.00

Tilsammen kr. 21 780.00

Av hensyn til muligheten av, at det vil bli nødvendig at anta

flere opsynsbetjente og navnlig flere assistenter, bør anslagsbeløpet til lønninger sættes til kr. 24 000.00.

Skysstgifter:

Hertil opføres som nu kr. 500.00

Forskjellige utgifter:

Hertil opfører jeg 2000 kr., da disse utgifter er i stadig stigende ved krav paa kontorbidrag etc.

Merkevæsenet:

Utgifterne til baatmerkernes vedlikehold, komplettering og forsendelse m. v. utgjorde i forrige termin kr. 4153.11. For indeværende termin er hertil opført kr. 3500.00. Paa grund av de nuværende ekstraordinære priser paa materiale og arbeidshjælp vil dette beløp antagelig vise sig for lavt. Jeg opfører derfor kr. 4500.00.

Efter det ovenanførte foreslaaes utgifterne til forsterket politiopsyn m. v. under vaarfisket — utenfor det seilende opsyn, hvorum nedenfor — bevilget med kr. 31 000.00.

Det bemerkes, at jeg i mangel av uttrykkelig paalæg i motsat retning vil anse mig bemyndiget til under næste vaarfiske (1917) at forhøie opsynspersonalets lønninger indtil de av mig ovenfor antydede satser.

Til underretningstvæsenet opføres som for indeværende termin kr. 9000.00, idet bemerkes, at det ved nogen forenkling av telegrammernes form har lykkedes i nogen grad at motvirke den stigning i disse utgifter, som de stadige krav om utvidet telegrafering vilde ha medført.

Til opsyn under høst- og vinterfisket var for sidste termin bevilget kr. 3000.00. Herav blev intet anvendt, idet der ikke anordnedes opsyn iland i noget fiskevær ifjor høst og vinter. Derimot blev der etablert et seilende opsyn, hvis opgave det var at søke forhindret dynamitfisket, efter sei. Utgifterne hertil blev utredet av den paa Justisbudgettet opførte bevilgning til ekstraordinært politi i Finmarken.

For indeværende termin er bevilgning til dette opsyn git under fiskeribudgettet ved en forøkelse av bevilgningen til opsyn under høst- og vinterfisket fra kr. 3000.00 til kr. 5000.00.

Det seilende opsyn med seifisket blev ifjor utført med den samme skøite og den samme betjent som var engagert under sidste og forrige vaarfiske. Denne skøite er nu solgt, og det har ved undersøkelse vist sig, at det er meget vanskelig ialfald for en nogen-

lunde rimelig betaling at faa leiet et hensigtsmæssig fartøi til opsynskøite under seifisket i høst. Formentlig vil den samme vanskelighet foreligge, naar der under næste vaarfiske skal anordnes seilende opsyn.

Under disse omstændigheter maa jeg paa det varmeste anbefale det ifjor av politimesteren i Vestfinmarken fremsatte forslag om, at det offentlige anskaffer et særlig fartøi til at føre opsyn med fiskerierne i Finmarken.

I henhold til hr. Fiskeridirektørens skrivelse av 24 mars d. a. har jeg anmodet politimesteren i Vestfinmarken om at tilveiebringe overslag over, hvad en baat av størrelse m. v. som av ham antydnet vilde koste i anskaffelse og drift. Idet jeg vedlægger politimesterens skrivelse til mig av 2 august sidstleden med 2 bilag skal jeg bemerke, at jeg er i tvil om, hvorvidt nogen av de deri omhandlede præmierte typer egner sig til bruk i aapen sjø paa Finmarken i vintertiden. Jeg skulde tro, at der maa stilles særlige fordringer til byggemaaten, for at baaten skal kunne klare sig i alslags veir og gi besætningen et tilstrækkelig lunt opholdssted. Desuten maa det være en ueftergivelig betingelse, at den utstyres med tilstrækkelig seilrig til at kunne manøvrere med seil alene. Videre antar jeg med politimesteren, at der maa anvendes en tilstrækkelig kraftig motor til i fornødent fald at gi baaten en fart av indtil 12 mil.

Efter de foreliggende opplysninger maa man kunne gaa ut fra, at en tjenlig baat vil kunne faaes for ialfald 20,000 kroner.

Da der kan bli bruk for seilende opsyn til enhver tid av aaret, idet krav paa saadant ogsaa har været reist under vinterfisket til forebyggelse av de da hyppig forekommende linetyverier, vil det efter min opfatning være det heldigste at engagere besætning for hele aaret. Alene herved vil man være sikker paa til enhver tid at ha skikkede og øvede folk til tjenesten, og utgifterne vil neppe bli meget større end om man skal leie folk for dagpenge i den tid skøiten maa være i drift.

Under almindelige omstændigheter vil man kunne klare sig med en besætning av 4 mand, nemlig fører, assistent, maskinist og kok. Til disse maa man regne med en aarlig løn av henholdsvis 2000, 1500, 1200 og 900 kroner, altsaa tilsammen kr. 5600.00 pr. aar. Hertil kommer utgifterne til vedlikehold av baat og motor, som antagelig kan sættes til kr. 1000.00 pr. aar, samt endelig parafin, smøreolje og andre forbruksartikler, som ialt neppe vil andrage til over 3000 à 4000 kroner under forutsætning av nogenlunde normale priser. Ialt skulde saaledes de aarlige driftsutgifter beløpe sig til 9000 à

Gjenpart av skrivelse fra Fiskeridirektøren til Handels-
departementet av 20 oktober 1916.

Hoslagt tillater jeg mig at oversende mit budgetforslag for bud-
getterminen 1 juli 1917 til 30 juni 1918, tillikemed samtlige utrykte
bilag vedkommende budgetforslaget.

Budgetforslaget har været behandlet av Fiskeriraadet under
raadets møte paa mit kontor 9—13 oktober. En utskrift av den i
raadet førte protokol følger vedlagt. Desuten følger et avtryk av samt-
lige øvrige forelæg som har været fremlagt for raadet.

Med hensyn til referatet av raadets forhandlinger vil jeg snarest
mulig tilstille det ærede departement det av referenten opsatte ukor-
rigerte referat. Saasnt jeg dernæst fra samtlige raadets medlem-
mer har mottat det av medlemmerne gjennemseede og korrigerede
referat vil dette bli indsendt til departementet.

Som det vil sees av protokolutskriften fandt jeg paa stedet at
kunne slutte mig til de mindre forandringer i budgetforslaget, som
blev vedtat av raadet.

De øvrige av raadet behandlede saker vil bli gjort til gjenstand
for særskilt ekspedition.

IV Beretning om forsøksarbeiderne ved statens hummerstation ved Korshavn sommeren 1916.

Av cand. real. Alf Dannevig.

Hummerstationen ved Korshavn er anlagt av fiskeriassistent Sund i 1913 og er ogsaa bestyret av ham de 2 første aar. Da imidlertid jeg ved en omordning av min stilling kom til at gaa over i statens tjeneste, og fiskeriassistent Sund samtidig ønsket at bli fri omsorgen for hummerstationen for mere udelt at kunne vie sig til andre arbeider, blev jeg av fiskeridirektøren foreslaaet at overta bestyrelsen av samme.

I henhold til telegram fra fiskeridirektøren av 21de juni iaar reiste jeg 24de samme maaned til Korshavn for at tilse hummeranlægget der og sætte det istand til drift.

Anlægget hadde nu paa grund av krigen ikke været i drift siden sommeren 1914, og det viste sig nødvendig at foreta en hel del reparationer og utbedringer selv om man av budgetmæssige hensyn maatte indskrænke sig til at gjøre mindst mulig.

I bunden av maskinlægteren maatte indsættes 12 nye planker likesom taktekningen maatte fornyes — og alt tjæres og males.

Kun en av opdrætningsflaaterne blev sat istand — det var nemlig klart for mig paa forhaand at budgettet paa grund av de omfattende reparationer og den almindelige stigning paa alle forbrugsgjenstande vilde bli meget knapt, der kunde derfor ikke bli tale om fuld drift. Efter de erfaringer man hadde fra tidligere aar var det ogsaa ønskelig at lægge hele driften an som forsøksdrift for om mulig at komme til klarhet over aarsakerne til den store dødelighet blandt hummerungerne.

Da det var første gang jeg hadde nogen større befatning med opdrætning av hummer ønsket jeg først at prøve anlægget som det var uten at foreta nogen væsentlig forandring av opdrætningsar-

rangementet, og de stedfundne forsøk er derfor kun utført inden den ramme anlægget tillot.

Resultaterne av saavel Sunds som mine arbeider gjør det imidlertid nødvendig ogsaa at opta forsøk med andre metoder, først og fremst maa man opnaa en bedre klækning av hummereggene. Den nærmeste vei er vel her at gaa tilbake til min fars metode, at klække den avløste hummerrogn, en proces der meget lett lar sig utføre — og hvad der er det væsentlige — med ringe tap.

Heller ikke opdrætningen har lykkes i tilfredsstillende grad, kun et av mine forsøk gav et nogenlunde godt utbytte. Hvad aarsakerne til det mislige resultat forøvrig kan være, det kan jeg ikke uttale mig om med bestemthet, men jeg tror at man ved siden av forsøk under andre fysikalske forhold ogsaa bør ha sin oppmerksomhet henvendt paa en mulig forbedring av apparaterne.

Hummeropdrætningen maa endnu betragtes som et forsøksarbeide, og for at opnaa de bedste resultater med de mindste utgifter vil jeg foreslaa hele hummerarbeidet henlagt til Flødevigen, hvor jeg har mange tekniske hjelpemidler til min raadighet. Naar arbeidet er kommet saa langt at det kan ha nogen praktisk betydning for hummerbestanden, da kan man atter opta spørsmålet om hvilke distrikter fortrinsvis skal nyte godt av arbeidet.

Stamdyrene ialt 247 rognhummer (114.7 kg.) indkjøptes $\frac{7}{7}$ og $\frac{10}{7}$ fra hummerlagrene i Ulvesund og Korshavn. Da imidlertid hummeren iaar var sent moden begyndte ikke yngelen at komme før ca. 21 juli fra hvilken dag anlægget blev sat i drift.

Den klækkefærdige rognhummer holdtes i en opdrætningskasse, hvori propellen kun var igang en kort tid av dagen for vandfornyelsens skyld, mens hummer med forholdsvis litet utviklet rogn derimot opbevartes i almindelige hummerkister og overførtes i klækningskasserne efterhvert som modningen skred frem, samtidig som de færdige atter blev solgt.

Av de 247 rognhummer erholdtes ialt vel 33 000 hummeryngel, et meget daarlig resultat. Regner man at hver hummer gjennom snitlig bare har 5000 rognkorn burde man ha hat 1 235 000 yngel — altsaa ca. 40 gange mere end erholdt. Da Sund opgir et lignende resultat for 1913 maa man gaa ut fra at klækningen i kasserne er meget mangelfuld; aarsaken hertil blev av Sund tilskrevet en liten orm *Histriobdella*, men da denne ikke forekom iaar maa tapskilden søkes andetsteds, og for mig ligger det nærmest at søke denne i den voksne hummer selv, den spiser rognen av sine kamerater, og som paavist av Sund fortærer den ogsaa sin egen yngel. Av Sund blev der utført et par forsøk for at undgaa disse kalami-

teter men uten særlig held, og det ligger da nær for mig ved det fremtidige arbeide at gaa tilbake til den av min far benyttede metode, at utklække den avløste hummerrogn. Allerede i 1885 utklækket han »mange tusinder« hummeryngel med et tap av ca. 50 %, i 1892 var tapet kun 5 % av rogn fra 30 rognhummer (= 150 000 à 200 000 stk.?). Denne metode vil ogsaa ha den fordel at man slipper arbeidet og risikoen ved at ha saa megen hummer gaaende. I denne henseende vil det være en væsentlig fordel at ha anlægget ved Flødevigen hvor utklækningsanstalten kan benyttes, — men selvfølgelig gaar det ogsaa an at modificere min fars fremgangsmaate saa den blir brukelig ogsaa ved et flytende anlæg.

Av vedfødte kurver fremgaar at klækningens forløp i alt væsentlig følger temperaturens bevægelser, dog saaledes at maksimum av antal yngel pr. dag falder et par dage efter temperaturmaksimum, — hvad man paa forhaand ogsaa kunde vente.

Opdrætningsapparaterne blev sat igang $\frac{21}{7}$ og holdtes gaaende til $\frac{21}{8}$ — kun med de avbrytelser der foraarsagedes av motoren; reservemotoren viste sig ubrukelig. Til at begynde med stanset maskinen meget ofte, men senere gik den regelmæssig henved 1 uke ad gangen mellem hver rengjøring; efter journalen stoppet motoren 12 gange med en gjennomsnittlig stans av 3 timer, foruten et lignende antal kortvarige stansninger der ikke er journalisert.

Slike stansninger og maskinrengjøringer til alle døgnets tider er meget uheldige, baade direkte for opdrætningsapparaterne, og kanske ikke mindst derved at al opmerksomhet maa være henvendt paa motoren for at holde denne gaaende. Opdrætningsarbeidet lider meget ved dette, og en uendelig stor fordel vil det være at faa elektrisk drivkraft.

Opdrætningsforsøkene søkte jeg at lægge slik an at de kunde lære os noget om de betingelser, hvorunder yngelen trivedes bedst, men paa grund av den korte tid anlægget kunde holdes i drift og paa grund av vanskelighetene med motoren kunde ikke alle forsøk helt gjennomføres — de vil bli gjentat næste aar. Til forsøkene anvendtes dels opdrætningskasserne slik som de var benyttet av Sund, dels med forskjellige forandringer — hvorav et par viste sig at være gunstige. Da opdrætningskasserne imidlertid er for store til at man med rimelig besvær kan holde dem under nøiagtig kontrol lot jeg forarbeide endel ganske smaa prøve kasser ($40 \times 45 \times 75$ cm.) av rammer hvorpaa var spikret perforert celleloid av samme slag som anvendtes til »vinduerne« i kasserne. Disse blev op-hængt i stropper paa lægteren, saa høit at den øverste fjerdepart var oven vande. Først gjaldt det at finde den mest hensigtsmæssige føde for yngelen, og ogsaa hvorledes denne helst skulde mates.

Der gjordes forsøk med:

- A. Finhakket krabbe (hver 3dje time).
- B. Finhakket ræke —»—
- C. Ingen føde, kun alger bevokset med forskjellige bryzoer, hydroider etc. blev indsat i kassen.

B. og C. er samtidig i tid, A blev igangsat 2 dage før (se tabellerne).

- A. gav ca. 17 % i 4de stadium.
- B. » » 12 % —»—
- C. » » 0 % (alle døde efter 2 dages forløp).

Forsøk $10/8$ — $21/8$ gir følgende resultater med hensyn til forskjellig tid mellem hver foring (med finhakket krabbe).

- D. fores hver 12te time, gir 12 %
- E. —»— 6te » » 12 %
- F. —»— 3die » » 48 %

Ved forsøkets avslutning var dog ikke alle i 4de stadium.

Leilighetsvis blev der ogsaa gjort forsøk med finmalet fisk, men da denne forurenset vandet i kasserne ophørte man med forsøkene. Foruten hvad der fremgaar av ovenstaaende forsøk, at en hyppig foring med krabbe synes at være heldigst, har jeg ogsaa gjort den erfaring, at krabben (baade indmat, fotstø og klør) bør knuses meget fint og siles til yngelen i kasserne. Derved opnaar man at føden blir meget fint fordelt, samtidig som den ubenyttede litt efter litt følger med vandstrømmen ut av kassen, og kommer paa den maate ikke til at forpeste vandet for yngelen; men det nødvendiggjør en rikelig og hyppig foring, — da vi hadde flest kasser igang (nemlig 8) anvendtes 3 krabber ad gangen hver 3dje time. Endvidere tror jeg det er av betydning at mate yngelen allerede i klækkekassen — dog har jeg ingen forsøk utført hermed.

Med hensyn til strømmen i opdrætningskasserne, der ogsaa er av meget stor betydning for et heldig utfald, da har jeg ogsaa der gjort forskjellige forsøk — hvilke ikke kan opsættes i tabelform.

I opdrætningskasserne faar vandet en roterende bevægelse, og tiltrods for stigningen paa propelvingerne blir sugningen fra bundvinduene minimal; den jevne rotation vil endvidere bevirke et utpræget dødpunkt i vandmassen inde ved propelaksen, hvor baade død og levende yngel vil samle sig — og ofte ligge i klumper paa bunden.

For at avverge disse ulemper har jeg forsøksvis anbragt skraatstilte lemmer (ca. 40×75 cm.) i kassen, og stillet dem saaledes at de baade gir vandmassen retning opad, og forstyrrer dannelsen av evjer og dødpunkter. Den ene ramme blev fæstet paa bunden

i ca. 20° vinkel med denne, den anden ved overflaten — paa den motsatte side av propelaksen. Strømmen fik paa denne maate en skruelignende bevægelse, samtidig som vandfornyelsen blev bedre idet sugningen fra bundvinduene blev større.

Under forsøkene viste det sig at de bedste resultater alle blev opnaadd i kasser med disse strømregulatorer — jeg vil imidlertid ikke angi tal, da andre ting ogsaa kan tænkes at spille nogen rolle.

Prof. Appellöf har i sine tidligere arbeider sterkt betonet faren ved at anvende messinduk i vinduerne, eller paa nogen maate la kobberforbindelser komme i nærheten av opdrætningskasserne, idet hummeryngelen var svært ømtaalig for disse forbindelser. Da imidlertid kobberstof er et udmerket middel til at hindre al bevoksning, blev der gjort forsøk med 3 opdrætningskasser, de blev indvendig helt bestrøket med kobberstof — hvortil ogsaa en av kasserne blev forsynet med et vindu av messingduk.

Resultatet var at kasserne med kobberstof gav likesaa gode resultater som de der kun var malet, og kassen med messingduk gav endog det bedste resultat av samtlige.

Efter en længere stans av motoren var der en betydelig dødelighet i en kasse der netop var smurt med kobberstof — men om dødeligheten her skyldtes kobberet, manglende vandfornyelse eller begge dele i forening kan ikke avgjøres.

Der er saaledes neppe nogen grund til ikke at anvende kobberstof der hvor dette er ønskelig — saameget mere som jeg er bekjendt med at man nu i Sverige udelukkende anvender kobberstof til opdrætningskasserne.

Da jeg fra Flødevigen har erfaring for hvilken skadelig indflydelse fett har paa torskyngelen, gjorde jeg et forsøk for at se hvorledes hummeryngelen forholdt sig hvis der skulde komme smøreolje eller petroleum paa vandet i opdrætningskasserne fra maskinlægteren.

I prøvekasse G (se tabel) tilsatte jeg litt petroleumsblandet smøreolje hver dag — kun saa meget at der var en synbar hinde paa vandet. Efter 5 dages forløp — da forsøket maatte avsluttes, var der 30 unger igjen av 50, i kontrollkassen uten olje derimot 37. Desværre tillot ikke tiden flere forsøk, men ovenstaaende resultat gir dog et fingerpek om at man bør være opmerksom paa forholdet. At der paa en eller anden maate kommer fett i kasserne er nemlig ikke til at undgaa uten den største forsigtighet, ihvertfald saalænge man er henvist til at bruke petroleumsmotorer.

Med hensyn paa temperaturens indflydelse paa yngelens levedygtighet, da er det meget vanskelig at faa utført forsøk i denne

henseende saaledes som anlægget nu er beliggende. For at faa en forstaaelse av forholdet er man henvist til at undersøke dødeligheten for de forskjellige stadier under de i havvandet skiftende temperaturer. Jeg har ikke kunnet overkomme at gjøre disse undersøkelser saa nøiagtig som ønskelig kunde være, men min opfatning av forholdet er at specielt de første stadier er meget ømfindtlige for lave temperaturer — eller en sækning av samme. Dette er imidlertid et spørmaal som forholdsvis let vil kunne løses ved Flødevigen, idet temperaturen i opdrætningsbassinet der til en viss grad er regulerbar. Og viser det sig at temperaturen spiller nogen stor rolle, saaledes at dødeligheten blir mindre med høiere temperatur, da kan hele opdrætningsvirksomheten henlægges til bassinet.

Kanibalismen blandt hummeryngelen har længe været anset som den værste hindring for en rationel opdrætningsvirksomhet. Jeg kan ikke slutte mig til en slik opfatning — nogen rolle spiller den nok, men en væsentlig dødsårsak kan den neppe være. Ihvertfald har jeg iaar kun ganske undtagelsesvis kunnet konstatere at den ene unge virkelig fik livet av den anden — selv om de var av forskjellig størrelse. Forsøk nr. 4 viser dette med al tydelighet, efter at yngelen der var kommet op i 3dje og 4de stadium blev der indsat 300 nyklækket yngel, og av disse var 75 ilive (som 2det og 3dje st.) efter 11 dages forløp, altsaa et resultat som ikke er daarlignere end for de øvrige forsøk.

Forøvrig foretok jeg i 1914 en undersøkelse av 50 døde yngel fra utklækningsapparatet i Korshavn; av disse var 10 sterkt beskadiget, 17 stk. delvis beskadiget mens 23 var uten synlig skade (undersøkelsen blev utført under luppe og mikroskop).

Naar saaledes kun en liten brøkdell av den døde yngel var saa skadet at man kunde anta det for dødsårsak, samtidig som den mulighet staar aapen at beskadigelsen har fundet sted efter at hummerungen er krepert av en anden årsak — da maa man kun tilskrive kanibalismen en forholdsvis liten betydning.

Av de undersøkte 50 unger fandtes der kun 1 (2det st.) hvori kunde paavises spor av yngelreste i ventrikelen, de øvrige ventrikler var som regel tomme, eller delvis fylldt med et amorft ubestembart indhold. Yngelen var da madet med haardkogte egg.

Før jeg avslutter omtalen av sommerens arbeider maa jeg ogsaa nævne stormen 3 august. Tiltrods for at anlægget ligger i en vel beskyttet kil stod sjørøken over anlægget i flere timer, flere »vinduer« blev slaat ind i kasserne, samtidig som sjøen gik fuldstændig over opdrætningskasserne. En flerhet av fortøiningerne blev sprængt, og mandskapet var saa optat med at holde anlægge paa

plass at der ingen tid blev til at skjøtte yngelen. Stormen efterfulgtes av en voldsom nedgang i temperaturen — helt til 11.5° (muligens lavere), der først gradvis steg til normal sommertemperatur.

Hvor stor ødelæggelsen var blandt yngelen er vanskelig at si — men ihvertfald var den meget betydelig, det viste de følgende dages optællinger desværre altfor tydelig.

Journalutdrag.

	Yngel	Vind	Veir	Temp. C.	Utsat
12 juli....	48	NW.	Klart	16.8	
13 —	50	—	Byget	16.5	
14 —	30	—	—	17.5	
15 —	6	—	Klart	16.0	
16 —		NW stille	—		
17 —	63	NW.	Byget	17.5	
18 —	60	—	—	16.8	
19 —	129	—	—	16.5	
20 —	184	—	—	18	
¹)21 —	275	SW.	Klart	17.6	
22 —	275	Solgang	—	18.8	
23 —	471	—	—	20.2	
24 —	800	—	—	20.2	
25 —	1 717	—	—	21.5	
26 —	2 300	NW.	—	20.5	
27 —	2 550	—	—	20.5	
28 —	3 950	—	—	19.5	
29 —	3 840	W.	—	18	
30 —	2 150	NW.	Kuling	17.5	
31 —	2 500	—	—	17.0	
1 aug....	1 375	—	—	17.0	20
2 —	2 650	—	—	16	50
3 —	800	—	Storm	11.5	29
4 —	1 130	—	—	14.5	16
	kl. 9 a. m.	Sp. V i	overfl.	1.0250 ved	15.2 °
5 —	900	NW.	Frisk	14.5	7
6 —	700	—	—	16	5
7 —	1 050	Solgang	—	16.5	14

¹) Maskinen igangsatt.

	Yngel	Vind	Veir	Temp. C.	Utsat
8 aug.	600	NW.	Frisk	15.5	13
9 —	425	—	—	15.0	9
10 —	450	—	—	15.5	10
11 —	460	—	—	15.0	17
12 —	300	W.	—	15.5	—
13 —	500	Ø.	—	15.0	16
14 —	341	—	Regn	15.0	10
15 —	263	—	—	16.0	5
16 —	210	—	—	16.5	10
17 —	125	—	—	16.5	28
18 —	35	Solgang	—	17.8	35
19 —	62	Ø.	—	17.0	31
20 —	0	—	—	16.5	0
21 —	0	—	—	—	45
	33 774				370 4de St. 1175 3die St. ¹⁾ 675 2det St. ¹⁾

Forsøk i opdrætningskasserne.

Nr. 1. Uten bevægelse, matet med krabbe 2 gange daglig.
 12 juli—15 juli. Indsat (48 + 50 + 30 + 6) 134 yngel
 15 » Tallet, rengjort²⁾ 47 —
 overført i kasse nr. 3, samme betingelser.
 21 » Alle døde.

Nr. 1 b. Uten bevægelse fra 17—21 juli, matet med krabbe
 2 gange daglig.
 17 juli—21 juli. Indsat (63 + 129 + 84) 276 yngel
 21 » Tallet 68 —
 25 » Tallet 12. —
 der blev overført i prøvekasse, 4 naadde 4de stadium.

Nr. 3. Maskinen igang, matet med krabbe 8 gange i døgnet.
 Regulator.
 21 juli—22 juli. Indsat (275 + 275) 550 yngel

¹⁾ Tallene ikke helt sikre med hensyn paa stadierne.
²⁾ Kassen altid rengjort efter tælling.

26	»	Tællet	365	—
28	»	Tilsyneladende alle i 3dje stadium.		
29	»	Tællet, 3dje stadium	287	—
31	»	Iagttat 4de stadium.		
1	aug.	Utsat (4de st.)	20	—
2	»	—»—	44	—
3	»	—»—	29	—
4	»	—»—	16	—
5	»	—»—	5	—
6	»	—»—	5	—
7	»	—»—	7	—
8	»	—»—	4	—
9	»	—»—	1	—
12	»	—»—	1	—
Ialt 132 bundyngel.				

Nr. 2. Kassen smurt med kobberstof, propellen høitstillet¹⁾, matning fra nu av altid som nr. 3.

23 juli—24 juli.	Indsat (471 + 800)	1271	yngel
28	» Tællet (størstedelen 2det st.)	441	—
5 aug.	Tællet	48	—
18	» Kassen tom, alle døde.		

Nr. 4. Kobberstof, med regulator.

25 juli—26 juli.	Ind (1717 + 2300)	4017	yngel
30	» Tællet	690	—
NB. hul i nettet, mange yngel nylig døde. Forgiftet av kobberstof grundet maskinstans?			
7 aug.	Tællet	104	—
	derav utsat i 4de st.	7	—
8	» Utsat	9	—
9	» —	8	—
10	» —	10	—
	Indsat nyklækket yngel	300	—
11	» Utsat	17	—
13	» —	16	—
14	» —	4	—
15	» —	2	—
19	» —	3	—
	Eftertællet (2det st.)	90	—

¹⁾ Ellers nær bunden.

21	>	Utsat, 3dje st.	50	—
		— 2det st.	25	—
		Ialt 76 bundyngel.		

Nr. 1 c. Uten strømregulator.

27 juli—28 juli.	Ind (2550 + 3950)	6500	yngel
1 aug.	Tællet	112	—
5 >	Tællet	3	—
	Forsøket avsluttet.		

Nr. 6. Med regulator.

29 juli—30 juli.	(Ind 3840 + 2150)	5990	yngel
4 aug.	Tællet (2det st.)	620	—
8 >	Tællet (3dje st.)	200	—
14 >	Utsat i 4de st.	6	—
15 >	—	5	—
16 >	—	8	—
17 >	—	24	—
18 >	—	32	—
19 >	—	7	—
21 >	—	8	—
	Ialt 90 bundyngel + 15 3dje stadium.		

Nr. 5. Med regulator.

31 juli—1 aug.	Ind (2500 + 1375)	3875	yngel
4 aug.	Tællet (1ste og 2det st.)	1180	—
9 >	Tællet	350	—
17 >	Tællet (3dje og 4de st.)	101	—
	derav utsat i 4de st.	4	—
18 >	Utsat	3	—
19 >	—	21	—
21 >	—	19	—
	Ialt 47 bundyngel + 50 3dje stadium.		

Nr. 8. Med kobberstof, regulator.

2 aug.—4 aug.	Ind (2650 + 800 + 700)	4150	yngel
7 >	Alt tapt, hul i nettet, sandsynligves forårsaget av sjøgang 3 august.		

Nr. 7. Med regulator.

5 aug.—6 aug.	Ind (900 + 700)	1600	yngel
10 >	Tællet	630	—

- 17 > Tællet (3dje st.) 172 —
 21 > Utsat 11 i 4de stadium + 100 i 3dje stadium.

Nr. 1 d. Med strømregulator, uten rengjøring.

- 7 aug.—8 aug. Ind (1050 + 600) 1650 yngel
 21 > Utsat 10 i 3dje stadium.

Nr. 8 b. Kobberstof, regulator.

- 9 aug. Ind 425
 10 > — 460
 12 > — 300
 13 > — 500
 14 > — 341
 ————— 2026 yngel
 19 > Tællet 1250 —
 21 > Utsat 900 i 3dje stadium + 200 i 2det stadium.

Nr. 3 b. Regulator.

- 15 aug. Ind 263
 16 > — 110
 17 > — 125
 18 > — 35
 19 > — 62
 ————— 585 yngel
 21 > Utsat 450 i 2det og 1ste stadium + 50 i 3dje stadium.

Provekasse A. Krabbe.

- 18 juli. Ind 60 yngel.
 Matet med krabbe til litt uregelmæssige tider indtil driften begynte 21 juli — fra da av hver 3dje time.
 19 > Tællet kl. 11 a. m. 52 stkr., intet spor av død yngel.
 Tællet kl. 5½ p. m. 45 levende — 5 døde + 2 savnede.
 Intet spor av beskadigelse paa 4 av de døde, den 5te muligens skadet.
 20 > Tællet 9½ a. m. 29 levende, intet spor av døde.
 21 > Tællet 10 a. m. 29 levende.
 22 > — 11 > 27 — 2det st.
 23 > — 10 > 24 — + 2 døde, hvorav 1 beskadiget.
 24 > — 10 > 22 — + 2 døde, hvorav 1 beskadiget.
 25 > — 10 > 19 — derav 5 i 3dje stadium.
 26 > — 10 > 18 — 1 død beskadiget.
 27 > — 10 > 16 — 2 døde, hvorav 1 beskadiget.

28	»	—	10	»	13	—	+ 3 døde.
29	»	—	10	»	12	—	derav 3 i 4de st.
30	»						
31	»	—	10	»	10	—	+ 2 døde (4de st.).
1	aug.	—	10	»	9	—	
2	»	—	10	»	9	—	
9	»	—	10	»	6	—	
11	»	—	10	»	6	—	
12	»	—	10	»	5	—	
14	»	—	10	»	3	—	i 5te + 2 i 4de st.
15	»	—	10	»	5	—	i 5te st.
16—19 aug. Tallet 10 a. m. 5 levende i 5te st.							

Provekasse B.

Matet med finhakket ræke hver 3dje time. (tælling altid foretat ca. kl. 10 formiddag).

20 juli. Ind 50 yngel.

21	»	»	42	levende	+ 1 død	+ (7 savnede).
22	»	»	40	—		
23	»	»	27	—	+ 1 død ubesk.	+ (12 savnede).
24	»	»	26	—	+ 1 død besk.	
25	»	»	21	—		
26	»	»	18	—	+ 1 død.	NB. fandt et litet hul i kassen.
27	»	»	15	—		
28	»	»	10	—	+ 5 døde.	
29	»	»	8	—		
30	»					
31	»	»	6	—	+ 2 døde.	
1	aug.	»	6	—		
2	»	»	3	—	hvorav 2 i 4de stadium	+ 3 døde i 4de st.
5	»	»	2	—	utsat i 4de stadium.	

Provekasse C.

Ingen føde tilført. I kassen endel tang (fucus, sterkt begroet med hydroider og bryozoer).

20 juli. Kl. 10 a. m. Ind 50 yngel.

21	»	—»—	20	levende	+ 10 døde	hvorav 2 beskadiget
						+ 20 savnede
22	»	—»—	Ingen	levende,	6 døde	— delvis fortært. Der var endel amfipoder i kassen, muligens har disse ødelagt endel hummeryngel. Hummeryngelen reagerede hurtigt hvis de kom i berø-

ring med hydroiderne (clava), de trak sig da øieblikkelig tilbage, øiensynlig brændt av neslecellerne.

	Provekasse D.	Provekasse E.	Provekasse F.
	Mates 7 ¹ / ₂ morgen & aften	Mates 7 ¹ / ₂ og 1 ¹ / ₂ nat og dag	Mates hver 3die time
10 august.....	50	50	50
11 —	48	42 + 2 døde	44
12 —	37	33	44
14 —	37	29	40
15 —	35	26	40
16 —	32	21	36
17 —	31	18	35
18 —	29	16	32
19 —	20	15	31
21 —	6	6	24

	Provekasse G tilsat olje	Provekasse H uten olje
16 august.....	50 yngel	50 yngel
17 —	50	50
18 —	47	48
19 —	42	45
20 —		
21 —	30	37

